NYA

DATOR Magazin

C 64/128/Amiga

Sveriges Största Datortidning!

17⁹⁰ INKL.MOMS

Finland: MK 12.00
Norge: 19 kronor

MÄSS-EXTRA AMIEXPO i KÖLN

6 - 19 december - 1990 ● Årgång 5

Nr 19

INDIANAPOLIS 500 nytt superspel

PRISGUIDE VILKEN DATOR ÄR BILLIGAST?

Perfect Sound -perfekt för en Amiga-musiker

7 388056 301795 19

563-19

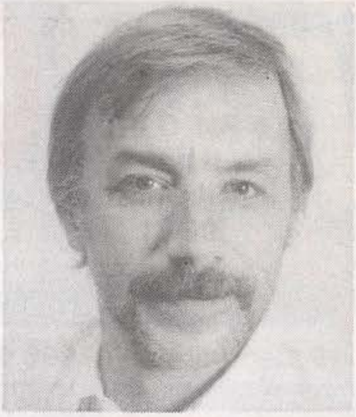

PREMIÄR för CDTV i mars

Bygg din egen Amiga-hårddisk

L E D A R E

Vem har längre råd att köpa en Amiga?

Nu är det bara tre veckor kvar till julafton. Hög tid med andra ord att skriva sin önskelista. Numera vet man ju aldrig om jultomtens verkstad klarar att hålla leveranstiderna.

En "verkstad" som INTE klarar leveranstiderna är Commodore. ***AmigaDOS 2.0*** *kommer inte att bli klar förrän våren 1991, och Commodores nya* ***CDTV****, (se artikel på sidan 6) kan inte börja säljas förrän i mars nästa år. Så gick den julhandeln åt skogen.*

Men allt behöver vi inte vänta på. Svenska Commodores nya marknadsdirektör ***Eigil Rian*** *ringde mig nyligen och berättade stolt, att de första exemplaren av* ***C64GS*** *(Commodores nya spelkonsoll) finns i Sverige, klar för leverans. Pris: 1.095 kronor.*

Vill ni förresten ha ett bra julklappstips? Köp ***Tekno-Amiga,*** *en festlig utbildningslåda för elektronikförsök till Amigan, utvecklad av Catus i Karlskrona.*

Men nu till något helt annat.

Jag får ofta samtal från branschfolk som frågar mig; hur går det egentligen för Commodore? En del som ringer är faktiskt riktigt oroliga och engagerade i Commodores väl och ve.

Egentligen borde den här typen av frågor besvaras bäst av Commodore direkt. Varken tidningen eller jag arbetar ju på Commodore,.så vi vet lika lite som alla ni andra. Möjligen kan jag ha lite mer välgrundade åsikter och prognoser, byggda på all den information som strömmar in till tidningen. Men som sagt, många är oroliga.

En äldre herre som ringde mig berättade följande:

"Jag besökte en datorbutik nyligen för att köpa en Amiga. Men handlaren sa att han slutat sälja dem, och att Commodore planerar att lägga ner hela rasket. Är det verkligen sant?"

Historien är faktiskt sann. Men vad jag vet har Commodore inga nedläggningsplaner. Framtiden ser tvärtom relativt ljus ut för företaget.

Både AmiExpo i Köln och Commodores julshow i London fick rekordhöga publiksiffror. Och enligt Commodores tyska VD räknar man med att våren 1991 sälja den tredje miljonte Amigan!

Commodores nya CDTV har rönt ett enormt intresse. Man kan räkna med ett stort utbud av programvara till den.

Amiga 3000 har det däremot trögt i starten, även om många handlare tror på datorn. Men för Guds skull, Commodore, sänk priset! Som Datormagazins guide visar är Commodores datorer knappast något lågprisalternativ längre. Amigan är i vissa utföranden faktiskt dyrare än både Macintosh och PC. Frågan är vem som i framtiden har råd att köpa en Amiga?

Jag tror knappast den vanliga konsumenten tycker att Amigan är värd några tusenlappar mer än en Mac eller PC. Riktigt absurt är att en C64 med diskdrive och skärm blir en tusenlapp dyrare än en riktig PC.

Gör något Commodore! Innan det blir för sent.

Christer Rindeblad

DATORMAGAZIN — EN 100-PROCENTIG AMIGA-PRODUKT!

Datormagazin görs helt och hållet på Amigan med följande produkter:

HÅRDVARA: Sju Amiga 2000, tre Commodore 1950, tre Microway flickerfixer, tre MonitermViking-I, sex GVP 28 MHz acceleratorkort., sju Hydra EtherNet.

MJUKVARA: Publishing Partner Master, Transcript, DeLuxe Paint III, DBMan, NT-BBS, ARexx, WShell, NComm, DMZ-Conv.

LEVERANTÖRER: Commodore AB, ProComp, Karlberg & Karlberg, HK Electronics, Datakompaniet, Sydelektronik, Fredrik Prüzelius (NT), Björn Knutsson (ARexx-rutiner), Johan Pettersson (DBMan applikationer), Erik Lundevall (DMZ-Conv).

REDAKTION

Adress: Karlbergsvägen 77-81, S-113 35 STOCKHOLM, Sweden **Tel:** 08-33 59 00 **Fax:** 08-728 85 57 (redaktion) **BBS:** 08-728 85 90 (Endast prenumeranter.)

CHEFREDAKTÖR & ANSVARIG UTGIVARE: Christer Rindeblad
REDAKTIONSCHEF: Lennart Nilsson
NÖJESREDAKTÖR: Göran Fröjdh
LAYOUT: Ylva Kristoferson
TESTREDAKTÖR: Sigmund Lundgren
RED. SEKRETERARE: Ingela Palmér

MEDARBETARE I DETTA NUMMER

Christer Bau, Pontus Berg, Hans Ekholm, Erik Ehrling, Magnus Friskytt, Benny Hansen, Sten Holmberg, Stefan Jakobsson, Anders Jansson, Lars Jansson, Peter Kerschbaumer, Björn Knutsson, Jeanette Lagerholm, Mac Larson, Don Lewis, Anders Oredsson, Fredrik Prüzelius, Anders Reutersvärd, Andreas Reuterswärd, Pia Wester.

PRENUMERATION

Titel Data, tel: 08-729 00 40, vardagar kl 8.30-12:00, 13:00-16:30. Pren.pris: Sverige & Norden: Helår (20 nr) 318 kr, halvår (10 nr) 165 kr.

ANNONSER

ANNONSKONTAKTEN AB (Mats Svensson) Nybodagatan. 1, 171 42 SOLNA. **Tel:** 08-83 09 15. **FAX:** 08-27 37 35.

SÄTTNING & TRYCK

Melanders Fotosätteri, Stockholm. Tryckt hos Enköpings-Posten, Enköping 1990.

UTGIVARE: Bröderna Lindströms Förlags AB.
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR: Gunnar Netz
MARKNADSCHEF: Kim Johansson
ANNONSCHEF: Göran Backman
EKONOMICHEF: Göran Mikaelsson
ISSN: 0283-3379

SYSCOM

Box 4117 17504 JÄRFÄLLA

ORDERTELEFON

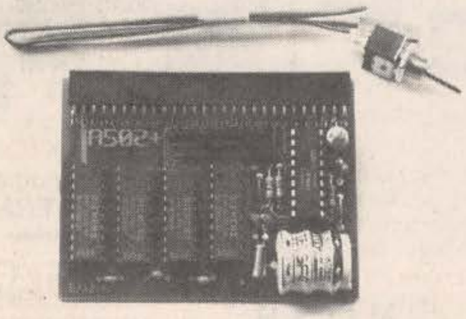
0758-15330

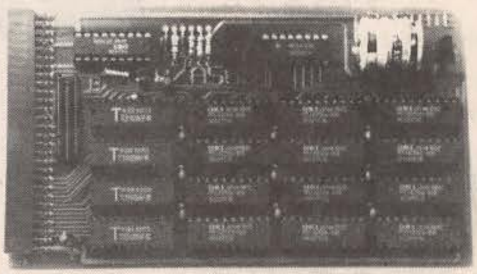
ÖPPEN DYGNET RUNT

Även HÄMTNING på JULAFTON

PROVA ÄVEN COURSE BBS: 0758-72893

EXTRAMINNEN till A500

FAVORIT-KLAPPEN

512 Kb EXTRAMINNE, Klocka med Batteribackup
AVTAGBAR Av/På Knapp med 25 cm lång kabel
2 ÅRS GARANTI OMEDELBAR LEVERANS

VÅRT JULPRIS 388:-

MÄNGDRABATTER:
KÖP 3-4 ST FÖR 375:- /ST

GE DIN A500 ETT LYFT!

Internt med Klocka. Modern kvalitets-design.
AVTAGBAR Av/På Knapp med 25 cm lång kabel.
Utbyggbart 512Kb-2.0 Mb se Test DMZ 11/90 !

A580-0.5Mb	A580-1.0Mb	A580-1.8/2.0
1145:-	1495:-	1795:-

Köp till: PLUSADAPTER 295:-
Med SuperFatAgnus och Kick1.3 = 1Mb CHIPRAM

SUPRADRIVE 500XP HårdDisk till A500

HELT TYST - MYCKET SNABB - 0.5-8Mb FASTRAM!

EXTERN SCSI PORT GENOMFÖRD EXPANSIONSBUSS BACKUP-PROGRAM

20Mb-512Kb RAM: 5895:- 20Mb-2.0Mb RAM: 6995:- ☆
40Mb-512Kb RAM: 7745:- 40Mb-2.0Mb RAM: 8845:- ☆

MEGAMIX-2000 1-8 Mb FASTRAM-KORT

PRISVÄRT - KOMPATIBELT - SNABBT = EN VINNARE!

MegaMix vann stora Minnestesten i Tyska AMIGA nr 10/90 mot bl a SUPRARAM.

1 Mb 1995:- 2 Mb 2395:- 4 Mb 3795:- 8 Mb ring

RAM-REA
Lagervara Garant. Kvalitet
RAM till A590
RAM till A3000 256Kx4-80
1Mx4 -80 ZIP STATIC COL

MODEM -REA
2400 BAUD 100% Hays komp..
Komplett: 1295:-

VIDEO
DigiViewGold 4.0 1595:-
Y-C-Splitter 3195:-
PalGenlock ,Splitter 4395:-
Y-C-Genlock,Splitter 6575:-

DU SOM BOR I NORGE
RING
02-510375
02-510022

MED RESERVATION FÖR TRYCKFEL OCH PRISÄNDRINGAR ALLA PRISER INK.MOMS. FRAKT OCH POSTFÖRSKOTT TILLKOMMER MED FN 45:-

I DETTA NUMMER

NYHETER OCH REPORTAGE

Heta debatter på Amigamässa

Är datorkonst konst? Ska man skriva om virus? Debatten var het när Amigamässan i Köln, den hittills största Amigamässan i världen, ägde rum i november.

Här slogs rekord i såväl publik som utställare. Och visst vimlade det av spännande nya produkter. Datormagazins Peter Kerschbaumer var där.

Sid 8-10

Är detta konst? Debattörerna på Ami-Expo i Köln var inte överens.

BYGG

Bygg en egen hårddisk

Genom att bygga om en billig PC-hårddisk, kan du få en billig, snabb och bra hårddisk till Amiga 500.

Sid 32-34

TEST

Ny version av Perfect Sound

Christer Bau testar samplernas anfader, Perfect Sound, som kommit ut i ny version.

Sid 30

NÖJE

Indy 500 är det klassiska av alla klassiska racerlopp. Det ägen rum i maj varje år. Men nu kan man köra året om på Amiga. Och det gör Lars Jansson som gjort det till Screen Star

Sidan 78

ÖVRIGT

PROGRAMMERING

Allt om filhantering i AmigaBasic! Mac Larsson fortsätter att visa hur du kan programmera i Basic.

Sid 28-29

ANNONSÖRER

"SUPRA ÄR BÄST" *

* Enligt Datormagazin nr 15

SupraDrive 500 XP

Datormagazin skrev också...
"Supra är årets bästa hårddiskköp till Amiga 500".
"Den vinner tack vare hastighet, snygg design, storleken och att man kan expandera minnet till 8Mb"
"...den är minst, rymmer mest, drar minst ström och har ett trevligt pris".

TEKNISKA FAKTA OM SUPRADRIVE 500XP:

- Extern SCSI Hårddisk med mycket snabbt hårddisk-system.
- Autoboot från Workbench 1.3 och uppåt.
- Amiga bussgenomgång vilket gör det enkelt att koppla till andra tillbehör.
- Levereras direkt med 512Kb eller 2Mb internminne.
- Expanderbar ända upptill 8Mb!!! (Liten adapter krävs).
- Genomkoppling för flera SCSI enheter vilket gör att Du t ex kan ansluta fler hårddiskar, tapestreamers eller CD-ROM!
- Tack vare ny revolutionerande teknik, (s.k. halvhöjds-hårddisk) behövs ingen fläkt. 500XP är nästan helt ljudlös!

SUPRAPRODUKTER

HÅRDDISKAR FÖR A500

512Kb/20 Mb	6.495:-
2 Mb/20 Mb	8.995:-
512 Kb/40 Mb	8.995:-
2 Mb/40 Mb	10.995:-
512 Kb/105 Mb	12.995:-
2 Mb/105 Mb	13.995:-

EXTERN DISKDRIVE AMIGA
SupraDrive 3,5" 995:-

EXTERNT MODEM
SupraModem 2400-x
Komplett paket 1.995:-

INTERNT MODEM A2000
Supra 2400-zi 2.495:-

INTERNT MODEM IBM PC
Supra 2400-i 1.895:-

RAMEXPANSION A500
SupraRam 512 Kb 795:-

RAMEXPANSIONER A2000
SupraRam 0 Mb 1.895:-
SupraRam 2 Mb 2.995:-
2 Mb Kit för att uppgradera till 4/6 eller 8 Mb 1.495:-

SCSI-INTERFACE A2000
Wordsync A2000 1.695:-

HÅRDDISKAR A2000
SupraDrive 40 Mb 6.995:-
SupraDrive 80 Mb 9.995:-
SupraDrive105 Mb 11.995:-

SKRIVARINTERFACE C64
G-Wiz 395:-

NYHET - jämför priset
RAMEXPANSION A500
SupraRam 500RX - extern
500RX med 1 Mb 1.695
500RX med 2 Mb 2.295
500RX - 2 Mb kit för att expandera vidare upptill 4/6 eller 8 Mb. 1.995

NYHETER - pris ej fastställt
ACCELERATORKORT A3000
SupraTurbo 040 (68040)

Rekommenderade konsumentpriser inkl moms. Kan variera något lokalt.

SupraDealers

ARVIKA
ADB Met
0570-110 10
BODEN
Data Cult
0921-100 57
BORÅS
Databutiken
033-12 12 18
Huss Hemdata
033-12 68 18
ESKILSTUNA
Computer Center
016-12 66 90
ESLÖV
Datalätt
0413-125 00
GÖTEBORG
Datalätt
031-22 00 50
EuropaData
031-17 01 25
Westium
031-16 01 00
HÄSSLEHOLM
DatEk
0451-490 55
HÖGANÄS
MD DataKonsult
042-33 33 33
LANDSKRONA
Alfa Elektronik
0418-125 21
LINKÖPING
WasaData
013-13 60 40
LULEÅ
Hemdata KI
0920-624 60
KARLSTAD
Leksakshuset
054-11 02 15
MALMÖ
Commodore Center
040-23 32 70
Computer Center
040-23 03 80
Datalätt
040-12 42 00
NORRKÖPING
Datacenter
011-18 45 18
SKELLEFTEÅ
Lagergrens
0910-173 90
STOCKHOLM
Datakompaniet
08-30 46 40
Zip Zap (Bandhagen)
08-47 91 91
TOMELILLA
MegaBiten
0417-126 10
TRELLEBORG
PolyFoto
0410-113 20
VÄSTERVIK
WasaData
0490-336 40
ÖSTERSUND
DataMelander
063-12 45 40
POSTORDER
USA-DATA
08-795 98 15

ALFASOFT **Supra Corporation**

Distribueras av: Malmö: AlfaSoft AB, Magasinsgatan 9, 216 13 Malmö, Telefon 040-16 41 50, Fax 040-16 39 15
Stockholm: AlfaGross / Big Business AB, Fagerstagatan 7, 163 53 Spånga, Telefon 08-795 99 10, Fax 08-761 12 11

Christer bland de stora

Datormagazin jurymedlem i stortävling

I april blir det spela av för Datormagazins chefredaktör Christer Rindeblad, 36. Tillsammans med Europas ledande datortidningar ska Christer ingå i juryn för den prestigefyllda tävlingen European Leisure Awards.

Den Oscar-liknande prisutdelningen kommer att äga rum i samband med European Computer Trade Show på Hippodrome — en av Londons mest kända nattklubbar — på kvällen den 14 april 1991.

■ Bidrar till trovärdighet

— Vi är mycket glada över att Datormagazin har beslutat sig att komma med som svensk officiell sponsor av den andra årliga prisutdelningen, säger Michael Meakin, chef för Blenheim Database Exhibitions, som organiserar både showen och prisutdelningen.

— Som Sveriges ledande tidning inom sitt område, bidrar dess närvaro mycket till trovärdigheten på prisutdelningen, som nu ses som det definitiva erkännandet för datorunderhållningsindustrin i Europa.

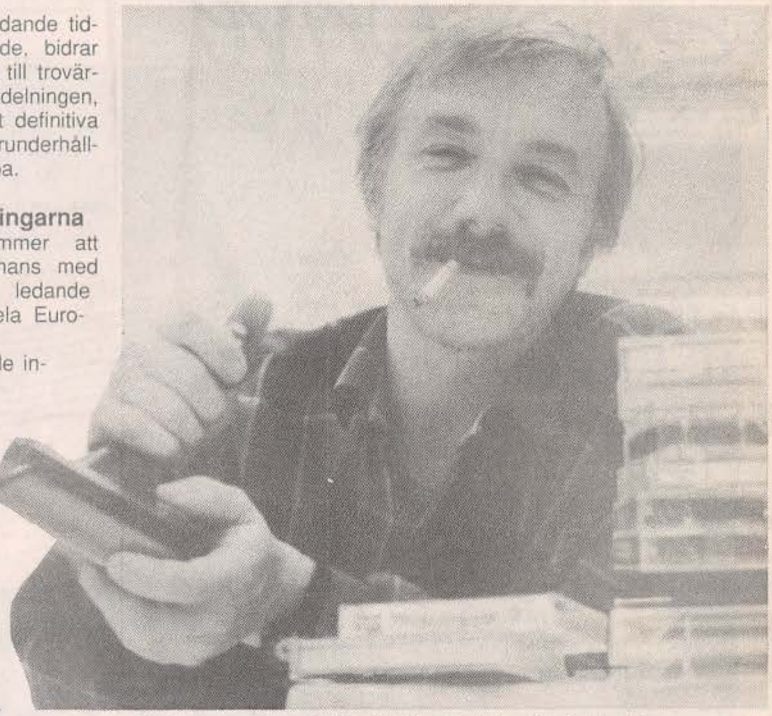
■ De största tidningarna

Datormagazin kommer att sitta i juryn tillsammans med representanter från ledande datortidningar från hela Europa.

Tillsammans har de inblandade tidningarna och tidskrifterna en läsarkrets över hela jorden på åtta miljoner personer.

■ Nominerar 16

I ett första steg kommer Datormagazin att nominera program till 11 spel- och fem icke-spel-kategorier, baserat på händelser i Sverige. Kategorierna för spel är **Bästa animation, Bästa grafik, Bästa ljud, Bästa action-spel, Bästa äventyrs- /rollspel, Bästa tankenöten, Mest orginella spel, Bästa simulering, Bäst förpackning, Årets mjukvaruutgivare** och **Årets datorspel.**

Datormagazins chefredaktör Christer Rindeblad kommer att få spela mycket spel framöver. I vår ska han kora Europas bästa underhållningsprogram.

De fem ickespelkategorierna är **Bästa konstpaket, Bästa musikpaket, Bästa utbildningspaket för hemmet, Bästa hemproduktivitetspaket** och **Årets mest uppfinningsrika tillbehör.**

När väl alla nomieringar kommit in från hela Europa, ska Christer Rindeblad sammanträffa med den övriga juryn under Showen och kommer där att spela en nyckelroll i det slutgiltiga avgörandet.

Commodore lanserar CDTV

Nu lanseras Commodore sitt Amigabaserade CD-system.

— Vi räknar med att starta försäljningen i mars nästa år, säger Eigil Rian, marknadsdirektör på svenska Commodore. Då ska det finnas ca 200 program på CD-ROM.

Commodore Dynamic Total Vision (CDTV) är ett underhållnings-, undervisnings- och informationssystem som enklast beskrivet utgör en kombination av en CD-ROM-spelare och en persondator.

CDTV utgör grunden i en ny generation interaktiva s.k. multimediatillämpningar som lagrar information på CD-skivor.

De första demonstrationsexemplaren av CDTV finns redan i Sverige. Commodore räknar med att kunna distribuera CD-TV för försäljning ut till marknaden i mars nästa år.

Konceptet utgör ett direkt svar på det stadigt ökande intresset för multimedia, dvs styrning av ljud och bild genom datorer.

I mars släpps Commodores nya CDTV. FOTO: Johan Westin

CDTV liknar en vanlig CDspelare. Men med hjälp av denna enhet kan man förvandla vanlig hemelektronik som TV, hifianläggningar och videospelare från passiva envägsmaskiner till samverkande underhållnings- och utbildningssystem.

Det har tagit Commodore två mycket intensiva år att utveckla CDTV. Basen utgörs av Amiga persondator. CD-sidan är baserad på CD-ROM-teknologi som är en datavariant av CD-skivan. En CD-ROM-diskett kan lagra ca 600 MB motsvarande ca 700 vanliga disketter.

Redan i dag finns ett stort antal program tillgängliga för det nya systemet. CDTV kontrolleras med IRstyrd fjärrkontroll. Maskinen kan utvidgas till en persondator med hjälp av tangentbord och diskettstation eller hårddisk.

Rekordmånga besökare

KÖLN (Datormagazin)
Årets Kölnmässa slog alla rekord. Med sina 67.000 besökare blev den världens största Amiga-mässa hittills. Dubbelt så många utställare som förra året ställde ut på en yta motsvarande tre fotbollsplaner. Här fanns allt: nya produkter, heta debatter, intresserade besökare och entusiastiska utställare.

Förra årets Amiga-mässa i Köln, som drog oväntat många besökare till sig, var en milstolpe för Amigan i Europa. Men till årets "Amiga 90" kom dubbelt så många, 67.000 besökare totalt.

Trots att denna utställning inte var sensationernas mässa, fanns det en del nyheter att beskåda.

■ Som tivoli

Det fanns gott om plats för alla som ville handla och samla information utan stress under de tre dagar mässan var öppen för allmänheten.

Mässan var fördelad över två hallar som tillsammans var 25.000 kvadratmeter stora. Utställningsytan var fem gånger större än vid fjolårets succé, Amiga '89, och antalet utställare var 159, mer än det dubbla.

Hallarna var uppdelade i temaområden.

Den ena hallen innehöll hårdvara och professionell mjukvara. I den andra, något mindre hallen fanns det allt som tillhör underhållningssektorn.

Där trängdes spelföretagen både fysiskt och akustiskt. Stundtals lät det mera som på tivoli än på en datamässa.

ICD:s VD Hans-Peter Labude visar upp en trimmad A500.

■ Heta debatter

Det var inte enbart hårdvara och program som presenterades. I hall 12 bland spelföretagen inrättade arrangören en träffpunkt, Amiga '90-Cafe. Här ägde organiserade debatter och diskussioner rum. B.la. bjöd arrangörerna på en debatt mellan en före detta mjukvarupirat, och en på piratkopiering specialicerad advokat.

Även skälen för och emot publicering av temat datavirus i litteratur och tidningar diskuterades bland datoranvändare, författare och datorpressen. Huruvida datorkonst är konst debatterades bland datorkonstnärer och konstexperter.

Debatten illustrerades av konstverk i Amiga '90-cafet och genom en datorkonstutställning i **Ami Shows Art Pavillon** i samma hall.

■ Unix på Amiga

Commodore hade med 380 kvadratmeter den största utställningsarean på mässan.

Där presenterades den kompletta Amiga-produktpaletten. Den enda nyheten från Commodore självt var **Unix** på Amigan. Efter flera års utvecklingsarbete fungerar operativsystemet nu på Amigan. Unix presenterades med X-windos på en Amiga 3000.

Amiga 2000 ägare kan köra Unix om de har 68030-kortet A2630. Amiga-Unix-systemet kommer att säljas under våren 1991.

Att grafik och video var Commodores huvudämnen gick inte att missa. Under hela mässan visades nämligen datoranimationer och videoredigering på en jättelik TV-vägg.

För att kunna visa vad Amigan går för arbetade Commodore ihop med en rad företag som t ex **Kawai** som visade hur effektiv Amiga och MIDI är.

■ Världens snabbaste

NewTek imponerade med demonstrationen av **Video-Toastern**. Med den kan videosignaler bearbetas i realtid.

Man kan manipulera bilden under tiden kameran spelar in den. En PAL-version är inte att vänta före slutet av 1991 eftersom Video-toasterns specialchips är anpassade till den amerikanska NTSC-standarden.

Intelligent Memory visade en rad nya turbokort till både Amiga 500 och Amiga 2000.

Världsnyheten var **Stormbringer H530,** ett 68030-kort till Amiga 500. CPU:n på detta kort kan köras med 54 MHz och matteprocessorn 68882 med 60 MHz. Tillsammans med 8 MB internminne borde Amiga 500 vara världens snabbaste PC just nu.

■ Tre år att skapa

Förutom diverse minnesexpansioner och hårddisk-kont-

Konst eller konstigt? Debatten gick het på mässans café om ämnen som datorkonst och datorvirus.

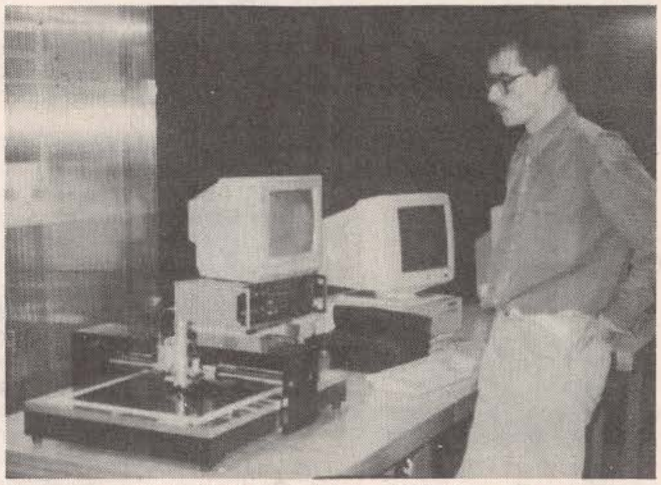
på Amiga-mässa i Köln

rollerkort presenterade man **ColorBox**, ett video-mixnings- och effektsystem som påminner om den i professionella videosammanhang kända Bluebox.

ColorBox gör det möjligt att mixa två videosignaler genom att ersätta en färg hos den ena videosignalen med den andra videosignalen.

Sedan visades **IMAGINE** en vidareutveckling av ray-tracing-programmet Turbo-Silver. Programmet tog tre år att utveckla och är just nu det hetaste inom raytracing-animationen.

IMAGINE stödjer företagets 24 bit-grafikkort **Firecracker** (som inte finns att köpa än).

Simulera en industriell produktionsmiljö! Ja, med en transputerkort-utrustad Amiga kan man styra en metallfräs.

■ Högteknologins mystik

Mitt i hallen hittade jag företaget XPERT som bekräftade högteknologiens mystik med sin slutna svarta monter.

XPERT är kända i Tyskland för att göra sensationella och obetalbara high-end produkter. Här i Köln visade de hela paletten. Från ett 24-bitars grafikkort över 3,5" laserdisk till transputerkort för Amiga 500.

VISIONA är det mest avancerade grafikkort som finns till Amigan. Med det kan man t ex visa 256 färger med en upplösning på 1600*1280 pixels vid 75 Hz vertikal bildfrekvens. AVALON är en serie transputer-kort för Amiga 500/2000/-2500/3000.

■ 150 procent snabbare

XPERT visade transputerns praktiska användning med olika raytracing-program och en simulation av en industriel metallfräs.

Som mjukvara erbjuder företaget en Transputer-assembler med speciella Amiga-bibliotek en Parallel-C-kompilator och operativsystemet **HELIOS**.

Naturligtvis var det även här som det första accelerator-kortet till Amiga 3000 visades.

Denna gång var det inte med en snabbare processor som basis, utan med ett sk **Chache-Board.** Kortet har 32 - 128k supersnabb cacheram och ska stressa upp A3000 med ca 150 procent. Det levereras med 8MB 32-bitars nibblemoderam och är expanderbart till 64 MB.

■ Flera ritningar

CRP demonstrerade det nya CAD-programmet **DynaCADD.** Programmet lämpar sig för både 2D och 3D konstruktion. Tillsammans med firmans digitizer och den tillhörande menufolien erbjuder CRP det första komplettsystemet för CAD på Amigan.

I DynaCADD kan man bearbeta flera ritningar samtidigt. Alla resultat beräknas med sexton decimalers noggranhet.

Mycket handlade om video. Commodore hade också monterat upp en jättemonitor, där man visade animeringar gjorda med Amigan.

Programmet arbetar med symbolbibliotek som innehåller specialtecken ur elektronik eller arkitektur. Upp till 16 AGFA/Compugraphic-fonts kan laddas residenta i minnet och det finns en hel del textfunktioner: proportional- och icke-proportionalskrift, vänster- och högerställd text, centrera, valfri texthöjd osv.

Utskrift kan ske till allt från 9-nålarsskrivare över postscriptlaser till de vanligaste plottrar i industrin t ex: HPGL, Houston, DMPL, Calcomp eller IOline.

Med programmet **MAKE-PLOT** kan man även definera sina egna plotterdrivers om det skulle behövas.

■ Minihårddisk

Något undangömd hittade jag Supra's **68040-kort** till Amiga 3000. Undangömd därför att kortet inte kunde visas med just 68040-processorn.

Elaka tungor påstår att Supra inte hade tillräckligt med torris för att köra (kyla ner) kortet. Vi får väl se om de lyckas till nästa Amiga-mässa.

GVP demonstrerade de nya **SCSI-II-Hardcards**, som hör till de snabbaste som finns på marknaden just nu. De finns i storlekarna 40-200 MB på ett instickskort med plats för 8 MB extraminne.

En nyhet bland GVP's hårddiskar är en model för Amiga 500. Hårddisken är bara en tum stor och har en kapacitet på 42 MB. På hårddiskens kontrollerkort finns även plats för 8 MB minnesexpansion.

De visade även en flyttbar hårddisk på 50 MB till A2000 och om det inte räcker så erbjuder GVP en optisk skiva (CD) på 600 MB.

■ Intressant lösning

ICD Europe kunde visa upp en intressant komplettlösning till A500. De har lyckats stoppa en hårddisk på 20 MB, ett flic-

Vänd!

Slagsmål om DDR

KÖLN (Datormagazin) I Tyskland hårdnar nu konkurrensen om kunderna i f.d. DDR.

Nyligen sålde Commodore en massa Amigor till USA:s försvarshögkvarter Pentagon, något som man hoppas ska imponera på de gamla östtyskarna.

Men Helmut Jost, ny VD för CBM i Tyskland, tror inte att den nya östtyska marknaden kommer att innebära några drastiska förändingar för tyska Commodores försäljningssiffror.

— Människorna i f.d. DDR behöver annat än hemdatorer, konstaterar Helmut Jost.

Commodore har f.n. mindre än fem procent av sina marknadsandelar i f.d. DDR.

Men visst finns ett stort intresse för de 16 miljonerna presumptiva datorköparna i f.d. DDR.

En reporter på datatidningen "MicroProzessor" från Öst-Berlin berättar hur västföretagen just nu håller på att tåga igenom f.d. DDR för att undersöka trender och analysera marknaden där.

Att Commodore håller på med förhandlingar på hög nivå fick jag veta, men däremot inte vilka kunder det handlar om.

Peter Kerschbaumer

Tyska Commodore prisar C64

KÖLN (Datormagazin). **C64:an är under inga omständigheter död.**

Det slog Helmut Jost, VD för CBM i Tyskland, fast på en presskonferens under Amiga '90-mässan i Köln.

Men han ville inte bekräfta att Commodore planerar en ny modell av 64:an.

Eftersom Amiga '90 ägde rum i Tyskland var tyska Commodore naturligtvis en av huvudarrangörerna för mässan.

Sedan april 1990 är Helmut Jost ny VD för CBM i Tyskland som har sitt säte i Frankfurt. Han inledde presskonferensen med att lovprisa 64:an. Commodore kommer inte heller att förneka en produkt med dessa enorma försäljningssiffror.

— Försäljningssiffrorna är ett bevis på att MS-DOS inte är "helig" på hemdatormarknaden. Tvärtom. Genom vinsterna från Amigan och 64:an kan vi unna oss lyxen att producera IBM-PC-kompatibla datorer, sa Helmut Jost.

Helmut Jost, VD för CBM i Tyskland, tror på Commodores framtid.
— Försäljningen är ett bevis på att MSDOS inte är heligt, kommenterar han.

Hittills har det sålts två miljoner Amigor och att man räknar med att det blir tre miljoner redan om ett par månader.

■ Amiga 3000 proffs?

Markandsföringen och försäljningen av Amiga 3000 kommer att skilja sig en del från tidigare datorer, avslöjade Helmut Jost.

Commodore vill på allvar tränga in på proffsmarknaden med Amiga 3000.

— Amiga 3000 kommer man inte att kunna köpa via postorder eller på vanliga varuhus. Däremot startar Commodore s.k. **ACC's (Amiga Competens Center)** i Tyskland där återförsäljare ska kunna få utbildning och support på nya produkter.

Hur ser det ut med mjukvaran för en sådan marknad?

— Commodore förhandlar med några stora mjukvaruföretag. En del av dessa förhandlingar är t.o.m. avslutade vilket innebär att vi kan vänta oss flera programpaket för den professionella marknaden inom ett år, menade Jost.

Lotus och Microsoft är några av de företag som håller på med dessa proffsprogram.

Hur ser då Commodore på konkurrenterna Atari och Apple?

— Atari har inte någonting att sätta emot Amiga 3000, konstaterade en nöjd Helmut Jost.

■ Amiga 3500 på gång

Om Apple uttalade han sig dock något försiktigare.

— Apple riskerar sin image genom den aggresiva prispolitik de just nu för. Men de Appledatorer som slumpas ut utgör inte någon konkurrens för Amigan, menade Jost.

Frågor som handlade om nya produkter besvarade Helmut Jost bara med ett leende (däremot fick jag ur säker källa veta att Amiga 3500 är klar och att Commodore utvecklar nya PC-kort).

Hur ser då framtidens Amiga ut?

Med utgångspunkt från Amiga 3000 kommer vi att få se produkter som blir ännu intressantare än de som redan finns, trodde Jost.

— Det finns många möjligheter kvar att göra datorerna mer användarvänliga, sa Helmut Jost.

Peter Kerschbaumer

Forts från förra sidan

kerfixerkort och 6 MB minnesexpansion i en Amiga 500.

Det intressanta med flickerfixerkortet är att det fungerar även på A2000 och att det sitter i Denise-chippets sockel och därmed inte tar upp någon kortplats.

Även tyska Gigatron visade en intern hårddisk till A500. Den kallas **Arriba 20 HD** och har som namnet säger en kapacitet på 20 MB.

Förutom hårddisken presenterade de minnesexpansioner till A500/2000 med 2 respektive 8 MB. Det nya är att båda minnesexpansioner kan uppgraderas i steg om 512 kByte.

■ Föredragshållare

Det norska företaget Digital Vision demonstrerade ett nytt presentationsprogram som de kallade **SCALA**. Med programmet framställer man snygga presentationer till föredrag eller reklam.

Det finns även en version som de kallar **InfoChannel.** Den är mera tänkt som informationssystem för hotell, inköpscenter eller utställningar.

Med programmen följer en mängd bakgrundsmotiv och ett stort antal typsnitt. Det ovanliga med just typsnitten är att de finns i storlekar över 127 punkter. Detta har varit gränsen i liknande program hittills.

Finska Activa Software visade en ny, förbättrad version av ray-tracing-programmet **REAL-3D**. Ny är t ex anpassningen till Targa/Vista-grafikkortet.

Sydtyska Compedo presenterade **transferfärgband:** skriva ut — stryka på — klart.

Allt som man rita på Amigan och skrivas ut kan man nu stryka på t ex TShirts, paraply eller träningskläder. Det finns t.o.m. speciella färgband som kan får grafiken att fastna på keramik.

ALLDELES SLUT. ***Efter fem dagars mässa såg baksidan på Commodores monter ut så här.***

Nu avgörs störste datorpiratens öde

— 39-åring hotas betala fyra miljoner till spelhus

MALMÖ (Datormagazin) **Nu avgörs det om det är förbjudet att piratkopiera datorspel.**

Det är hovrätten i Malmö som avgör om den 39-årig kristianstadsbo som tidigare fällts för att ha kopierat och sålt 10 000 spel brutit mot upphovsrättslagen.

Fälls mannen får han upp till sex månaders fängelse och tvingas betala fyra miljoner kronor i skadestånd.

Frias han är det fritt fram för piratkopiering i Sverige.

En 39-årig man från Kristianstadtrakten i Skåne tjänade en halv miljon kronor på piratkopierade datorspel.

I mars i år dömdes han av Kristianstad tingsrätt till fyra månaders fängels för brott mot upphovsrättslagen. Nu har målet kommit upp i hovrätten över Skåne och Blekinge.

39-åringen förnekar brott och kräver att bli frikänd. Fälls han väntar en lång civilprocess. De drabbade datorföretagen kräver drygt fyra miljoner i skadestånd.

Inte ens 39-åringe vågar helhjärtat tro på ett frikännande. Därför yrkar han i andra hand på ett bötesstraff.

— Det ska inte gå att kalkylera med böter vid den här typen av brottslighet, säger distriktsåklagare Christer Ström som yrkar på sex månaders fängelse. Han förklarar varför:

39-åringen kan som mest dömas till 150 000 kronor i böter. Det står inte i proportion till vad han har tjänat på den illegala verksamheten.

Det här målet, som är det största mot en pirat i datorspelsbranschen i Sverige följs nervöst av företrädare i branschen. Frias 39-åringen är det fritt fram för alla andra att sälja piratkopior.

■ Började 1987

39-åringen började 1987. Mannen som har knapphändiga kunskaper om datorer började samla datorspel som hobby. I början köpte han själv piratkopior. För att finansiera inköpen kopierade han dem och sålde vidare.

39-åringen lämnade originalspel till en cracker som tog bort alla skydd så att 39-åringen kunde kopiera spelen i stor skala.

I radannonser i dags- och fackpress bjöd 39-åringen ut datorspel för tio kronor styck. Detta ska j'ämföras med de 125 till 190 kronorna som ett C64-spel kostar i affärerna.

I december 1987 slog polisen till. Vid en husrannsakan fann polisen en stor datorutrustning, originalspel och knäckta kopior. 39-åringen hade också dokument som visade att han sålt 10 000 kopior av 200 olika spel.

— Det är befängt att åtala mig för brott. Spelen är så enkla att de inte förtjänar skydd enligt upphovsrättslagen, sade 39-åringe i hovrätten.

39-åringen medger de faktiska omständigheterna, men han förnekar brott. Han menar att han inte gjort något brottsligt eftersom han i flera fall kopierat kopior och att vissa av spelen varit public domain (allmänt gods).

Hovrättens sakkunnige, professor Gunnar Karnell vid Handelshögskolan i Stockholm, slog dock hål på 39-åringens försvar.

Enligt Gunnar Karnell finns det inga datorspel som omfattas av public domain. Förklaringen är enkel. Public domain inträder 50 år efter upphovsmannens död.

■ Fortsatte kopiera

Nu slutade inte 39-åringens verksamhet 1987 enligt Christer Ström. I slutet av november 1989 gjordes en ny husrannsakan i 39-åringens bostad. Då fann polisen 148 piratkopierade spel nerpackade i kuvert och färdiga för leverans.

Trots att 39-åringen menade att datorspelen är så enkla och simpla att de inte förtjänade upphovsrättsskydd hade han stunden innan sagt att vissa spel var så invecklade att de krävde förändringar för att man skulle ha något nöje av dem. 39-åringen menade att han skapat ett nytt spel i och med att han ändrat i originalprogrammet.

Även här blev 39-åringen motsagd av Gunnar Karnell. Han hävdade att sådana små justeringar som är möjliga att göra för en hacker inte är förändringar av själva spellösningen och därmed inte kan kallas för ett nytt spel.

■ Dom till jul

39-åringen får vänta på hovrättens dom till den 20 december. Så lång tid behöver hovrätten på sig för att komma fram till vilket upphovsrättsligt skydd datospel har.

— En friande dom för 39-åringen existerar inte i sinnevärlden, säger distriktsåklagare Christer Ström som inte tror att målet kommer att överklagas till Högsta Domstolen.

Den nybildade organisationen Dimik (Datorprogramföretagens intresseförening mot illegal kopiering) som representerar två av de drabbade företagen, HK Electronics & Software AB och Wendros AB, avvaktar domen innan man lämnar in en stämningsansökan mot 39-åringen.

De två företagen har skadeståndsanspråk mot 39-åringen på sammanlagt 4.016.250 kronor. HK Electronics & Software kräver ekonomisk och allmän ersättning för 8.799 kopior som 39-åringen har gjort på deras spel. Wendros kräver ersättning för 125 kopior.

Per-Ola Ohlsson

De vann med sina datorbilder

■ ■ ■ Anthony Rothfuchs, 14, och Theodore Pronis, 8, är bäst på datorgrafik på Amigan.

De två ungdomarna som båda går på Rödabergsskolan i Stockholm vann var sin färgskrivare från Commodore när 55 av skolans elever tävlade i att göra bra bilder med Amigan.

— Tony (t.v.) är ett naturbarn. Han bara satte sig ner och gjorde en vinnande bild. Theo (t.h) fick kämpa desto mer, säger en glad Barbara Berg, eldsjäl och initiativtagare på Rödabergsskolan.

Tävlingen var indelad i två klasser, elever i årskurs 1-5 och 6-9. Samtliga 55 vann ett pris.

Tony Rothfuchs och Theo Pronis med sina vinnande bilder.

BILD: Matz Oskarsson

INSÄNDARE

Pigg, glad eller arg? Du kanske vill uppmuntra eller uppröra? Skriv ett brev till oss och alla läsare! Adressen är: Datormagazin, Karlbergsv. 77-81, 113 35 Stockholm.

■ *I detta nummer har vi tagit med ett brev rörande artikeln im PPage contra Publishing Partner på sidan 14-15. Eftersom det tog så pass mycket plats har vi därför en extra sida för de "vanliga" breven här på sidan 12.*

Resten av kartan!

■ Jag är förbannad över att ni inte kontrollerar att alla instruktioner kommer med i tidningen.

En dag satt jag helt fridfullt och spelade Rick Dangerous. Jag följde instruktionerna till punkt och pricka, tills jag till min förskräckelse upptäckte att de sista instruktionerna på den fjärde och sista leveln fattades!

Det fanns instruktioner upp till sju, men om man tittar på kartan stod det att det skulle vara instruktioner upp till femton. Jag hoppas på ett bra svar och de åtta restrerande instruktionerna. Tack på förhand!

Anders Dahlén

Hoppsan! Här kommer resten av kartan:

7. Fixa båda vakterna. Gå sedan ut åt vänster från den mellersta avsatsen (hoppa ej!), tag sedan tag i stegen.

8. Hoppa över objektet och sedan upp på avsatsen till höger.

9. Ramla ner till vänster. Hoppa upp och ner tills vakterna kommer.

10. Håll till vänster när du hoppar upp.

11. Följ med på kroken så att du inte skjuter av någon av de två raketerna. Fall inte ner till vänster.

12. Gå snabbt efter objektet när det är på väg till vänster, skynda dig ner.

13. Ramla rakt ner (går ej om du har misslyckats med elvan).

14. Lägg dig ner när du landar.

15. Spräng här och skynda dig ut!!

IP

Det är billigare att ta hem datorerna från Tyskland, men vad är det egentligen som gäller?

Direktimport ger garanti

■ Tyvärr Håkan Kilstöm, gräset är grönare på andra sidan!

I detta fall är priserna i Tyskland som himmelriket för oss skattetyngda svenskar. Detta påverkar Kilströms affärer negativt och genast slår han på stora trumman varvid den så kallade fria pressen lyder blint. Var på man i Datormagazin nr 17-90 sid 30 ser en fet olycksbådande rubrik "SMUGGELGODS SÄLJES UTAN GARANTI".

Med stor förundran läser jag Christer Rindeblads artikel. Kontentan av det hela är: Köper du en Commodore 64 eller Amiga, som är levereras av en svensk grossist så fungerar datorn till belåtenhet. Köper man däremot Amiga eller 64:a som är importerad från Tyskland, då drabbas man av alla helvetes kval. Datorn fungerar inte när man kommer hem, det finns inga garantier och som kronan på verket anser artikelförfattaren att alla datormaskiner är smuggelgods.

Så som vi alla vet är smuggling en kriminell handling. Importerade datorer = SMUGGELGODS.

Detta Rindeblad är en smutskastning av alla seriösa människors arbete med import av datorer etc etc.

Vidare påstås det fräckt att direktimporterade datorer inte har någon garanti. Är detta helt överensstämmande med verkligheten? De flesta av de firmor som sysslar med direktimport har garantiavtal med de tyska firmorna. Man kan både äta kakan och behålla den. **SORRY GRABBAR!**

Tro nu inte att jag sysslar yrkesmässigt inom detta område för jag är verksam inom en helt annan näringsgren.

Bert-Ove Rasmussen

Du läste verkligen artikeln som Fan läser bibeln. Vi påstod aldrig att importerade datorer saknar garanti, bara att Commodores garanti inte gäller.

Bakgrunden till artikeln var läsare som drabbats av just detta skoj.

En varning var alltså på sin plats. Läs artikeln igen och tänk efter.

Christer Rindeblad

Löjlig karta över hackergrupper!

■ "Världskarta över alla hackergrupper", "Här finns världens allra bästa hackergrupper"???

Lägg av datormagazin! Hur kan ni låta datormagazins mest subjektiva och partiska skribent göra en sådan artikel???

Pontus Berg , först kallar du Depeche Mode för "Depressed Moods" sedan skriver du subjektiva anmärkningar typ "Oracle: *USA, *H, UK, I (+ en LAM svensk!).

En tidning som läses av så många läsare som datormagazin (nej, jag tänker minsann inte stava ert namn med stort D) borde inte låta saker som dessa gå i tryck!!

Mera citat: "Phenomena - Arboga mm (om du vill ha med dem, fast dem är bara demolamers JU!").

Vad väntade du dig Pontus? Att de skulle knäcka spel och sälja, eller?

Vad sysslar vår käre Pontus med egentligen???

datormagazin är och förblir en b-blaska som borde läggas ner, men det är fortfarande den bästa i Sverige, tyvärr.

Därför kommer jag att fortsätta läsa och skriva brev så länge den finns...

Vidare håller jag fullständigt med Zaxxan,som datormagazin skrev ett mycket elakt svar till.

Varför låta Ingela svar på något som Pontus himself borde ha svarat på?

Jon of Draco

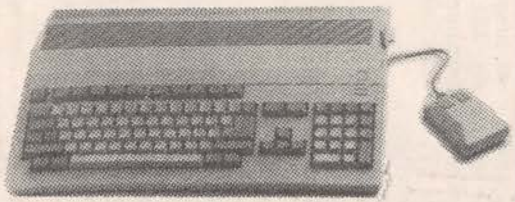
Jag tror jag tänker ge mig på en riktigt vild gissning nu..... Det är väl aldrig så att du är med i Phenomena och uppträder sårat därför?

Nej, tänkte väl det.... **IP**

■ **För att få RAD att fungera.** Efter vad jag förstår finns det fler som inte kan få RAD: att fungera på en A2000 med 1 Meg chip. Till att börja med ändra i startup-sequence, skriv till ett r. c:SetPath <nil: r ; sen kan man prova olika bluffmemtype i mountlist. **Ivar**

PRISFEST PÅ DATORER, MONITORER, SKRIVARE

Commodore AMIGA 500
RIKSGARANTI

Våra 5 Amiga 500-paket:

Amiga Grundpaket 4.295:-
Svensk med mus, joystick och Appetizer.

Amiga Tekno.........................5.195:-
Med program och elektroniksats.

Amiga Action..........................4.795:-
"TEENAGE MUTANT HERO TURTELS" MM.

Amiga All-in-one...................4.795:-
Med rit-, skriv och musikprogram.

Amiga SUPER-paket...8.995:-
Med A1084S monitor, 9 nålsskrivare, joystick, kablar och Appetizerprogram.
(1 års garanti på allt. Rek. pris: 12.300:-)

ORGINALTILLBEHÖR:

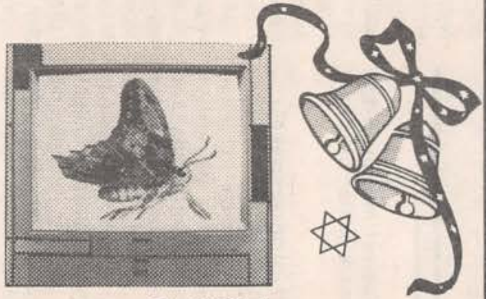
A1084S 2.895:-
Färgmonitor med stereoljud och kabel.

A501 512Kb/klocka..................595:-

A1011 Ext. floppy.......................849:-

A590 HD 20Mb hårddisk...........4.495:-

PHILIPS 8833-II
2 års garanti

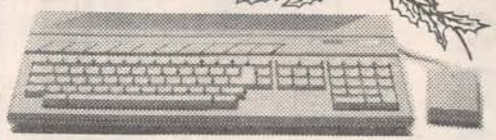
2.695:-
Normalt pris: 4.244:-
Universell färgmonitor med STEREO-ljud !!!
Passar till ATARI, PC, AMIGA

SEIKOSHA
2 års garanti

SP-2000 9 nålar, 192 tps........**2.494:-**
SL-9224 nålar, 277 tps..............**4.488:-**
SL-80AI 24 nålars, 135 tps.......**2.995:-**
SP-180VC för C-64.................**1.795:-**

ATARI Billigast ?
RIKSGARANTI!

520STFM + Discoverypack.......**2.949:-**
520STE + spelpack...................**3.949:-**
520STE 1Mb RAM + spelpack...**4.649:-**
520STE 4 Mb RAM + spelpack..**6.949:-**
1040STE + Extrapack...............**4.849:-**
1040STE, SM124 + Ex-pack..**5.949:-**

Disketter 3.5" Fuji eller 3M..................**99:-**
Joystick från.....................................**129:-**
Rengöringsdisketter 2 st 3.5".....**135:-**
Printerpapper bana/1000 ex..........**149:-**

Butik *Vardagar 10 - 18 Lördagar 10 - 14*

BECKMAN
Beckman Innovation AB

Box 1007
122 22 ENSKEDE
Telex: 10318
Tel: 08-39 04 00
Fax: 08-49 70 20

Butik — Shop
Gullmarsplan 6
Tel: 08-91 22 00

Vi lämnar 14 dagars fullständig returrätt på oskadade varor som köpts kontant eller på postorder.

"Fel om Professional Page"

■ Jag har läst Datormagazin sedan starten och funnit en hel del intressant i tidningen. Ändringen av formatet är till det bättre och jag prenumererar sedan något år. Dock saknar jag ett bättre papper, som också skulle ge ett jämnare tryck med framförallt bättre återgivna bilder. Jag är också svagare för en layout med tre spalter. Nu ser sidorna massiva ut och många fula hål uppträder i texten. Tre spalter ger också en mer lättflytande läsning av textmassan.

Artikeln med desktop publishing-programmen tycker jag dock var alltför ensidig och rent av felaktig i sin bedömning av Professional Page. Jag har använt PPage professionellt under 1,5 år och funnit det vara ett utmärkt program, t.o.m. bättre än Pagemaker på Macintosh som jag tidigare använt. Trots flitig användning har jag bara råkat ut för en enda krasch. Er erfarenhet är mycket förvånande. Att tala om "usel tillförlitlighet" finner jag vara onyanserat när det gäller ett program på denna nivå.

■ "Page/Make Template"

Direkt felaktigt är att påstå att PPage saknar möjlighet att tillverka vinjetter eller skapa en grundsida där man sedan bara fyller på med text. Det finns en meny "Page/Make Template" som enkelt löser detta problem. Man kan lätt skapa höger såväl som vänstersidor eller lägga in separat skapade sidor. Man måste bara lära sig att skilja på att spara s-idan som ett dokument, som en sida eller som en "template". Denna meny ger enkelt många möjligheter och löser helt de problem som nämndes i artikeln. Storleken av ett dokument i PPage är liksom i Publishing Partner bara begränsad av tillgängligt minne. Genom att bättre läsa manualen och därmed utnyttja PPage på rätt sätt, hade säkert mycken irritation kunnat undvikas vid Datormagazins redaktion i somras och därmed felaktig kritik av PPage.

I nummer 17-90 gjordes en jämförelsetest mellan PPage och Publishing Master. Torgny Lundmark håller inte med om testresultatet.

Att skriva att PPage inte utnyttjar Amigans mulititasking är oriktigt då t.ex både Transcript och Professional Draw fungerar utmärkt ihop med PPage. Däremot kan säkert andra program göra att PPage dyker. Att lägga skulden på PPage utan att säkert veta orsaken, är i mitt tycke okritiskt och partiskt.

■ Gör *en* box

Felaktigt är också att påstå att inte PPage kan hålla fler än en enda grupp. Man kan enkelt låta t.ex text flyta mellan olika boxar och på detta sätt hålla samman dessa boxar medan man arbetar med dem. Man kan ha flera olika textmassor separat ihopknutna på detta sätt och samtidigt skapa en ny grupp med gruppverktyget. Det finns också en möjlighet att gruppera strukturell grafik. Att göra Datormagazins betygsbox av sju olika boxar, verkar i mina ögon opraktist. Enklare är att göra en box, mata in texten från en ordbehandlare och sedan manipulera med texten på olika sätt. Denna box kan sedan lätt flyttas och ändras på alla upptänkliga sätt.

■ Ett programpaket

Den nya PPage 2.0 som förväntas anlända till årsskiftet, kan vrida på text. I 1.31 måste man skapa två sidor och skriva ut dem ovanpå varandra genom att välja "no eject" i "Page/Alter/Current/PostScript Output Specs". Det är komplicerat men fullt möjligt. Man ska inte glömma möjligheten att skapa roterad text i PDraw och importera den i PPage. Jag anser att man bör betrakta PPage, PDraw och Transcript som ett programpaket, även om de fungerar utmärkt var för sig. Alla tre programmen sammantaget, är en i det närmaste oslagbar kombination.

Felaktigt är att påstå att man med ögonmått måste få olika bilder marginaljusterade i PPage. När jag kom så långt i recensionen bestämde jag mig för att skriva till Datormagazin. Jag undrar om Göran Fröjdh verkligen har satt sig ordentligt ned med PPage och bl.a. tittat på den mycket snabba och exakta "active box" menyn. Genom att enkelt dubbelklicka på den box man vill ändra, dyker denna ruta upp. Här kan man med tre decimalers noggranhet ställa in olika marginaler för den box man arbetar med. Det finns naturligtvis också ett rastermönster som man kan fästa boxarna mot eller om man önskar, använda till grovjustering.

■ PPage professionell

PPage har svagheter som t.ex. textundanträngningen, inget svenskt avstavningslexikon och fasta förstoringsgrader. PDraw har en mycket bättre lösning i steglöst varierbar förstoringsgrad, genom att man bara ringar in det område man vill se. De s.k. tags som finns i Publishing Partner kommer i PPage 2.0. Nytt i 2.0 är också förhandsvisning av upp till sex sidor på skärmen, 24-bitars färgupplösning och PMS färgsystem, samt några andra förändringar. Vad som kritiseras i PPM är bl.a avsaknaden av "outlinefonter". Dessa finns redan i PPage 1.31. Dessutom finns EPSF-import, vilket är mycket användbart då det ger möjlighet att importera bilder från de stora bildbiblioteken i Macintosh- och IBM-världen. PPage har en utmärkt tydlig, lättöverskådlig och inte onödigt komplicerad manual, som slår de flesta andra manualer jag sett oavsett datortyp. PPage skriver ut snyggare än PPM på en matrisskrivare och är billigare. Att PPage har systerprogram som Professional Draw och den snabba och billiga ordbehandlaren, Transcript, gör Professional Page i mina ögon till en klar vinnare och rättfärdigar därmed helt och fullt sitt namn.

Priset är inte korrekt. Redan i september-numret av Datormagazin (nr 13), anges priset av Karlberg & Karlberg till 2995:- och då ingår två CompuGrafic outlinefonter. Ytterligare 35 stiltyper kostar 1336:-. Slutsaten blir att detta absolut inte liknar någon "knockout" eller att "Publishing Partner krossar allt motstånd".

Torgny Lundmark

"Bra program klarar belastningen!"

Göran svarar:

■ Det är aldrig lätt att göra en test så den tillfredställer ALLA parter. Naturligt nog måste någon känna sig trampad på tårna, eftersom det alltid är någon som har pengar att vinna på ett sälja sina program, och pengar att förlora på dåliga recensioner. Men personligen sätter jag läsarna i första rummet, och därför vidhåller jag min åsikt: Professional Page är bara professionellt till namnet.

Sedan beror det naturligtvis vad man lägger in i ordet "professionell". Om det betyder att man tillverkar en annons då och då kanske PPage fungerar. Men det är en helt annan sak att göra en tidning, där man dagligen frestar på programmet till bristningsgränsen. Ett bra program klarar denna belastning, ett dåligt gör det inte.

■ Kraschar ofta

Torgny Lundmark anser att det är "onyanserat" att skriva att programmet har dålig tillförlitlighet eftersom det kraschar ofta. Jaha. I vilket fall som helst kraschade det för oss fyra på redaktionen flera gånger i timmen under en period i somras, och om inte det kan beskrivas som "dålig tillförlitlighet" så vore det väl konstigt.

Vi konsulterade importören i detta fall, som efter en undersökning av redaktionens datorer själv konstaterade att det fanns vissa buggar i Ppage. Kontakt togs därför med tillverkaren Gold Disk, som föredömligt snabbt fixade dessa buggar. Men vid det laget hade vi av produktionstekniska skäl börjat använda Publishing Partner istället. - Utgivningen kan ju inte ställas in tills en fungerande version finns klar. Men även efter denna buggfixning har vi vid olika tillfällen kunnat konstatera att PPG kraschar oftare än PPM.

■ Dåligt skrivet

Visst kan dessa krascherna bero på att PPage "krockar" med andra program. Men då är det väl PPage som är dåligt skrivet - för inte ska man väl behöva rensa ut vartenda program utom just PPage ur sin dator för att få det hela att fungera? I vilket fall som helst funkar PPM med ALLA program vi har i våra burkar, vilket tyder på att det senare är bättre skrivet och testat innan det släppts på marknaden.

Antydan om att vi inte läst manualen är smått löjlig. Självklart läser vi manualer. Förutom det köpte tidningen en heldagskurs om programmet av Karlberg & Karlberg för 5.000 kronor.

■ Ingen bra lösning

Visst går det att tillverka vinjetter på PPage. Men om man lägger dem på en templatesida går möjligheten att ändra uppgifter i själva vinjetten förlorad, och är därför ingen lösning för oss. Dock kom jag faktiskt på ett (mycket omständligt) sätt att hämta in vinjetter från andra dokument, vilket gick så här:

1. Hämta in dokument med vinjett på.
2. Gruppera vinjetten och för den utanför själva sidan.
3.Stäng vinjettsidan och öppna en ny sida.
4. Gå utanför sidan, dra in vinjetten till den plats på sidan där den ska ligga.

Denna operation tar ungefär fem minuter. I PPM öppnar man helt enkelt bara ytterligare en sida, och kopierar över vinjetten. Går på nolltid.

Templates använder vi i PPM också, så det har vi lärt oss.

■ Amigans multitasking

PPage utnyttjar naturligtvis Amigans multitasking. Det som stod i en bildtext var felaktigt. Däremot - vilket var vad jag menade - går det bara att arbeta med ett dokument åt gången i PPage, medan det i PPM går att öppna så många dokument som minnesutrymmet tillåter.

PPage kan bara ha en grupp boxar grupperade åt gången på en sida. Visst går det att kopiera en grupp - men då blir det den nya gruppen som grupperas, inte både den nya och den gamla.

Sättet att göra betygsboxar, med negativ och positiv text blandade, kan svårligen göras på annat sätt, men om Lundmark har en ny idé så är han välkommen att skicka ett förslag.

■ Irrelevant

Jag tror säkert också att PPage 2.0 kan en massa saker, men det var inte det programmet som testades. Och när jag talar om att manipulera och vrida text så talar jag naturligtvis om funktioner i själva programmet, inte någon komplicerad sidomanöver, som man dessutom inte har någon visuell kontroll över.

Dessutom testades inte PDraw och Transcript. Om man skulle blanda in ett rit- och ordbehandlingsprogram i testen kunde man lika gärna berätta hur bra PPM fungerar med DeluxePaint III, Aegis Draw och de flesta andra ritprogram, samt möjligheten att importera kodad text från ProWrite. Men vi testade alltså inte dessa program.

Om Lundmark läser Anders Oredsons recension av PDraw i 18-90, märker han nog att de båda programmen knappast är någon "oslagbar kombination".

Jag vet mycket väl hur man ändrar mått på boxar i PPage. Och naturligtvis går det att gå in och ändra koordinater och mått för boxarna så de ligger i jämnhöjd med varann. Men det finns ett problem: det går inte att ställa in höger- och bottenmarginal. Säg att du har tre boxar av olika höjd som du vill ska nivelleras i underkant - hur sjutton gör du då i PPage?

I PPM har du en speciell "Align"-funktion, som nivellerar boxarna åt vilket håll du vill, och detta utan att behöva tjafsa med en massa siffervärden.

■ "Användarvänlighet"

Vi talar hela tiden om användarvänlighet, Lundmark. Håll det i minnet när du skriver att jag har "fel" uppfattning om PPage. Jag är fullt medveten om att det mesta faktiskt GÅR att göra med PPage. Det är bara det att det är så förbannat omständligt och tar så fruktansvärd lång tid att Datormagazin aldrig skulle klara att komma ut varannan vecka om vi skulle lita till PPage.

Priset: I fall jag har fel uppgift om detta, så är det Karlberg & Karlbergs förtjänst. Samma dag som jag skrev testen ringde jag och kontrollerade konsumentpriset (inklusive moms) för PPage och fick det pris jag skrev i testrutan. Det pris du anger är exlusive moms!

Till sist: ingen skulle bli gladare än jag om Gold Disk fick fram ett bättre, tillförlitligare och mera användarvänligt DTP-program. För till skillnad från vad Lundmark tror, så sågar jag nämligen inte PPage för att jävlas med någon. Jag anser bara att det inte håller för att göra en tidning med.

Detta har även vår norska kollega, Norsk Datamagazin, upptäckt. Man försökte producera sin tidning på en A3000 med PPage, men fick ge upp och går nu över till PPM.

Göran Fröjdh

Atari ST

Jättebra!

520 ST FM

- 512 Kb RAM
- Mus
- 720 Kb floppy
- 4 Häftiga spel
- S.T.O.S + ritprogram
- Midi

Sänkt pris 2965:-
Spel/prog för 2500:- ingår

Jättebättre!

520 STE

- 512 Kb RAM
- Stereo
- 720 Kb floppy
- Mus
- 4096 Färger
- Upp till 6 joy. portar
- 20 Häftiga spel
- Midi

Sänkt pris 3965:-
Spel för 5000:- ingår

Jättebäst!

1040 STE

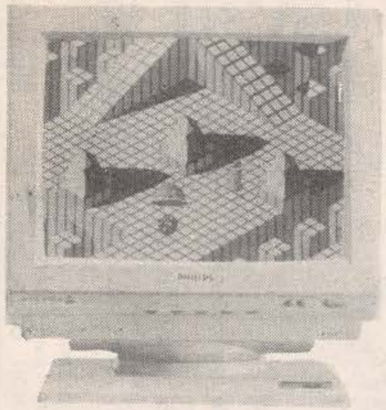
- 1Mb RAM
- Stereo
- 720 Kb floppy
- Mus
- 4096 Färger
- Midi
- Upp till 6 joysticks portar
- ST-Word Ordbehandling
- ST-Base Register
- ST-Calc Kalkyl/grafik
- Spel, Ritprogram mm

Sänkt pris 4865:-
Spel/prog för 5000:- ingår

Philips-skärmar

Nyhet!

Atarikabel .. 119:-
Amigakabel 169:-
Monitorfot .. 189:-

8833"

Fakta:
- Stereo
- Passar Atari, Amiga och PC

Billigast!
2.689:-
(4.119:-)

4096-FÄRGER I FICKAN

ATARI LYNX

- Bärbart Dataspel i färg
- California Games
- Nätadapter
- Com Lynx-kabel

1495:-

PROFFSSKRIVARE

Panasonic Printers

KX-P1081
- 9 nålars matris
- NLQ - skönskrift
- 144 tecken/sek.

1489:-

KX-P1180
- 9 nålars matris
- NLQ - skönskrift
- 6 inbyggda fonter
- 192 tecken/sek.

1989:-

KX-P1124
- 24 nålars matris
- LQ - skönskrift
- 7 inbyggda fonter
- 192 tecken/sek.

3489:-

Paralell Printerkabel 99:-

Alla Priser inklusive moms. Frakt tillkommer. Priserna Gäller året ut (1990). Reservation för slutförsäljning/produktändringar

datacenter HEMDATA

011-18 45 18
Box 1404, 600 44 Norrköping

WYOIWYG
What you order is what you get...

DATACENTER
POSTORDER

Elektronik på datorns vis

Nu kan datorn lära dig grunderna i elektronik! Det lovar utbildningsförlaget Catus i Karlskrona, som tagit fram ett speciellt utbildningspaket kallad Tekno-Amiga.

Utbildningsförlaget Catus är knappast några nybörjare på området. Sedan många år producerar och säljer man utbildningspaketet "Elektronikskolan", som används både på skolor och i företag för att lära människor grunderna i elektronik. Allt utbildningsmaterial skapas i samarbete med civilingenjörer från industrin samt lärare.

Grundidén är att man genom egna experiment med enkla byggkomponenter ska lära sig förstå hur kretsar, motstånd och dioder fungerar. Med Tekno-Amiga går man ett steg längre genom att utnyttja datorns alla möjligheter.

■ Koppla själv

— Vi har helt enkelt utvecklat ett speciellt byggkort som helt riskfritt kan kopplas till Amigan, berättar Christer Ahlberg, initiativtagare till projektet.

— Vi har försökt göra kursen så rolig som möjligt genom att utnyttja Amigans möjligheter på ljud- och grafikområdet, säger Christer Ahlberg. Det är viktigt att experimentet också är häftiga och spännande så att de kan konkurrera med datorspelen.

■ Skapa oljud

Här är några exempel på experiment som ingår:

■ Censorer som kopplar på syntetiskt tal och ljud.

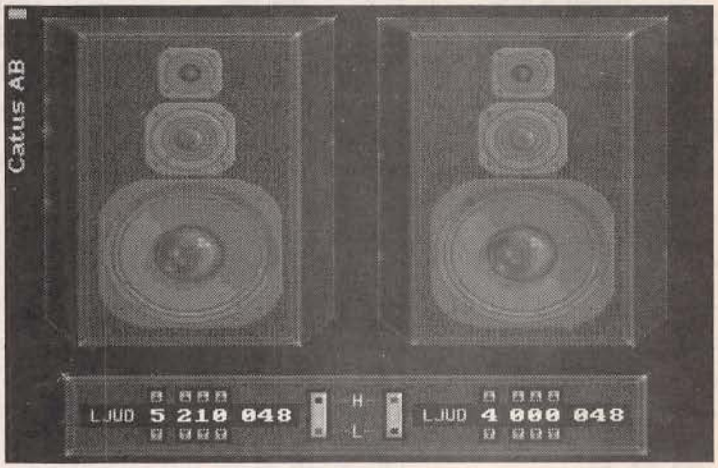
■ Elektronisk tidmätning.

■ Experiment med temperatur- och ljusstyrning, där man bl.a. får lära sig huren termostat fungerar.

Förutom detta ingår också ett specialutvecklat programspråk kallad Catus BASIC som gör det möjligt att göra helt egna elektronikbyggen som sedan styrs av Amigan. Här är det bara fantasin som sätter gränserna.

Tekno Amiga säljs i ett paket som kostar 895 kronor inklusive moms. I paketet ingår experimentplatta, komponenter för samtliga experiment, tre disketter med program samt lärobok och handledning.

För ytterligare information kontakta Catus AB, Box 80, 371 21 Karlskrona. Tel: 0455-1343 00.

***ROLIGARE ÄN DATORSPEL.** Här kan du själv skapa lustiga ljud, mäta teaktionstid, få tal och lära dig allt om elektronik.*

Christer Rindeblad

Bärbar skrivare senaste skriket från Japan

Det fortsätter att komma nya produkter till Amiga och C64/128. För den som sysslar med ordbehandling har framtiden många ljuspunkter att erbjuda.

WordPerfect Inc. planerar att återuppta planerna på en Amiga version av WordPerfect 5.0. Denna skall ha ett riktigt, grafiskt användargränssnitt. Dessutom skall PlanPerfect komma till Amigan.

Snart kommer ännu en ny version av **ProWrite**. New Horizon SoftWare har släppt ProWrite 3.1. Nyheter är en förbättrad "filerequester", användardefinierbar typsnittsmeny, förbättrat ARexx-stöd och talsyntes. Dessutom är den Workbench 2.0 kompatibel. Detta innebär att programmet kan använda skärmupplösningarna SuperHires och Productivity mode. Uppgraderingen kommer att kosta 75 dollar från version 1.0, 60 dollar från 2.0 och 50 dollar från 2.5 och 10 dollar från version 3.0 av ProWrite. När den svenska versionen kommer ut återstår att se.

Leverantör: New Horizon SoftWare Inc., Box 43167, Austin, TX 78745, tel. (512) 328

CANON lanserar en ny bärbar skrivare med bubbel-jet teknik. **CANON BJ-10e** som den heter är mindre än en A4-pärm, väger endast 1.8 kg, går att köra på batterier och skriver med hög kvalité (360dpi). Skrivaren är dessutom snabb, 142 tecken per sekund. Utskrift kan göras på kopieringspapper, brevpapper, kuvert, etiketter och OH-film.

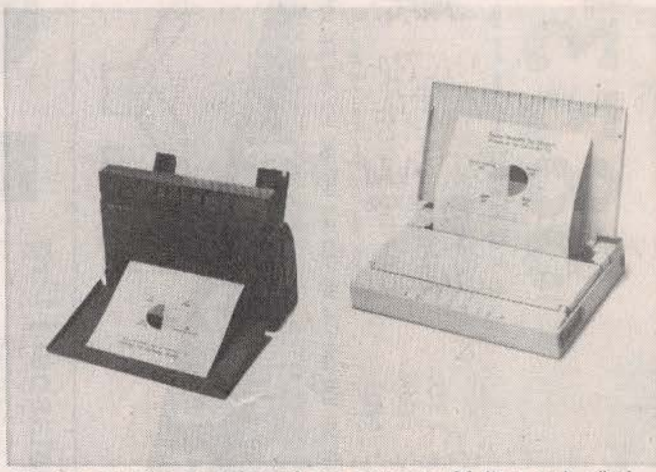
Pris: 3895 kr exkl. moms.

Information: Leo Dratwa, produktchef 08-744 87 21 eller marknadschef Alrik von Hofsten 08-744 85 81.

Svenska ArtoVinjett släpper sina nya produkter **Olo Animated Fonts och Olo Backs.** Typsnitten är mycket snygga och innehåller bl.a. svenska tecken!

Det ryktas att **Workbench 3.0** är på gång. Commodore har börjat skissa på den och programmeringen skall tydligen starta nästa år. Nytt på denna version skall vara VIRTUELLT MINNE(!!!), vektortypsnitt (outlinefonts) och understöd för 24-bitars grafik.

Kontakt: ArtoVinjett, Byälvsvägen 65, 121 74 Johanneshov. tel.08-649 77 02.

Nu kan du bära omkring på din skrivare. Så liten och nätt!

Sigmund Lundgren

	DATOR	FREKVENS	CPU	RAM-MINNE	HÅRDDISK	MONITOR	BANDSPEL.	EXT. DRIVE	INT. DRIVE	FÄRG.	REK. PRIS	ÖVRIGT
UNDER 5000 KR	C64	1MHz	6510	.64kb			JA				1.995:-	Med bandspelare
	C64	1MHz	6510	64kb				JA			3.990: -	Inkl. 1541 diskdrive
	Atari 520ST	8MHz	68000	512kb					JA		3.495: -	Inbyggd MIDI-interface
	Atari 520ST	8MHz	68000	512kb		mono			JA		4.990: -	Inbyggd MIDI-interface
5.000-10.000 kr	Amiga 500	8MHz	68000	512kb					JA		5.495: -	
	Atari 1040ST	8MHz	68000	1 MB					JA		5.495:-	Inbyggd MIDI-interface
	C64	1MHz	6510	64kb		TV				JA	5.995:-	Med 1541 drive & vanlig färg-TV
	CBMPC 10-III	10MHz	8088	640kb		sv/v			2		6.995:-	
	C64	1MHz	6510	64kb		1084		JA		JA	7.385:-	Med 1541 drive & 1084 färgskärm
	Mac Classic	8MHz	68000	2 MB		sv/v			JA		8.125:-	Inbyggd sampler+mikrofon
	Amiga 500	8MHz	68000	512kb		1084			JA	JA	8.890:-	
	Atari 1040ST	8MHz	68000	1 MB		1224			JA	JA	8.495:-	Inbyggd MIDI-interface
	CBMPC-20III	10MHz	8086	640kb	20MB	CGA			JA		9.645:-	
	Atari ABC PC	8MHz	8086	640kb	30MB	EGA			2		9.995:-	
10.000-15.000 kr	Atari Mega 2	8MHz	68000	2 MB		124			JA		10.563:-	
	Mac Classic	8MHz	68000	2 MB	40MB	9-tum			JA		12.488:-	Inbyggd sampler+mikrofon
	Amiga 2000	8MHz	68000	1 MB					JA		13.738:-	
	JJ-286-12	12MHz	80286	1 MB	40MB	VGA			2		13.618:-	Super-VGA 800x600)
	Atari 1040ST	8MHz	68000	1 MB	30MB	1224			JA	JA	13.490:-	Inbyggd MIDI-interface
15.000-20.000 kr	Amiga 500	8MHz	68000	1 MB	20MB	1084			JA	JA	15.280:-	
	Atari PC 286	16MHz	80286	1 MB	60MB	VGA			JA		16.995:-	
	JJ-386SX-16	16MHz	80386	1 MB	40MB	VGA			2		16.118:-	
	Amiga 2000	8MHz	68000	1 Mb		1084			2	JA	17.138:-	
	Copam386SX	16MHz	80386	2 MB	40MB	VGA			JA	JA	18.310	
	Mac LC	16MHz	68020	2MB	40MB	eget			JA	JA	19.875:-	Inbyggd sampler+mikrofon
	IBM PS/1	10MHz	80286	1 MB	30MB	VGA			JA	JA	19.200	
20.000 - 25.000	Amiga 2000	8MHz	68000	1 MB	40MB	1084			JA	JA	22.495:-	Med genlock + 3 program.
	CBM PC40-II	12MHz	80286	1MB	40MB	VGA			JA	JA	22.495	
25.000-30.000	Amiga 2000	8MHz	68000	1MB		1950			JA	JA	25.174:-	Med flickerfixer för multisync
	Amiga 2000	8MHz	68000	1MB	40MB	1084			JA	JA	28.118:-	Med PC-AT / 286 bridgeboard
30.000 45.000	Atari TT030	32MHz	68030	4MB	48MB	VGA			JA	JA	28.118:-	
	CBM PC-386	16MHz	80386	1MB	40MB	VGA			JA	JA	31.188:-	SX
	Amiga 3000	16MHz	68030	2 MB	40MB	1950			JA	JA	39.112:-	
	JJ-386C-30	33MHz	80386	4 MB	80MB	VGA			2	JA	36.118:-	Super-VGA 1024x768
	Amiga 3000	25MHz	68030	2 MB	50MB	1950			JA	JA	44.112:-	
45.000-50.000	Mac SE/30	25MHz	68030	2 MB	40MB	Eget			JA	JA	45.500:-	
	Copam 386	33MHz	80386	4MB	200MB	VGA			JA	JA	45.903:-	
	Amiga 2000	16MHz	68030	3MB	40MB	1084			JA	JA	47.667:	
50.000 100.000	Amiga 3000	25MHz	68030	2MB	100MB	1950			JA	JA	50.362:-	
	Amiga 2000	16MHz	68030	3MB	40MB	1950			JA	JA	56.368:-	Med flickerfixer & acceleratorkort
	PROTEC 486	25MHz	i-486	4MB	210MB	VGA			2	JA	61.862:-	Super-VGA 1024x768

Fullt priskrig på datorer - här hittar du bästa köpet!

Nu rasar det stora priskriget på datormarknaden!

Plötsligt går det att få en supersnabb PC eller Mac för en spottstyver.

Och effekten har blivit att Commodores datorer; PC, C64 och Amiga, hamnar i det övre prisskiktet.

Kolla själv i Datormagazins stora prisguide här bredvid!

Datormagazin började planera den stora prisjämförelsen redan för några månader sedan. Det var då Apple Computer plötsligt dundrade loss med radikala prissänkningar på alla sina datormodeller. Och PC-världen var inte sen att följa efter. På Commodore Sverige visste man inte, och vet fortfarande inte när detta skrivs, om deras priser ska höjas eller sänkas. Prislistan måste nämligen först godkännas av Commodore i USA.

Nu verkar dock prisraset stannat upp för en tid och vi vågar oss på ett försök.

Egentligen är det omöjligt att direkt jämföra Amigan och C64 mot PC, Mac och Atari. C64:an har liksom Amigan ett eget unika operativsystem.

Och varken Mac, PC eller Atari kan erbjuda Amigans unika multitasking och specialdesignade co-processorer.

Amigan behärskar också ensam den s.k. videomarknaden eftersom grundkonstruktionen gör den mycket lämplig och billig att använda i sådana sammanhang.

Men de flesta privata konsumenter får titta i plånboken i första hand, och i andra hand på datorns möjligheter och prestanda.

Vid en snabb titt i tabellen finner man att Amigan och C64 blir förhållandevis dyra jämfört med Mac och PC om man bygger ut dem.

Men sedan gäller det att inte bara stirra sig blind på priset på datorn. Det finns andra saker man måste väga in.

Generellt är avancerade nyttoprogram till Mac och PC betydligt dyrare än motsvarande till Amigan.

Om du tänker göra en tidning på din dator behöver du ett s.k. desktop publishing-program (DTP).

DTP-programmet Publishing Partner Master till Amigan har en motsvarighet i Mac-världen döpt till Quark Xpress 2.11. Publishing partner kostar ca 4.500 kronor med ett 30-tal fonter.

Quark Xpress eller Pagemaker 4.0 till Mac kostar 11.875 kronor utan fonter.

Man får inte heller glömma att ska man använda en PC för datorspel måste man som regel köpa en extra kort för joysticken som kostar 250-400 kronor.

Och vill man komma i närheten av Amigans grafik när det handlar om datorspel bör man välja en PC med färgskärm och VGA-grafik. Och ändå är Amigans grafik i grundutförandet bättre vad gäller antalet färger. Observera också att man INTE kan koppla in en vanlig färg-TV till en PC eller Mac.

-Vi följer marknadsutvecklingen mycket noga, kommenterar Eigil Rian, marknadsdirektör hos svenska Commodore. Men man får inte glömma att priserna på Amigan är lägre i verkligheten. Och så finns det enormt mycket program till både C64 och Amigan.

Eigil Rian menar också att Amiga 3000 inte får ses som en alround-dator, utan riktar sig till speciella nischer som multimedia, design och musik.

-Och när det gäller multimedia är Amigan i särklass.

Christer Rindeblad

Mac och PC är i vissa fall en billigare lösning än Amigan och C64, Men se upp med dyra MAC- och PC-program.

Vad betyder alla konstiga förkortningar?

CGA, VGA, multisync.

Det kryllar av beteckningar för olika grafikstandarder i datorvärlden.

Här har du guiden som hjälper dig i grafikdjungeln.

I tabllen finns en kolumn kallad "monitorer". Om det finns en beteckning i denna kolumn innebär det att du får en skärm med i priset. De olika förkortningarna i kolumnen står för olika typer av grafikstandard. Helt enkelt hur många pixels samt antal färger datorn och skärm klarar. Nedan hittar du en nyckel till de olika koderna:

■ **TV** = En vanlig färg-TV, och TV har alltid 320 x 200 upplösning.

■ **sv/v** = innebär en monocrom (inga färger) skärm med EGA eller CGA-upplösning.

■ **9-tums** = Appel har en inbyggd 9-tums monocrom skärm med en upplösning på 512 x 312.

■ **1084** = Commodores egen färgskärm. Med C64 ger den 320x200 med 16 färger. Med Amigan ger den grafik motsvarande CGA, upplösning 320x200 med 32-4096 färger.

■ **1224** = Ataris egen färgskärm med upplösning 320x200 (16 - 4096 färger) till 640x400 i monocromt läge.

■ **1950** = Commodores multisync-skärm. Ger upplösning på 640x400 till 720x512 från 8 till 4096 färger. Kräver dock en separat s.k. flickerfixer till A2000. Fungerar inte till A500. A3000 har inbyggd flickerfixer.

■ **CGA** = Lägsta PC-grafiken, upplösning 320x200 med 4 färger.

■ **EGA** = 640x350 med 4-16 färger.

■ **VGA** = 800x600 med upp till 256 färger.

■ **Super-VGA** = 1024x768 med upp till 256 färger.

■ **Flickerfixer** = Extra grafikkort till A2000 för multisync-monitorn 1950 för att uppnå 720x512 upplösning.

CR

Priserna lägre i verkligheten

Det går att hitta billigare priser än i vår pris-guide. Kolla bara in annonserna i ett nummer av Datormagazin.

Prislistan här bygger på tillverkarnas rekommenderade priser inklusive moms till konsument.

Många butiker säljer dock under dessa priser. Amiga 500 går exempelvis att köpa för 3.995 kronor i många butiker. Hårddiskar och acceleratorkort från fristående tillverkare till både A500 och A2000 går att få betydligt billigare än Commodores egna. En Amiga 500 med 20 Mb hårddisk och 1Mb RAM går att köpa för totalt 13.500 kronor.

AMOS-BBS åter i gång

■ ■ ■ AMOS-Klubben är öppen igen. Det verkar nu som om AMOS-Klubbens BBS kommit igång efter en längre tids problem.

Problem med SoundTrack?

■ ■ ■ Om du har problem med konverteringsrutinen från SoundTracker till AMOS. Kontrollera att rad 61 ser ut så här:

```
OF_MUSIC=$43C
```

Nya versioner

■ ■ ■ Francois Lionet har två mycket trevliga idéer till uppkommande versioner av AMOS.

Ett COMM-interface för att hantera kommunikation med serie- och parallellporten. Det andra är ett ARexx-interface för AMOS. Vi väntar med spänning på dessa tillägg.

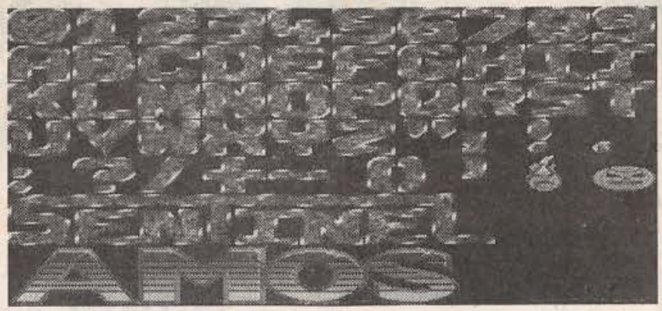

RanxXerox från UBI Soft

Lionet i farten med eget spel

■ ■ ■ Håll ögonen öppna efter RanXerox ett spel skrivet av Francois Lionet som bör finnas ute vid det här laget.

Det var Lionet som gjorde AMOS om det nu har undgått någon. Om Ranx Xerox är gjort med AMOS låter vi vara osagt...

SKAPA MED AMOS. ***Stefan Jakobsson tycker den här bilden är så bra att den bara m-å-s-t-e publiceras.***

Detta innehåller nya versionen

Så har den kommit: Den nya versionen av AMOS, det populära programmet som gör var och en med en Amiga till en mästerprogrammerare.

Stefan Jakobsson har tittat på vad extra man får om man skaffar denna nya gratis version.

Så har då den nya versionen av AMOS kommit. 1.21 innehåller en hel del i fråga om rättade buggar och nya kommandon. Det bästa av allt, den är gratis (Public Domain).

■ Rättade fel:

■ HELP kraschade på en A500.

■ LDIR fungerar.

■ Y HARD returnerar rätt värde.

■ SCIN rapporterar INTE gömda skärmar.

■ PLOT fungerar nu med stora flyttal.

■ INT fungerar på rätt sätt.

■ Def Fn rapporterar inte type mismatch error nu mera.

■ I SPRITE och I BOB fungerar nu.

■ AMAL Play fungerar på rätt sätt.

■ AMAL förstår nu även instruktionen AMAL OR.

■ ERRN rapporterar rätt felnummer, brukad lägga till två förut.

■ GET FONTS brukade skicka felaktig information efter en garbage collection.

■ MENU TO X,Y fungerar nu på rätt sätt.

■ UNPACK går att göra på en del av skärmen

■ SET TAB fungerar nu även under programkontroll.

■ Nyheter i V1.21:

■ Ny filväljare när du laddar program.

■ Sekventiella filer är nu 3 ggr snabbare.

■ =DIR$ returnerar nu disknamnet också, inte bara enheten som tidigare.

■ =DEV FIRST("filter"), =DEV NEXT$.

Som DIR FIRST$ men för enheter i stället.

■ MULTI WAIT AMOS väntar på att andra programprocesser som Amiga kör ska bli klara. Använd detta kommando för att göra dina AMOS-program multi-taskande.

■ Automatisk sprite-flippning - du kan vända sprites från vänster till höger eller upp och ner med denna nya kommandouppsättning. Mycket användbart, du behöver bara göra en animeringssekvens för din hjälte i ett spel. Sen är det bara att vända hjälten om han ska springa från vänster till höger eller från höger till vänster.

AMOS - SPALTEN

Välkommna till AMOS-Sidan. I detta nummer tittar vi närmare på vad som finns i AMOS PD-Bibliotek.

APD1: *Här finns GMC (Games Music Creator). Det är ett komplett musikprogram för att skapa musik till AMOS-program. Dessutom finns det lite olika konverteringsprogram och andra program som är bra att ha när det gäller musik.*

APD2: *På denna disk finns ett litet spel som heter Treasure Search. Inte speciellt avancerat. Inget avancerat, men du kan få en del bra tips om hur du knyter ihop ett AMOS-program.*

APD3-5: *Dessa tre disketter är fyllda med olika typsnitt. Eftersom typsnitten är av standardtyp går det även att använda dem i andra program.*

APD6: *Här finns ett antal program för att konvertera STOS- till AMOS-filer. Gör om Sprites, Musik och bakgrundsbilder. Dessutom följer det med ett program för att läsa Atari ST och MS-DOS disketter.*

APD7: *Innehåller VirusX V4.0, ett antivirusprogram.*

APD8: *Massor av olika ljud och korta musiksnuttar. Snuttarna kan användas som Game Over-jinglar och dylikt.*

APD9: *AMOS BIG DEMO. Den demonstration av AMOS som bland annat används av de flesta datorhandlare. Ger information om hur du använder många av ANOS mer avancerade funktioner.*

APD10: *Här finns femtio olika ljud som kan användas i dina egna program. Det är allt ifrån ånglok till laserpistoler.*

APD11: *30 olika samplade.*

APD12: *Ytterligare 30 olika samplade ljud.*

APD13: *Ytterligare 25 samplade ljud.*

Fler PD-diskar i nästa nummer.

STEFAN JAKOBSSON

SÄG AMOS DET RÄCKER!

1 496 EXEMPLAR ***har sålts av Amos i Sverige. Sedan förra mätningen för två veckor sedan har det sålts 210 exemplar. AMOS är ett basicliknande programspråk som gör det enkelt att skriva egna spel till Amigan. AMOS är skrivet av Francios Lionet och finns även till Atari under namnet STOS. AMOS kostar 545 kronor. AMOS finns hos HK Electronics. 08 - 733 92 90.***

Dröm

Hur skulle Stockholm se ut, om Gamla Stan revs och ersattes med skyskrapor?

Hur skulle New York förändras om Manhattan genomkrossades av 100 kanaler?

Att genomföra dessa projekt vore både dyrt och dumt. Men med Vista kan du göra det hemma vid skrivbordet.

—Gör om världens kartor efter eget huvud

Vista är ett program för att grafiskt generera landskap, landskap vilka man t.ex. kan lägga som bakgrund i en animation. Mer professionellt kan man naturligtvis läsa in riktiga landskap och utföra diverse mätningar, eller se hur området skulle se ut med fler eller färre träd.

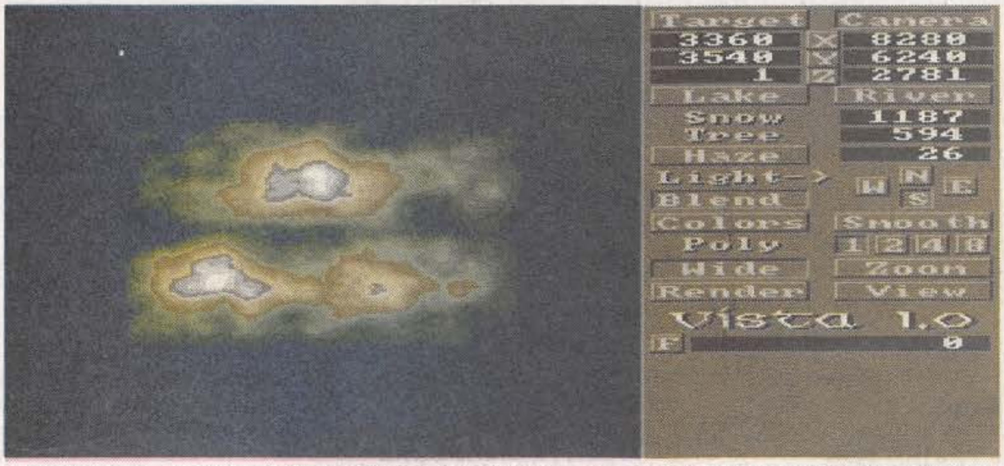
■ Riktiga kartor

Programmet går att köra i två olika lägen: antingen slumpmässigt genererade landskap, eller med s.k. DEM-filer. De senare är ett format som "US Geological Survey" tagit fram och använder för kartor. Du kan alltså läsa in riktiga landskap genom att använda de "digitala" kartor som US Geological Survey har gjort över hela USA. Troligen går det att få tag på liknande kartor över andra länder i samma format. Detta skulle betyda att man med hjälp av Vista skulle kunna genomföra enklare mätningar och tester av områden, utan att behöva lämna skrivbordet!

Däremot går det inte att helt

***FAR OCH FLYG** genom dina egna landskap. Det går bra att generera en mängd bilder i rad, och på så vis skapa en filmsekvens.*

för landskapsarkitekt

Med Vista kan du själv exakt bestämma var både kameran och det du ska filma, "målet", ska befinna sig. På så sätt kan du utföra enklare mätningar. Men det går inte att skapa helt egna landskap med Vista, bara att ändra i redan existerande. Trist, tyckte vår testare.

fritt skapa sina egna landskap. Det bästa Vista kan erbjuda, är möjligheten att skapa floder och sjöar i redan existerande landskap.

■ Bestäm målet

Med Vista kan du exakt bestämma var "kameran" och "målet" som ska fotograferas ska befinna sig. Detta går t.ex. inte i syster-programmet Scenery Generator (testad i nr 17/90). I Vista, däremot, kan du t.ex lätt ställa upp en antenn (målet) på ett ställe och sedan mottagaren (kameran) på ett annat ställe och direkt se om det finns något som skymmer den. Man kan också undersöka saker som t.ex vad som skulle hända i ett område i händelse av översvämning.

■ Filma från plan

Det är givetvis inte frågan om några exakta beräkningar, men man kan bilda sig en ungefärlig uppfattning om hur det ser ut i ett område.

Man kan också skapa en scripfil till Vista som talar om var olika scener skall genereras. På detta sätt kan man generera en massa bilder, t.ex under en natt. När dessa bilder sedan spelas upp, kan man få det att blir som om det hade varit filmat från ett flygplan som flög genom landskapet.

Filen har ett ganska enkelt format, så man kan lätt skapa ett litet program som genererar en färdig scripfil. På så sätt kan man få den exakt som man vill ha den och slänga in kod som ser till att "flygplanet" lutar åt rätt håll när det "svänger", "dyker" och "stiger" genom landskapet.

■ Bara öar

Bilder och animationer kan behöva bakgrunder. För sådana lite mer jordnära användningsområden duger de fraktalgenererade landskapen fint. Dock verkar man inte kunna generera något förutom öar av varierande storlek. Alla öar ser dessutom likadana ut: en bergstopp som sticker upp ur vattnet.

För dem som använder Turbo Silver, eller något program som kan använda Turbo Silver filer, kan Vista bli ett värdefullt verktyg. Vista kan nämligen spara filer i Turbo Silverformat. Dessa kan sedan användas som bakgrund i en raytrace:ad bild.

■ Skojig leksak

Men faktum är att man nog har mest nöje av Vista om man bara sitter och "leker". Det blir visserligen en dyr leksak, men jag tror ändå att det för somliga kan vara värt det. Spel i all ära, men det här är något mer än en ett spel. Man "skapar" landskap och kan ställa sig var som helst och blicka ut över det. Man kan se det som från ett flygplan, eller man se det som om man stod i botten av en dalgång.

Jag har själv inget "praktiskt" användningsområde, men varje gång jag sätter mig och börjar leka med programmet, blir jag, helt facinerad. Jag ändrar på trädlinjen, flyttar kameran, lägger till en flod o.s.v. Allt bara för att få se hur det skulle se ut.

■ Kass manual

Manualen som följer med programmet lämnar en del övrigt att önska. Vissa, ganska obskyra, finesser beskrivs mycket noggrant, medan en sådan sak som formatet på scriptfilen inte är dokumenterad alls. Baserat på vad manualen säger, skulle man kunna tro att man måste använda Vista för att skapa en scriptfil. Så är det inte alls. Scriptfilen är en vanlig textfil. Om man vill kan man lätt göra ett program för att skapa scripfiler. Jag har själv gjort ett enkelt sådant i ARexx. Med hjälp av detta program kan jag lätt skapa en scriptfil som, när den är körd, skapar en "film"-sekvens som om jag hade tagit den från ett flygplan. Den största sekvensen jag gjort var på 150 bilder. Att manuellt använda Vista för att skapa en script-fil för detta skulle ha tagit evigheter. Nu gjorde jag den istället på knappt en minut.

Björn Knutsson

FAKTA VISTA
Systemkrav: **Amiga**
Pris: **895 kr**
Importör: **Datautveckling AB, Brädgårdsgatan 10, 826 00 SÖDERHAMN**
Information: **0270-124 10**

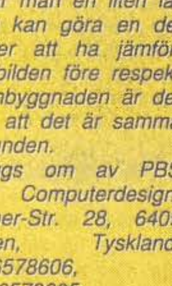
DESKTOP VIDEO

Så har det varit Amiga-mässa i Köln igen! Efter att ha ägnat tre dagar på mässan måste jag nämna de 24-bitars grafikkort som teoretiskt ger Amigan fler än 16 miljoner färger. Ett av de kort som imponerade mest på mig heter Harlequin, vilken egentligen är ett 32-bitars-kort. Det är svårt att beskriva hur bra bilden blir, den måste bara ses.

I förra nummret efterlyste Christer Bau en genlock som kunde "keya" på en viss färton. Som på beställning visades ett par sådana genlocks på mässan. En billig variant heter ColorBox. I deras monter hade man byggt upp ett helt blått rum. Sedan "keyades" det blåa bort och kunde ersättas med grafik. Genom denna effekt kan man enkelt skapa effekten att man går på månen, genom att "keya" in sig själv på en bild av månens yta.

Det finns säkert en och annan som sitter med Commodores genlock (2300) och är ganska missnöjd med bildkvalitén. Men det finns faktiskt bot på det problemet. I Tyskland finns nämligen en firma vid namn PBS Peter Biet som bygger om 2300. Bland annat byter de ut kretsarna till Sony-kretsar. Dessutom får man en liten låda där man kan göra en del effekter. Efter att ha jämfört kvalitén på bilden före respektive efter ombyggnaden är det svårt att tro att det är samma genlock i grunden.

2300 byggs om av PBS Peter Biet Computerdesign, Dieterhausener-Str. 28, 6409 Friesenhausen, Tyskland. Tel:00949-66578606, Fax:00949-66578605

FREDRIK PRÜZELIUS
DTV-EXPERT

Vilken filing i AmigaBasic

Mac Larsson lär dig allt om filhantering

I Amiga Basic finns två sätt att spara och läsa data.

Lär dig hantera filer i avsnitt sju av Datormagazins Basic-skola

Vi börjar dock med AmigaBasics motsvarigheter till några CLI-kommandon, som kan vara bra att kunna. För att se vilka filer som finns i det bibliotek (directoryt) du befinner dig i, får du skriva 'FILES' i stället för 'DIR'.

Ska du byta bibliotek och/eller diskett använder du 'CHDIR' (=CD), exempelvis 'CHDIR "df1:program"'. 'Rename' motsvaras i AmigaBasic av 'NAME' och 'Delete' av 'KILL'.

Programlistning 1:
Här följer några exempel på rutiner där man använder sekvensiella filer.

```
SparaHighScore:
    OPEN  "HighScore"  FOR  OUTPUT  AS  #1  :  REM  eller  OPEN
"O",1,"HighScore"
  FOR i=1 TO 10
    WRITE #1, Namn$(i), Score(i)
  NEXT
  CLOSE #1 : RETURN

LaesHighScore:
  OPEN "HighScore" FOR INPUT AS #1 : REM eller OPEN "I",1,"HighScore"
  FOR i=1 TO 10
    INPUT #1, Namn$(i), Score(i)
  NEXT
  CLOSE #1 : RETURN

SparaData:
  OPEN "O",1,"Datafil" : REM eller OPEN "Datafil" FOR OUTPUT AS #1
  FOR i=1 TO AntalData
    PRINT #1, a$(i)
  NEXT
  CLOSE #1 : RETURN

LaesData:
  OPEN "I",1,"Datafil" : REM eller OPEN "Datafil" FOR INPUT AS #1
  i=0 : REM nollställ räknare
  WHILE NOT EOF(1)
    i=i+1 : REM öka räknare
    INPUT #1, a$(i)
  WEND
  AntalData = i
```

1.Sekvensiella filer

Det enklaste sättet att spara data (exempelvis HighScore i ett spel) är med den sekvensiella metoden. Med sekvensiell menas här här att man sparar eller läser in all data i en följd. Vill man ta fram en sak i mitten måste man alltså läsa in allt det som finns före.

■ Öppnar med Open

Man öppnar en sekvensiell fil med kommandot OPEN, som kan ha två olika utseenden men som gör exakt samma sak. I OPEN-kommandot kan man även specifiera hur stor RAM-bufferten ska vara. Ju större bufferten är desto fortare går det att läsa och skriva, men samtidigt får man mindre utrymme för AmigaBasics variabler. Normalstorleken på bufferten är 128 bytes.

Efter att ha öppnat filen kan man spara sina data. Detta gör man antingen med 'PRINT #<filnr>' eller 'WRITE #<filnr>'. Om man ska spara flera variabler bör man dela upp dessa i enskilda kommandon, dvs ett 'PRINT #'- eller 'WRITE #'-kommando för varje variabel. I rutan här bredvid kan du se vad som skiljer PRINT och WRITE, och vilka problem ett komma-tecken mellan variablerna kan orsaka.

När man har sparat sina variabler, stänger man filen med 'CLOSE #<filnr>'. Om du bara har öppnat en fil, eller vill stänga alla filer, räcker det med enbart 'CLOSE'.

Låt a$="Katt" och b$="Hund", då ger PRINT och WRITE följande resultat:

1) PRINT #1,a$,b$
ser i filen ut så här: Katt Hund
INPUT #1,a$,b$ ger a$="Katt Hund" och b$=""
LINE INPUT #1,a$,b$ ger a$="Katt Hund" och b$=""

2) WRITE #1,a$,b$
ser i filen ut så här: Katt,Hund
INPUT #1,a$,b$ ger a$="Katt" och b$="Hund"
LINE INPUT #1,a$,b$ ger a$="Katt,Hund" och b$=""

■ Glöm inte att skapa fil

Innan du kan öppna en fil för att läsa den måste den först och främst finnas. Annars får du bara ett felmeddelande (detta kan man råka ut för första gången man använder ett program). Du använder 'INPUT #<filnr>' eller 'LINE INPUT #<filnr>' när du läser. Den senare läser fram till radframmatning, chr$(13) och låter tecknen emellan hamna i den specifierade variabeln. Även detta kan du läsa mer om i rutan här bredvid.

■ Använd loop

Du måste ha lika många INPUT-kommandon som PRINT- eller WRITE-kommandon. Därför är det lämpligt att använda en FOR-NEXT-slinga när du har datan i DIMensionerad variabel. Se programlistning 1 där jag visar olika sätt på hur man kan använda sekvensiella filer.

Några funktioner som används är dels 'EOF(filnr)' som får värdet -1 när du nått slutet på filen. Vill du veta hur mycket du har läst/skrivet använder du LOC(filnr). Storleken på filen i bytes får man fram med funktionen LOF(filnr).

Till sist får man inte glömma att stänga filen igen.

2.Random filer

Den andra metoden du kan spara data på är Random, som dock inte betyder att du får fram slumpartade texter när du läser. I stället betyder det att var du än vill läsa eller skriva i filen, tar det lika lång tid. Denna metod lämpar sig bäst för register och liknande saker.

■ Flera fördelar

I en sekvensiell fil tar det längre tid att ladda in i början och sedan spara i slutet, desto fler värden som ska läsas eller skrivas. Och vill du t.ex. ta fram Datormagazins adress i ett adress-register, är de övriga adresserna ointressanta för dig. Det vore därför väldigt onödigt att behöva läsa in alla

Programlistning 2:
Detta är ett exempel på ett program som använder random-filer. Det är också ett adress-register program som är fullt användbart.

```
REM Adressregister - ett exempel på random-filer
  GOSUB OpenFiles
  GOSUB Meny
  GOSUB CloseFiles
  END

OpenFiles:
  REM  Vi öppnar random-filen "AdrData" med 87 tecken stora fält
  REM  och bestämmer sen utseende med FIELD-kommandot.
  AntalPoster=50 : REM bestäm antalet poster
  OPEN "AdrData" AS #1 LEN=87 : REM eller OPEN "R",1,"AdrData",87
  FIELD #1,1 AS a$,30 AS b$,30 AS c$,4 AS d$,20 AS e$,2 AS f$
  RETURN

Meny:
```

FORTS NÄSTA SIDA

adresser.

En annan fördel med Random-filer är att om du mitt inne i programmet råkar ut för ett fel, kan du rätta detta utan att det du redan har skrivet in försvinner. De värdena är redan lagrade och ligger inte i någon variabel i minnet.

När du använder Random-filer behöver du bara öppna filen en gång i början, till skillnad från om du både ska läsa och skriva en sekvensiell fil.

■ Specialkommandon

Efter OPEN-kommandot måste du specifiera hur varje post ser ut, dvs exakt hur mycket plats varje variablel får ta. Det gör du med kommandot FIELD.

Du bör nu inte använda PRINT eller WRITE för att spara data, eftersom hela finessen med en Random-fil då går förlorad. Använd i stället Amiga-Basics speciella kommandon för Random-filer.

I båda metoderna läggs data (text och siffror) i en buffert som mellanhand, men när du använder Random-filer måste du göra detta själv med ett LSET- eller RSET-kommando. Skillnaderna mellan dessa två kommandon är att texten vänster- eller högerjusteras innan det läggs i bufferten.

Siffror och tal bör göras om till tecken innan de läggs i bufferten. Använd då MKI$(), MKL$(), MKS$() eller MKD$()funktionerna som gör att siffrorna tar lite plats.

■ Läs direkt

Nu använder du 'PUT #<filnr>,postnr' som för över bufferten till disketten. Angående 'postnr' måste varje post tilldelas sitt eget nummer (mellan 1 och 16777215) för att användas som index. Det använder du för att bestämma vilken av posterna du vill läsa eller skriva.

Efter att vi sparat en post kan vi nu direkt läsa den. Motsvarigheten till PUT heter GET. GET läser en post och lägger denna i dess variabler. Om du omvandlat siffrorna till tecken tidigre, måste dessa naturligtvis omvandlas tillbaka. Det gör du med funktionerna CVI(), CVL(), CVS() eller CVD().

När man arbetar med Random-filer returnerar nu funktionen LOC(filnr) det senast lästa eller skrivna postnumret.

När man sedan avslutar programmet får man inte glömma att stänga filen (som man gör på vanligt sätt).

■ Kombinera filtyperna

Här bredvid finns programlistning två, som är ett enkelt registerprogram. Skriv in det så får du se hur Random-filer fungerar i praktiken.

Man kan kombinera både sekvensiella filer och Randomfiler i ett och samma program. Variabeln som ser om posten är använd eller oanvänd kan man exempelvis spara för sig själv i en sekvensiell fil. Det finns många möjligheter att göra ett specialgjort registerprogram, men vill du bara spara ett HighScore behöver du inte krångla till det.

Mac Larsson

LÄS MER...

i manualen till AmigaBasic om de olika kommandona:

Kommando	Svensk	Engelsk
CLOSE	8-29	8-34
CVD()	8-35	8-41
CVI()	8-35	8-41
CVL()	8-35	8-41
CVS()	8-35	8-41
EOF()	8-42	8-48
FIELD	8-45	8-52
GET	8-48	8-56
INPUT$()	8-56	8-65
INPUT #	8-56	8-65
LINE INPUT	8-61	8-71
LINE INPUT #	8-62	8-72
LOC()	8-64	8-75
LOF()	8-65	8-76
LSET	8-66	8-78
MKD$()	8-70	8-82
MKI$()	8-70	8-82
MKL$()	8-70	8-82
MKS$()	8-70	8-82
OPEN	8-84	8-100
PRINT #	8-98	8-116
PUT	8-101	8-120
RSET	8-107	8-127
WRITE	8-136	8-162
WRITE #	8-136	8-162

FORTS FR. FÖRRA SIDAN

```
CLS:PRINT "Adress-register  -  Random" : PRINT
  PRINT "1. Nollställ alla poster" : PRINT "2. Skriv ny post"
  PRINT "3. Läs en post" : PRINT "4. Editera i post"
  PRINT "5. Ta bort post" : PRINT "6. Avsluta" : PRINT
EjGiltig:
  INPUT "vad ska jag göra (1-6): ",tal
  IF tal<1 OR tal>6 THEN GOTO EjGiltig
  IF tal=6 THEN RETURN
  ON tal GOSUB Noll, NyPost, LaesPost, EditeraPost, TaBortPost
  GOTO Meny

CloseFiles:
  CLOSE : REM eller CLOSE 1 om du använder flera filer samtidigt.
  RETURN

Noll:
  REM  För att undvika att få massa skräp när du läser en ny post så
  REM  nollställer vi här alla posterna genom att sätta a$ till "0".
  REM  Du måste göra detta första gången du använder programmet.
  PRINT:INPUT "Är du säker? <j/n> :",svar$
  IF svar$="j" THEN
    FOR i=1 TO AntalPoster
      LSET a$="0" : REM tom post="0" / upptagen post="1"
      PUT #1,i : REM spara post
    NEXT
  END IF
  RETURN

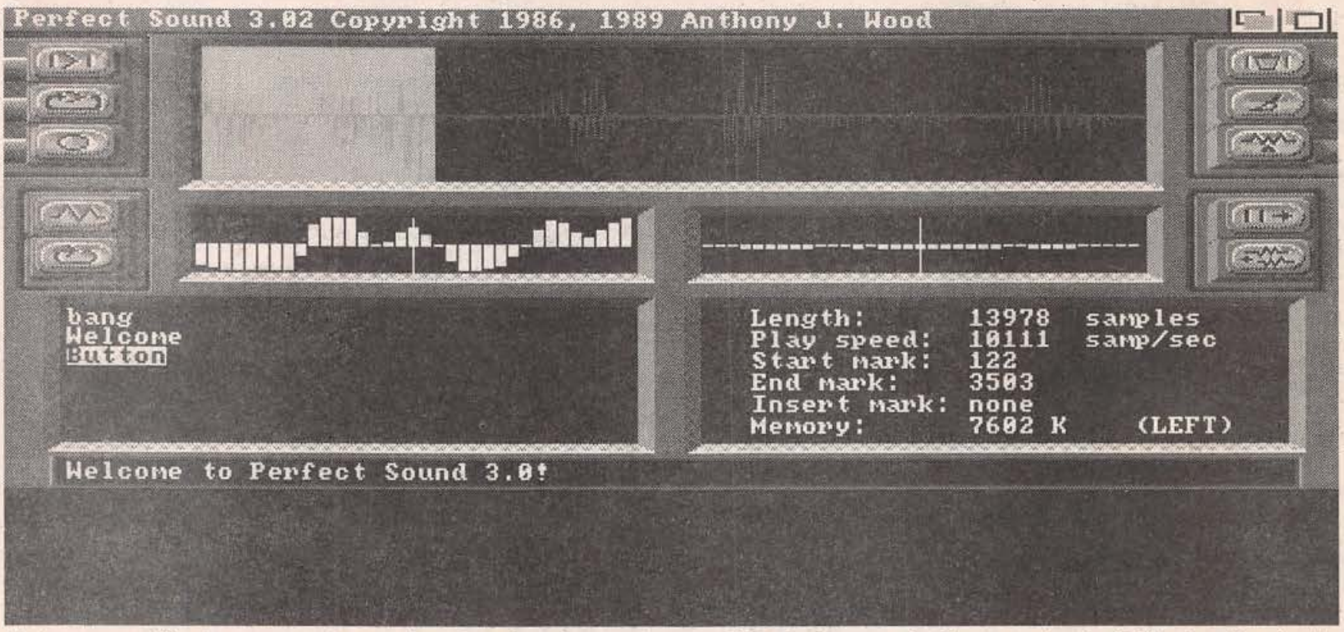
NyPost:
  REM  Inmatning av ny post.
  PRINT:INPUT "Adress nr (0=Avsluta) : ",adressnr
  IF adressnr=0 THEN RETURN
  IF adressnr<1 OR adressnr>AntalPoster THEN GOTO NyPost
  INPUT "   Namn   : ",namn$  : INPUT "   Adress : ",adress$
  INPUT "   Postnr : ",postnr : INPUT "   Ort    : ",ort$
  INPUT "   Alder  : ",age
  GOSUB SparaPost
  GOTO NyPost

SparaPost:
  REM  För över variablerna till bufferten.
  REM  Prova och ändra LSET till RSET för att se skillnaderna.
  LSET a$="1" : REM markera att posten är upptagen
  LSET b$=namn$ : LSET c$=adress$
  LSET d$=MKL$(postnr) : REM gor postnr till 4-bytes-sträng
  LSET e$=ort$ : LSET f$=MKI$(age) : REM gor ålder till 2-bytes-sträng
  PUT #1,adressnr : REM skriv post
  RETURN

LaesPost:
  REM  Läser en post och för över bufferten till våra egna variabler.
  PRINT : INPUT "Adress nr (0=Avsluta) : ",adressnr
  IF adressnr=0 THEN RETURN
  IF adressnr<1 OR adressnr>AntalPoster THEN GOTO LaesPost
  GET #1,adressnr : REM läs post
  IF a$="0" THEN PRINT "   Posten är tom!":GOTO LaesPost
  namn$=b$ : adress$=c$ : postnr=CVL(d$) : ort$=e$ : age=CVI(f$)
  PRINT "   Namn   : ";namn$ : PRINT "   Adress : ";adress$
  PRINT "   Postnr :";postnr : PRINT "   Ort    : ";ort$
  PRINT "   Alder  :";age
  IF flagga=1 THEN RETURN : REM tillbaka om vi bara editerar en post.
  GOTO LaesPost

EditeraPost:
  REM  Här editerar eller ändrar vi en redan befintlig post.
  flagga = 1 : GOSUB LaesPost
  IF adressnr=0 THEN flagga=0 : RETURN
  PRINT "Fyll i de uppgifter du vill ändra:"
  INPUT "   Namn   : ",namn$:IF namn$="" THEN namn$=b$
  INPUT "   Adress : ",adress$:IF adress$="" THEN adress$=c$
  INPUT "   Postnr : ",postnr:IF postnr=0 THEN postnr=CVL(d$)
  INPUT "   Ort    : ",ort$:IF ort$="" THEN ort$=e$
  INPUT "   Ålder  : ",age:IF age=0 THEN age=CVI(f$)
  GOSUB SparaPost
  GOTO EditeraPost

TaBortPost:
  REM  Genom att sätta statusvariabeln a$ till "0" så
  REM  räknas den posten som borttagen.
  PRINT : INPUT "Adress nr (0=Avsluta) : ",adressnr
  IF adressnr=0 THEN RETURN
  IF adressnr<1 OR adressnr>AntalPoster THEN GOTO TaBortPost
  GET #1,adressnr : REM läs post
  IF a$="0" THEN
    PRINT "Posten finns ej/redan borttagen!":GOTO TaBortPost
  END IF
  LSET a$="0" : REM markera tom post
  PUT #1,adressnr : REM skriv post
  PRINT "Adress nr";adressnr;"är nu borttagen!"
  GOTO TaBortPost
```


Frekvensen ställs in genom att man drar i en liten knapp. Den inställda frekvensen indikeras sedan i ett fönster. Men tyvärr anger fönstret ofta felaktiga värden.

Ny sampler full av buggar

Perfect Sound från SunRize Industries var en av de första s.k. "samplers" på marknaden Nu har version 3.0 kommit.

Men man har haft för bråttom att få ut produkten. Den är full av buggar.

En sampler tar prov på rösten och spelar in den på datorn. På senare tid har de blivit omåttligt populära.

Perfect Sound känns rejäl mekaniskt sett. Den är nämligen skyddad av en liten metallåda. I ena änden finns en 25-polig kontakt som ska pluggas in i parallelporten. Det finns tre ljudingångar, två RCA- eller phonokontakter för linjenivå, och en 3,5 mm kontakt för mikrofon.

■ Dålig mjukvara

Ingångsvolymen styrs av mjukvaran i sexton olika nivåer, vilket är lite begränsande. Å andra sidan ställs volymen in automatisk när man börjar sampla, och behövs oftast inte ändras.

Mjukvaran är mycket viktig när det gäller val av sampler, och tyvärr kan jag inte säga att

Produkten släpptes för tidigt

jag är riktigt nöjd med den i detta fall.

Visserligen finns det flera vettiga finesser, men det känns ändå lite tunt om man jämför med t.ex. Audiomaster. Att kunna få samplingen att starta av sig själv vid en viss nivå och att kunna använda samplingsfrekvenser över 14 kHz i stereo är sådant som underlättar.

■ Buggar

Programet är dessutom fullt med fel. Det anges t.ex. att man ska kunna använda samplingsfrekvenser upp till 40 kHz. Men går man över 36 kHz blir det knas och samplingen avbryts omedelbart. Om man försöker sampla stereo med en samplingsfrekvens över 14 kHz borde ju programmet ställa in högsta möjlig frekvens istället för att bara säga ifrån.

Frekvensen ställs in genom att man drar en liten knapp till höger eller vänster i ett fönster. Det finns dessutom en sifferindikering som ska tala om vilken frekvens man har ställt in. Problemet är att det som står angivet i denna ruta inte har alltför mycket med verkligheten att göra. Drar man t.ex. knappen längst till höger står det "40000Hz" i rutan. Ett "OK"klick senare upptäcker man att ptogramet har ställt in en samplingsfrekvens på 44,7 kHz, vilket inte ens reklamen påstår att den ska klara!

■ Värdelös funktion

Det finns en monitorfunktion i programet, och i samband med denna en mening i manualen som är mycket underlig. Det är meningen att ljudet ska gå igenom datorn för att man ska kunna ställa in rätt in-nivå på ljudet. När det låter illa är nivån för hög. Det står: "När man använder monitorfunktionen hör man en del distortion i ljudet. Detta är normalt och kommer att försvinna när man samplar". Där försvann det mesta av användbarheten för den funktionen!

Ljudkvaliteten är ju inte helt oviktig i samplersammanhang, men även här blev jag lite besviken. Det låter aningens "gurgligt" i de högre frekvenserna.

■ Släppt för tidigt

Jag tror inte att felen ligger i hårdvaran, utan att de säkert kommer rättas till med nya versioner av mjukvara. Det faktum att produkten heter 3.0, medan "Readme"filen på disken beskriver mjukvara 3.01, och slutligen programet heter 3.02 säger ju att man är medveten om en del fel.

Christer Bau

Perfect Sound 3.0

AMIGA

PRIS/PRESTANDA:	**4**
DOKUMENTATION:	**6**
PRESTANDA:	**5**
ANV.VÄNLIGHET:	**7**
MEDELBETYG:	**5**

UTRUSTNINGSKRAV:
AMIGA 500 eller 2000
Version:
3.0
Tillverkare:
SunRize Industries
Svensk Importör:
SYSCOM,
Box 4117, 175 04 JÄRFÄLLA
Svensk Dokumentation:
Nej
Pris:
765 kr
Kopieringsskydd:
Saknas
Information:
0758-15 330

Beauty and Functionality Redefined

THE NEW IMPACT SERIES II™ A500-HD+

The Next Generation in Amiga® 500 Add-On Peripherals

IMPACT Series II

Turn your A500® into a Serious and More Fun Computing Tool Today!

GVP's New SERIES II A500-HD+ is The Ultimate in Hard Drive, Memory and Expandability for your Amiga 500. Major features include:

Leading Edge
Same high-tech custom VLSI and **FAAASTROM**™ features as GVP's new Series II A2000 SCSI-RAM Products.

Foresight
Unique new "Mini-Slot"™ brings out all the A500 expansion bus signals, allowing for exciting future expansion options – the only intelligent alternative to risky "Pass-Through" functionality.

Reliability
Includes internal fan to keep you cool and robust power supply ensuring your A500 power supply will not be overloaded. GVP will not compromise on quality and reliability!

Memory Expansion
Internal RAM Expansion up to 8MB using easy-to-install SIMM memory modules.

Sleek
Custom injection-molded styling perfectly matches your A500 for unequaled beauty and elegance, setting a new standard for A500 peripherals.

State-of-the-Art
New 1"-high internal hard disk drive, available from 40MB through 100MB.

Performance
Provides no-compromise hard disk performance which until now has never been seen on the A500.

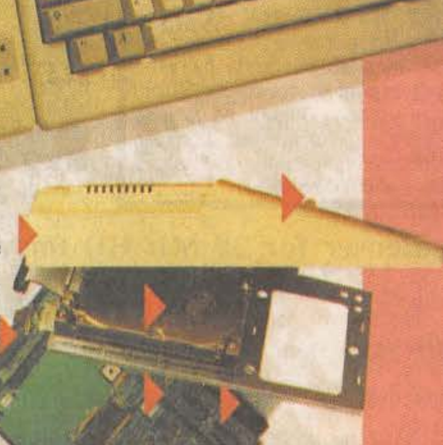
Seeing is Believing
Take one for a Test "Drive" at your nearest GVP Dealer today!

Call for Special End-User Trade-Up Details!

Take a Look under the Hood

- **Game Switch:** Enables RAM while enabling full game compatibility.
- **External SCSI Port:** Allows up to 7 SCSI devices to be attached.
- **1"-High Factory-Installed Hard Disk Drive:** 40MB through 100MB.
- **"Mini-Slot":** For future expansion options.
- **GVP's Custom VLSI Chip.**
- **GVP's FAAASTROM SCSI Driver.**
- **Internal RAM Expansion:** Up to 8MB
- **Internal Fan:** Keeps you running cool.
- **Dedicated Universal Input Power Supply:** Included.
- **Reinforced 86-PIN Card Edge Connector**

GVP

Distribueras av

HK ELECTRONICS & SOFTWARE AB

Så snickrar du ihop

Bygg en egen hårddisk!
Genom att själv löda, skruva och såga, kan du plocka ihop en hårddisk exakt efter dina behov — och spara tusenlappar. Datormagazin visar hur du kan göra en 30 Mb-disk till Amiga 500.

Fler saker än så här behövs inte till en 20/30 Mb hårddisk, från vänster syns de fyra delarna av A:L:F paketet, i mitten syns controller och kablage, och längst till höger syns nätdelen och hårdisken.

Om man vill jobba någorlunda professionellt med datorer duger det inte att behöva byta disketter hela tiden. Du kan lösa det på två olika sätt: skaffa dig en eller flera extradrivar, eller skaffa hårddisk.

Väljer du att skaffa en extradrive löser du bara halva problemet, du "åker dit" igen så fort du försöker öppna ett program som använder ett bibliotek eller en handler som inte finns med på din boot disk. Och i ärlighetens namn det är inte vettigt att göra en mega WB disk och hålla på med "path's" och "assign's" och annat jox, om man skall jobba med datorn. Nej skaffa dig en HD och gör det billigt, **BYGG DEN SJÄLV.** Största fördelen är att du själv väljer kvalité, storlek, och prestanda på din HD. Största vinsten gör du när du behöver en större HD, klivet upp till 60 Mb kostar c:a 1500 kr med kablar och allt.

Det här krävs av dig:

Ur elektronisk synpunkt är detta ett enklare bygge, men du bör ändå ha vana att bygga egna projekt, det rör sig ju om ganska stora värden. Du bör ha tillgång till någon form av plåtverkstad. Lödkolv, ett spänningsmätinstrument och några skruvmejslar behövs förstås.

Steg 1: Läs HELA artikeln, begrunda innehållet tills dess ingenting är oklart!!!

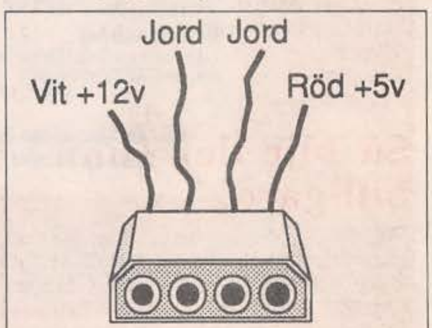
Steg 2: Sätt dig ner och fundera ut vad just du kräver av en HD. Ska den vara billig, snabb, eller liten? O.K du kan få allt det här men då kostar det. Jag har valt att "Amigaizera" en PC hårddisk just för prisets skull. De olika ingredienserna som gick åt finns i tabellen här nedanför.

Steg 3: Beställ hel ALLA prylarna innan du börjar "pula". Glöm inte bort att kontrollera om det har uppstått fraktskador på grejorna (postens service o.s.v)

Steg 4: Mät utspäningarna på nätdelen (de skall vara +12v och +5v), justera vid behov.

Steg 5: Löd ihop kablar och kontakter (se figuren). Detta är ett kritiskt arbete, för om du sätter någon enda kabel fel... då kan du kasta både HD:n och kortet.

Steg 6: Koppla ihop dina tampar med nätdelen och PROVMÄT om du har rätt spänning i rätt tamp. Det är bättre att mäta en gång för mycket än för litet.

Så här löder du kablarna på en standard floppy kontakt. OBS en kontakt åt HD:n och en åt A.L.F 1.6 kortet.

Ingredienser för 20 Mb HD för A500.

Benämning	Art.nr	Antal	Pris/Enhet	Total pris	Säljare
A500 MFM 5520.m Dsub	ALF115JMFM	1st	2195.00	2195.00	Chara´data
Miniscribe 20Mb HD	Gula tidningen	1st	1200.00	1200.00	PX
Surplus nätdel	BMJ 160	1st	95.00	117.30	MCE
Låda SKA M02 L300P	50-841-57	1st	233.00	287.70	Elfa
Låda 9415110	50-567-59	1st	41.00	50.60	Elfa
Hylspropp 525	43-210-06	1st	21.35	26.40	Elfa
Stiftpropp (grå)	43-206-85	1st	8.65	10.70	Elfa
3-pol kontakthus 6442	43-813-07	6st	1.65	12.20	Elfa
Kontakt element 6838	43-814-97	16st	0.33	6.50	Elfa
Hylsdonhus	44-188-51	3st	4.00	14.80	Elfa
Hylsdonselement	44-188-50	12st	1.00	14.80	Elfa
RK 0.75 mm^2 Svart	55-300-01	1.5m	2.15	4.00	Elfa
RK 0,75 mm^2 Röd	55-300-27	1m	2.15	2.70	Elfa
RK 0.75 mm^2 Vit	55-300-92	1m	2.15	2.70	Elfa
H05RR-F3G0,75	55-601-80	2m	9.25	22.90	Elfa
Summa				3968.30	

Levernatörer av detaljerna till HD-bygget

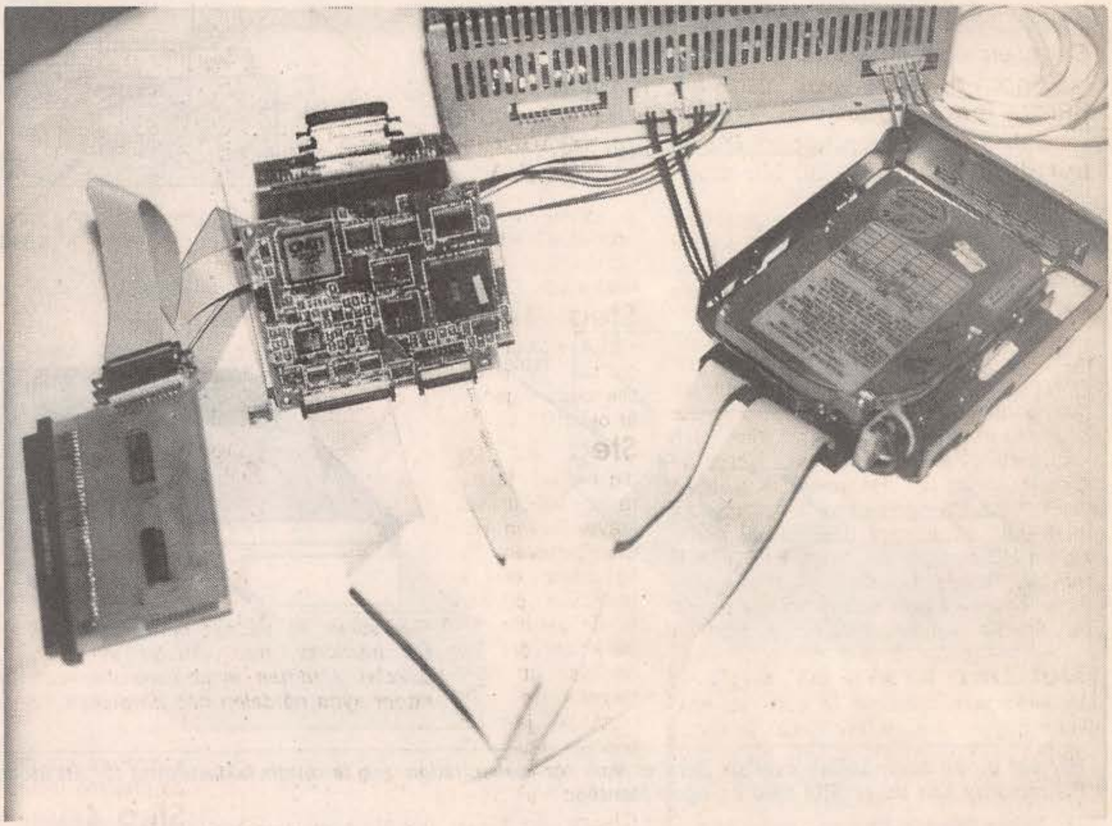
Chara Data AB	MCE	PX	Elfa AB
Jungfrugatan 13	Importgatan 24	Hammarby Fabriksväg 51	Industrivägen 23
575 31 Eksjö	600 06 Norrköping	104 80 Stockholm	171 17 Solna
0381-10 400	016-18 66 75	08-40 55 98	08-735 35 00

din egen hårddisk

Steg 7: Röj ditt skrivbord på allt metalliskt och bred ut ett par tidningar (utan klamrar) över skrivbordet. Koppla sedan ihop A.L.F kortet med PC controllern. Koppla ihop A.L.F kortet med interfacet (det kort som skall in i expansionporten på Amigan).

Steg 8: Koppla ihop PC controllern med hårddisken (de två bandkablarna). Här är det risk att man vänder kablarna fel! Därför, trippel kontrollera att du har följt A.L.F manualens anvisningar (stift 1 på controllern till stift 1 på HD.n).

Steg 9: Koppla in spänningen (+12v och +5v) till A.L.F kortet och HD:n. Försäkra dig om att det inte finns några som helst möjligheter till kortslutning.

Från vänster ser du de istickskort som skall sättas i Amigans expansionsport, den kopplas ihop med A.L.F kortet, detta sitter ihop med OMTI controllern, som i sin tur är kopplad till hårddisken. Från nätdelen går matning till A.L.F och hårddisk.

Steg 10: Ta försiktigt loss luckan på vänster sida av din Amiga 500, tryck FÖRSIKTIGT dit A.L.F interfacet.

Steg 11: Nu är det dags att prova anläggningen. Du bör nu ha någonting som liknar en telereparatörs mardröm på ditt data/skrivbord. Kontrollera att allt är rätt kopplat, plugga i nätkontakten i vägguttaget, starta Amigan, stoppa i A.L.F disketten, läs texterna, men svara nej till autoinstallation.

Vänd!

Så blir det ännu billigare!

Välj en MFM controller istället för en RLL. Men då går du ner från 30Mb till 20Mb och förlorar 100150Kb/s i överföringshastighet. Kan du hitta en billigare PC hårddisk kan du pressa priset lite till (tänk på strömförbrukningen, VARNING för GAMLA FULLHÖJDARE). Sista hundralappen tjänas på lådan, hitta en billigare plastlåda (inga magnetproblem). Eller bygg även den själv!

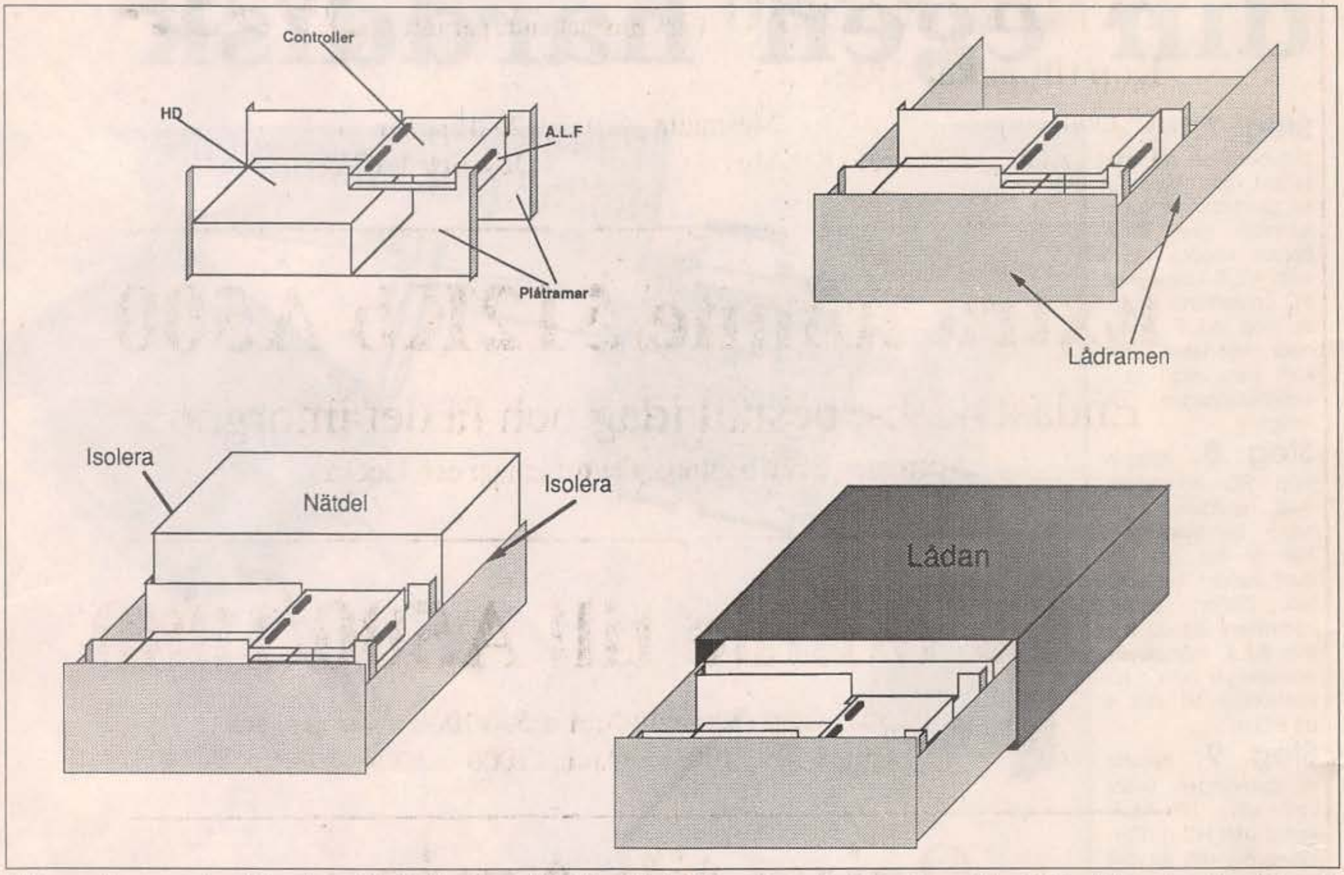

Så här placeras de olika sakerna inuti lådan.

Gör separat nätdel

Mitt största problem var installationen av nätdelen. När allt låg på skrivbordet fungerade det bra, men så snart jag plockade ihop det fungerade ingenting. Det tog lång tid att lokalisera felet, jag trodde det var någon typ av jordfel. Men en kompis tipsade om magnetfältet.

Skulle jag bygga nu, skulle jag lägga en separat nätdel utanför HD lådan.

Här ser du en sprängskiss över de detaljer som rör själva 'lådan' (se foto och faktarutorna för att identifiera de olika delarna). Plåtramarna kan du ersätta med en egen lösning.

Forts. fr. förra sidan

Steg 12: På WB skärmen öppnar du HD-tools och klickar på ALFinstall. Provformatera HD:n (för Miniscribe gäller 615 cylindrar, 4 heads, steprate 1). Har du gjort rätt och din hårdvara är felfri så kommer det ett meddelande om att formateringen gick bra. En del äldre ALF:ar kan vara lite bråkiga, men enligt Chara går det att åtgärda/byta. Ring Chara för mer hjälp.

Steg 13: Stäng av allt, koppla isär allt, tag med dig HD:n, controllern, och A.L.F ner i verksta'n och tillverka det som kallas "plåtramar" i figuren. Skruva sedan fast HD:n, controllern, och A.L.F i dessa.

Steg 14: Skruva ihop lådans ram med din "plåtrams-HD-controller-A.L.F" historia. Koppla alla kablar enligt tidigare instruktioner. PROVMÄT SPÄNNINGARNA. Montera nätdelen, isolera alla nätdelens ytor som har metallisk kontakt med lådramen, detta p.g.a magnetiska störningar. Lämpligt material, någon typ av 3-5mm tjock icke metallisk skiva.

Steg 15: Koppla återigen upp hela bygget mot Amigan, provformatera den en gång till. Får du en massa errors som inte fanns tidigare har du troligen isolerat för dåligt.

Steg 16: Stoppa in allt i lådan, och AUTOINSTALLERA din nya billiga hårddisk.

Benny Hansen

Vad händer framöver?

A.L.F 2.0 har kommit (fanns ej när jag köpte prylarna) den är rebootande/autobootande och har ett bättre interface. Detta innebär att du får byta både A.L.F kort och interface vid uppgradering. Mjukvaran lär vara (enligt Chara) rejält peppad. Priset på en uppgradering tros hammna runt 800-900 kr. För de som vill bygga billigt är dock A.L.F 1.6 att föredra

***KLAR!** Så här maffig kan din egen hårdisk komma att se ut. Den rymmer 30Mb och klarar 400 Kb i sekunden.*

Snabb och pålitlig

A.L.F 1.6 fungerar tillfredställande, den är snabb och ganska pålitlig. Den enda buggen jag har hittat ligger i defdisk kommandot, det är inte alltid den definierar (assignar) disken även om den är mountad. Men det finns liknande PDprogramm att skaffa eller också finns det ASSIGN. Orsaken att jag skriver om 1.6 och inte 2.0 är att många vill ha en HD, men alla har inte råd. På detta viset blir det billigt och det går att bygga ut stegvis, nackdelen är att man missar chansen att bygga ut minnet som A590 erbjuder.

Enligt ett elakt rykte har 2.0 en överföringshastighet på 650 Kb/s!?!

PD i tre dimensioner

Inte behöver man vara miljonär för att skapa tre-dimensionellt!
På PD finns nu ett nytt avancerat s.k. raytracing-program.

STRÅLANDE NATURLIGT. ***I C-light kan du, genom att låta ljus falla på det skapade objektet, tillverka bilder som ser tre-dimensionella och mycket "verkliga" ut. Metoden kallas "Raytracing", "Strålspårning".***

C-Light

Raytracening går i princip ut på att man "skapar" ett objekt med hjälp av sfärer, boxar osv och sedan simulerar ljus som faller mot detta objekt. På detta sätt kan man skapa bilder som ser mycket naturtrogna ut. Vissa program klarar av att simulera glas, och man kan då bygga glasfigurer, i vilka ljuset från objekten bakom objektet bryts.

C-light är programmet för den som inte kan eller vill slänga ut ett antal tusenlappar på ett vanligt raytracingprogram, typ Sculpt eller Real 3D (de är dyra). Det mesta som går att göra i andra raytracers går även att göra i denna. Den är dock ett lågprisalternativ till de mer sofistikerade programmen på marknaden, så man ska väl inte vänta sig för mycket av det. Programmet duger för att göra enklare saker. Dessutom är det bra för den som vill känna på raytraceing.

C-Light är Shareware.

(Camelot 84)

Tiny Terminal

TT står för Tiny Terminal, och om det är något man kan säga om detta terminalprogram så är det att det är litet. Den körbara filen är på 12Kb. Programmet körs i ett CLI-fönster och får därmed automatiskt en ganska hyffsad ANSI-emulering. Därtill kan programmet använda xpr-bibliotek, så att användaren utan problem kan köra så väl Xmodem som Z-Modem och Kermit. Byta fonter är ju som bekant ganska lätt att göra i ett CLI-fönster och programmet fixar det utan problem. Det går även bra att fixa en egen key-map (och det vill man ju ofta ha, när man kör terminalprogram).

TT har många av de finesser som större program saknar, eller implementerar fult. Givetvis har programmet inte ALLA finesser som dess "storebröder" har, men den har några av de viktigaste, och för snabba inloggningar passar det utmärkt. För folk som vill multitaska, men som har lite minne, är det också ett mycket användbart program. Program som ATalk III kräver minst 512 K för att över huvudtaget starta. Vill man multitaska bör man ha minst 1Mb.

För den som klarar sig utan allt för mycket "onödiga" finesser, är TT ett utmärkt alternativ.

TT är skriven av Mikael Karlsson, upphovsman till många trevliga PD-program.

(Camelot 86)

SysInfo

Är du nyfiken på hur ditt system egentligen ser ut? Då kanske SysInfo kan vara något för dig. SysInfo berättar åtskilligt om ditt system. Hur många autokonfigurerande expansionskort du har, hur många floppy- och hårddiskar du har, vilken kickstart version som används, hur mycket ledigt minne du har, var i minnet några viktiga .libraries finns, om din hårddiskdriver finns i FAST-MEM, vad du har för CPU, Agnus och Denise chip och mycket mer.

Dessutom gör programmet en liten benchmark av din maskin och talar om hur snabb den är jämfört med fyra olika typer av system: En A1000 med bara CHIPMEM, en A1000 med FASTMEM, en A2000 med CBMs 68020-kort, samt en A2000 med GVPs 68030-kort.

Detta program inte är någon idealisk metod att jämföra Amigor på, men du får en ganska god uppfattning om hur din Amiga står sig i konkurrensen.

(Fish 368)

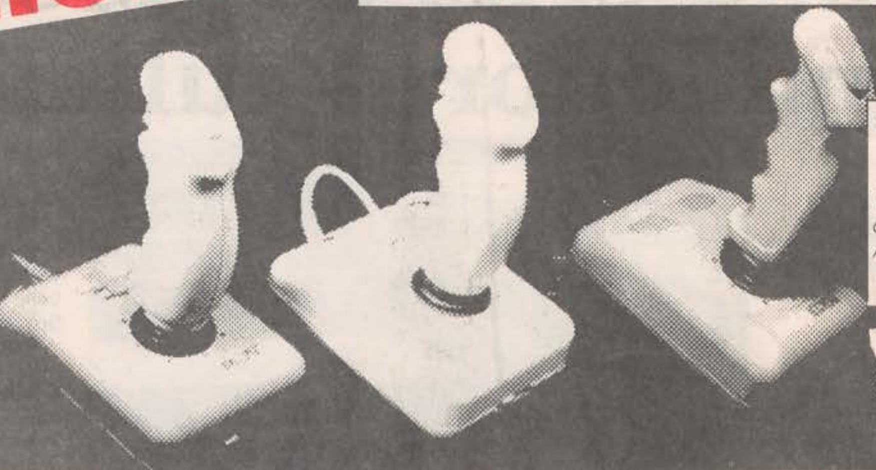
Björn Knutsson

Nyheter!

Tre nya joysticks till din PC!!

Inkluderar SUNCOMS nya patenterade IRT-teknologi, vilket innebär att trycket i joysticken alltid blir detsamma hur hart eller snabbt du än rör pa joystickspaken, **FANTASTISKT!!!**

Suncom TECHNOLOGIES

"GAME PLAYER STARTER KIT"
1 st "gameport 2" adapterkort + 1 st Analog Edge joystick.
499:-

Analog plus
Utmärkt för flygsimulatorer! Med IRT- teknologi, variabel autofire, 4-fireknappar, sugkoppsfötter, endast för Apple II/IBM
399:-

Analog Extra
Utmärkt för flygsimulatorer! Med IRT-teknologi, variabel autofire, hastighetsreglage, 4-fireknappar, sugkoppsfötter, förIBMPC, XT, AT, PS/2+ kompatibla.
399:-

Analog Edge
Enorm kvalitet för pengarna!!! Med IRT-teknologi, tva-vägs omställbara fireknappar och sugkoppsfötter för Apple II, IBM, PC och kompatibla.
299:-

Nyhet!

Suncom TECHNOLOGIES

TAC 50 FÖR SEGA "16 BIT"

EN FANTASTISK JOYSTICK SOM ÄR SPECIELLT FRAMTAGEN FÖR SEGAS 16-BITS MASKIN "MEGADRIVE". MED SUGKOPPSFÖTTER FÖR BÄTTRE STABILITET, 4-FIREKNAPPAR + STARTKNAPP!
ETT MÅSTE FÖR ALLA MEGADRIVEÄGARE!

299:-

ALINGSÅS LEKHÖRNAN **ARNINGE** STOR&LITEN **ARVIDSJAUR** BRÄNNSTRÖMS RADIO&TV **ARVIKA** ADB MET **AVESTA** AVESTA LEK&HOBBY **AVESTA** AVESTA PERSONDATORER **BODEN** OVE BROSTRÖM RADIO&TV **BOLLNÄS** DATAPRODUKTER **BORLÄNGE** DATORSHOPEN **BORLÄNGE** INTERAUDIO **BORÅS** HALENS POSTORDER **BORÅS** HUSS HEMDATA **BROMÖLLA** LASER DATA **EKSJÖ** CHARA **ESKILSTUNA** COMPUTER CENTER **ESKILSTUNA** LEK&HOBBY **FALKENBERG** RADIO&TV SERVICE **FALKÖPING** SAGOLANDET **FALUN** BLIDS KONTORSVAROR **FINNSPÅNG** NHE ELEKTRONIK **GÄLLIVARE** ELVARUHUSET **GÄVLE** CHIP SHOPEN **GÖTEBORG** EUROPA DATA **GÖTEBORG** FUNKIS ARMATUR **GÖTEBORG** KEAB **GÖTEBORG** LEKSAKSHUSET **GÖTEBORG** MIRAGE DATA **GÖTEBORG** SIBA RADIO&TV **GÖTEBORG** STOR&LITEN **GÖTEBORG** USR DATA **GÖTEBORG** WESTIUM DATA **HALLSBERG** ALLANSSONS RADIO &TV **HALMSTAD** DATA HALLAND **HALMSTAD** LEKCENTER **HELSINGBORG** DATA CENTRUM **HELSINGBORG** HEFOMA **HELSINGBORG** SAGNERS RADIO&TV **HESTRA** KI DATA **HÄSTVEDA** EVERTRONIC **HÖRBY** KL ELEKTRONIK **HÖRBY** WILSON RADIO&TV **JÄRFÄLLA** NOAB **JÖNKÖPING** KONTORSSERVICE **JÖNKÖPING** ROSENBERGS KAMERAVERKSTAD **KALIX** LEKSAKSHUSET **KALMAR** RTD ELEKTRONIK **KARLSKOGA** ELBOLAGET **KARLSKRONA** EDFELTS RADIO&TV **KARLSTAD** DATASKOTTEN **KARLSTAD** VÄRMLANDSPLANTAN **KATRINEHOLM** KATRINEHOLMS DATABUTIK **KATRINEHOLM** KATRINEHOLMS NYA DATABUTIK **KISA** GRAFITEX DATA **KLIPPAN** GÖRANS RADIO&TV **KOPPARBERG** BERGSLAGENS RADIO&TV **KRAMFORS** KRAMFORS LJUD&BILD **KRISTIANSTAD** AK ELEKTRONIK **KRISTIANSTAD** DOMUS **KRISTIANSTAD** NYMANS DATA **KRISTINEHAMN** DATASPECIALISTEN-IKL **KUNGSÄNGEN** POPPIS LEK **KÅLLERED** STOR&LITEN **KÄLLBY** PETRINIS **LIDKÖPING** AUDIO DATAKONSULT **LILLA EDET** J.L:S BABY&DATAPRINT **LINKÖPING** DATAMASKINEN **LINKÖPING** LEKSAKSHUSET **LINKÖPING** WASA DATA **LJUNGBY** BERGS RADIO&TV **LULEÅ** HEMDATA **LULEÅ** JO DATA **LULEÅ** LEKVARUHUSET **LUND** RECORD RADIO **LYCKSELE** RADIOCETRALEN **MALMÖ** COMPUTER CENTER **MALMÖ** GAME BOX **MALMÖ** LEKSAKSCITY **MELLERUD** MUSIKANTEN **MORA** NOVIA **MOTALA** LEK&HOBBYSPECIALISTEN **MÄRSTA** LEKOTEKET **NORA** BERGSLAGENS DATA **NORRKÖPING** DATA CENTER **NORRKÖPING** DATAX **NORRKÖPING** JOKERN SPEL&HOBBY **NORRTÄLJE** BARNCENTRUM **NORRTÄLJE** REMI ROSLAGEN **NYKÖPING** EDENBORGS DATA&TV **NYKÖPING** LECKES HEMDATA **NÄSSJÖ** EKDAHLS DATA **OLOFSSTRÖM** JM RADIO&TV **OSKARSHAMN** ADB CENTRUM **PITEÅ** DATA TEAM **RONNEBY** KALLINGE TV **RONNEBY** MUSIKSPECIALISTEN **RÖSTÅNGA** CGA RADIO&TV **SANDVIKEN** ANDERSSONS RADIO **SANDVIKEN** EXPERT **KIL** EXPERT **SJÖBO** SJÖBO TELE SERVICE **SKARA** ALEGA SKOLMATERIEL **SKARA** SKARA DATASERVICE **SKELLEFTEÅ** LAGERGRENS BOKHANDEL **SOLLENTUNA** TDX DATORER **STENUNGSUND** JIMS DATASHOP **STOCKHOLM** DATABITEN **STOCKHOLM** LOAD AND RUN **STOCKHOLM** STOR&LITEN **STOCKHOLM** USR DATA **STOCKHOLM** ZIP ZAP HEMELEKTRONIK **STOCKHOLM** ÅHLENS CITY **STRÄNGNÄS** DATAETTAN **STRÄNGNÄS** DATASTUDION **STRÖMSTAD** IFEA **SUNDBYBERG** TELEBUTIKEN **SUNDSVALL** BOKMAN **SUNDSVALL** DATABUTIKEN **SUNDSVALL** DATAGROSSISTEN **SURAHAMMAR** SURAHAMMARS DATA OCH TV SERVICE **SVENLJUNGA** LIMMAREDS RADIO&TV **SÖDERHAMN** KONTOR&DATA **SÖDERHAMN** TV-SPECIALISTEN **SÖLVESBORG** BOBERGS RADIO **TOMMELILLA** BEIJER PROD. **TROLLHÄTTAN** ELEKTRONIKHUSET LJUD&BILD **TROLLHÄTTAN** LEKSAKEN **TÅGARP** TÅGARPS RADIO **TÄBY** STOR&LITEN **UDDEVALLA** ELLJIS TRADING **UMEÅ** LEKBITEN **UMEÅ** MARKNADSDATA RUNE JOHANSSON **VADSTENA** WASA DATA **VARA** AV&FOTOPRODUKTER **VARBERG** BARRES **VARBERG** CH DATA **VEBERÖD** WB DATA **VETLANDA** KONTORSSPECIAL **VIMMERBY** EDVINSSONS CYKEL&RADIO/TV **VISBY** LEKSTUGAN **VISBY** WESSMAN&PETTERSSON **VÄNERSBORG** VÄNERSBORGS HEMDATA **VÄNERSBORG** YNGVES RADIO&TV **VÄSTERVIK** KONTORSTEKNIK **VÄSTERÅS** DATA CORNER **VÄSTRA FRÖLUNDA** VOXON STORKÖP **VÄSTRA FRÖLUNDA** WETTERGRENS **VÄXJÖ** PC KONSULTERNA **YSTAD** BILD&LJUDHÖRNAN **ÅRJÄNG** SH FOTO&VIDEO **ÄNGELHOLM** HALLBERGS BUTIK **ÖREBRO** DATASKOTTEN **ÖREBRO** ULTIMATE COMPANY **ÖRNSKÖLDSVIK** ELEKTOR **ÖRNSKÖLDSVIK** LEK&HOBBY **ÖSTERSUND** DATAMELANDER **ÖSTERSUND** ÅHLENS

Alla priser är rekommenderade c:a priser inklusive moms.

DENNIS BERGSTRÖM ELEKTRONIK AB
Box 1093, 171 22 SOLNA, Tel. 08-705 02 00 Fax 08-735 56 30

THE BOSS
lagprisjoystick, men utan att tumma pa kvaliteten!
199:-

TAC-2
Nu Sveriges mest salda joystick. Bäst i test enligt Dator Magazin!
Finns i svart och beige
199:-

BAT HANDLE
Wicoklassikern, över 100 000 salda i skandinavien
299:-

ICONTROLLER
Liten joystick att fästa pa sidan av ditt tangentbord. Framtagen för Commodore 64/128
129:-

RED BALL
Joysticken med arkadkänsla
299:-

GAME PORT 2
Adapterkort, 2 joystickportar, klockfrekvens pa 4.77 MHz, passar PC/XT
249:-

SUPER THREE WAY
Joystickens "Rolls Royce" med tre utbytbara handtag.
399:-

GAME PORT 2 PLUS
Adapterkort, två joystickportar, snabb klockfrekvens från 4.77 MHz upp till 16 MHz
299:-

WICO

Kilometerlånga köer till Commodores julmässa

— men showen bjöd på få riktiga nyheter

LONDON (Datormagazin) **Ett nytt 50 MHz 68030 acceleratorkort och ett Super-VHS genlock till Amigan. Plus mängder med nya cartridgespel till C64 — en del på revolutionerande två megabyte!**

Det var några av de stora nyheterna på Commodores traditionella julshow i London den 16-18 november.

Årets show, som blev den mest framgångsrika någonsin, orsakade kilometerlånga köer av besökare.

***SANSLÖS TRÄNGSEL** var det första intrycket av Commodores julshow.*

Engelska Commodore har sedan slutet av 70-talet varje jul arrangerat en egen stor datorshow på anrika Novotel i västra London. Under många år hade den vikande publiksiffror. Men nu har det vänt rejält.

Årets show blev den framgångsrikaste någonsin med över 140 utställare och nytt publikrekord. Besökarna var faktiskt så många att man under lördagen och söndagen fick stänga entrén.

— Det är mycket troligt att vi får arrangera en större show i andra lokaler nästa år med det här publiktrycket, förklarade Commodores talesman Andrew Ball.

Överlag seglar engelska Commodore i medvind. På en presskonferens avslöjade man sina planer på en 50 miljoners PR-kampanj med reklam i TV, tidningar och biografer. Och nu ska reklamen få en ny utformning.

Commodore har producerat två reklamfilmer döpta till Bumerangen och Land Driver, filmade i Australien.

I filmerna betonas utmaningen och äventyret med att använda Commodores datorer...

— För många människor är våra datorer mer än en produkt. Datorerna erbjuder spänning och utmaningar för alla åldrar.

■ Sponsrar jazzband

Commodore avslöjade också ett nytt sponsor-avtal med Englands ledande jazzband "Juvenile Jazz", som nu ändrar namn till **"JazzAmiga"**.

I England är bandet mycket känt och spelar mycket ofta på privata fester hos det engelska kungahuset.

— Vi har alltid använt Amigan i vår musik, så sponsoravtalet och namnbytet är helt naturligt för oss, berättade bandledaren **Richard Thompson**.

I övrigt dominerades showen mest av de nya spelcartridgarna till C64. Ocean har exempelvis satsat enorma summor på dessa spelcartridgar.

— Vi anser att cartridgen ger nya dimensioner åt 64-spelen, hävdade Ocean.

— Fördelarna är enorma. Blixtsnabb laddning utan alla de problem som fanns med kassetter och disketter.

■ Revolutionerande spel

— Och eftersom cartridgen gör det möjligt att göra spel på upp till två megabyte (lika mycket som 6-7 disketter) kan vi skapa mer grafik och ljud i spelen.

Här är några av alla de spel som kommer på cartridge: **Pang, Chase HQ 2, Shadow of the Beast, Plotting** och **Robocop 2**. De här spelen finns eller kommer även till Amiga.

Även Domark satsar på de nya cartridgespelen och erbjuder bl.a. **Vindicators, Cyberball, Klax, Badlands** och **The Spy Who Loved Me.**

Psygnosis visade upp sitt nya spel **Lemmings,** som kommer både till C64GS och Amiga.

— Lemmings är ett mycket annorlunda spel, hävdade Psygnosis chef **Jonathan Ellis**. Den har beskrivits som ny version av Tetris, men kan erbjuda mycket mer. Vi räknar med att det ska finnas i Sverige i januari.

Även Mindscape hade en stor monter fylld med nya cartridgespel för 64:an och nya Amigaspel. Och besökare fick chansen att testa deras nya motorcykelspel **The Ultimate Ride** som erbjuder en fantastisk grafik.

Från Mindscape kommer också **Life and Death**, som kraftigt försenat nu äntligen konverterats till Amiga.I spelet ska du som kirurg rädda dina patienters liv.

Mindscape visade också flygspelet **Blue Max,** ubåtssimulatorn **Das Boot** plus schackspelet **Chessmaster 2100.**

Nu ska man inte tro att det här bara var en spelshow. En egen avdelning för s.k. nyttiga produkter fanns också att beskåda. Fylld med extraminnen, hårddiskar och några få verkliga nyheter.

■ 50 MHz-kort

Amerikanska Power Computing kunde dock visa upp sitt nya **50 MHz 68030 acceleratorkort** samt sin **600 Mb optiska diskdrive** avsedd för Amiga 2000.

Och i en egen jättemonter visade det kända musikföretaget Roland upp en serie nya musikprogram och MIDI-interface för Amigan. Det råder ingen tvekan om längre att Amigan kan ta en stor del av musikmarknaden.

Programhuset HiSoft kunde

En av Englands hetaste jazzgrupper just nu, "Juvenile Jazz", har precis döpt om sig till "JazzAmiga". Anledningen är ett fett sponsorkontrakt med Commodore UK.

visa upp sin senaste version av assemblatorn **Devpac** avsedd för Amiga 3000. Dessutom visade man också den senaste versionen av **Lattice C v 5.10,** som också stödjer AmigaDos 2.0.

■ Ny genlock

Marcam utnytjade showen för att lansera en serie av Rendal genlocks. Man har bl.a. kommit med en lågprisversion av sin 8802 i super-VHS-version som också erbjuder fade och wipe-möjligheter som standard plus mode-kontroll från hårdvaran.

På mässan fanns givetvis också Mandarin Software, skapare av AMOS. På en presskonferens avslöjade man att det nu sålts över 25.000 AMOS världen över.

Mandarins VD **Chris Payne** passade på tillfället och gav en förhandsvinsing av **AMOS 3D**, ett tilläggsprogram till AMOS som gör det möjligt att enkelt skapa färgstarka 3-dimensionella bilder.

AMOS 3D kommer att släppas i början av nästa år.

Ett annat inslag under showen var alla de användarföreningar som visade upp sig. Och störst av alla är förstås **ICPU,** The Independent Commodore Products User Group.

Och även för dem som gillar datorspel finns en förening; **Special Reserve** och **Official Secrets**, med mer än 35.000 medlemmar bara i England!

Vid sidan om själva showen arrangerades också flera olika välbesökta seminarier om bl.a. undervisningsprogram och PD-program till Amiga.

Ja, på Commodores julshow fanns något för alla. Och med tanke på de enorma köerna verkade ala vara där också.

Don Lewis

Den här bilden visar en scen ur Commodores nya reklamsatsning inför julhandeln, som går under namnet "Boomerang". Naturligtvis syftar namnet till att kittla äventyraràdran hos konsumenterna, och vilket äventyr kan vara billigare än att skaffa en Amiga? Reklamkampanjen kommer att visas bland annat i TV.

MUSIK-NYTT

En sak slog mig; att det enda jag har gjort den senaste tiden är att klaga på antingen er läsare, eller på program eller hårdvaror.

Riktigt så grinig behöver man ju inte vara. Det finns ju faktiskt en hel del saker som ÄR riktigt bra. Ta en sådan sak som ljud.

För några år sedan kunde man skaffa sig en 16-kanalig hemstudio! Idag sitter vi med möjlighet att kunna jobba med åtta kanaler! Enda skillnaden är att nu talar vi om 16-bitars digital- bandspelare, en tanke som då var närmast utopisk!

Men det tar ändå lång tid för all teknik att så att säga tränga ner till de breda lagren, och då menar jag den enskilda butiken eller försäljaren.

Handen på hjärtat, ni som säljer musik, datorer, video och ljudpryttlar. Hur mycket kan ni egentligen om det ni säljer?!

En mig närstående person gick in till en ljud- och videoaffär. Han behövde lägga ihop orginalljudet från en videokamera, tillsammans med ytterligare en ljudkälla, för att kunna lägga till lite atmosfär och musik till sin videofilm. En mycket enkel, uppkoppling! Det går inte, var det svar han fick.

Ja, men en liten ljudmixer kan man väl använda då, replikerade han.

*Det **FINNS** inte, var det svar han fick. Han gick därifrån med en kött-ed på sina läppar.*

Hur många sådana försäljare har ni träffat på? Jag tror att det är alltför många! Hör av er om liknande dumheter, så kan vi kanske utnämna årets sämste säljare!

Vi behöver duktigt, kunnigt folk bakom diskarna, särskilt nuförtiden

Oj, nu klagade jag igen! Jag får nog inse att jag är en grinig elak surputte.

OAMIP!

ANDERS ORESDON
MUSIKGURU

Succé för DMZ-disketten

Datormagazins Utility-disk Nr 1 har blivit en stor succé.

Hundratals läsare har beställt den och givetvis tänker vi därför ge er chansen att få lite mer information än ni redan fått genom den bifogade manualen.

— hundratals läsare har redan beställt programmen

Det finns tyvärr en del buggar i programmen, nämligen:

■ Programmet LogoEditor fungerar inte. Det blev något fel på min originaldisk som vidarebefodrades till STOCC. Jag ber om ursäkt för att 56 block spillts i onödan.

Flera av de som ringt har undrat om hur man skall skriva meddelanden med Bonzai's Advanced Notemaker. Den fil man får som resultat med Save Final note ("Q") måste behandlas lite innan den går att ladda och köra utan SYS.

(SYS 2064 ($0810) är det om du vill prova din note). Ladda in FrontPacker, (som har namnet AnotherPacker på disken) och följ dessa anvisningar.

1. Se till att du har en disk med plats att lägga resultatet på.

2. Tryck på "4" för att gå in i själva packern.

3. Tryck på F1 och fyll i namnet som du döpt din text till, t.ex. "Nöt"

4. Fyll i namnet som din note skall ha, t.ex. "Mega Note 1.0"

5. Start ....RUN... skall nu lysa vitt. Tryck på space en gång så du får ....END... och ytterligare en gång så att det står JMP$0000. Tryck på RETURN så att du kan fylla i denna adress själv. Skriv $0810.

6. Värdet efter $01 kan vi för enkelhetens skull alltid sätta till $37.

7. IRQ kan alltid vara CLI.

8. Tryck nu på F5, RETURN och låt packern arbeta.

9. Det blinkar först då ditt program laddas, sedan kommer en fast grå färg då programmet packas (det går riktigt fort!) och direkt efteråt blinkar skärmen igen i en massa färger. Sätt i disketten du skall spara på och tryck på space. Vänta till driven har stoknat. Vill du spara ytterligare en kopia är det bara att trycka på space igen (Inte på samma disk!).

10. Resetta och provkör ditt packade program som förhoppningsvis är mycket kortare än det var från början förutom att det går att köra med en vanlig RUN från Basic.

Vill du packa ihop din note ytterligare tar du fram TimeCruncher5.0. Knappa in namnet på den fil sparade med FrontPacker:n och därefter namnet på den fil du skall spara., Dessa namn kan vara samma om du vill spara över den gamla filen.

Startadressen anger du till $A660 och $01 till samma som förut, d.v.s $37.

STEP är ett värde som anger hur stora areor crunchern skall leta av.

Generellt kan man säga att du får bättre resultat om man väljer ett högre tal, men det tar mycket längre tid. Det tar FLERA TIMMAR att cruncha en riktigt stor fil med STEP över 5. Läs instruktionerna så får du ett hum om ett lämpligt värde. (Prova $03, det räcker säkert!).

Kan du detta har du lärt dig det väsentligaste inom principerna för crunchning.

Sist lite formaliteter kring disketten och dess innehåll:

■ I noten till disken finns min adress och telefonnummer. Den är INTE avsedd för att ni skall besöka mig eller terrorisera mig mitt i natten per telefon. Vill ni ha svar på frågor får ni skicka brev med frågan till mig på ovanstående adress eller om ni direkt till min adress, på disk skickar bidrag till en version 2 och bifogar ett frankerat svarskuvert för ditt svar.

■ Om er diskett inte fungerar eftersom den är felkopierad eller något av programmen inte går att ladda, får ni vända er till STOCC och INTE till mig.

Jag har förvisso satt ihop samlingen men det är STOCC som sköter kopieringen.

■ Jag är INTE intresserad av att byta piratkopior med någon hur mycket ni än tjatar per telefon.

Pontus Berg

FOTNOT. Vi kan även ta upp frågor kring programmen om ni skriver till oss och TYDLIGT märker kuvertet med "VINGUDEN'S MANSION, DISK#1".

DEMO-DAXX

Detta är inte min privata insändararea men lite måste ändå sägas innan jag fortsätter:

■ ***MUTE101*** *var aldrig elit (oavsett hur ni slet) som grpp. Uppenbarligen tycker elitgruppen FairLight att vissa medlemmar var/är elit, eftersom de värvats.*

■ *Hackerkartan innehöll två tragiska misstag:*

■ ***Phenomena/Amiga:*** *En kompetent demogrupp. Ordet "demolamer" hade Spike skrivit efter alla demogrupper. Skillnaden var att denna kladd inte blev borttagen.*

■ ***Triad/C64:*** *Skandal! Som alla vet är och förblir Triad i den yppersta eliten och endast slarv från mig höll dem utanför listan de egentligen är med att toppa!!!*

■ *Quartex har legat lågt i nästan sex månader vilket närt dödsbuden. Efter omgrupperingar har man återtagit en stor "marknadsandel".*

■ *Demoproduktionen ligger lågt eftersom alla grupper jobbar på floden av spel som kommer ut. Undantagen att Razor 1911 och Paradox.*

■ *Dexionpartyt i Odense (26-29/12) blir nästa stora möte efter Kölnmässan där Commodore i vanlig ordning såg sin vägg belamrad med stickers och annan grupppropaganda (64 & Amiga).*

■ *Maduplec/Nato & BUDS (BrainUsing DemoSection) har släppt demot "Trippler". Något förvånande eftersom Maduplec helt övergått till spelproduktion. Som ren kuriosa kan jag berätta om namnet Maduplec. Martin Arentoft Cracking Crew eller MACC kallade han sig från början. Med trytande engelskkunskaper skulle namnet hyfsas och det blev inte "MA double C" utan just "Maduplec".*

PONTUS BERG
DEMOFREAK

Här är programmen som gjort

GEOS är som bekant en stor grej i hemlandet USA. Men även i Tyskland har detta operativsystem fått betydligt större uppmärksamhet än här hemma.

Här ska vi försöka visa lite av vad som bjuds.

När GEOS introducerades i Sverige var marknadsföringen så gott som obefintlig, inget stöd för svenska användare fanns från importören och i början inte ens några svenska fonter. När dessa väl kom kostade de extra pengar.

I dåvarande Västtyskland var inställningen en helt annan. Man gav ut GEOS på tyska!

Visserligen var den presumtiva marknaden redan från början större, och dessutom har tyskar ett inbyggt motstånd mot allt som inte är på deras eget språk. Det är dock ändå svårt att låta bli att tro att en liknande satsning i Sverige hade varit minst lika lyckad.

■ Allt på tyska

För lyckad blev den och tyskarna kan nu njuta av att ha GEOS, både grundsatsen och alla separat sålda applikationer, på sitt eget språk. Menyer, dialogboxar och all text är på tyska. Till och med den inbyggda fonten, BSW, är modifierad så att där finns både ä, ö, ü och dubbel-s, och tid och datum visas på europeiskt vis.

Bakom denna satsning ligger *Markt & Teknik*, det stora förlag som bland annat ger ut tidskriften *64'er*. Något som lett till att det nu finns en stor skara GEOS-anhängare som själva skriver GEOSprogram, precis som i USA, och dessutom en livaktig användarförening.

De program och applikationer som finns att köpa, förutom GEOS 64 och 128 och andra översatta BSW-program, kommer också mestadels från detta förlag. Här kan nämnas titlar som **Alles über GEOS**, **MegaPack 1** och **2**, **GeoTerm** och **MegaAssembler**.

***SATSA PÅ HEMSPRÅKET!** I Tyskland är alla GEOS-program på tyska, något som vi svenskar betraktar med viss avundsjukhet.*

■ Specialdisketter

Av dessa har de två MegaPacken och två specialutgåvor av 64'er, **Sonderheft 28** och **48**, letat sig in i undertecknads GEOS-samling. Ganska användbara saker även utan kunskaper i tyska, men då har man förstås bara glädje av själva programmen, som oftast är ganska självförklarande.

Med lite skoltyska och kanske ett lexikon kan man också dra nytta av den skrivna texten.

64'er Sonderheft 28 har några år på nacken och är en 160 sidor tjock tidning, som i stort sett är en lärobok i GEOS-användning.

Dessutom finns några listningar på GEOS-program som den tålmodige kan sitta och själv knappa in. Bland annat ett terminalprogram, en mångsidig printer driver, en diskmonitor, ett tillbehör för att byta skrivare inifrån applikationer och ett program för att ändra GEOS inbyggda mönster.

Någon diskett med programmen medföljer inte, så de har inte kunnat testas. En dylik har dock funnits att beställa och finns kanske kvar hos förlaget än.

■ Tunnare men bättre

64'er Sonderheft 48 är bara en tredjedel så tjockt, men desto matnyttigare. Här medföljer en diskett från början, innehållande mycket användbart.

Som till exempel **geoText**, en ordbehandlare av betydligt enklare slag än **GeoWrite**, men också mycket snabbare.

Den arbetar utan fonter och andra finesser, och är avsedd att skriva in dokument som sedan ges sitt slutliga utseende i GeoWrite. De båda filformaten är helt kompatibla.

Vidare finns på disketten ett synnerligen användbart program för 1541-ägare, kallat **Plus21K**. Med hjälp av detta kan spåren 36-40 på GEOS-disketten formateras och ger användaren tillgång till ytterligare 21k utrymme på varje diskett.

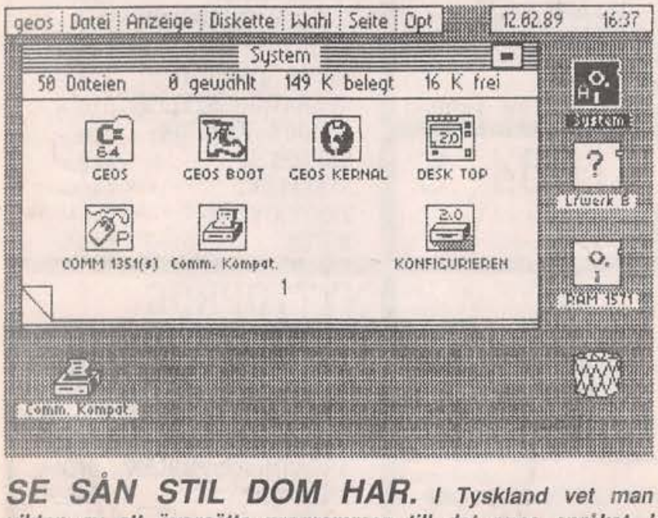
MultiAccess är ett skrivbordstillbehör som kan hämta in andra skrivbordstillbehör, inte bara från den egna disken, utan även från andra och från andra diskdrivar.

Med **ScrapCutter** kan stora *photo scraps* kapas och beskäras för att sedan användas i andra applikationer.

■ Demoprogram

Disketten innehåller också ett stort demoprogram för de GEOS-grejer som förlaget säljer, samt ett antal tyska public domain-program. Här finns **Serienummer**, som avläser kopieringsskyddets unika serienummer, **Beeper**, som pinglar lite och **GeoElectric**, med vilket man kan styra anslutningar till userporten.

Vidare Pause!, som släcker bildskärmen och gör det möjligt att stänga av diskdriven utan att lämna GEOS, **y-z-Swap**, som byter plats på tangenterna y och z (ett tyskt behov) och fem olika uppsättningar bak-

***SE SÅN STIL DOM HAR.** I Tyskland vet man vikten av att översätta programmen till det egna språket. I Sverige, däremot, kostar allt sådant extra...*

GEOS stort i Tyskland

grundsmönster. Dessutom några fotoalbum med grafik och två franska (!) fonter.

Dessa PD-program, plus grafiken, återfinns för övrigt på disk nummer 0 i den PD-serie som distribueras av undertecknad.

■ Reguljära bäcker

Så kommer vi till **MegaPack 1 och 2**, som båda är reguljära böcker med tillhörande disketter. Böckerna innehåller mestadels beskrivningar av vad som finns på disketterna, men också en del allmänt om GEOS.

1:ans tre disketter är fyllda med fotoalbum med diverse användbar grafik, plus massor med fonter. De sistnämnda är givetvis tyska, vilket innebär att ä och ö finns med. Ganska lätta att konvertera till svenska, med andra ord.

Dessutom finns några program. Printer Creator kan nog komma till användning, här skapar man ganska enkelt egna anpassade printer drivers.

■ Bok och disketter

MegaPack 2, av samme författare, består också av bok plus tre disketter. Gott om fonter och grafik även här, samt några fler program.

Med P/S-Editor kan GEOS-ikoner eller vanliga Commodoresprites skapas eller förändras, medan programmet GeoDisk förändrar den flagga på disken som talar om för systemet om det är en masterdisk eller inte. På så vis kan man skydda sina viktiga disketter mot oavsiktlig radering.

Unscratch räddar raderade filer, **NLQ-Wahl** är en printer driver för användning med skrivarens ordinarie teckenuppsättning och **GeoClock** visar en analog klocka i ett fönster mitt på skärmen. Kan väl i och för sig vara kul som omväxling till den vanliga digitalklockan uppe i hörnet, men i så fall är det ju lättare att titta på sitt armbandsur.

Detta sammanfattar dessa två böcker ganska bra. Snyggt och prydligt alltsammans, och utfört med sedvanlig tysk grundlighet. Det som kommer till mest nytta för en svensk användare är fonterna och grafiken, programmen kan man faktiskt vara utan, bättre och billigare finns på annat håll.

SKRIV TYSKT. GeoWrite får en professionell touch när allting är på rätt språk. I detta fallet tyska.

Ska ni beställa något rekommenderar jag fakiskt i första hand 64'er Sonderheft 48, som är mest prisvärt.

Och så finns det en användarklubb för GEOS som ger ut en klubbtidning och distribuerar en del PD-program. Skriv gärna och be om information, men skicka med en internationell svarskupong.

Anders Reuterswärd

GEOS USER CLUB, Jürgen Heinisch, Xantener Strasse 40 D-4270 Dorsten 19, Tyskland

GEOS Megapack 1 & 2	
C 6 4 / 1 2 8	
PRIS/PRESTANDA:	4
DOKUMENTATION:	9
PRESTANDA:	6
ANV.VÄNLIGHET:	7
MEDELBETYG:	6

UTRUSTNINGSKRAV:
C64/C128 med diskettstation och GEOS
Tillverkare:
Markt & Technik
Svensk Importör:
Saknas
Distributör:
Markt&Technik Verlag AB Hans-Pinsel-Strasse 2, D-8013 Haar, Tyskland
Postgiro: **14 199-803**
Telefax: **00949-89 4613793**
Pris:
59 D-mark/st
Svensk Dokumentation:
Nej
Pris:
59 Dmark/styck
Kopieringsskydd:
Nej

64'er Sonderheft 28 & 48	
C 6 4 / 1 2 8	
PRIS/PRESTANDA:	7
DOKUMENTATION:	8
PRESTANDA:	7
ANV.VÄNLIGHET:	6
MEDELBETYG:	7

UTRUSTNINGSKRAV:
C64/C128 med diskettstation och GEOS
Tillverkare:
Markt & Technik
Svensk Importör:
Saknas
Distributör:
Markt&Technik Leserservice, Computer Service, Postfach 140 220, D-8000 M~nchen 5, Tyskland
Postgiro: **1177-806**
Telefax: **00949-89 20251515**
Svensk Dokumentation:
Nej
Pris:
SH28 - 14 D-mark
SH48 - 16 D-mark
Kopieringsskydd:
Nej

128:an LEVER!

Denna gång tänkte jag komplettera Görans nöjessidor med att prata lite om spel.

Ska man hitta sådana som fungerar i 128-läget så får man leta. Spel som autobootar på 128:an och sedan övergår till 64-läge är ganska vanliga, men rena 128-spel är verkligt sällsynta.

*I Infocoms plus-serie fanns fyra stycken äventyr, **A Mind Forever Voyaging**, **Bureaucracy**, **Trinity** och **Beyond Zork**. Enligt vissa uppgifter ska även **Leather Goddesses of Phobos** ha utgivits till 128:an, men den uppgiften är obekräftad och mycket osäker.*

*64-spelen **The Last V8**, **Kik Start**, **Rocky Horror Show**, **Thai Boxing**, **The Three Musketeers** och **Test Cricket** har också utkommit i rena 128-versioner. Eventuellt finns flera.*

*Utöver dessa kan man hitta några spel tillverkade av små producenter vid sidan av de stora spelhusen. Ett exempel är rollspelet **Maidstone Quest** från Silvasoft, med 80-kolumnsgrafik och allt. Dessa är också de enda som fortfarande säljs, resten får sökas på den begagnade marknaden (Är det någon som har Infocom-spelen att sälja...?). Givetvis finns också en del på PD-sidan.*

Mindre känt är nog att det faktiskt finns 64-spel som, trots att de arbetar i 64-läget, utnyttjar 128:ans fördelar om de körs på en sådan maskin.

Ett exempel är Wizardry-serien, som använder 128:ans tangentbord, burst mode med en 1571 och utnyttjar videominnet och hela Bank 1 för att minska diskaccessen.

PS. GEOS-vänner! PD-diskett 7 har äntligen anlänt. Beställes som de tidigare.

ANDERS REUTER-SVÄRD

8 BITAR ÄR NOG!

Gäller tom 20/12 Reservation för slutförsäljning.

Commodore

DATALÄTT

Tel. 0413-125 00

Sveriges ledande på datatillbehör. 2 års garanti på Commodore originalprodukter.

Extra minne

ON/OFF knapp

495:-

Originalminne 695:-

CITIZEN DRIVE

3,5" extern drive till AMIGA slimline, on/off knapp, dammlucka, ljudlös, vidarekoppling, lång kabel

Specialpris 695:-

NYHET!

GVP

GREAT VALLEY PRODUCTS INC.

Serie II A 500–HD +

42 Mb Fujitsu

6995:-

52 Mb Quantum

8795:-

Nashua

Kvalitet till lågpris.
Alla disketter är etiketterade och inplastade

3,5" st 7:90

5,25" st 5:90

Vid köp av 100 st.

Naksha MOUSE

UPGRADE VERSION

- Universalmus
- Amiga, Atari, ST
- Hög precision (280 DPI)
- Musmatta
- Mushållare

NU 419:-

SupraModem 2400

komplett med programvara & kablage

Paketpris: 1495:-

DISKETTBOXAR

10 st 3,5" NASHUA 80 box 179:-

12 st 5,25" NASHUA+reng., penna & 50 box 119:-

ALCOTINI HARD & SOFTWARE

STEREOSAMPLER

Amiga ljudsampler av hög kvalitet. Mikrofon kan kopplas direkt till samplern. Lev komplett m. programvara o kablar

595:-

AMAX II 2995:-

VG 500 Joystick

med två fire-knappar, autofire och mikrobrytare. Finns i grön och rosa.

Endast 149:-

3 års garanti!

Endast hos oss.

star

LC 20	2295:-
LC 10 Färg	2795:-
LC 24-10	3595:-

Årets julklapp! TEKNO-AMIGA

i Datormagasin.

Endast 895:-

NYHET! Supra Ram

500 RX m 1 Mb 1695:-

Kan expanderas till 8 Mb.

MPS 1270

Ny bläckstråleskrivare från Commodore.

- Helt ljudlös
- Frontmatning

2495:-

Julklappstips från Datalätt

Vi på DATALÄTT önskar alla våra kunder en God Jul!

NYTTOPROGRAM på svenska!

Bokföringsprogram för mindre företag
Amiga Bok 1595:- (ord pris 1845:-)

Bokföringsprogram för hushållet
Hembudget
Animeringsprogram
Moviesetter paketpris 595:- (ord pris 1095:-)

Registerprogram
Superbase Personal 395:- (ord pris 795:-)

Kalkylkprogram
Maxiplan 500 995:- (ord pris 1395:-)

Kalkylprogram (kräver 1 Mb)
Maxiplan plus 1395:- (ord pris 1895:-)

Ordbehandlingsprogram
ProWrite 795.- (ord pris 1695)

Deluxe Paint III

Det klassiska ritprogrammet för Amiga-konstnärer.

895:-

AMOS

Gör dina egna spel och demos

469:-

MIDI interface

inkl. kablar och PD prog. 295:-

miniGEN 1795:-

Genlock för alla Amiga modeller

C 64

Magnum lightphaser
Ljuspistol + 6 spel 495:-

Startexter
Svensk ordbehandling, finns endast på diskett 99:-

Ring för info om ytterligare 64 produkter

Amiga 500 till paketpris

A 500 + TeknoAmiga

A 500 + Mutant Teenage Hero Turtles spelpaket

A 500 + All in ONE nyttopaket

Litteratur Amiga

Hardware Ref Manual 1.3	249:-
Libraries & Devices 1.3	379:-
Includes & Autodocs 1.3	399:-
Amiga Maskinspråksboken	255:-
Amiga DOS Handbok	225:-
Programmering i C	295:-
Programmera 68000	295:-

Abacus Böcker

1 Amiga for Beginners	199:-
2 Amiga BASIC I & O	325:-
3 3-D Graphics Prog. in BASIC	265:-
5 Tricks & Tips	265:-
6 System Prog. Guide	399:-
7 Adv. System Prog. Guide	399:-
8 Amiga DOS Inside & Out	265:-
9 Disk Drives Inside & Out	375:-
10 C for Beginners	265:-
11 C for Adv. Programmers	365:-
12 More Tricks & Tips	265:-
13 Graphics Inside & Out	369:-
14 Desktop Video Guide	265:-
Amiga DOS Quick Reference	149:-
Datadiskar till Abacus böcker	99:-

Atari ST litteratur

Logo users guide
Diskdrive inside and out
Introduction to MIDI-programming
Presenting the Atari ST
3 D graphics programming
GEM programming reference
Atari ST for beginners
GFA basic quick reference
Atari ST basic to C
Tricks and Tips

99:-

Speltips till Amiga inför julen!

M 1 Tank Platoon	345:-
Wings (512 K eller 1 Mb)	295:-
Power Manager	295:-
F-19	345:-
Midwinter	345:-
Teenage Hero Turtles	295:-
Operation Stealth	295:-
Indiana Polis 500	500:-
Chaos Strikes Back	295:-
Their Final Hour	325:-
Monthy Python	269:-
Operation Harrier	345:-
Rick Dangerous II	295:-
Time Machine	295:-
Kick Off II	295:-

Söndagsöppet i alla butiker fram till jul.

POSTORDER
DATALÄTT
Box 119, 241 22 Eslöv
Tel. 0413-125 00

ESLÖV
DATALÄTT
Bruksgatan 32
Vard 10-18, Lörd 10-13
Tel. 0413-125 00

MALMÖ
DATALÄTT
Ö. Förstadsgatan 20
Vard 10-18, Lörd 10-14
Tel. 040-12 42 00

GÖTEBORG
DATALÄTT
Backaplan, Färgfabriksgatan 1
Vard 10-18, Lörd 10-14
Tel. 031-22 00 50

AUKTORISERAD
SERVICEVERKSTAD
Lämna i valfri butik
Box 119, 241 22 ESLÖV
Vard 8-17
Tel. 0413-612 05

Visst kan du få en

Vad sägs om att spela in dina grafiska mästerverk på video? Eller att köra datorspelen direkt på TV:n?

Att fixa en bra bild till datorn är inte särskilt svårt. Allt som behövs är några sladdar, som du kan köpa i en vanlig radioaffär.

Datormagazin lär dig hur du ska göra.

— spela in mästerverken och 64-spelen på din video

Har du någonsin velat ansluta din dator till en video för att göra till exempel förtexter till en videofilm? Eller velat höra ljudet från din 64:a från en vanlig stereoanläggning? Kanske har du kommit över en billig monitor eller har en TV med videoingång, men vet inte hur man kopplar?

Det hela är faktiskt ganska enkelt, både sladd och kontakter går att få tag på i en vanlig radioaffär. Fixar man inte lödningen själv kanske det går att hitta någon som vill hjälpa till med det också.

En annan variant är att använda sig av de färdiga kabel- och kontaktsatser som finns att köpa för kopiering mellan två videoapparater. Där går ofta att hitta en lämplig kombination.

Här kan vi inte gå in på alla de olika anslutningsvarianter som finns på olika monitorer, video- och TV-apparater, men vi ska visa de vanligaste. Med utgångspunkt från det ska det nog gå bra att prova sig fram till en koppling som passar hos dig.

■ 40-kolumnsläge

Vi börjar med 64:an och dess motsvarighet hos 128:an, 40-kolumnsläget. De båda maskinerna har ett likadant uttag på baksidan, benämnt "Video". Här finns alla ljud och videosignaler att hämta.

■ Färgmonitor

För anslutning till en färgmonitor av typ Commodores egen 1901 med separata ljusstyrke- och färgingångar är det kopplingen enligt figur 1 som gäller.

Kontakten på datorsidan är en DIN-kontakt och i andra änden ska det till denna monitor vara vanliga phono-kontakter, av samma typ som används i japanska och amerikanska stereoanläggningar. 1901:an har dessutom inbyggd högtalare och därför även en ljudingång. Saknas sådan blir det nödvändigt att dra ljudkabeln till stereon eller annan separat förstärkare. Använd alltid skärmade kablar och koppla skärmen till jord.

■ Monokrom monitor

Att använda en monokrom monitor till 64:an går också bra, kopplingen blir nästan densamma som i föregående exempel, det är bara att utelämna krominansledningen. Se figur 2.

■ TV via video

Ett annat sätt att få betydligt skarpare och bättre bild på sin TV än via antenningången är att använda den videoingång som många moderna TV-apparater är försedda med. Här förekommer en del olika kontaktvarianter, till exempel DIN-uttag enligt figur 3 eller den allt vanligare SCART-kontakten enligt figur 4.

■ Video

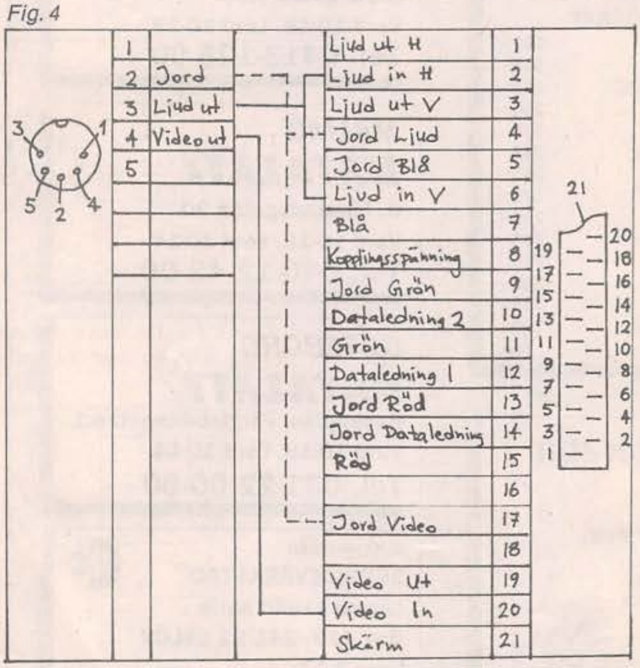
Ska anslutningen i stället göras till en videobandspelare gäller samma koppling. Dock kan antagligen kontakten i figur 3 inte användas, betydligt troligare är att videon har separata ingångar för videosignal och ljud.

Studera i så fall videon för att utröna rätt kontakttyp. Är videon av senare årsmodell har den säkert bara en SCART-kontakt och kopplingen blir även då enligt figur 4.

I sammanhanget kan det kanske vara intressant att höra om den specialkoppling som jag har gjort hemma. Eftersom jag inte har någon TV använder jag mig i stället av min 1901-monitor tillsammans med en videobandspelare för att titta på den statligt kontrollerade televisionen. För att slippa besvärliga omkopplingar av sladdar vid växling mellan dator och video har jag lött ihop en specialkabel.

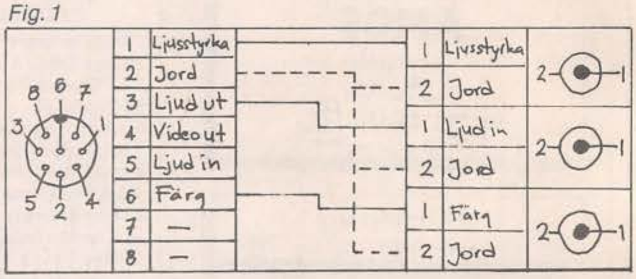
Videosignalen från datorn går till videon och därifrån vidare till monitorn. För att titta

Fig. 4

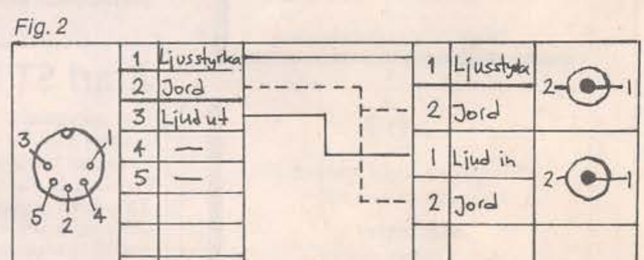
SCART-KONTAKT. *Många moderna TV-mottagare har SCART. Gör sladden om få en ruskigt bra 64-bild.*

Fig. 1

1901-MONITORN. *Anslut din dator med en sådan sladd till Commodores 1901-monitor.*

Fig. 2

SVART/VIT. *Så gör du sladden för att koppla en svartvit monitor till din 64.*

bättre bild på datorn

på TV räcker det då med videon inställd på rätt kanal och vill jag använda datorn ställer jag videon i AV-läge. Det blev ganska grötigt i SCART-kontakten, men det fungerar...

■ 80-kolumnsläge

Så över till det 128-specifika, nämligen denna dators 80-kolumnsläge. För användning av detta finns på baksidan en 9-polig specialkontakt av exakt samma typ som joystickuttagen. Sådana finns nog inte att få tag på i radiohandeln, men däremot hos försäljare av elektronikkomponenter och säkert också i välsorterade databutiker.

■ Monokrom monitor

Enklast är anslutning till en monokrom monitor, endast stift 1 och 7 används då enligt figur 5. I andra änden behövs vanligen en enkel phono-kontakt, eller möjligen en koaxialkontakt typ BNC.

■ Färgmonitor

För att få ut färg i 80 kolumner blir det lite mer komplicerat. En monitor med digital RGB-ingång krävs och där förekommer en del olika kontaktvarianter. Commodores egna monitorer av äldre årgång, typ 1901:an, har samma 9-poliga uttag som datorn, vilket betyder att det är enkelt. Anslut bara varje stift i datorns kontakt till motsvarande stift på monitorn enligt figur 6. Tänk bara på att det förmodligen ska vara en han-kontakt i ena änden och en hona i den andra. Och använd skärmad kabel som vanligt.

Många modernare RGB-monitorer använder i stället en 8-polig DIN-kontakt. Denna ansluts då som visas i figur 7 och det hela ska sedan fungera till belåtenhet. Även andra varianter kan naturligtvis förekomma, men oftast kan man med hjälp av instruktionsboken lista ut hur monitorns ingångskontakt är kopplad.

Var inte rädda för att experimentera för att få det att fungera, det är ingen större risk att åstadkomma någon skada så länge lödarbetet görs ordentligt (annars kan det bli kortslutning). Det kan väl vara värt lite besvär att i fortsättningen få njuta av en skarpare, mycket bättre bild, både till ordbehandlingen och dataspelen?

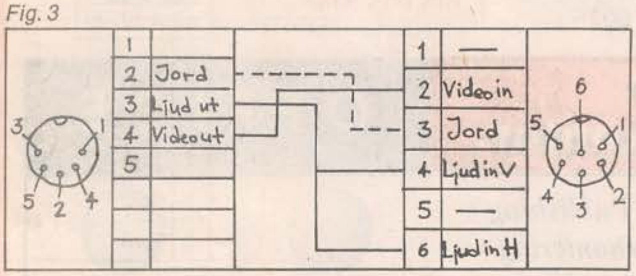
Anders Reuterswärd

Fig. 8

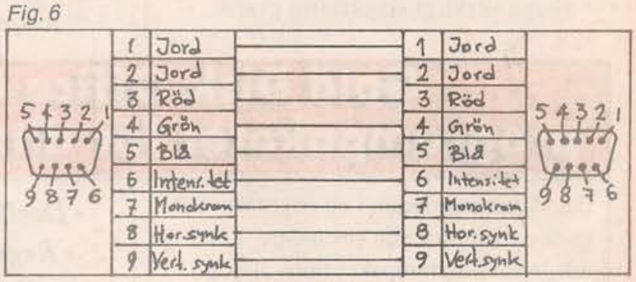
SLÅ INTE PÅ TV:n *bara för att bilden är dålig. Problemet kan lösas om du har rätt sladd. Anders Reuterswärd berättar vilken.*

Fig. 3

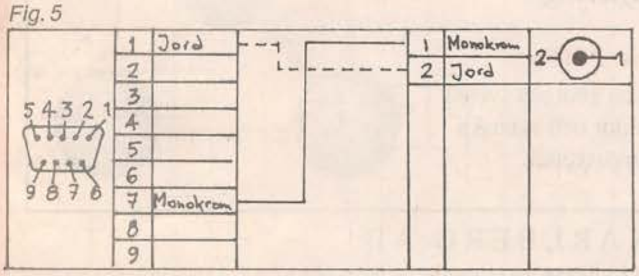
MODERN TV. *Många nya apparater var videoingång. Gör sladden och få en himla bra bild.*

Fig. 6

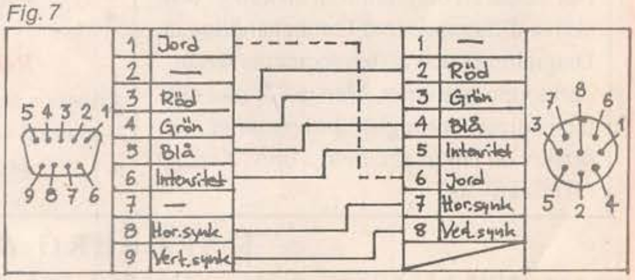
80-FÄRGGLADA KOLUMNER. *Då krävs lite mer arbete. Men med en sladd efter denna skiss funkar det fint.*

Fig. 5

80-FRÄCKA KOLUMNER *får man med en sådan sladd i 128:an och en vanligt videoingång.*

Fig. 7

DIN-KONTAKT. *Har din monitor en DIN-kontakt gör du följande kabel för att få färg i 80-kolumnsläge.*

REAL 3D

Låt REAL 3D bli ditt uttrycksmedel!

En kraftfull och lättanvänd editor, förhandsvisning i *wireframe*, äkta *solid modeling* genom *ray-tracing* och animering låter dig skapa allt från realistiska stillbilder till animerade sekvenser.

• För mer teknisk information beställ vårt produktblad

Professional Draw 2.0

Professional Draw 2.0 har många nya funktioner några smakprov:

- De nya CG-typsnitten från AGFA låter dig vända, vrida och spegla text. Text kan också läggas utefter en godtycklig kurva.
- Modul för AUTO-tracing låter dig snabbt och enkelt göra om taggiga BitMap-bilder till mjuka vektor bilder för utskrift med högsta kvalitet.
- HPGL-utskrift - låter dig rita dina alster på plotter eller skärmaskin.
- 4-8 ggr snabbare än föregående version, utnyttjar AmigaDOS 2.0.
- Tonade övergångar mellan objekt plus mycket annat som låter dig skapa verkligt slagkraftig grafik.

Rek pris: 2494:-

Julklappssuccè
MovieSetter & DesktopBudget

Två program i ett. Gör tecknad animerad film samtidigt som du sköter din hembokföring. DesktopBudget är helt på svenska och MovieSetter levereras med svensk kom-i-gång handledning.

Rek pris: 745:-

Säljes även separat

DesktopBudget helt på svenska Rek pris: 602:-

MovieSetter med svensk kom-i-gång handledning Rek pris: 602:-

Quarterback Tools

QUARTERBACK TOOLS....

- optimerar hastighet och tillförlitlighet på din hård- eller floppydisk.
- Placerar dina filer optimalt på skivan.
- Eliminerar fragmentering av filer.
- Tar enkelt och säkert fram filer som du tagit bort av misstag.
- Återskapar formatet på en skiva som du formaterat av misstag.
- Söker igenom hela skivan efter fel, märker ut dåliga områden.
- Kan styras från ARexx
- Hanterar vilken AmigaDOS-partition som helst upp till 500MB.
- *QUARTERBACK TOOLS* även för dig som inte äger en hårddisk!

KARLBERG KARLBERG

Rek pris: 938:-

Gold Disk Office är programpaketet för ditt kontor.

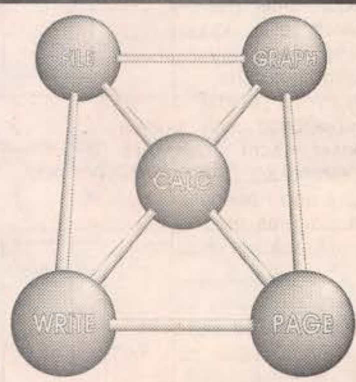
OFFICE

Fem kontorsprogram i ett paket betyder goda nyheter för alla användare. I ett integrerat programpaket finns allt du väntat på. Du kan enkelt flytta data mellan programmen enligt bilden. Du kan t ex skapa ett diagram från en kalkyl och skriva tillhörande text i ordbehandlingen. Diagrammet och texten monteras sedan desktopprogrammet. Men det är inte allt, med adresser ur registerprogrammet skriver du lätt ut personliga brev. Kan det bli effektivare?

• Desktop Publishing •
• Registerhantering •
• Ordbehandling •
• Affärsgrafik •
• Kalkylering •

Rek pris: 2 995:-

Givetvis är det en gedigen svensk manual 420 sidor och svenska programdisketter

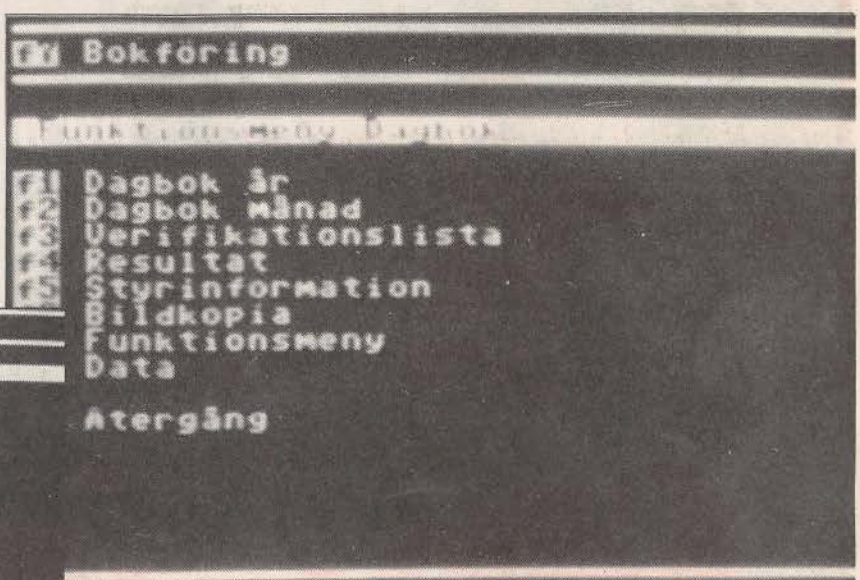
KARLBERG & KARLBERG AB

FLÄDIE KYRKOVÄG, S-237 00 BJÄRRED, SWEDEN TELEFON +46(0)46-474 50 • TELEFAX +46(0)46-47120

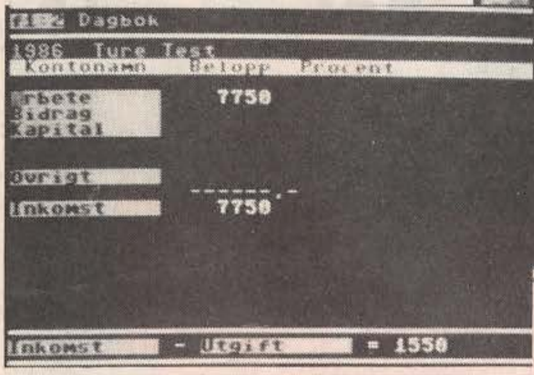
FÖR MER INFORMATION KONTAKTA DIN NÄRMASTE AMIGA ÅTERFÖRSÄLJARE

Alla priser inkl moms med reservation för prisändring.

Denna annons är helt och hållet gjord med *AMIGA* 3000, Professional Page, Professional Draw, Transcript, Proscan, Canon IX12F scanner & Real 3D

I din kontoplan kan du få konton och underkonton för alla dina inkomster och utgifter. I ett färdigt exempel som medföljer är inte ens kontot Hobby med underkontot Dator bortglömt. ▼

Programmets två delar, Bokföring och Budgetjämförelse, kan samverka med varandra. T.ex. kan du se om du håller budgeten genom att jämföra budgeten med dina verkliga utgifter. ▲

Håll koll på plånboken

Har du svårt att hålla reda på dina pengar?
Kanske är ett hemekonomiprogram vad du behöver. Datormagazin har testat det svenska programmet Hembokföring. Och visst fungerar det bra — om man bara orkar föra in alla utgifter och inkomster.

Hembokföring har faktiskt funnits sedan 1986. Det levereras på diskett eller kassett, tillsammans med instruktioner i en prydlig liten pärm.

Programmet består av två delar, bokföring och budgetjämförelse, som samverkar med varandra. Den budget som görs upp i budgetjämförelse kan jämföras med de verkliga utgifterna i bokföringsdelen.

■ Förvirrande menyer

I Budgetjämförelse kan man göra en kontoplan med konton och underkonton för alla sina inkomster och utgifter.

Programmet arbetar med menyer och undermenyer som väljs antingen med hjälp av funktionsknapparna eller med

Bokföring avslöjar vart veckopengen tar vägen

cursorn. Vid inskrivning av data görs detta i olika fält för datum, belopp, text och så vidare. Gränserna för dessa fält är tyvärr inte definierade på skärmen och ingen möjlighet finns att snabbhoppa mellan dem. I stället måste man med fingret på knappen flytta cursorn hela vägen dit man vill.

Menysystemet med sin trädstruktur av undernivåer ger också ett ganska förvirrande intryck, men det fungerar riktigt bra när man väl lärt sig hitta och hantera systemet.

■ Olika utskrifter

Budget och bokföring kan sparas på disk eller kassett. Normalt räcker det med en fil per år, om man inte har extremt mycket transaktioner. Det går också att få utskrifter av olika slag, antingen på skrivare eller direkt på bildskärmen.

Utskriftens placering på pappret kan justeras och egna kommentarer skrivas in i bilden.

Hembokföring får godkänt betyg, programmet är fullt användbart och manualen alldeles utmärkt. Problemet med sådana här program är väl snarare användningen. Vilken normal människa klarar av att regelbundet knappa in minsta utgift man haft för kvällstidningen eller ett nytt datorspel?

Anders Reutersward

Ett vettigt program för den som orkar föra in minsta småköp i datorn.

Hembokföring

COMMODORE 64

PRIS/PRESTANDA:	**4**
DOKUMENTATION:	**8**
PRESTANDA:	**6**
ANV.VÄNLIGHET:	**6**
MEDELBETYG:	**6**

UTRUSTNINGSKRAV:
Commodore 64/128.
Version:
—
Tillverkare:
Bodéns Data, Vråkgränd 1D, 783 00 SÄTER.
Tel: 0225-529 53
Distributör:
Computer Boss International, Box 503, 631 06 ESKILSTUNA
Svensk Dokumentation:
JA
Pris:
Kassett 279 kr, diskett 299 kr
Kopieringsskydd:
Nej
Information:
016-13 10 20

SUPER SKI
BOMBER
PRO TENNIS TOUR
GREAT COURTS
CHALLENGERS
KICK OFF
STUNT CAR RACER
UBI SOFT UK
SADDLERS HOUSE
100 READING ROAD
YATELEY CAMBERLEY
SURREY GU17 7RX
Tél. 0252 860 299
SET OF SIMULATIONS all versions.
Achieve excellence with this superb set
that combines the greatest SIMULATION HITS !
CHALLENGERS ! Definitely RESERVED FOR THE BEST !
ATARI ST
AMIGA, IBM PC and compatibles,
COMMODORE 64, SPECTRUM and AMSTRAD CPC
Note 1 : KICK OFF is not available in the PC version.
Note 2 : In the SPECTRUM version STUNT CAR RACER and SUPERSKI are replaced by CARRIER COMMAND, P47 and RICK DANGEROUS.
UBI SOFT
Entertainment Software
Distribueras av
HK ELECTRONICS & SOFTWARE AB

De slutgiltiga terminalprogrammen

Denna gång är det dags för en genomgång av några av terminalprogrammen som finns till 128:an och 64:an. Den första disketten heter "C64.101" och kommer från STOCC.

■ DESTERM

Detta program arbetar i 80-kolumnsläge till C128 och är skrivet av Matthew E Desmond. Programmet är så kallat "shareware" vilket innebär att programmeraren vill att du skickar en summa pengar för programmet.

Det är upp till var och en, men använder du programmet mycket bör du skicka in ett ditt bidrag.

Vanligtvis får man nya versioner automatiskt, och/eller bättre bruksanvisningar.

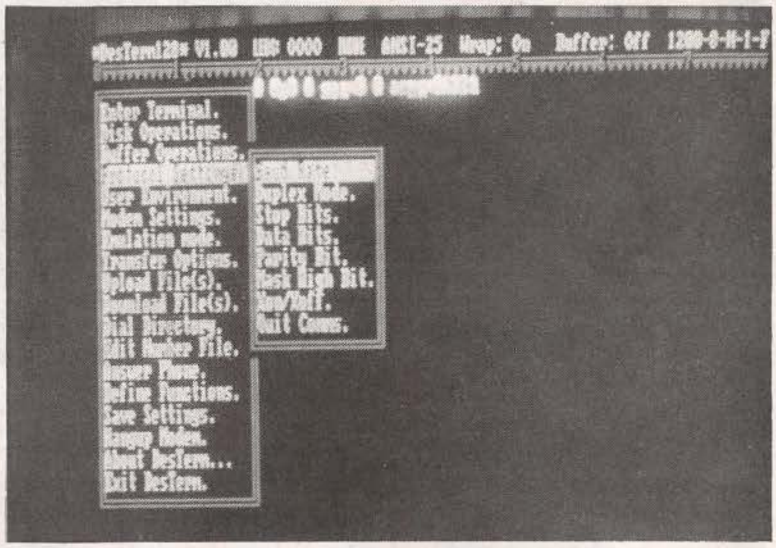
Nåväl programmet är snyggt gjort och trycker du på RUN/STOP och sedan CONTROL så får du upp en meny med ett flertal valmöjligheter.

Bland terminalemuleringarna kan du välja; ASCII, ANSI X3.64, VT-52, VT-100 och filter mode.

Följande filöverföringsprotokoll finns; Xmodem, Y-modem och punter. Det finns till och med en telefonbok inbyggd i programmet. Här kan du lagra alla dina telefonnummer till BBS:erna tillsammans med deras olika inställningar av programmet. Du kan även programmera funktionstangenterna och utföra en massa diskkommandon; Directory, Initialize, Validate, Drive number, Send command, scratch file, format disk. Manual finns på disketten! Detta är det bästa PD-terminalprogrammet till 128:an som jag sett hittils.

■ Filetypechanger

Det hörs nästan på namnet vad detta program gör. Det byter alltså filtyp på program.

STILIGT TERMINALPROGRAM till C128 i 80-kolumnsläge. ***För alla 128-ägare är det nästan lyx att få ett program som utnyttjar datorns alla finesser.***

■ Qterm

Det är ett annat terminalprogram till 128:an som verkar bra. Dessvärre fungerade inte versionen jag fick. (Jäkla Murphy!)

På den andra disketten, **C64.100**, hittar vi bland annat:

■ MusicTerm]I[

Detta program ligger långt efter Desterm, men är ändå användbart. Programmet är uppbyggt kring menyer. X-modem används vid filöverföring. Programmering av funktionstangenter är också möjligt. Understöd för ett flertal modem finns.

■ Multi Term 6.0

Det är ett terminalprogram till C64:an.

Programmet är liksom Musicterm uppbyggt runt en meny. Finessen med denna diskett är att man i menyn kan välja att sända en hel diskett åt gången. Programmet understödjer ett flertal modem. Till filöverföringen kan du använda antingen punter eller X-modem. Du kan välja mellan normal- och grafiskterminal. Inifrån programmet kan du utföra ett antal diskkommandon. Detta verkar vara ett ganska bra program.

■ CCGMS!

Så heter det sista terminalprogrammet. Det understödjer liksom de andra ett flertal olika modemtyper, har X-modem och punter filöverföringsprotokoll och även en telefonbok och makros. Du väljer vad du vill göra med hjälp av funktionstangenterna. Detta verkar också vara användbart.

Sigmund Lundgren

Här kan du beställa PD-programmen!

Ring inte Datormagazin om du vill beställa PD-programmen som nämns i artikeln ovan. Fyll i stället i den här kupongen. Genom ett specialavtal med Stockholms Computer Club (STOCC) får Datormagazins läsare köpa PD-disketter proppade med program för 35 kronor.
Den speciella LIST-disketten med en katalog över samtliga tillgängliga PD-program kostar 15 kronor.
Kravet är att du fyller i den här kupongen (eller en fotostatkopia) och skickar den till **Datormagazin, Karlbergsvägen 77-81, 113 35 Stockholm**. Märk kuvertet **"PD-64"** OBS skicka inga pengar. Du får en räkning tillsammans med disketterna. Leveranstid cirka 14 dagar.

☐ **JA, jag vill beställa listdisketten för 15 kr**

☐ **JA, jag vill beställa följande disketter:**

....

Namn:..

Adress:..

....

AMIGA ACTION REPLAY

Marknadens billigaste och bästa Cartridge

ENDAST 595:-

DISKETTER

No NAME	5,23" 10p	39:-
MDI	5,25" 10p	49:-
HD	3,5" 10p	89:-

ACTION REPLAY M

Till C64

ENDAST 49

512k On/off knapp Batteri, klocka EXTRAMINNE 495:-

AMIGABÖCKER

Hardware ref. Manual	275:-
Rom Kernal: Ind. & Autodocs	325:-
Rom Kernal: Lib & Dev.	335:-
Programmera 68000	295:-
Inside Amiga Graphics	235:-
Amiga System progr. Guide	399:-
Amiga Basic	325:-
Amiga Tricks & Tips	265:-
More Amiga Tricks & Tips	265:-
Amiga C for Beginners	265:-
Amiga Diskdrives Ins & Out	325:-

AMAS

Stereosampler med inbyggt midi interface

ENDAST 1195:-

C64 TILLBEHÖR

Digital Sound Sampler	699:-
Midi 64	449:-
Reset Cartridge	80:-
Bandstation	299:-
Action Replay Mk6 Pro	439:-
The final Cartridge III	345:-
Diskdrive	1295:-
Justeringsband (Azimuth)	119:-
Art Studio Pack	549:-
Loadit Bandstation	495:-

Vidar Damm 1 års g EXTRADR 749:-

Amiga 500

Inkl. Mus, Transformator, 3 Systemdisketter Sv. Manualer och 1 års Riksgaranti.

NU ENDAST 3 995:-

maxell. KVALITETSDISKETTER

MF-DD	10st	129:-
MF2-DD	10st COLOR i box	139:-
MF2-DD	20 st i plastbox	249:-
MF2-DD	5,25" 10st	69:-

ATARI 500 ST

DISCOVERY PACK

Inkl. 4 spel, 4 nyttoprogram, mus och 1 års

NU ENDAST 2 895

C64 PAKET Inkl. Joystick, 2 spel Bandstation och 1 års garanti ENDAST 1795:-

AMIGATILLBEHÖR

MIDIMASTER	449:-
GENIUS mus	295:-
Stereo Sound Master	995:-
Syncro Express II	595:-
Genius Handy Scanner	3043:-
Bootblocker	249:-
Amiga Action Replay	595:-
Extraminne 512k	495:-
Extradrive	749:-

BOOT BLOCKER

Signalerar tydligt när virus sprider sig . Kopplas mellan Amigan och extradrivern

249:-

JOYSTICKS

Wico Bathandle	279:-
Wico Redball	279:-
Wico Three-way	379:-
Wico Boss	189:-
Silk Stik	80:-
Tac-50	279:-
Tac-2	100:-
Ergostik	165:-

Säker av de OBS! Extrad SYNCRO EXP 595:-

star

TRE NYA STJÄRNOR

STAR LC-20, LC-200, LC-24-200 OCH LC-24-200 FÄRG.

RING FÖR BÄSTA PRIS!

ATARI TILLBEHÖR

Disk Drive	1495:-
Genius mus	349:-
Syncro Express	595:-
Genius Handy Scanner	3045:-
Pro Sampler Studio	995:-

AMIGA MIDI POWER PACK

Inkl. Midiinterface, musikprogr samplingar 695:-

ANNONSSPECIAL!
PHILIPS CM 8833-II ARTIST
Monitor mde seteoljud och "ART DEKO" i karossen.
ENDAST 2995:-

ANNONSSPECIAL!
PRINTERPAPPER 2500 Ark
NU ENDAST 79:-

ANNONSSPECIAL!
TAC-2 JOYSTICK Svart el. vit
NU ENDAST 100:-

LARKMAN® Computer Center

POSTORDERTELEFO
0223-209 00

BESÖK BERGSLAGENS LEDANDE HEMD
SPÄNNARHYTTANS INDUSTRIOMRÅDE

Priserna gäller till och med nästa annons med reservation för slutför

K6

:-

On/off knapp koppling ka och anti IVE

FM

garanti

Gör etskopior mesta. ve krävs RESS II

m och

AMIGASPEL

Titel	Pris
JACK NICKLAUS BANOR III	139
SUBBUTED	329
GENGHIS KHAN (1MEG)	579
GREMLINS II	299
PLOTTING	279
PARADROID 90	279
MURDERI	279
SNOWSTRIKE	279
APPRENTICE	279
SPELLBOUND	279
CADAVER	329
FINAL BATTLE	329
WHEELS OF FIRE	329
PLATINUM	329
DRAGON FLIGHT	329
FIRE & FORGET 2	329
CHESS SIMULATOR	379
RICK DANGEROUS II	329
INT. SOCCER CHALLENGE	329
TEENAGE MUTANT HERO...	329
BAR GAMES	329
CAPTIVE	279
MIND GAMES	329
TORVAK THE WARRIOR	329
NITRO	329
ROUGE TROOPER	329
WINGS OF DEATH	329
SATAN	249
INDIANAPOLIS 500	329
TEAM YANKEE	379
ATOMIC ROBOKID	329
M1 TANK PLATOON	379
LEGEND OF FAERGHAIL	379
SPORTING GOLD	329
POWERMONGER	379
LOTUS ESPRIT	279
AWESOME	379
FLIP-IT	329
WINGS 512K	379
WINGS 1MEG	379
XIPHOS	329
SLY SPY SECRET AGENT	279
MEAN STREETS	329
UN SQUADRON	329
DEATH TRAP	329
KICK OF 2 EXPANDED 1MEG	329
CURSE OF RA	329
HOLLYWOOD COLLECTION	379
JAMES POND	329
NIGHT HUNTER	329
F-19 STEALTH FIGHTER	379
YOLANDA	279
GOLD OF THE AZTECS	329
NIGHTBREED	279
DRAGON STRIKE	379
SHOCKWAVE	329
LEGEND OF THE LOST	329
BLITZERKRIEG MAY 1940	329
WELLTRIS	399
THE IMMORTAL	329
MAGIC FLY	329
DEBUT	379
ORIENTAL GAMES	329
THE SPY WHO LOVED ME	279
RED STORM RISING	249
OPERATION THUNDERBOLT	269
POOL OF RADIANCE	379
BSS JANE SEYMOUR	279
VIKING CHILD	329
TIME MACHINE	279
KILLING GAME SHOW	279
SECOND FRONT	379
OVERRUN	379

AMIGASPEL

Titel	Pris
DAYS OF THUNDER	279
UNREAL	379
SPIDER MAN	329
CHAOS STRIKES BACK	329
OOOPS UP	329
VAXINE	309

C64 SPEL

Titel	Cass	Disk
RICK DANGEROUS 2	139	179
TEENAGE MUTANT HERO...	159	209
SATAN	129	170
ATOMIC ROBOKID	139	179
CURSE OF RA	---	229
HOLLYWOOD COLLECTION	169	229
MIDNIGHT RESISTANCE	129	179
SUBBUTED	129	179
JACK NICKLAUS BANOR III	---	139
LORDS OF CHAOS	129	179
SNOWSTRIKE	---	179
TIME MACHINE	129	179
DILIVERANCE	139	179
ATOMIX	129	179
ULTIMATE GOLF	159	229
PIRATES	179	179
AIRBORNE RANGER	179	179
PROJECT STEALTH FIGHTER	179	179
RED STORM RISING	179	179
MICROPROSE SOCCER	179	179
CYBERBALL	129	179
BACK TO THE FUTURE II	129	179
KLAX	129	179
NINJA SPIRIT	129	179
PRO TENNIS TOUR	179	229
SHADOW WARRIOR	129	179
SPACEBIKE	129	179
ULTIMA 5	---	279
ZOMBI	129	179
VENDETTA	129	179
ADIDAS FOOTBALL	129	179
BLOODWYCH	129	179
CASTLE MASTER	129	179
CLOUD KINGDOMS	129	179
FLINMBO'S QUEST	129	179
TNT SALMING	159	279
WHEELS OF FIRE	179	279
PLATINUM	179	279
BUCK ROGERS	---	329
KINGS BOUNTY	---	229
PIPEMANIA	129	179
POWERBOAT	129	179
SKI OR DIE	---	229
TURRICAN	129	179
HAMMERFIST	129	179

C64 CARTRIDGES

Titel	Pris
LAST NINJA III	279
SHADOW OF THE BEAST	279
CHASE H.Q. II	279
PLOTTING	279
P A N G	279
BATMAN THE MOVIE	279
DOUBLE DRAGON	269
POWER PLAY	269
FUN PLAY	299
	299

NINTENDOSPEL

Titel	Pris
MARIO BROS	305
PINNBALL	305
TENNIS	305
EXITEBIKE	305
GOLF	305
SUPER MARIO BROS	305
PRO WRESTLING	305
LEGEND OF ZELDA	405
PUNCH OUT	355
METROID	355
KID IKAROS	355
PRO AM RACING	355
ICE HOCKEY	305
ZELDA II	405
TOP GUN	355
GRADIUS	355
CASTLEVANIA	355
GOONIES II	355
GUNSMOKE	355
TROJAN	355
GHOST'N GOBLINS	355
SUPER MARIO 2	405
RUSH'N ATTACK	355
IKARI WARRIORS	305
ROBO WARRIOR	355
ANTICIPATION	305
METAL GEAR	355
DOUBLE DRIBBLE	355
MEGA MAN	355
TIGER HELI	305
TETRIS	355
SOLOMON'S KEY	355
STAR FORCE	355
SIMON'S GUEST	405
FIGHTING GOLF	405
KNIGHT RIDER	355
TEENAGE MUTANT HERO...	405
SKATE OR DIE	355
BATMAN	445
BIONIC COMMANDO	445
PAPERBOY	355
BUBBLE BOBBLE	355
ROBODEMONS	355
GALACTIC CRUSADER	355
CAPTAIN COMIC	355
MASTER CHU & DR.HU	355
CRYSTAL MINES	355
RAID 2020	355
DAYS OF THUNDER	355
ROADBASTER	355
720 DEGREES	355
GHOSTBUSTERS II	355

LYNX SPEL

Titel	Pris
BLUE LIGHTNING	275
CHIP'S CHALLANGE	275
ELECTROCOP	275
GATES OF ZENDOCON	275
GAUNTLET	325
KLAX	295
PAPERBOY	RING
RAMPAGE	RING
SLIME WORLD	295
RYGAR	RING
NINJA GAIDEN	RING
VINDICATORS	RING

ATARISPEL

Titel	Pris
SUBBUTE	329
PLOTTING	279
TURRICAN	239
PARADROID 90	279
SNOWSTRIKE	239
SPELLBOUND	279
FLIMBO'S QUEST	279
CADAVER	329
FINAL BATTLE	329
FLIP-IT	329
WHEELS OF FIRE	329
PLATINUM	329
DRAGON FIGHT	329
FIRE & FORGET	329
CHESS SIMULATOR	379
RICK DANGEROUS II	329
INT. SOCCER CHALLENGE	329
TEENAGE MUTANT HERO...	329
CAPTIVE	279
MIND GAMES	329
TORVAK THE WARRIOR	329
NITRO	329
WINGS OF DEATH	329
SATAN	239
TEAM YANKEE	379
GREMLINS II	299
ATOMIC ROBOKID	329
MURDERI	279
M1 TANK PLATOON	379
LEGEND OF FEARGHAIL	379
SPORTING GOLD	329
POWERMONGER	379
CHUCK YEAGERS AFT 2.0	329
MEAN STREETS	329
UN SQUADRON	329
CURSE OF RA	329
HOLLYWOOD COLLECTION	379
JAMES POND	329
YOLANDA	279
GOLD OF THE AZTECS	279
NIGHTBREED	279
LEGEND OF LOST	329
BLITZKRIEG MAY 1940	329
MAGIC FLY	329
THE IMMORTAL	329
F-19 STEALTH FIGHTER	379
DEBUT	379
SPACE ROUGE	379
BSS JANE SEYMOUR	279
TIME MACHINE	279
SLY SPY SECRET AGENT	239
THEIR FINEST HOUR (1040)	329
LIFE & DEATH	279
CASTLE MASTER	279
PROFESSOR MARIARTI	279
BACK TO THE FUTURE II	329
FALCON MISSION DISK 2	239
BERLIN 1948	279
BREACH II	279
CONQUEROR	279

GAMEBOY

Titel	Pris
SOLAR STRIKER	229
QIX	229
ALLEYWAY	229
GOLF	249
TENNIS	229
SUPER MARIO LAND	249

ANNONSSPECIAL!

GAMEBOY

...rbart TV-spel inkl. 1 spel, batterier, ...rlurar, videolink kabel och 1års garanti.

...NDAST 795:-

N

Vi accepterar alla kontokort

...ATORBUTIK! ...NORBERG

...äljning och prisjusteringar.

☐ **Ja, tack,** jag vill att ni skickar er katalog utan kostnad

☐ **Ja,** jag har beställt för över 300:- och är därmed berättigad till en present.

DM Nr 19

Antal	Titel / Benämning	Dator	Pris

Ev. kundnr. el. telnr.

Namn

Adress

Postnr. Ort

Underskrift

Målsmans underskrift om du är under 16 år

Postens porto & avgifter tillkommer

2.50 som lönar sig!

LARKMAN'S COMPUTER CENTER

Box 50

738 21 NORBERG

SWEDEN

NÖJES-NYTT

Amigan är den kanske bästa hemdatorn som gjorts, och få andra maskiner har dess unika möjligheter för bl a grafikhantering. Men Amigan lider också av ett gravt handikapp: den är för långsam.

I dag är det få spel som ligger på bara en diskett — i dessa fall brukar grafiken vara kraftigt komprimerad, vilket också ger påfrestande långa laddningstider. ***Operation Stealth****, ett mycket bra äventyr, låg på tre disketter och det som drog ner spelbarheten var att det inte gick att installera på hårddisk. I längden tröttnar man nämligen på att vänta på segladdade disketter.*

Tyvärr lider de flesta europeiska programhus fortfarande av en fobisk piratskräck, som tar sig uttryck i att man gör livet surt för dem som verkligen betalar för spelen. För piraterna knäcker ändå alla skydd.

Sierra-äventyren ligger på mellan fyra och sex disketter, men går i och för sig att installera på hårddisk (tur det...).

Men även med hårddisk går det abnormt långsamt. För Sierra gör egentligen sina spel för AT- och 386-datorer, med frekvenser på över 12 Mhz.

Snart kommer Sierras första VGA-spel till PC — bl a ***Space Quest IV*** *och* ***Kings Quest V****. Dessa spel kommer att bli så stora grafiskt sett att Sierra inte släpper dem på vanliga 5 1/4-disketter, vilket är det normala PC/XTformatet. Minimumkrav blir AT-standard.*

Frågan är då om Sierra bryr sig om att konvertera spelen till Amiga? Spelen kommer ju bara att fungera om man har acceleratorkort och hårddisk.

Jag tror Commodore snart måste utveckla sin storsäljare. Varför inte ge Amigan 1 Mb minne som standard, och snabba upp klockfrekvensen till 12 Mhz? Och så förstås ge rabatt på hårddisk, om man köper den samtidigt med datorn.

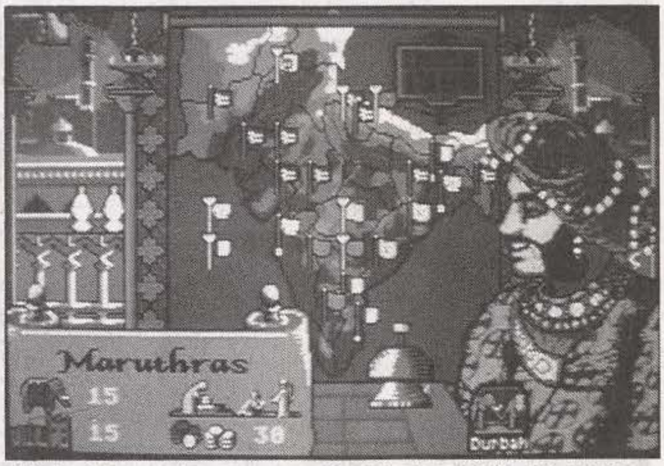
Det vore ett sätt att möta hotet från konsoller och PC.

GÖRAN FRÖJDH

REDAKTÖR

VAD BETYDER BETYGEN? *Datormagazin har valt en betygsskala mellan ett och tio. För dig som funderar på att köpa ett spel kan de olika siffrorna tolkas ungefär så här:* ***1-2:*** *Disken/kassetten förmodligen mer värd formatterad.* ***3-4:*** *Ratas troligen av piratkopierare.* ***5-6:*** *Har du pengar över, så...****7-8:*** *Kanske inte årets bästa, men väl värt pengarna.* ***9:*** *Rekommenderas varmt.* ***10:*** *Historiskt - köp och rama in.*

Det är inte var dag man ser ett strategispel från det gamla Indien. Men Champion of the Raj är ett gyllene undantag.

Juvelen i kronan

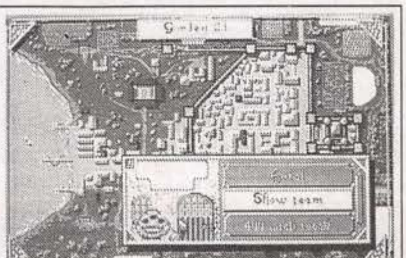
■ Champion of the Raj/Imageworks ■ Gamla Level 9 håller sig numera mest i bakgrunden när det gäller att producera spel. Champion of the Raj är ännu en titel från Level 9, men denna gång görs spelet för Imageworks räkning.

Champion... är ett actionstrategispel, som utspelar sig i kolonialtidens Indien, och spelet återskapar hela den politiska situationen i Indien vid denna tidpunkt.

Upp till sex spelare kan delta, var och en som representant för olika intressegrupper som söker kontroll över hela den indiska sub-kontinenten. Dessa intressegrupper utgörs av allt från det mäktiga brittiska Ostindiska Kompaniet, till mindre mäktiga prinsar.

Amiga, ST, PC/december

Har du otur kan du dö på cupen

■ M.U.D.S/Rainbow Arts ■ Initialerna står för Mean Ugly Dirty Sport, och låter av beskrivningen att döma riktigt kul. Ute nånstans i universum finns nämligen en värld som heter GholD, där många högtstående kulturella bedrifter har skett under historiens lopp. En av dessa bedrifter är den mycket spännande sporten M.U.D.S, en extremt svår lagsport där ALLT är tillåtet. Laget består av f d straffångar som erbjuds sin frihet i utbyte mot att laget vinner GhoulD Cup.

Men först måste de satsa på att överleva, vilket inte är det lättaste.

Spelet kan spelas från olika utgångspunkter;

Som lagledare, där det gäller att hålla lagets moral på topp - genom att fixa rum på lyxhotell och ofta bjuda på krogrundor;

Som spelare, där du får kämpa mot motståndarlaget i allt från djubgel och urskog till polarområden;

Naturligtvis är det fullt i sin ordning att muta så många det går...

Amiga, ST, PC/november-december

på GÅNG

■ Carthage/Psygnosis ■ Amiga-grafikens mästare, Liverpol-företaget Psygnosis, reser återigen tillbaka i tiden. Denna gång har 'nosis designer landat i det gamla Kartago.

Spelaren har rollen som Diogenes, befälhavare över en kartagisk garnison som har den svåra uppgiften att slå tillbaka Roms alla anfall (*för övrigt lär vi oss av historien att Kartago verkligen BLEV förstört, så den defaitistiske kan ju ge upp direkt...*).

Diogenes har dock sinnen utöver de vanliga fem, och hans insikter i strategi tillsammans med det faktum att han är en hejare på att köra fyrspann, gör att han mycket väl kan ändra historiens gång.

Men förutom att slåss mot romare ska du också se till att Kartagos bytes- och handelsbalans **(vilket på denna tid inte inbegrep turistnetto. Rev Anm)** hålls på plus. Dessutom måste ditt folk förses med mat, dryck och skådespel så packet håller sig lugnt.

Denna korsning mellan action och strategi kommer enligt pressmeddelandet att vara så realistisk att man "nästan kan känna lukten av elefanterna".

Amiga, ST/november-december

■ Toki/Ocean ■ Den stilige Toki var en mäktig och och framgångrik krigare till alldeles nyligen. Då fick trollkarlen Bashtar för sig att Toki gjorde sig bättre som Neanderthalare. Huvudpersonen håller naturligtvis inte med, samtidigt som han är minst sagt upprörd över den behandling Bashtar gett honom.

Och inte blir han lugnare av att trollkarlseländet snott hanas pudding Miho. Elände, elände. Enda räddningen är att Toki faktiskt har möjlighet att bli människa igen, och få sin efterlängtade hämnd. Men för att göra detta måste han ta sig genom ett antal labyrinter där farorna är lika många som antalet i Stockholms bostadskö.

Amiga, ST, C64 Cartridge/december

C64 TOPP listan

1 (7) Flimbo's Quest
2 (1) Giana Sisters
3 (NY)Vendetta
4 (NY)Ski or Die
5 (8) Pirates!
6 (6) Last Ninja 2
7 (NY) Test Drive II
8 (NY) Myth
9 (4) Grand Prix Circui
10 (NY) Turrican

AMIGA TOPP listan

1 (1) Kick Off 2
2 (NY) Wings
3 (5) Pirates!
4 (3) Stunt Car Racer
5 (9) Kick Off
6 (4) Flimbo's Quest
7 (NY) Wayne Gretzky Hockey
8 (NY) North & South
9 (NY) Sub Battle Simulator
10 (NY) Test Drive 2

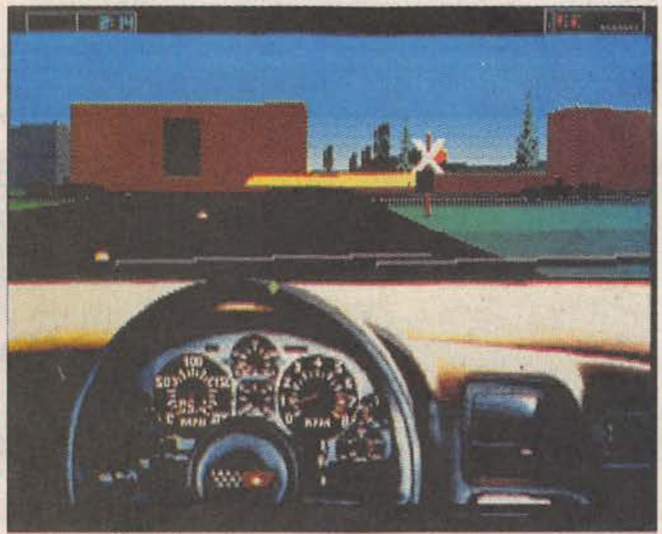
■■ Här händer det saker! Flimbo's Quest gör ett megaskutt på C64-listan, medan Wings är på väg att bli Amigaägarnas favorit.

Vinnare, C64: Anna Gunnarsson i Jönköping, Kristian Skog i finska Kollby samt Jan Östlund i Vindeln.

Vinnare, Amiga: Daniel Jäderberg i Edsbyn, Jenny Johanzon i Vikingstad och Lars Nilsson i Helsingborg.

VAD ni vinner vet ännu så länge endast Inko...

Rösta genom att ta ett vykort märkt med "Amiga-" eller "C64-topplistan", skriv ner TRE speltitlar och skicka in till oss.

SE UPP FÖR TÅGET! Här kommer det ett godståg dundrande över vägen. Nedan: En repris-funktion visar ens misstag (det är lätt att köra av vägen när det regnar...). (IBM-VGA-bilder)

Passionen med att köra sportbil

■ Test Drive ■ — The Passion/Accolade

■ Ännu en uppföljare till det omåttligt populära Test Drive från Accolade. Denna gång tas bilföraren enligt pressmeddelandet till "nya höjder" inom området bilkörning medelst dator.

Precis som i föregångarna får du sätta dig bakom ratten i några av världens dyraste och mest exklusiva sportbilsprototyper. Bland godbitarna som kan rattas finns **Pininfarina Mythos** med 378 hkr motor samt miljonkärran **Lamborghini Diablo.**

Test Drive III har designats av **Tom Loughry** (Gunboat, Steel Thunder) och spelet är gjort med en kombination av bitmap- och vektorgrafik.

Det hela går ut på att köra mot två andra (datorstyrda) bilar. Men där slutar likheterna med andra bilspel.

I Test Drive III väljer man nämligen själv vilken väg man ska ta: det går bra att lämna vägen och köra rakt ut i naturen, om man tror det finns en genväg att utnyttja. Å andra sidan ska man inte bli förvånad om vägen slutar i en återvändsgränd...

Andra nyheter i Test Drive III är olika väder- och vägförhållanden; ibland regnar det som sjutton och då gäller det att ha igång vindrutetorkarna. Dessutom finns både dag- och nattkörning, där du träffar på både broar och hus, träd och sjöar, vattenfall och järnvägskorsningar.

En PC-version finns redan ute med 256-färgers VGA-grafik. Denna version har kritiserats för att själva bilkörningen segats ner en hel del av all grafik. Förhoppningsvis klarar Amigans blitter det lite bättre.

PC (ute nu), Amiga, ST/ våren -91

På GÅNG

■ 3-D Construction Kit/Domark ■ Egentligen är väl det här en produktnyhet, men eftersom det handlar om att designa spel, tar vi det i denna spalt. 3-D Construction Kit har designats av Incentive Software, som gjort sig berömda för den s k Freescape-tekniken (som återfinns i bl a spelen Dark Side och Castle Master).

Med detta hjälpmedel kan vem som helst med lite sunt förnuft konstruera spel i 3-D, eller modeller av t ex byggnader och föremål. Detta kan användas i utbildningssyften, eftersom föremålen går att vända och vrida efter egna önskemål.

3-D Construction Kit fungerar ungefär som Lego. I programmet finns en massa olika "bitar" som man kan töja på, krympa, förstora mm så de passar ens syften. Det går också att animera objekt, och få dem att interagera med omgivningen.

Både action-, simulations- och äventyrsspel går att tillverka, för den som har tid och lust.

Dessutom finns ett ljudbibliotek, där man kan välja och vraka bland olika ljudsnuttar och effekter.

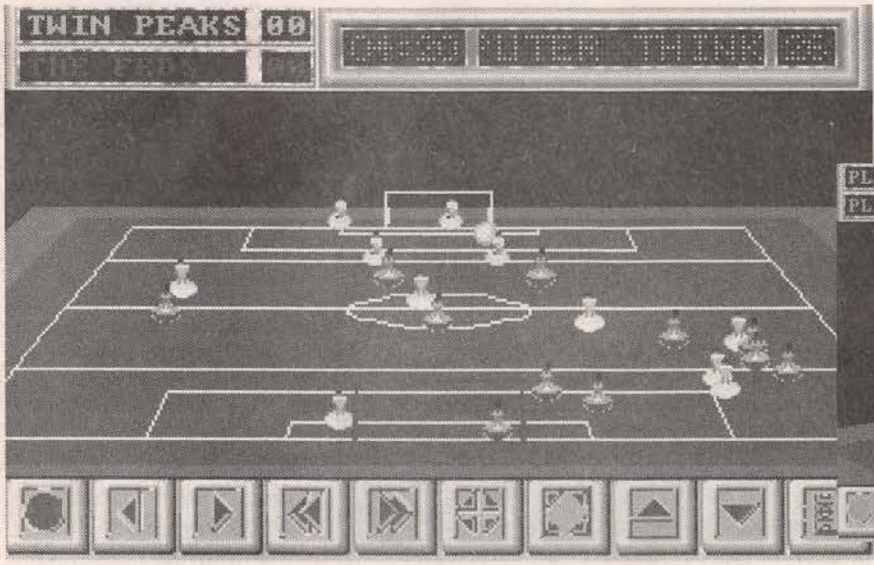
Amiga, PC, ST, C64/april -91

■ Badlands/Tengen-Domark ■ Tengen har ju knappast gjort sig kända för de allra mest högkvalitativa speln på marknaden. Företagets specialitet är arkadspel och -konverteringar till olika hemdatorformat.

Nåväl, Badlands är det senaste i raden av konverteringar och avbildar en slags "monsterbilstävling" där det gäller att komma först i mål. Rena kriget råder ute på racerbanan, och alla fula trick är tillåtna för att spöa dina två motståndare. Och dessutom finns det allhanda faror på vägen; fallande byggnader, kraftledningar som trillar ner och grillar dig, samt inte minst motståndare som fyrar av missiler mot dig.

Tur att du kan besvara elden, och att du kan skaffa fetare vapen när du får råd..

Amiga, ST, PC, C64/november-december

BILDEN LJUGER. *Det går inte att göra mål om man inte skjuter mot det egna målet. Till vänster startpositionen.*

Roligare krossas av en buss

LENNART NILSSON drar paralleller mellan tokiga syskon i en amerikansk film, spela loppa och bordsfotbollsspelet **Subbuteo.**

I boken/filmen *"Den tillfällige turisten"* spelar huvudpersonen Macon Learys syskon ett kortspel som de kallar Vaccin.

Det är ett kortspel som syskonen Leary själv hittade på och utvecklade under 30 år av spelande. För dem som inte vuxit upp tillsammans med spelet finns det inte någon chans att hänga med.

Subbuteo något åt det hållet. Det är ett 47 år gammalt klassiskt bordsfotbollsspel där två lag spelar mot varandra med elva spelare i varje lag. Spelarna står på en fot som linkar en liten upp-och-nedvänd skål. Kombattanterna slår med fingrarna på spelaren som i sin tur slår fram bollen. Motståndaren kan å sin sida förhindra det bollförandes lag att ta sig framåt genom att vispa runt med sina spelare.

Det här är alltså stort.

Miljoner spel har sålts i hundratals länder.

Säger de.

Tillverkarna.

På förpackningen alltså.

Jag tycker däremot att det är lika trist som att spela "loppa". Och reglerna är minst lika krångliga som Vaccin i Anne Tylers roman.

Jag menar: Dessa oändligt långa matcher går ut på att sega sig fram och tillbaka med bollen och putta en boll en millimeter framåt.

Att påstå att det här spelet är upphetsande är som att säga att det är spännande att bli överkörd av en buss. Måhända att det här är skoj i sin bordsvariant där man själv måste slå fram spelarna och där man kan få en bra översikt hela tiden över spelet. Däremot tycker jag att det är obeskrivligt fånigt att göra ett spel av ett spel. Jag kan förstå att man gör datorvarianter av biljard och bowling och sånt tjafs. De flesta har varken pengar eller plats att inreda sitt hem med en bowlingbana eller ett biljardbord.

Men eftersom Subbuteo i verkligheten knappast kan vara mycket dyrare än datorvarianten, tycker jag att det är smått korkat.

Användarinterfacet (fint ord) är hysteriskt. För det första måste allt göras på tid. Sedan gäller det att vrida och vända på spelplanen med hjälp av några klumpigt utformade piltangenter. Därefter ska man anpassa skruv och hastighet med två tummar som dyker upp.

Allt ska bli klart på 30 sekunder.

Vad jag saknar framför allt är översikt. Hade detta spel begåvats med en utzoomningseffekt som visade hela planen skulle det kanske ha varit roligt att spela. Att hela tiden gissa sig fram - och snabbt ska det gå - skapar bara irritation. Speciellt när datorn på lägsta nivån slår perfekta skruvar och avancerar med raketfart mot det egna målet.

Jag vill utfärda varningsflagg för både 64- och Amigaversionen av detta spel. Vad det än kostar är spelet för dyrt.

TORSKFAKTOR: 7
Laddar relativt snabbt. Frågan är bara, vilka knappar ska man trycka på och när?

TORSKFAKTOR: 5
Omöjligt användarinterface. Kopieringsskyddat. Går inte att installera på hårddisk.

SUBBUTEO

GRAFIK:	4
LJUD:	4
VARAKTIGHET:	3

Tillverkare: **Electronic Zoo**
Format: **ST/AMIGA/C64**
Pris: **249 kr**

C 6 4

Totalbetyg: 4

SUBBUTEO

GRAFIK:	6
LJUD:	4
VARAKTIGHET:	4

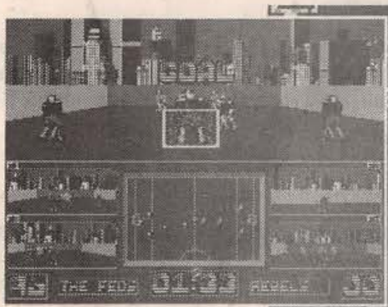
Tillverkare: **Electronic Zoo**
Format: **ST/AMIGA/C64**
Pris: **249 kr**

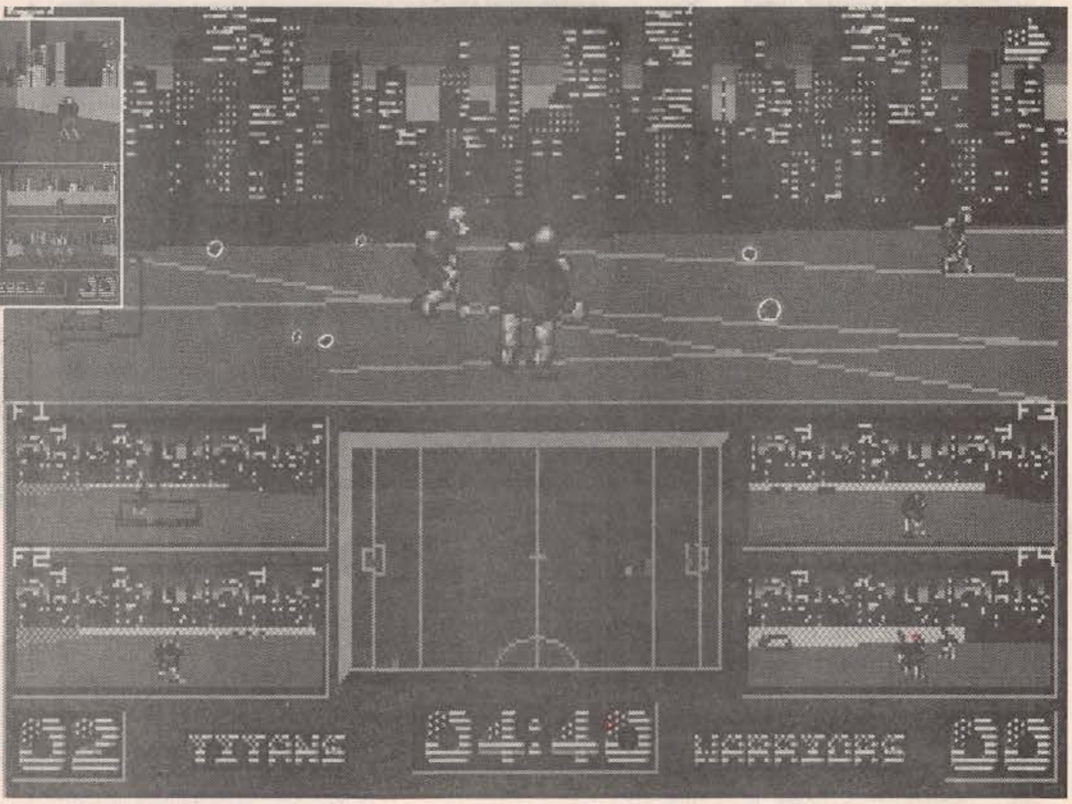
A M I G A

Totalbetyg: 5

SÅ VACKERT! *Men efter den första inledande sekvensen blir Subbuteo ospelbart. Och 64-versionen ska vi inte bara tala om. Därför besparar vi er de bilderna.*

***96-0.** Sämre än danskarna när de spelade mot Kanada. Sedan gäller det att ta sig till rätt park i tid för att få spela.*

LENNART NILSSON slår sig fram i gatuhockeys hårda värld. **Street Hockey** är spelet.

Vem behöver is till hockeyn?

I bland går verkligheten för snabbt, även för en luttrad spelrecensent.
Street Hockey från käcka spelbolaget **Gonzo Games** (han med den stora näsan) är ett exempel.

Man har ett lag, komponerat av rara gossar från New York. Dessa pojkar går under namnen "Köttfärs-Bob", "Motorsågs-Al" och andra talande namn. De är fem till antalet och spelar på en betongbana och har rullskridskor på fötterna mot lag som Slaktarna, Mordbrännarna och Parasiterna. Det finns inga regler, mer än att det lag som gör flest mål vinner.

För den med en höga erfarenhetspoäng i "split-vision" finns förutom den stora skärmen med spelaren även ytterligare fem mindre skärmar där man då ser hela planen samt planen från ytterligare fyra spelares perspektiv. Och genom att hastigt kasta sig på någon av de fyra första funktionstangenterna kan man växla mellan olika spelare.

DR. GONZO

Och om nu inte detta faller läsaren i smaken finns en liten pil i stora bilden där man ser var bollen finns för närvarande.

Den som skaffar det här spelet kommer till en början att bli mycket frustrerad. Anledningen är att spelarna är tämligen svårmanövrerade. Det tog mig lång tid att över huvud taget få kontakt med bollen. Spelaren jag kontrollerade tycktes till en början bara köra huvudstupa in i diverse väggar och målvakter. Sedan fick jag lite mer rull på skridskorna och klarade av att svänga innan de hotfulla väggarna dök upp.

Receptet är att man måste balancera sitt åkande. Man kan inte bara åka i full fart runt på banan. Förutom att det ser löjligt ut är det inte speciellt effektivt...

Street Hockey är ett spel som man måste spela sig in i. Det krävs åtskilliga träningsmatcher för att man ska bli tillräckligt bra för att börja tävla.

Och vill man ha riktigt bra träning kan man spela mot en kompis. Det krävs då två datorer och en så kallad nollmodemkabel mellan datorerna. Detta kan vara ett utmärkt alternativ till att ständigt få pisk av de utmärkta datormotståndarna.

Den stora nackdelen med Street Hockey är den ryckiga grafiken. Det tycks verka som att spelföretagen numera vill lägga in allt för mycket grafik i spelen, vilket sker på bekostnad av spelbarheten. Detta är tyvärr trist.

Detta är, vad jag vet, det andra spelet från det lilla trevliga Gonzo Games. Spelet är gjort helt av Dr. Gonzo och i bruksanvisningen varnar han för att ens hemdator minsann inte fungerar så bra som avsett om man fyller ventilationshålen med grönsaker eller olika former av mat. Han har nämligen gjort noggranna undersökningar.

Så kan det gå.

TORSKFAKTOR: 1
Gonzo-DOS. Ligan sparas också med det egna icke hårddiskinstallerabara formatet. Laddar relativt snabbt.

STREET HOCKEY

GRAFIK:	8
LJUD:	7
VARAKTIGHET:	7

Tillverkare: **Gonzo Games**
Format: **ST/AMIGA**
Pris: **349 kr**

A M I G A

Totalbetyg: 8

TYPISK BÖRJAN. *Stenarna ska matchas två och två med färg eller form. Dessutom gäller det att placera alla stenarna. Detta är ett mycket svårt uppdrag.*

En sten-kul japan

LENNART NILSSON ser olikfärgade stenar dyka upp i sömnen. Orsaken är det vanebildande spelet **Ishido** som numera finns i datorversion.

Tro inte att alla japanska spel är våld. Ishido är ett klassiskt klurigt bordsspel där det gäller att kombinera stenar på en plan. Stenarna kombineras i färger eller mönster.

Det här är svårt, tro mig.

För att vara helt ärlig har jag inte spelat tillräckligt mycket för att göra en rättvis bedömning av hur bra datorn spelar. Att jag får stryk så det visslar varje gång säger egentligen ingenting. Jag känner mig nämligen som en person som aldrig spelat schack och som ska testa en schacksimulator.

Så kan det gå.

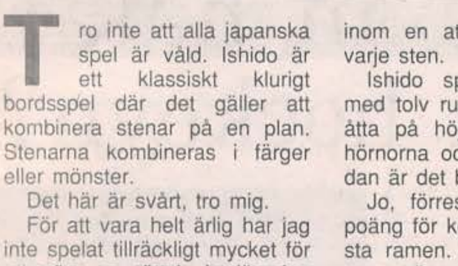
Det finns sex färger och sex mönster. Således finns det 36 olika stenar. Eftersom det då finns 72 stenar i högen säger det lilla matematikergeniet inom en att det finns två av varje sten.

Ishido spelas på en plan med tolv rutor på bredden och åtta på höjden. Sex stenar i hörnorna och två i mitten. Sedan är det bara att matcha!

Jo, förresten, man får inga poäng för kombinationer i yttersta ramen. Dessutom får man mer poäng när man kopplar en tre-stensformation där mittstenen kombineras med färg och mönster. Lyckas man med en "Fourway" (spelet är på engelska) får man himla många poäng. Och ju fler Fourway-kombinationer man lägger desto fler bonuspoäng får man.

Dessutom så svarar oraklet på ens frågor om man nu vill ställa en.

Oraklets svar kan man sedan använda i det fortsatta spelet.

ORAKLET VET *mycket, men långt ifrån allt.*

Dessutom kan man spela lite olika varianter. Det finns gamla och nya regler, där man i med de gamla reglerna ska lyckas placera ut alla stenar på plan. Sedan kan man spela ensam, mot en kamrat eller mot datorn. Datorn i sin tur kan spela mot sig själv.

Sedan finns en rad fina hjälpfunktioner som gör spelet lättare för en absolut färsking som jag.

Jag anser att Ishido är ett roligt spel. Det kommer på icke-kopieringsskyddade disketter och går att spelas från hårddisk. Dessutom kommer spelet i en stor fin amerikansk förpackning. En sådan där man känner att man får valuta för sina pengar.

Att det sedan följer med en utmärkt bruksanvisning är bara ett plus.

Ishido är ett klart köpvärt spel. Det är inget spel man spelar varje dag, men det känns som att man hela tiden kommer att vända tillbaks till det. Så länge man har sin dator, det vill säga.

TORSKFAKTOR: 0
Passar till alla Amigor. Funkar från hårddisk. Snabbregler på diskett. Kopieringsskyddet är i form av snurra som är lätt att använda.

ISHIDO

GRAFIK:	8
LJUD:	7
VARAKTIGHET:	8

Tillverkare: **Accolade**
Format: **PC/AMIGA**
Pris: **349 kr**

A M I G A

Totalbetyg: 8

SVÄVA PÅ MOLN. *Men något "glidarspel" är det inte.*

En urtrist amerikan

PONTUS BERG glider runt på sin bräda i **Back to the Future II**.

Lyckade koncept brukar man försöka kopiera och suga maximalt med pengar ur.

Jag träffade Mirrorsoft förra året och fick lite info om nya spel. Detta var ett av de man talade varmt om. Med spelet igång på datorn undrar jag stilla hur spelen ser ut som Mirrorsoft helst INTE talar om.

Grafiken är direkt pinsam. Musiken då? Jag trodde att det var fel på mitt ljud-chip, det säger väl det mesta.

Spelbarheten är lite bättre än det övriga men det är fortfarande så trist att man inte vill se mer ens av den inledande Skateboarddelen.

Fram för originalen! Leve "Back To The Future I" som var tio gånger så roligt som detta.

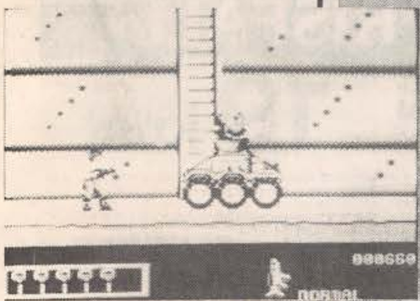
Amigaversionen av Back to the Future II recenserades i nr 17/90 och fick 4 i medelbetyg.

TORSKFAKTOR: 1
Funkar som vanligt. Varken bättre eller sämre.

UPDATE

BACK TO THE FUTURE
C64
Mirrorsoft, 159 kr (k), **199 kr** (d)
GRAFIK: 4, LJUD: 4, VARAKTIGHET: 5

TOTALBETYG: 4

ELDAVBROTT är inget som finns i Oceans spel.

Räd i natt

PONTUS BERG ger sig ut på nattliga räder i **Midnight Resistance**.

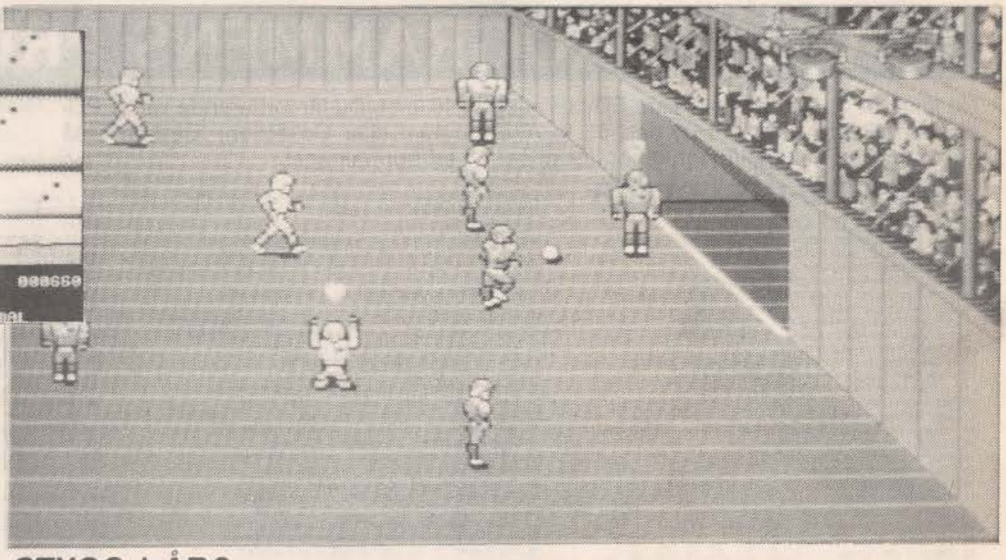
Midnight Resistance till Amigan såg vi dyka upp för ett par veckor sedan och jag tillhörde den skara som tyckte att det var ett synnerligen angenäm bekantskap. Möjligheten att skaffa en vapenbroder och ge sig ut i stridens hetta var mycket väl genomförd.

På C64 får vi dock hålla till godo med att spela själv. Konverteringen är ypperlig, jag måste berömma spelbolaget. Lite klagomål på programmerarna, dock, för multiplexbuggar (sprites som blinkar eftersom man försöker sätta mer än åtta sprites på samma rad!) och det hade ju inte blivit bättre av att få en gubbe till bredvid sig. Detta är ett spel med krutstänk som jag kan rekommendera till alla actionfreaks!

Amigaversionen av Midnight Resistance recencerades i 13/90 och fick 7 i totalbetyg.

TORSKFAKTOR: 1
Snabbladdare och allt. Man kan inte påstå att spelet är svårt få igång. Ypperligt!

UPDATE
MIDNIGHT RESISTANCE
C64
Ocean, 149 kr (k), 199 kr (d)
GRAFIK: 8, LJUD: 8, VARAKTIGHET: 8
TOTALBETYG: 8

***STYGG I ÅR?** Har du varit taskig är risken stor att den elake tomten kommer med just Prosoccer 2190 till dig.*

En lämpligt present till någon man hatar

LARS JANSSON undrar om han gjort något dumt eftersom han tvingats recencera sopspelet **Prosoccer 2190**.

Göran, varför skickar du sådant här skräp till mig? Är det något som jag sagt eller gjort? Nåväl, om någon fortfarande skulle vara intresserad handlar det om ett fotbollsspel — modell sämre.

ProSoccer spelas på en speciell plan utan sidlinjer och bollen är, som manualen uttrycker det, "speciellt utformad för att klara den otroliga hastighet den kan åstadkomma". Hm, konstig mening...

Det är möjligt att editera sina lag, byta ut spelare och coach mm.

Laget Stockholm finns representerat och spelarna bär namn som Garderug (!), Nurmi och Borg.

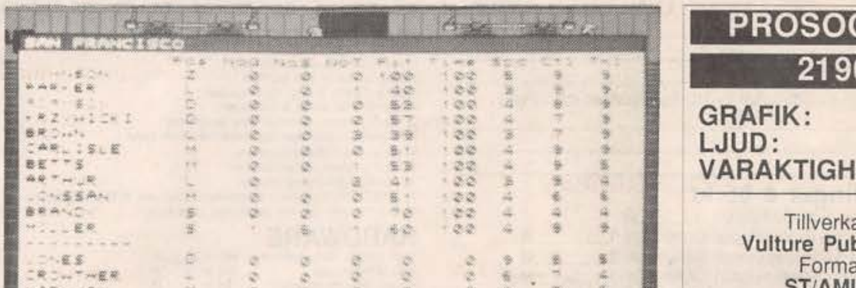
Spelarna styrs på samma sätt som i "Kick Off", d v s den spelare du för tillfället kontrollerar markeras med en liten pil.

Det hela påminner lite om "Speedball" om nu någon minns den höjdaren, men Pro Soccer är otroligt mycket sämre. Grafiken scrollar mycket hackigt och det är därför omöjligt att hänga med i det som händer på spelplanen.

En gång spelade jag mot Paris och förlorade med 2-0 trots att jag inte hade lagt märke till att något mål överhuvudtaget hade gjorts.

Ljudet är kasst, helt enkelt. Inte undra på att programvaruhusen gör förluster när de släpper ut en sådan här smörja!

TORSKFAKTOR: 0
Egentligen skulle jag vilja sätta en högre torskfaktor bara för att spelet är så dåligt, men jag tvingas medge att det laddar och fungerar utan problem.

***AMERIKANSK SIFFERSJUKA.** Här finns all möjlig statistik för fånarna i Prosoccer 2190.*

PROSOCCER 2190

GRAFIK:	**5**
LJUD:	**-**
VARAKTIGHET:	**2**

Tillverkare: **Vulture Publishing**
Format: **ST/AMIGA**
Pris: **349 kr**

AMIGA

Totalbetyg: 3

AMIGAPROGRAMMENS PRISFALL

Nu lönar det sig att beställa våra PD-disketter för 19 kr/st. Du får fortfarande var 11 PD-diskett GRATIS (även ett dyrbart 65 kr AVE-program eller Collection). Beställ alltså senast nu en hel spel/programhög för priset av ett normalt spel.

19 kr/st

AMIGA PD-DISKETTER

SPEL-PD 19,00 kr/st

(Spel-PD är helt autoboottande)

1. Moria 3.0 äventyrsspel (behöver tilläggsminne).
2. Super Bumper flipper spel.
3. Werner Flashenbier actionspel. 100 spelfält.
4. Lady Bug. Styr en nyckelpiga till trygghet från efterföljare.
5. Pac Man den berömda flykten från en labyrint.
6. Amuletti. Det ända finskpråkiga text-adventurspelet.
7. Monopoly baserar sig på den berömda brädspelet.
8. Amoeba Invaders skjutningsspel.
9. Chess 2.0 shack kamrat för även de mest erfarna spelarna.
10. Hack Lite v 1.0 rolspel (behöver tilläggsminne).
11. Larn ett berömt rolspel (behöver tilläggsminne).
12. Net Hack rolspel.
13. Card Games kortspelssamling.
14. Hirsipuu. Ett spel med finsk/engelsk ordförråd — undervisande.
15. Standard Games. Flera kända spel.
16. Empire. Ett populärt erövrigsspel.
17. Escape from Jovi actionspel.
18. Tetrix. Släkt med Tetris.
19. Castle adventurspel.
20. Cosmic, spel i fred och krig.
21. Bally III. En omvandling från spelet Click.
22. Steinschlag, styr defallande bitarna.
23. Paccer PacMan clon.
24. Peters Quest, adventurspel.
25. Paranoids. Flykt från anstalten.
26. Star Trek Trivial. Spelet innehåller 100 frågor om Star Trek.
27. Zerk rolspel. Nästan som Ultima.
28. Emporos. Bli regent, men hur?
29. Quattro, släkt med Tetris. 3 svårighetsgrader och musik.
30. Mirror Wars skjutninsspel.
31. Jump and Run. Ett med 3-D grafik gjort spel.
32. Cosmoroids -rymdskjuningsspel. Bra styrsätt påminner spelet Thrust.
33. Cravitywars snyggt rymdspel. Fungerar ej i 1.3 Amigor.
34. Flipper brädspelet
35. Hack Game V 10.3D rolspel.
36. 3 D Breakout 3 dimensionell murbrytningsspel.
37. Egyptian Run bilspel, i vilket du kör rally i öknen.
38. Tick Tack Toe spelet.
39. Slotcars actionspel. Ett bilspel var alla metoderna är tillåtna.
40. Vad och Var. Ett iaktagelsespel för hela familjen.

41. —42. NetHack 3.0 ny version. Behöver tilläggsminne.

43. Battleforce den mäktiga robotstriden.
44. Marble Side kulspel. Editor medföljer.
45. Stonaye Bolder Dash spelets utmanare.
46. Noch Eins Brake Out spelet. Bra!
47. Battleship. Bra skeppstrisspel.
48. DAD intelligensspel. Liknar rubiks kub.

49. 50. 51. Star Treck spelet. Behöver 1MB + tilläggsdiskettstation.

52. 53. Star Treck 3.0 ny adventurspel.

54. Aikaluola ny finskspråkig text-adventurspel.
55. Miniblast shoot em up spel. Skjut allt som rör sig.
56. Tron ett spel som baserar sig på filmen.
57. Empire ny version 2.1. Stridsspelens kung!
58. Pipeline högklassig PD version av Pipemania.
59. Imperium Romanum. Krigsstrategispel. Utmanande!
60. TIT-3D tic tac toe intelligensspel.
61. Orbit 3D. Slåss i rymden men akta det svarta hålet.

EURO-PD 19,00 kr/st

(Euro-PD är helt autoboottande)

1. Sound FX musikprogram. Komponera musik lätt.
2. Moria 3.0 rolspel. Behöver tilläggsminne.
3. Miami Vice remix diskett.
4. Super Bumper flipper spel.
5. Werner Flashbier. Ett spel som liknar Rockford.
6. PD-Tetris spelet och ett två-dimensionellt shack spel.
7. Lady Bug. Ett klassiskt labyrintspel.
8. Pacman PD-spelet. En spelbar klassisk ide.
9. Amuletti. Det ända finskspråkiga text adventurspelet för Amiga.
10. Kopieringsprograms-samling 1.2 (ny PD-sammansättning de 5 bästa).
11. Monopol brädspelet nu för Amiga.
12. Eurythmix remix diskett.
13. Digital Force samling av 9 musikstycken. Räpp och Disco.
14. Digiterad musik bl a. Full Metal Jacket ja Karel Fialka.
15. Wild Copper demodiskett och musik styckena Big in Japan, Warm Start.
16. 7 UP GREW StarWars remix disk + 6 andra stycken.
17. Samantha Fox musik demokasett.
18. Crusaders Audio X en samling av 8 musikstycken. Verkligt bra!
19. Berömda Walker Demo nu hos oss. (Behöver tilläggsminne).
20. Amoeba invaders hör till de bästa PD-disketterna.
21. Chess V 2.0 En krävande PD Shackkamrat.
22. Hack Lite V 1.0 rolspel. (Behöver tilläggsminne).
23. Larn en berömd PD-rolspel. (Behöver tilläggsminne).
24. Crazy Comix 1. Jätteroliga serier. Köp och skratta!
25. Crazy Comix 2. Det roliga tar inte slut!
26. ARP ersätter CLI med kortare kommandon. Spara 50%.
27. Digitech megademo. En verklig hit PD-diskett.
28. ESA programmerings gruppens samlig av 8 demon.
29. Midnight Musical Glideshow. Fint musik/grafik.
30. Diskett tidning, som innehåller aktuellt fakta.
31. Deadly Mix X. Sju musikdemon. Vi rekommenderar!
32. Gate: en verkligt lång musik stycke. Bra kvalitet!
33. Arcadia Team megademo. Snyggt musik och grafik.
34. No Limits programmerings gruppens flera bra demon.
35. List Creator. Du kan göra en lista av dina program.
36. Packade musikstycken. 11 långa låtar.
37. Acme very good slideshow.
38. ALF demo, bekant från TV. BRA!
39. Nyttopragramspaket med 69 nyttoprogram.
40. Soundtracker V 2.4. Nu ännu bättre ljud.
41. Musikdiskett för det sistnämnda (Soundtracker V2.4).
42. Instrumentdiskett nr. 40 (Soundtracker V2.4)
43. Crazy Comics III. Roliga serier. Skrattet fortsätter!
44. Virusbuster. 26 viruskillers.
45. Card Games flera kortspel (pasians, vent etc.).
46. C-kasett pärmeditor. Du kan göra texten till dina C-kasett pärmar lätt.
47. Viemäri PD. Från de kända (finska) TV komedi serien.
48. Icon Disk. Innehåller över 250 iconer.
49. Grafikdiskett, medräknat animations roterare, slide show etc..)
50. Jarre-digi 1, digiterad musik.
51. Jarre-digi 2, digiterad musik.
52. Sandra-digi 1, digiterad musik.
53. Megastars Music Disk 7 fartsfyllda musikstycken.
54. Mahoney Music disk II, 25 minuter av bra musik.
55. Hirsipuu. Ett mycket intressant ordgissningsspel. Bra musik. (på finska)
56. Standard Games I, Yatzy, Solitaire, minnesspel, 24 mm.
57. Raate Collection. Enastående föremåldokumentbilder från det finska vinterkriget.
58. Space Acedemo (Drager's Lair II). En fantastisk föreställning utan tilläggsminne.
59. Forgotten Realms Slideshow by Fraxion. Toppgrafik.

65. Soundtracker, instrument/ljuddiskett amigos 1.
66. Soundtracker, instrument/ljuddiskett amigos 2.
67. Soundtracker, instrument/ljuddiskett amigos 3.
68. Soundtracker, instrument/ljuddiskett amigos 4.
69. Soundtracker, instrument/ljuddiskett amigos. 5.
70. 8-kanalig soundtracker-musikprogram.
71. Slimeboot V 1.6 omfattande dokumentation medföljer.
72. Real 3D en berömd och mycket fin bildshow.
73. Ny nyttoprogramspaket, allt nyttigt. Innehåller ca. 20 program.
74. Musakripper. Disk Repair, Sinus Creator och Floppy Music programmen.

76. Assembler Disk. Nyttoprogram för kodaren. Blink medföljer.
77. Sound FX ljuddiskett, innehåller 120 ljud.
78. Brainstorm "ZINE" diskett-tidning.

80. Puggs in Space animerad film.
81. Complex demo disk. Amiga team från Finlands topp.
82. Amigo 3 diskettidning och massor med nyttoprogram.
83. Forgotten Realms 90. En verkligt fantastisk slideshow.
84. Soundtracker musikprogram V2.5.
85. 4 vertikalmixade stycken. De längsta samplen vi hört.
86. D.MOB musik disk 2. 26 minuter musik.
87. AVE MIX I Battle Squadron spelets toppdemo. Bra animation och Euro TOP TEN (program, grafik och musik).
88. Wizzcat serier. Vol II.
89. The Complex Nowadays.
90. The Complex History.
91. Slimeboot V 1.6. lättanvänd viruskiller.
92. Jr.Comm en av de bästa terminalprogrammen (behöver tilläggsminne).
93. N.Comm ny mångsidig utmanare till Jr.Comm modem programmet.
94. 140 assembler rutiner. Verkligt användbar!
95. Skrivande Amiga räknemaskin för 3D vektorer, real & kompl. tal.
96. Powerpacker packar program till mindre format.
97. Make Icon framställer fina iconer från IFF-bilder.
98. MED-musikeditor. Ett musikprogram som är kanske även bättre än Soundtracker.
99. CIAs hemliga statanalys. Publicerad oberoende av USAs lagar.
100. Kalender program 1900—. Populär Bl a. i USA.
101. Mr. Backup. Ny automatisk harddisk backup program.
102. Sidemaster. Ny professionell Slide Show program som godkänner alla format.
103. A68K Assembler. Ny version, Ny Blink (behöver Euro 104).
104. A68K CopDisassembler och andra nödvändiga nyttoprogram.
105. Ave-nyttoprogramspaket 1. Många nyttiga program på samma diskett.
106. Jätterolig serie Grazy Comics del 4. Ataristens mardröm.
107. Crusaders bacteria demo. Toppmusik från Crusaders deck.
108. Tabellräknare nu som PD — otroligt. Eng. instruktioner medföljer.

109. tai 110. CLASSIC (bästa) demon 1 eller/och 2.

111 —112. C-språk nu som PD. Kompatibel med Lattice C.

113. PrintStudio printar bilder, text och grafik.
114. Det kända Wizzcat TJR demo pack 9.

115. —116. Bud Brain Megademo. del 1 och 2.

117. Rebels/Amaze 1990 över 50 toppmusikstycken i minnet. Tro eller inte.
118. Ryydman musikdemo, behöver ej förklaras.
119. Pulttibois demo. Gjort av Future Guys.

120. —121. Red Sector megademo. del 1 och 2.

122. —123. No brain-no pain megademo. En av de bästa! Del 1 och 2.

124. Stor PD-selection. Rejält med spel, demos etc.

DISKETT ETIKETTER

Ny modell! Stiligare och användbarare riddaretiketter till dina 3,5" disketter. Ny R-material. Fastnar bra, lossnar som hel.

65 kr. 100 st

— — — — — — — — KLIPP KUPONGEN — SKICKA GRATIS — — — — — — — — —

Jag beställer följande produkter
PD-DISKETTERNA 19,00 kr/st

SPEL-PD ______________________________

____

EURO-PD ______________________________

____

ANNAT (t.ex. Fish 1—370 Taifun 1—110 Soundtracker instrument)

____

____

____

Ave Samlingar á 65 kr

C01.....Soundtracker Collection ________ st
C02.....Ave Home/Professional Collection 1 ________ st
C03.....Ave Home/Professional Collection 2 ________ st
C04.....Ave Home/Professional Collection 3 ________ st

Multidiskett Samlingar för REA priset

M1...Home/Business Pack allt nödvändigt för hemkontoret . . . . 149 kr ________ st
M2...Science Pack. Flera disketter CAD, Fraktal hemplantarium osv.. . . . . 149 kr ________ st
M3...Colombia Familjpaket ca. 100 spel/nyttoprogram . . . . 149 kr ________ st

Soundtracker instrument disketterna

1 2 3 4 5 6 7 8 8B 9 10 11 12 13 14 15

16 18 19 20 20B 21 28 33 34 35 37 38

41 42 43 51 52 69 70 72 88 89 90 91

AVE PROGRAMMEN 65 kr/st

1. Ave-Spelfältseditor. A klassig!
2. Menueditor 2. Bra samlare.
3. Surv. Duetto 2 engl. lärningsspel.
4. Memoris ett stiligt minnesspel.
5. Ave-Skyddaren skyddar dina programm

7. Registerprogrammet registrerar vad som helst.
8. Hugeview 2 bildbehandlare.
9. Bloody Afternoon actionspel.
10. Video/registerprogrammet.
11. COLORIS: testvinnande datorspel. Nu som AVE-sparprogram.
12. Bootmaster. Gör din personliga bootblock.

HARDWARE

512K Snabb tilläggsminne	595 kr ________	st
Äkta Winner mus	395 kr ________	st
Snygg riddarmusmatta	65 kr ________	st
3,5" riddaretiketter 100 st	65 kr ________	st
Virus X+katalogdiskett (engl.)	29 kr ________	st

Namn: ______________________________

Adress: ______________________________

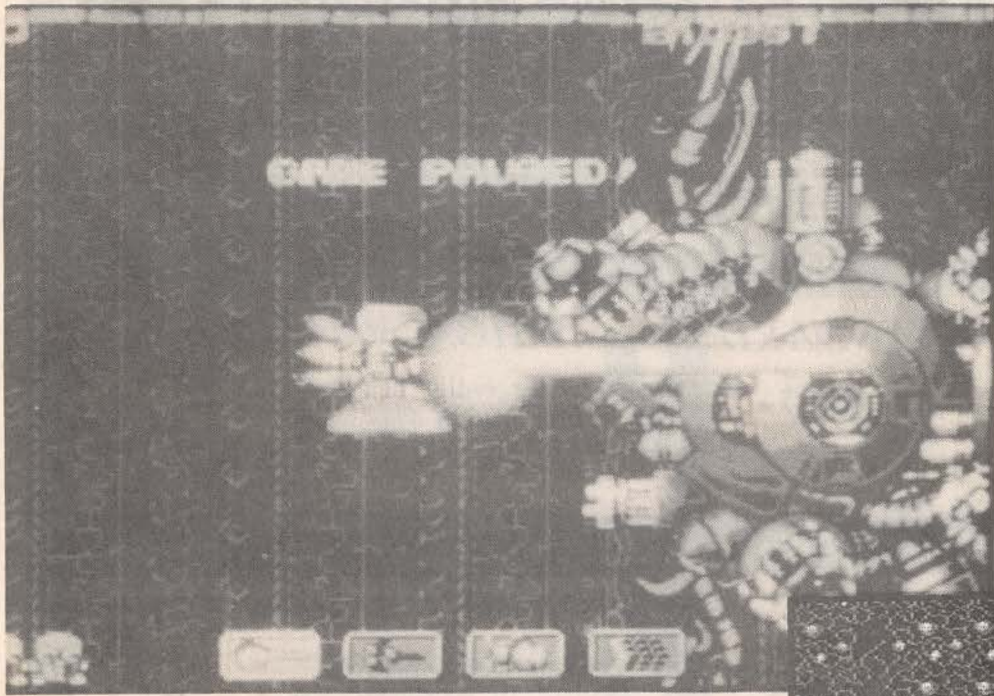
Postadress: ______________ Land: ____________

AVESOFT BETALAR PORTOT

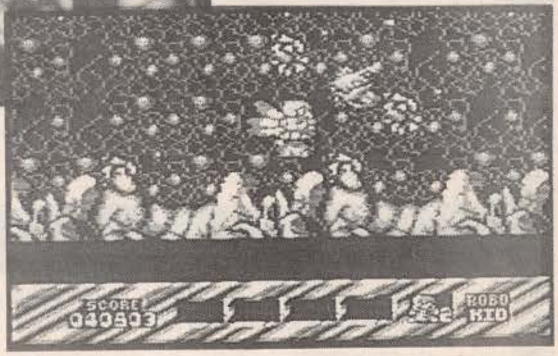
Avesoft SKANDINAVIA

SVARFÖRSÄNDELSE
Avtal 33820/7
SF 33003 TAMMERFORS

***SLEMPROPPAR** finns det gott om i det här spelet. Och som vanligt finns de största och mest vildsinta vid slutet av varje nivå.*
Som här till exempel, då robot-grabben får koppla på all utrustning han har för att klara livhanken (är det ingen som funderat kring logiken att ensam ge sig på femtielvatusen motståndare och dessutom inte ha alla vapen från början? Projicera detta på Irak-konflikten och tänk hur det skulle sett ut...). Bild från Amigaversionen.

▼▼ Att Atomic Robokid är en programmeringsbedrift på C64 råder ingen tvekan om. Men varför så trist? (Amiga)

Snyggt gjort – men urtrist

PONTUS BERG gäspar sig igenom **Atomic Robokid,** möjligtvis gulligt men tyvärr också förlamande tråkigt

Activision skulle ju vara i kris och all tillverkning på Commodorefronten skulle visst upphöra. Men här kommer i alla fall en dubbel-release med både 64- och Amigaversion samtidigt. Det är man inte bortskämd med direkt.

Handlingen är ju inte direkt avancerad. Den lilla gulliga roboten, Atomic Robokid, har precis tagit examen från Universal University of Space Combat och ska nu ge sig ut på sitt allra första uppdrag i den grymma rymden. Han ha 24 nivåer framför sig, och de är inte de lättaste.

På spelförpackningen står "The cutest bravest robokid is here!"; själv tycker jag inte alls den lönnfeta konservburken är ett dugg söt och inte blir det bättre av själva spelet. Allt ser ut att vara ett bevis på hur duktiga Activision vill visa att deras programmerare är på att göra stora rörliga objekt. Som vanligt är man omgiven av grovt räknat en billion slemproppar som vill puckla på just dig av alla varelser medan du förtvivlat skjuter på alla som blir närgångna.

***FART & FLÄKT** finns det i Atomic Robokid. Oftast dör man dock (Amiga)...*

Ljudet är riktigt trevligt och huvuddelen av grafiken är mycket snygg.

Bakgrunden är det stora undantaget och påminner väldigt mycket om ens egna fatala misstag då man visar själva programkoden som grafik! Jag fann det inte speciellt inspirerande att komma längre och "bara en gång till" tvingade jag mig att säga för att jag skulle kunna göra en anständig recension.

Alltså: bra ljud, ganska så snygg grafik, lite större monster än vanligt men gud så tråkigt!

TORSKFAKTOR: 0
Himla användarvänligt. Vårt exemplar var inte ens kopieringsskyddat. Går alltså att göra säkerhetskopia på!

ATOMIC ROBOKID	
GRAFIK:	8
LJUD:	8
VARAKTIGHET	5

Tillverkare: **Activision**
Format: **AMIGA/ST/C64**
Pris: **159 kr** (k), **199 kr** (d)

C 6 4

Totalbetyg: 7

TORSKFAKTOR: 0
Visserligen kopieringsskyddat, men laddar ända snällt och ganska snabbt.

ATOMIC ROBOKID	
GRAFIK:	6
LJUD:	8
VARAKTIGHET	5

Tillverkare: **Activision**
Format: **AMIGA/ST/C64**
Pris: **349 kr**

A M I G A

Totalbetyg: 6

i säcken i år igen?

Vi ger Stockholmarna över 10 ytterligare skäl till att inte julhandla på postorder!

1 — AMIGA 500 STANDARD

Dator med mus,
svenska manualer,
systemdisketter 1.3,
Amiga-basic

4.495:-

2 — AMIGA 500 ACTION

Dator enligt paket 1
fast med 6 kanonspel
och joystick.

4.995:-

3 — A 500 ALL-IN-ONE

Dator enligt paket 1
fast med rit-, skriv-,
musikprogram och
3 st spel.

4.995:-

4 — TEKNO AMIGA 500

Dator enligt paket 1
med 10 teknik-program,
experimentplatta samt
elektronikkomponenter.

5.295:-

5 — TILLBEHÖRS-PAKET

A 520 RF-modulator, (Värde 668:-)
10-pack Maxell MF2DD,
Musmatta, TAC2 joystick.
TJÄNA 173:-!!!

495:-

6 — TRÅNGT MED MINNE?

A501 512k till A500......695:-
A502 512k med on/off....595:-
2048k extraram A500....4595:-
Ram till A590 per 512k..495:-

7 — DISC-MEDEL!

Extradrive A500......................749:-
A 590 20Mb Hårddisk.........4995:-
SupraDrive 500XP 512/20..6495:-
3,5" Rengöringsdiskett.............69:-

8 — BÄTTRE BILD!

A 1084S-II

2.995:-

9 — PRINTER-TROUBLE?

MPS 1270 Bläckstråle.....2495:-
MPS 1224 Color...........4995:-
Star LC10 Color.............2995:-
Star LC24-10.................3595:-

10 — 2 års riksgaranti på Commodores hemdatorsortiment.

Ovanstående priser inkluderar moms och gäller så långt lagret räcker.

Hjälp dina olycksbröder och -systrar få ner blodtrycket. Skicka ditt bästa fusk till: Datormagazin, att: Mr Cagney, Karlbergsvägen 77-81, 113 35 STOCKHOLM

Cadavers hemligheter avslöjade

● ● Detta har hänt. Dvärgen Karadoc är ute efter slottet Wulfs legendariska rikedomar. En hemlig passage, som mynnar ut i träsket, har gjort det möjligt för honom att oupptäckt ta sig in i slottets nedre nivåer.

Källarnivåerna består av flera olika områden; gruvorna, bårhuset, fängelsehålorna, kryptan, kapellet samt Konungagraven (Kings Tomb).

När vi möter Karadoc har han precis kommit in i de gamla gruvgångarna...

1. Första rummet: ta hackan, myntet och dagboken. Gå norrut.
2. Dra i spaken. Gå norrut.
3. Tack säcken med småsten (vapen). Gå västerut.
4. Döda monstret (med stenarna). Ta smycket, gå söderut.
5. Ta runstenen, döda spindeln och gå norrut.
6. Gå norrut. Gå norrut.
7. Flytta säckarna och ta den gröna ädelstenen. Döda masken. Söderut.
8. Österut. Österut. Gå söderut in i "Main Chamber".
9. Ta repet och döda masken. Österut. Österut.

■ Vänta med draken

10. Ta nyckeln. Återvänd till rummet du började i.
11. Österut. Dra i spaken (öppnar södra dörren i "Main Chamber"), öppna kistan för en ledtråd.
12. Återvänd till "Main Chamber", döda/undvik masken. Söderut.
13. Kasta hackan mot väggen. Söderut.
14. Undersök skelettet. Ta boken. Österut.
15. Knapparna låser upp dörren till drakens håla. Kombinationen är 1432 (vänster knapp är 1, höger 4 osv). Försök inte utmana draken ännu. Österut.
16. Du är nu vid punkt A på kratan. Gå norrut. Gå västerut in i brunnen ("well").
17. Ta nyckeln som göms under benen — men se upp för vattenmonstret! Österut.
18. Västerut. Öppna kistan. Ta mynt, kyckling och bröd. Västerut. Norrut.
19. Ta myntet på bordet. Använd nyckeln i nyckelhålet på den västra väggen. Norrut in i cell 1. Söderut. Döda monstret, norrut in i cell 2. Ge fången all mat du har. Detta ger dig ledtrådar. Söderut.
20. Österut in i cell 3, västerut.
21. Österut in i cell 4, västerut.
22. Återvänd till punkt A på kartan. Österut.

■ En god bok

23. Ta den gröna ädelstenen. Tryck på knappen i väggen för att öppna luckan över gruvschaktet i lagret. Läs boken för ledtrådar. Norrut in i lagret.
24. Släpp repet i hålet. Gå över hålet för att falla ner i schaktet.
25. Öppna råttan (YUCK!!!). Ta nyckeln till östra dörren. Plocka upp den andra nyckeln från golvet och öppna kistan. Ta urnan. Österut.
26. Österut. Ta de gröna ädelstenarna (du ska nu ha sex stycken). Återvänd till första rummet i schaktet.
27. Kasta alla ädelstenarna i dammen. Du teleporteras nu.
28. Du är nu vid punkt B på kartan. Vilken utgång du än väljer kommer du slutligen att hamna vid punkt F. Gå österut, in i "Embalming Room".
29. Sök igenom skelettet och ta nyckeln. Rör du vid det andra liket, frammanar du ett monster. Norrut.
30. Här finns flera magiska drycker;
- **"Cure Poison"** (okänd)
- **"Shot Shield"**
- **"Stamina"** (rött kors)
- **"Poison"** (från smak)

Nyckeln på golvet passar till nyckelhålet i väggen, som döljer tre spindlar. Döda/undvik spindlarna. Söderut.

31. Ta "learn potion"-formeln och "giant jump"-formeln. Västerut.
32. "Offal Store" (söderut) är inte särskilt intressant.

■ Ta kål på hjärnan

33. Återvänd till korridoren med de fyra knapparna (v,v,v,v).
34. Gå söderut. Döda den hoppande hjärnan. Sätt i (skelett)nyckeln i nyckelhålet. Söderut.
35. Västerut. Västerut in i "Mourning Room". Döda hjärnan. Ta flaskorna med heligt vatten och smycket. Söderut.
36. Döda hjärnan (den här är lite svårare). Ta nyckeln. Västerut. Ta inte kronan, den är en förfalskning!
37. Norrut, in i "Royal Armoury". Ta bronsskölden, svärdet, skölden med rött band och bronshjälmen (detta var kungens personliga rustning). Söderut. Västerut in i "Ante Room".
38. Tryck på knappen i väggen. Detta teleporterar dig till kungens hemliga skattkammare. Ta kronan, mynten och smycket. Dra i spaken.
39. Tillbaka i "Ante Room". Söderut. Öppna kistan (nyckeln från hjärnan), ta köttstycket ("joint of meat") och myntet.

■ Kött till de döda

40. Återvänd till "Mourning Room". Österut. Österut. Söderut. Du är nu i det första av kapellets rum. Döda/undvik skalbaggarna, släck elden i skålarna genom att hoppa på dem — detta låser upp den östra dörren. Österut.
41. Österut. Österut in i "Common Crypt". Ta nyckeln på altaret (kommer fram då urnan krossas). Skjut ner de fyra stenarna från altaret. Ta "cure potion". Skjut bort de två kvarvarande urnorna från stenhällen. Ta "dispel trap"-formeln och behållaren med erfarenhet (öppna behållaren). Österut.
42. Ta pengarna och påsen med sten. Återvänd till "common crypt".
43. Söderut. Kasta/släpp köttstycket på altaret ("shrine"). Du får "super fast potion" i belöning. Återvänd till "common crypt". Västerut.
44. Norrut in i "Lesser Crypt". Ta bort stenhögen och du får tag i en runsten. Söderut. Norrut in i "Priests Crypt". Undersök den stora urnan och du finner en mask och ett smycke. Ta smycket. Söderut. Söderut in i "Warriors Crypt".
45. Släpp "gold funerary coin" på Kazahs grav. Ta drycken ("fire shield", behövs till draken). Norrut.
46. Västerut. Söderut. Ta nyckeln. Norrut. Norrut in i "Lords Crypt". Norrut. Andvänd "dispel trap"-formeln på kistan. Öppna kistan. Ta smycket och urnan.

■ Mera blod i baljan

47. Gå till kapellets första rum. Söderut. Döda/undvik skalbaggarna. Släpp Lord Carolus urna på Lord Carolus altare. Ta formeln (Massacre, okänd innan du lärt dig den). Söderut.
48. Västerut in i krematoriet. Placera alkemisten Ragnars urna på rätt stenhäll. Ta flaskan med blod. Österut.
49. Ställ flaskan med blod på "high altar". Ta nyckeln och formeln (read magic). Använd nyckeln i nyckelhålet i västra väggen. Västerut.
50. Använd "dispel trap" på kistan. Öppna kistan, ta runstenen (read language). Norrut in i biblioteket ("library"). Ta formeln (map), återvänd till "Inner Sanctum".
51. Släpp den okända formeln och använd "read magic" på den. Söderut. Västerut in i "Purificatory".
52. Släpp en flaska med heligt vatten i skålen. Drick ur skålen, och du teleporteras till en skattkammare. Dra i spaken och du förs tillbaka till rummet bredvid "Purificatory". Upprepa så länge du har heligt vatten kvar.

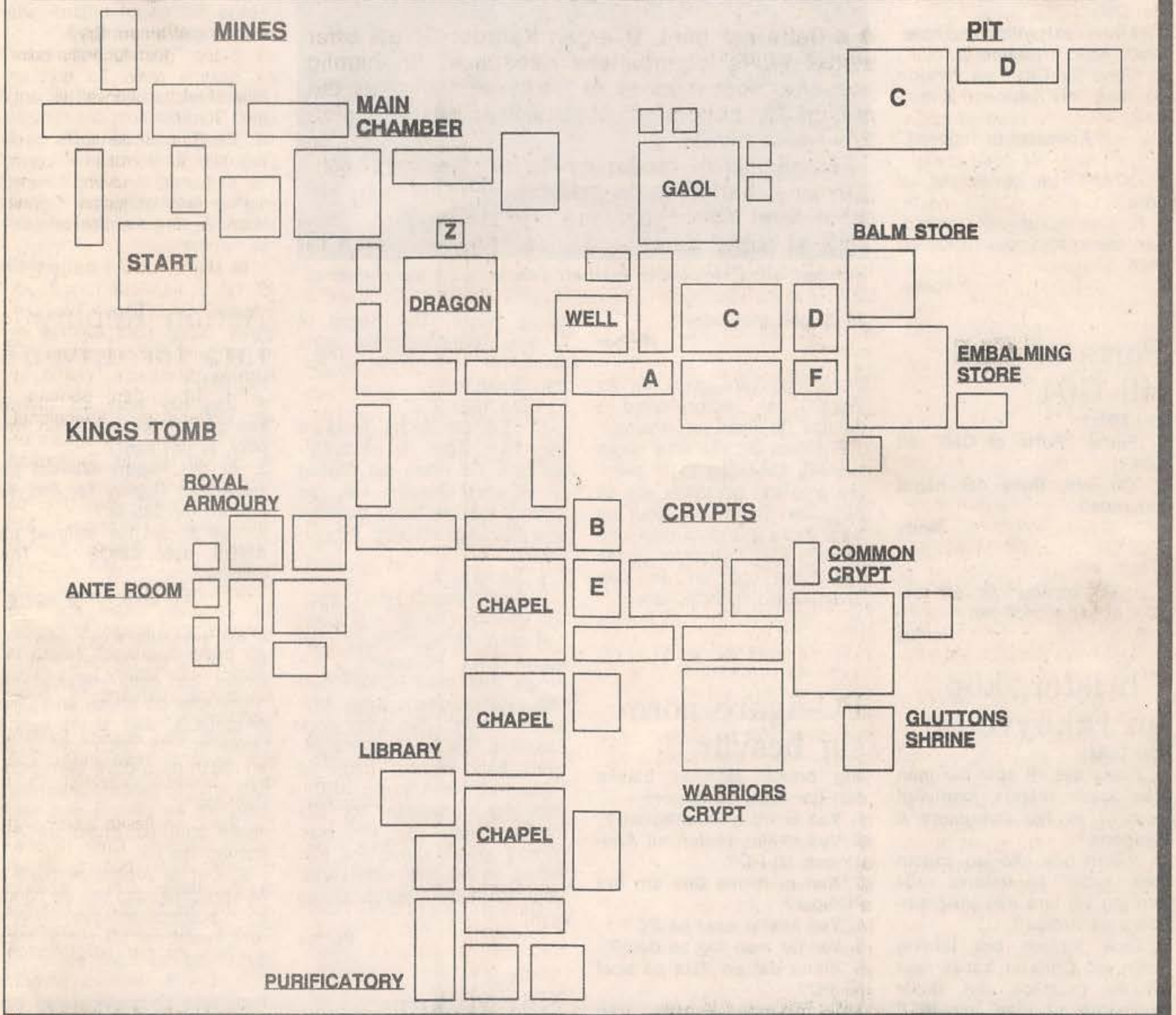
■ Nu är det dags!

53. Återvänd till passagen med de fyra knapparna. Om du fortfarande inte tryckt på dem, gör det nu — 1, 4, 3, 2. Västerut. Norrut in i drakens håla.
54. Drick "fire shield potion". Håll i "massacre"-formeln och tryck på fire-knappen för att kasta den. Draken kommer nu att explodera. Tryck på knappen i väggen. Norrut. Dra i spaken. Detta tar dig till nivå 2.

Lösning & karta sammanställd av Philip J Wilcock, Mirrorsoft.

Fotnot: Detta är NÄSTAN en fullständig lösning till första nivån. Det finns dock två, tre ytterligare bonusprylar som spelaren själv får upptäcka!

C A D A V E R — N I V Å 1

...och här kommer ännu mera fusk!

●● Batman / C64 kassett
Om du kommer till andra banan och dör på den så ska du låta spelet fortsätta ladda. Då kommer du till sista banan med evigt liv.
Martin Wikberg, Bräcke

●● Profecy 1 / Amiga
Passwords:

The Forest:	IMAGITEC
The Landbridge:	JOJO SRN
The Labyrinth:	GUSTAVUS
The Desert:	NINJASDL

Erik Lindblad

●● Budokan / Amiga
Låt motståndaren slå på dig till all din kraft är nästan borta. När han slår bort den sista duckar du. Om poängen står kvar under dig är du nu odödlig. **(detta tips är känt sedan Jesu tid, du vet 'vända andra sidan till' — Profan anm.)**
The Untouchables in Töre

●● Skidz / Amiga
Följande tangentkombinationer fungerar under spelets gång:
Fire, Alt, C: Tiden & Energin stannar
Fire, Alt, L: Du får välja bana
Fire, Alt, F: Nuvarande bana blir den sista
Petteri Kuittinen

●● Gravity Force/ Amiga
Skriv "warpxx" där xx är numret på den level du vill hoppa till (0-49)
Erik Lindblad

●● Test Drive 2 / Amiga
Skriv "GASS" i början på en nivå, så har du klarat uppgiften.

●● Ghouls'n Ghosts / Amiga
Tryck på fire och skriv "STEPHEN BROADHURST". Fienderna kan nu inte döda dig men se upp för plattformarna.
Hampe, Malmö

●● Chase HQ / Amiga
Tryck ner fire, vänster musknapp och skriv "GROWLER". Nu återställs klockan då du trycker på "T".
Hampe, Malmö

Fråga Fröjdh

Har du frågor om datorspel kan du skriva hit. Borttappade manualer mm får dock beställas från tillverkaren. Adress: Datormagazin, att: Mr Dinsdale, Karlbergsvägen 77-81, 113 35 STOCKHOLM

Sim City för 512 k Amiga?

Hej DMz
1. Finns extraminnet Three-State A580 i utlandet?
2. Finns SimCity i en version då man inte behöver X-minne?
"Formatet är toppen!"

1. Ööhhhh? Ja, det lär det väl göra...

2. Den europeriska versionen (av Infogrames) funkar på 512K.

Pontus

Ports of Call till C64?

Hej DMz!
1. Finns "Ports of Call" till C64?
2. On inte, finns det något liknande?
Andy

1. Nej!

2. Oil Imperium är ett spel som är någorlunda likt.

Pontus

Christer, köp en rakhyvel!

Hej DMz!
1. Finns det ett spel där man kan spela många samtidigt som är av typ Dungeons & Dragons?
2. Vilken bok ska jag såsom helt "grön" på datorer välja om jag vill lära mig programmera på Amiga?
Tack för en bra tidning även om Christer borde raka av sin mustach, det skulle se bättre ut (Jag har INTE hittat på detta själv! Pontus anm.)
"Anonym"

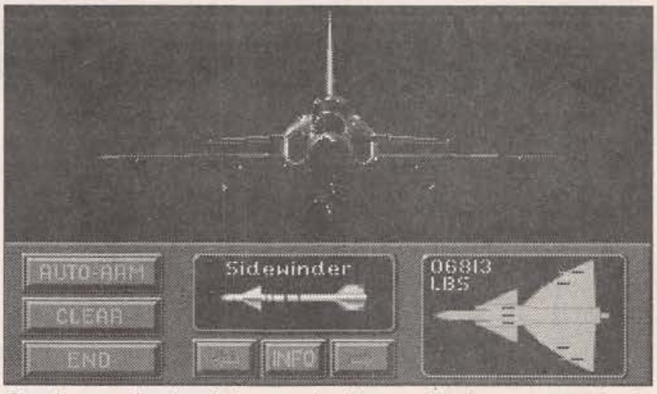
1. Ett flertal spel stämmer överens med din beskrivning. Swords of Twilight från Electronic Arts är ett sådant spel som jag tror du skulle gilla.

2. "Amiga for Beginners" från Abacus är ett bra alternativ.

Pontus

När får vi ett Viggen-spel?

Tjaba!
Finns det planer på en JAS 39 Gripen Simulator?
Roger

Bomber, enda simulatorn med ett svenskt plan representerat.

Vi får nog vara glada för att Viggen var representerad i Bomber (16 bitars-versionerna).

Eftersom det inte finns några svenska spelbolag så är svenska program, typ detta, inte så gångbara. Det finns säkert ett antal andra utländska plan som får en egen simulator innan det dyker upp en om den "svenska överljudsjordfräsen"

:-) Pontus

PC-ägare göre sig besvär

Jag brukar läsa er blaska och har följande frågor:
1. Vad är ett grafikprogram?
2. Vad skiljer spelen till Amiga och till PC?
3. Kan ni lämna tips om bra PC-spel?
4. Vad kostar spel på PC?
5. Var får man tag på dem?
6. Finns det en lista på spel till PC?
7. Kan man kopiera från Amiga till PC?
Tobias Wendel

Datormagazin är en tidning som riktar sig till Amiga- & C64/128-ägare. Men jag ska trots detta svara på dina frågor (Undantag från papperskorgsregeln!)

1. Ett program man ritar bilder med.

2. Samma spel kan utvecklas på båda systemen, men eftersom en Amiga är en bättre maskin än en standard-PC så kan Amigaspelen bli mycket häftigare (däremot är 256-färgers VGA-grafik inte att leka med).

3. Fråga en handlare (personlig favorit: The Secret of Monkey Island/Lucasfilm samt Centurion — Defender of Rome. Guran anm).

4. Se fråga 3

5. Hos din lokala handlare eller från någon av postorderfirmorna. De flesta har tillgång till PC-spel eftersom HK, det företag som de flesta beställer spel från, har ett stort PC-sortiment.

6. Se fråga 3.

7. Nej! Detta är HELT omöjligt eftersom de är i grunden helt olika. Möjligen skulle man kunna köra PC-spelen i en Amiga 2000 med PC-kort men mig veterligen finns inget Amigakort till PC (det finns dock undantag. De gamla textäventyren från Infocom hade all källkod skriven i vanlig ASCII, som var gemensam för alla format. Dessa spel kan man ganska enkelt konvertera från Amiga till PC och vice versa. Dock är detta olagligt. Guran anm).

Pontus

När dyker ninjan upp?

Hej!
Jag undrar om:
1. "Heroes of the Lance" och "Pro Tennis Tour" är bra spel?
2. Nämn ett bra skrivspel!
3. När recenserar ni Last Ninja III?
Hägge

1. Jodå, de duger båda två!

2. The Pawn är ett gammalt bra skrivspel (plus alla Infocom-spelen, förstås).

3. När vi får ett recensionsexemplar! Last Ninja Remix har dock kommit ut.

Pontus

Biljardlir efterlyses!

Finns det något biljard- eller Bandyspel till Amiga?
"Conny Nötkreatur"

Biljardspel har jag sett ett antal med 3D Pool som det häftigaste. En 3D-plan att spela på är helkoolt! Bandyspel har jag inte sett några, men däremot finns landhockeyliret Street Hockey, som recenseras i detta nummer.

Pontus

Action Replay fara för driven?

Hej DMz!
1. Jag har hört att driven kan gå sönder av Action Replay, är det sant?
2. Är det någon skillnad på en Action Replay för 995 kr och en för 595 kr?
3. Vad är det för skillnad på AMOS och AMOS — The creator?
"En glad Amigaägare"

1. AR använder något som heter FDOS, ett speciellt diskettformat, och detta ställer säkert högre krav på driven än vanlig AmigaDOS. Jag skulle kunna tänka mig att detta kan putta en redan dålig drive över gränsen aningen tidigare än annars men att en drive i gott skick skulle paja på grund av AR tror jag inte på.

2. Det är Amiga- respektive 64-versionen. Jag tror att något av postorderbolagen säljer Amigaversionen för 595 kr men det är jag inte säker på!

3. Det är samma program men olika postorderföretag har olika priser. Det kan löna sig att jämföra!

Pontus

Hur "resettas" en Amiga?

Hej.
Hur gör man reset på sin Amiga?
Mattias — Amigaägare

Reset gör man lättast med CTRL-Amiga-Amiga men man kan inte poka eller dylikt som på C64 om det var det du hoppats!

Pontus

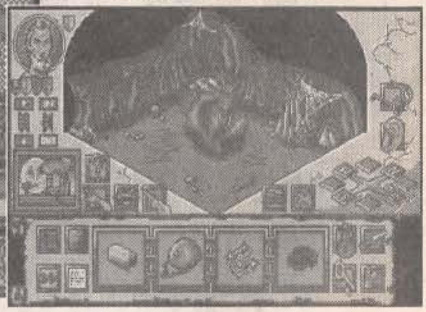

MATA INTE DJUREN!
De fixar sitt eget käk, och i det här fallet är det DU som står på lunchmenyn.

Ett av de största problemen i The Final Battle är just att veta vilken av ens karaktärer man ska kasta in i de olika striderna. Tar du fel gubbe, är det oftast kört.

▼▼ Så här ser det ut i inventariet. För att fästa repet (t h) i öglan på stenen, måste man först klicka på frågetecknet (operate), därefter på repet och ringen. Puh.

Måste alla vara så klena?

GÖRAN FRÖJDH gör ännu en ansats att besegra ännu en trollkarl (gäsp) i ännu ett rollspelsäventyr — **The Final Battle**.

Det här rollspelsäventyret är den fristående uppföljaren till Legend of the Sword, ett spel som fick mycket beröm då det kom för något år sedan.

Så The Final Battle borde bjuda på ännu större utmaningar, och till viss del gör det väl också så.

Historien är följande:

Vår hjälte och hans partaj, verksamma under Korsriddartiden, lyckades i Legend of the Sword att besegra den högst asociale trollkarlen Suzar och slå honom i bojor på ett utstuderat vis; genom att stänga in missdådaren i en liten tår (alltså en sådan man fäller). Suzar har dock lyckats fly och när vi åter träffar vår hjälte har han tagits till fånga av trollkarlen och spärrats in i en cell. Av partajet lever endast han och två andra, Crysella och Pagan, de senare föremål för omfattande tortyr ett stenkast längre bort.

Här börjar The Final Battle, och uppgiften är väl ganska klar; befria polarna, jaga fatt i Suzar och se till att han aldrig mer sätter sin fot väster om Archangelsk (vad fick jag nu det ifrån?).

Men om uppgiften tycks simpel, är vägen mot målet desto mera komplicerad.

För det första tar det åtminstone en dag i anspråk att bli bekant med de olika kommandona (allt sköts med musklickande), som i mina ögon är alltför komplicerade för att ge någon riktig spelglädje.

För det andra är problemen av det slag att det är närmast omöjligt att hitta lösningar på dem utan att ha en lösningsfil i handen. Det hade jag och lyckades knappt ändå.

Detta beror kanske på den plottriga grafiken, för ibland ser man inte vad saker och ting föreställer. Ett exempel: på ett ställe ska man ta sig ner i en brunn och hämta en tändsticksask. Men hur jag än letar i botten av brunnen hittar jag den inte. Inte förrän jag klickar på ett skelett på rätt sätt och får upp en förteckning över skelettets INNEHÅLL, dyker tändsticksasken upp. Är det bara jag som tycker det är långsökt?

Men det finns en hel del finesser också. Bland annat ett suveränt väder-system där vädret och tiden ändras kontinuerligt, och påverkar ens handlingar. En klippstig som är framkomlig på dagen blir exempelvis en säker död nattetid. Bra!

Dessutom kan man byta mellan vilken person i sitt partaj man vill styra. Crysella har en fantastisk fingertoppskänsla och henne väljer man för att hitta lönngångar mm. Pagan är stark som en oxe och honom tar man för att flytta stenblock osv.

Men totalintrycket dras ner av att ens hjälte/hjältar dör som flugor. Detta sker till synes helt utan orsak. Först tar man död på ett bautastort sjömonster med vänster hand. I nästa sekund konstaterar bara spelet att "Pagan har ingen energi kvar och dör".

Helskumt.

Så här snyggt redovisas dina karaktärers olika färdigheter. Dessutom kan man välja om man vill springa eller gå.

TORSKFAKTOR: 4
Det här är i högsta grad falsk marknadsföring. Spelet multitaskar utmärkt, men disketten är kopieringsskyddad, vilket gör den inte går att kopiera. Spelet låter sig inte heller installeras. Kraschar med turbokort.

THE FINAL BATTLE

GRAFIK:	7
ATMOSFÄR:	8
PROBLEM:	6
TOLK:	5

Tillverkare:
PSS/Mirrorsoft
Format:
ST/AMIGA/PC (plan)
Pris: **349 kr**

AMIGA

Totalbetyg: 7

Monster i parti och minut

GÖRAN FRÖJDH funderade som ung tidvis på att tatuera sig. Efter **Curze of the Azure Bonds** vet han bättre.

Curse of the Azure Bonds är ytterligare en Amigakonvertering av SSI:s Advanced Dungeons & Dragons-rollspel. Detta är en direkt fortsättning på Pool of Radiance, och om man vill kan man föra över sina karaktärer direkt från det förra spelet (och även från Hillsfar, för den delen).

Detta har hänt: på väg bort från det nu befriade Phlan överfalls vårt partaj av, som de tror, rövare. All utrustning försvinner, men än värre är att var och av medlemmarna fått fem underliga tatueringar på sina underarmar.

Något är mycket fel, och våra hjältar måste söka upp den som är ansvarig för de azurblå tatueringarna. På vägen dit är det naturligtvis strider till höger och vänster, och det går knappt att vända sig om utan att bli anfallen av stora feta monster.

TORSKFAKTOR: 3
Går att installera på hårddisk. Samma perversa kodhjul som i alla andra SSI-spel.

En fördel med Curse of the Azure Bonds är att man knappast behöver glasögon för att upptäcka monstren. Fast det är himla kul också ibland...

C64-versionen av Curse of the Azure Bonds recenserades i nr 8/90 och fick 4 i medelbetyg.

UPDATE

CURSE OF THE AZURE BONDS

AMIGA
SSI/US Gold, 349 kr
GRAFIK: 6,
ATMOSFÄR: 7,
PROBLEM: 8, TOLK: 6
TOTALBETYG: 7

Besvärjaren besvarar

Besvärjaren reder ut några problem för läsare, som fastnat i Maniac Mansion, Police Quest och Moonmist.

Maniac Mansion

● **Vad ska man göra med paketet som kommer med posten?**

När det ringer på dörren, skickar man snabbt ut Dave och låter honom ta hand om paketet! Fr o m nu kan Ed lockas ut ur sitt rum, genom att man ringer på dörrklockan. På så vis kan man snoka i hans rum...

● **Hur kommer man genom gallret bakom buskarna?**

Här behövs en kille med kraft i armarna, låt Bernard använda Hunk-o-matic två gånger!

● **Hur får man tag på radion i bassängen?**

1. Gå med Bernard i rören bakom gallret tills han finner en vattenventil!
2. Placera Dave uppe vid bassängstegen!
3. Låt Bernard tömma bassängen genom att öppna ventilen!

● **Vad ska man göra med kablarna i det hemliga rummet?**

1. Ställ Razor eller Dave vid proppskåpet och öppna skåpet!
2. Sänd in Bernard i kabelrummet (med tänd ficklampa)!
3. Säg till personen vid proppskåpet att slå av strömmen!
4. Nu måste Bernard snabbt fixa kablarna med verktygen, som finns i garaget.

● **Vad ska man göra med numret bakom mumien i badrummet?**

1. Ställ Bernard utanför Ednas dörr! 2. Låt Dave ringa numret du hittade!
3. Stick in med Bernard och snoka runt!

● **Var finns koden till labdörren?**

Om du har en 25-centare (QUARTER) kan du spela Meteor Mess. Om doktor Fred har spelat innan dig, så kolla noga vilken poäng han fick!

Moonmist (röd)

● **Hur får man tag på bevis mot spöket?**

På dörren till Jacks sovrum finns ett familjevapen. Detta sitter lite löst, tag det och du hittar något! Och glöm inte att prata med spöket när ni träffas!

Police Quest 1

● **Vad ska man göra med motorcykelkillarna i baren?**

Knuttarna förstår bara ett språk, du måste nämligen ha med din batong här. Batongen finns i bilen och heter "nightstick" på engelska.

● **Hur gör man med rattfylleristen?**

1. Slå på sirenerna och jaga honom tills han stannar!
2. Parkera din bil, använd radion och gå fram till fyllot!
3. Säg till honom att komma ur bilen (GO OUT), och kolla hans promille (GIVE FST)!
4. Sätt på honom handbojor (CUFF MAN) bakom ryggen och beordra honom att gå in i polisbilen (baksätet).
5. Kör till fängelset, och ange rattfylleri (DUI) som skäl till arresteringen! Glöm inte att lägga din pistol i förvaringsfacket, annars kan det sluta otrevligt!

Har du besvär med ett äventyr? I så fall kan det löna sig att skriva till Besvärjaren, Datormagazin, Karlbergsvägen 77-81, 113 35 STOCKHOLM

Spåmännen spekulerar

Hello, this is the muppet news flash...

Förutom de fem kanonspel från Infocom som nu släppts i budgetformat (riktpris 149 kr, betala inte ett öre mer!) finns en nyhet från en annan fd Infocomförfattare. **Michael Berlyn** stod 1983 bakom ***Infidel*** och ***Suspended***. Nu som först kommer ett nytt spel vid namn ***Altered Destiny***, vilket släpps av Accolade. Det lovar gott att tolken klarar 1 500 ord och hela meningar, men det finns även 90 animerade skärmar. Huvudfiguren hamnar i en värld av mystiska livsformer i ännu konstigare landskap. Spelet kommer till Amiga runt årsskiftet.

Jag kan också nämna att spelen ***Battletech II*** och ***Circuit's Edge*** faktiskt kommit ut, men endast till PC.

Elvira är en programledare i ett nattligt amerikanskt TV-program, men nu även huvudperson i ett äventyr. ***Elvira — Mistress of the dark*** borde i läsande stund vara ute. Det är nyss nämnda Accolade som ger ut Horrorsofts ikonstyrda rollspelsäventyr. Alltifrån trollformler till många olika monstertyper utlovas i spelet där Elvira rustat upp ett gammalt slott men råkat störa en sedan länge död anmoder. Denna har skickat sina monster för att få tag på en formel som ska göra världen ond. Gissa vad Elvira ska försöka stoppa...

Sten Holmberg

●● **Du kan som vanligt skicka dina hemgjorda spel till de svenskspelande spåmanskusinerna. Det du lämpligen sänder är spel, eventuell manual och lösning samt uppgifter om det går att köpa och i så fall hur. Vill du ha tillbaka materialet måste du skicka med ett adresserat och frankerat kuvert. Adress:**

Datormagazin
Spåmännen spelar svenskt
Karlbergsvägen 77-81
113 35 STHLM

AMIGA 500

Komplett med mus, transformator, systemdisketter, 3 svenska manualer o
1 ÅRS RIKSGARANTI!

NU MED 2 ÅRS RIKSGARANTI

4195:-

Monitor ingår ej. Merpris 2995:-

Köp till erbjudande:
RF-Modulator, disketter, spel, joysticks m.m.
RING för BÄSTA PRIS!

MONITOR

Commodore 1084S Komplett med kablar	2.995:-

MINNESEXP.

Supra ram 500 Minne för Amiga 500. Kompl. med klocka och kalender. Made in US!	477:-
Supra ram 2000 Minne för Amiga 2000. Med 2 MB, expanderas i 2 MB steg. Ytterligare exp. kostar 1.495:-/2 MB.	2.995:-

JOYSTICKS

TAC II	109:-
TAC II vit	119:-
Competition pro	169:-

EXTRADRIVE

Datic Amiga drive Genomföring. on/off. 2 års garanti!	695:-
Samma som ovan fast med Track display	**1.295:-**
Supra Drive Genomföring. on/off. Amerikansk tillv.	995:-
Q-Tec Atari ST Extradrive till Atari ST	995:-

BOXAR

Box 80 Diskettbox för 80 3,5"	99:-
Possobox Diskettbox för 150 3,5"	195:-
Dragspel Dragspelsbox för 10 3,5"	39:-

HÅRDDISKAR

Supras nya XP-hårddiskar. Helt tysta, ingen fläkt, snabba och billiga kvalitetshårddiskar från USA! Samtliga hårddiskar är expanderarbara till 8 MB minne! Passar alla Amiga 500.

20 MB med 512 KB minnesexp.	5.777:-
20 MB med 2 MB minnesexp.	7.777:-
40 MB med 512 KB minnesexp.	7.777:-
40 MB med 2 MB minnesexp.	9.477:-

Ring för information om andra storlekar och hårddiskar till andra datorer!

LITTERATUR

ABACUS

Amiga för Beginners	210:-
Basic Inside & Out	285:-
3 D Graphics	160:-
Tips & Tricks	225:-
System prog Guide	335:-
Adv System prog Guide	335:-
Diskdrive Inside & Out	320:-
C for Beginners	210:-
Graphics Inside & Out	335:-

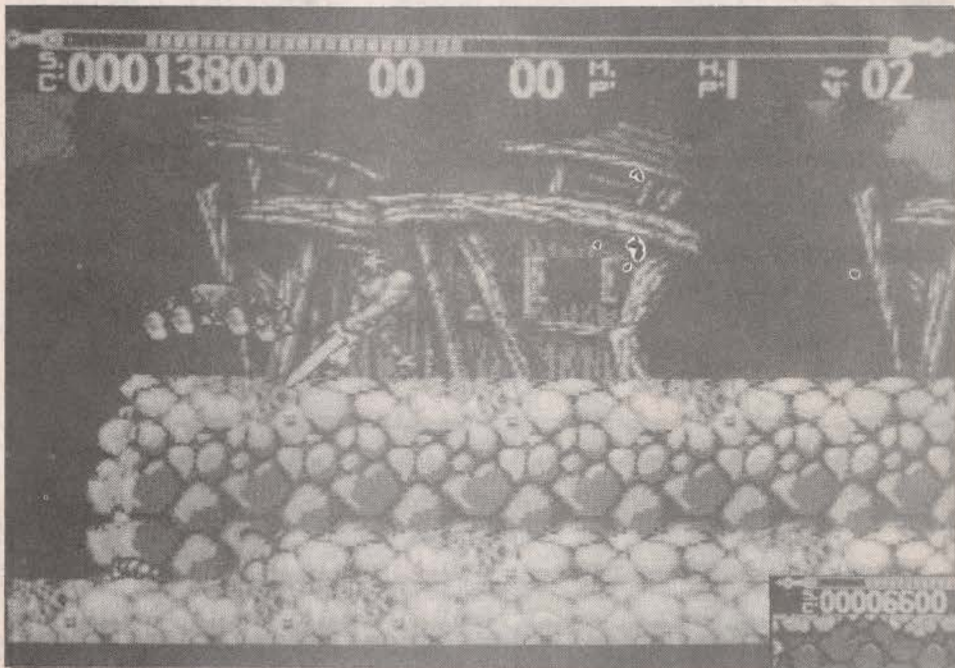
Addison-Wesley

ROM Kernal Libs&Devs	415:-

FÄRGBAND

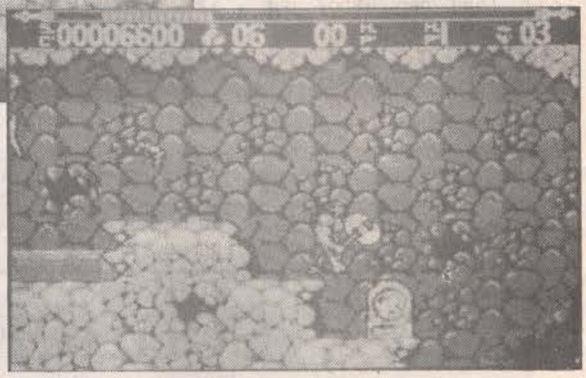
Commodore MPS 1224 S/V	135:-
Commodore MPS 1224 Färg	175:-
Star LC10 S/V	75:-
Star LC10-Color	95:-
Star LC24-10	95:-

RING OCH BESTÄLL VÅR POSTORDERKATALOG - GRATIS!

HUGG & SLÅ *vilt omkring dig. Det är egentligen den enda metoden som fungerar om Torvak ska ta sig nånstans här i världen. Enda problemet är att Torvak är så himla seg att han knappt hinner dra sin yxa förrän motståndarna har fläskat till honom så han dör. På bilden till vänster har han dock fått in en träff.*

▼ ▼ **FINNS DET NÅGRA SNÄLLA MONSTER?** *Förutom alla faror som lurar på marknivån, kan Torvak också ge sig ut på rena självmordsuppdrag i grottsystemet djupt under jord. Här tvättar han av sig svetten i en underjordisk sjö.*

Torvak, en riktig sölkorv

MAGNUS FRISKYTT drar på sig höftskynket och greppar den tveeggade yxan i **Torvak the Warrior**, ett spel som liknar gamla Barbarian lite väl mycket.

"Torvak the Warrior" är ett spel som är mycket likt det gamla kultspelet "Barbarian". Men jag måste nog påstå att "Barbarian" är det spel av de här två som jag tycker bäst om, och med tanke på att det gjordes för åtskilliga år sedan tycker jag nog att Core Design kunde ha gjort lite bättre ifrån sig. Nåväl, Core Design börjar bra och fortsätter de göra spel som det här (med vissa smärre förbättringar) så kommer de att få många spel sålda och lika många nöjda kunder i framtiden (**du har aldrig hört talas om Rick Dangerous? Core gjorde det... Red anm.**).

Bakgrunden till spelet är simpel: En stor hjälte kommer hem från ett långt krig och finner sin hemby ödelagd och landskapet härjat av ondskans man, Necromancern. För att hämnas ger sig Torvak iväg på jakt efter honom med sin tve-eggade yxa.

Spelet består av fem delar som du måste klara dig igenom för att få möta Necromancern. Landskapet scrollar mest i sidled men ibland dyker det upp hål i marken som man kan hoppa ned i. Dessa hål kommer man sedan upp ur med hjälp av svävande stenar som fungerar som hissar. Man behöver inte vara rädd för hoppa ned i dessa hål för även om de är djupa så slår man aldrig ihjäl sig.

Det man däremot bör akta sig för är alla konstiga varelser som strosar omkring både ovan och under jord. När de anfaller gäller det att måtta flera perfekt timade hugg med yxan, för kommer de för nära och nuddar Torvak så förlorar han energi. De flesta varelser kräver att man träffar dem minst två gånger med yxan för att de ska dö. Men det hinner man ibland inte, för Torvak är så innerligt sölig med yxan. När man sedan möter varelser som dör först efter tre träffar så hinner man inte med och förlorar energi. Tack och lov finns det rätt många saker man kan plocka upp på vägen som ger extra energi och bättre vapen.

Grafiken i spelet är bra och animationerna är väl genomförda förutom att Torvak, som jag nämnde, sölar sig fram.

Svingar man sitt vapen hinner man bara göra det två gånger innan man kan känna fiendens andedräkt i ansiktet.

TORVAK OCH HANS VÄRLD. *Här är området vår hjälte ska rensa.*

TORSKFAKTOR: 0
Kort laddningstid.

TORVAK THE WARRIOR

GRAFIK:	8
LJUD:	6
VARAKTIGHET	7

Tillverkare: **CORE Design**
Format: **ST/AMIGA**
Pris: **349 kr**

A M I G A

Totalbetyg: 7

När Hitler fick på tafsen

HANS EKHOLM har hittat en ny favorit. **White Death**

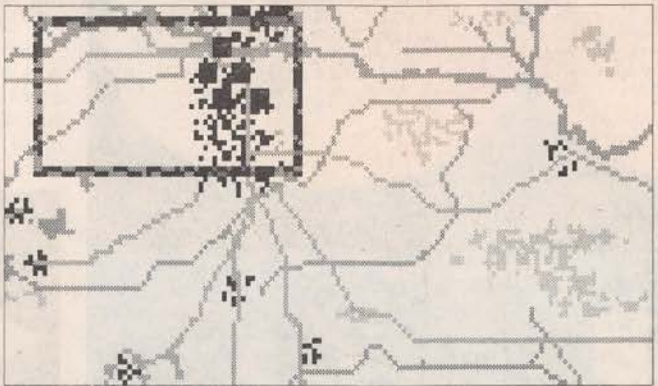
En förkrossande rysk seger. Så inledde Daily Express sitt måndagsnummer den 23 november 1942. Sju tyska divisioner hade krossats och tvingats retirera 40 miles.

Det var början på Nazi-tysklands första riktigt stora nederlag på östfronten. Det var här som sovjetiska trupper började inringningen av den tyska 6:e armén under ledning av general Paulus.

White death handlar om striderna runt den viktiga järnvägsknuten vid Velikiye Luki i november 1942.

Striderna runt den här lilla staden skulle starta det som skulle bli den stora vändningen av kriget på östfronten.

White death är i grund och botten ett brädspel från GDW som lagts in på datorn. Det kommer säkert att bli allt vanligare att de brädspel som finns också kommer att finnas som datorspel framöver.

BRA ÖVERSIKT. *Översiktskartan i White Death liknar de "riktiga" kartorna. Spelet är svårt, men bra.*

White death är ett avancerat spel. Man får möta samma problem som tyskarna. Det finns aldrig tillräckligt med förnödenheter och drivmedel. Så det gäller att man lägger upp en bra taktik. Här finns alla typer av enheter som deltog i striderna runt Stalingrad t.ex. fallskärmsjägare, kavalleri, skidtrupper, bro- och järnvägsbyggare t.o.m. flygburet artilleri.

Grafiken i spelet är helt okej. Den är enkel men har allt som behövs.

Till White death finns det fem scenarier som du kan välja att spela mot datorn eller en polare. Du har däremot ingen möjlighet att göra egna scenarier.

Manualen är väl inte den bästa. Den borde ha varit upplagd på ett bättre sätt. Men det är ju lite si och så med sådana saker hos tillverkarna. Manualen är ju inget man prioriterar.

White death är ett bra spel som säkert kommer att hamna på önskelistorna inför julen.

TORSKFAKTOR: 0
Bara en diskett, inga problem.

WHITE DEATH

GRAFIK:	6
LJUD:	6
VARAKTIGHET:	7

Tillverkare: **Internecine**
Format: **PC/AMIGA 1Mbyte**
Pris: **349 kr**

A M I G A

Totalbetyg: 7

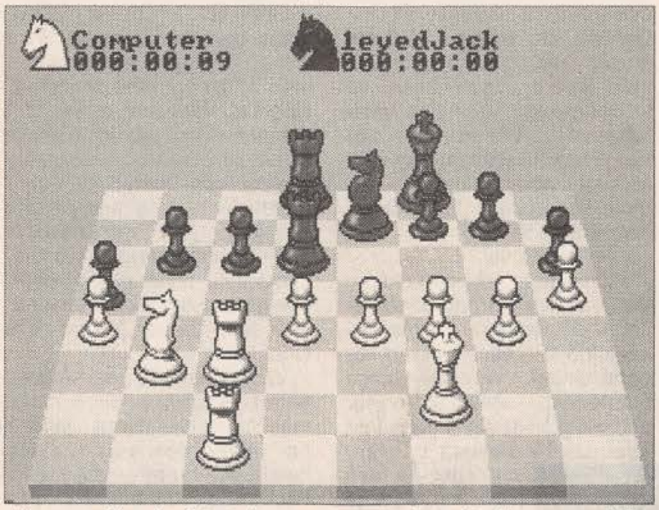
Titta, schackspelet snackar!

PIA WESTER drömmer om ett schackspel med bara Rutger Hauer. I stället fick hon **Chess Simulator**

I nummer 16/90 så recenserade jag ett schackspel, Chess Champion 2175. Det här spelet, Chess Simulator, är i princip samma spel i en annan förpackning.

Chess Simulator har nästan likadana funktioner som Chess Champion. Du kan spela mot en stark motståndare eller välja tio olika nivåer för nybörjare. Om du vill kan du testa din förmåga enligt Elo-systemet, det internationella rankingsystemet. Det här spelet kan också lära sig själv nya drag och lägga till sitt spelöppnings-bibliotek. Du kan också undersöka vad som hade hänt om du eller datorn hade valt att spela ett visst drag annorlunda, mitt under pågående spel.

Grafiken är OK, man kan välja mellan 2D eller 3D och naturligtvis kan man förvandla pjäserna till allt från skruvar och muttrar till afrikanska krigare om man blir uttråkad av att glo på de vanliga pjäserna (varför kan de aldrig göra pjäserna riktigt intressanta att se på, t.ex Rutger Hauer som kung, små mini-Rutgrar som bönder osv).

BYT PJÄSERNA. *Den som inte trivs med de vanliga pjäserna kan byta ut dem mot exempelvis skruvar och muttrar. För den som vill kan man även bli poängbedömd. Det ni!*

Den enda större skillnaden jag har kunnat upptäcka mellan Chess Champion och Chess Simulator är att man i det här spelet kan få höra en gråtfärdig, irriterande teatralisk röst säga "Your move", "You got me", osv. Står man i valet och kvalet så tycker jag att man ska välja Chess Champion, dels för att den har en mycket bättre och utförligare manual och dels för att man kan flytta pjäserna på ett smidigare sätt när man spelar.

Det är de små, små skillnaderna som gör det.

TORSKFAKTOR: 0
En diskett, inga problem.

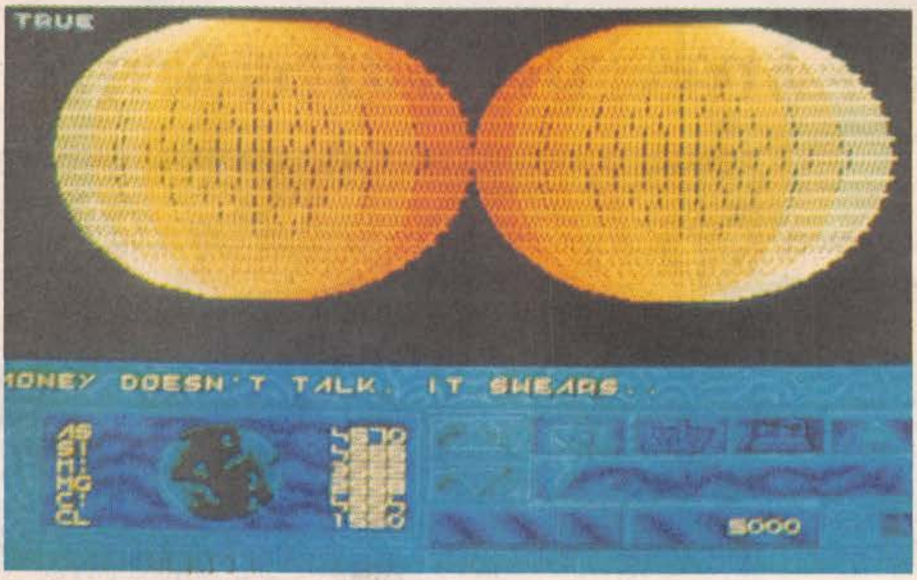
CHESS SIMULATOR

GRAFIK:	6
LJUD:	3
VARAKTIGHET:	7

Tillverkare: **Infogrames**
Format: **PC/ST/AMIGA**
Pris: **349 kr**

A M I G A

Totalbetyg: 7

Så här ser din planet ut, studerad från ett ekonomiskt perspektiv. Med hjälp av olika program kan du undersöka allt; väder, djur, växtlighet, klimat, föroreningar och mycket annat. Dessutom går det att "samköra" olika program — man kan till exempel kan få fram i vilka områden med lägre medeltemperatur än 4 celsius som det faller mest nederbörd. Nedan: det går även att "zooma in" landområden.

Konsten att spela Gud

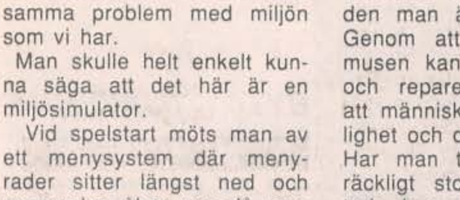
ERIK EHRLING (fd Engström) håller på att leka gud i **Début**, en miljösimulator som infriar nästan alla löften.

Det är bra sällan man talar om djup i spel, men i Débuts fall är det motiverat. Det tar lång tid att tränga in i och lära sig kontrollera den värld i vilken man tilldelats rollen som Gud. Planeten som man styr är inte helt olik Jorden, den har människor och i stort sett samma problem med miljön som vi har.

Man skulle helt enkelt kunna säga att det här är en miljösimulator.

Vid spelstart möts man av ett menysystem där menyrader sitter längst ned och menyvalen åker upp då man klickar på alternativen. Detta system känns till en början både kryptiskt och abstrakt. Eftersom det inte finns någon egentlig spelplan med information och dylikt så märker man inte effekten av sin handling förrän man låter undersöka förhållandena. Till en början känns det märkligt och näst intill meningslöst, men med tiden kommer man underfund med att man på ett smidigt vis kan sila informationen och endast få just den man är intresserad av. Genom att enbart använda musen kan man bygga upp och reparera samhällen så att människor, djur och växtlighet och djur kan trivas där. Har man tillskansat sig tillräckligt stora mängder materia kan man t o m starta kemiska reaktioner och skapa sig en ny sol.

Vid sidan om detta som utgör själva kärnan i spelet finns ett delspel av ren arkadkaraktär. Man styr en robotliknande varelse längs plattformar, utnyttjar hissar och plockar åt sig intressanta föremål. Till skillnad från andra spel av den här formen så ligger det även en mening bakom detta, ty det du samlar upp kan du bruka i själva huvudspelet och därmed nå ännu längre. Skulle arkaddelen vara fristående skulle betyget för denna inte blivit mer än medelmåttigt, men som en integrerad del utgör den en välkommen brytning då och då under spelandet.

Arkad-delen av Début är inte så mycket att hurra för. Men den är viktig.

Grafiken är på det hela taget ganska ordinär med vissa snygga bakgrunder, men i övrigt mest tredimensionella nät som visar din planets skick. Ljudet å andra sidan är av rent diskutabel kvalitet och består av några underliga samplingar som spelas i, tycks det åtminstone, slumpmässig ordning. Lyckligtvis finns möjlighet att stänga av det och välja något som bättre passar ens smak.

Vad vi har här kan således betraktas som en liten pärla, men som de flesta sådana har även denna sin skönhetsfläck. I detta fall utgörs fläcken av manualen, eller rättare sagt manualerna eftersom det finns två manualer om 48 respektive 40 sidor.

Så långt allt väl, men de är inte alls så klara som man kunde önskat. Den senare av de två har främst kommit till för att rätta de felaktigheter som finns i den första. Man bör således ha gott om både tid och tålamod och kanske främst vana för att kunna sätta sig in i spelet såpass mycket att man får något utbyte av det. Har man dock nått den punkten så är det värt all ledig fritid, åtminstone ett tag framöver.

DATORMAGAZIN AMIGA SCREEN STAR

TORSKFAKTOR: 3
Det är mycket lätt att förstöra speldisken, som dessutom inte går att göra backup på. Det enda som behövs är att man tar ut disken oförsiktigt, så kan den bli oanvändbar.

DEBUT

GRAFIK:	6
LJUD:	3
VARAKTIGHET	9

Tillverkare: **Pandora/Interceptor**
Format: **ST/AMIGA**
Pris: **399 kr**

AMIGA

Totalbetyg: 9

Domaren som blev utdömd

LENNART NILSSON eller John McEnroe är sak samma. I **Tiebreak** skäller de lika ohämmat på domarna.

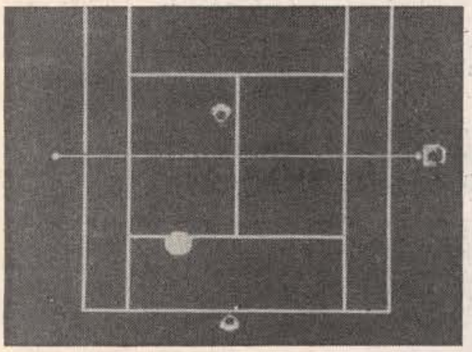
HEJA IGOR! ***Igor Prescht är rankad nummer ett i världen, tätt följd av den där skummisen Boris Bröckel.***

Sport kan göra mig riktigt arg. Exempelvis kan jag få för mig att gapa på domaren i fotboll, vare sig det är på TV eller att jag är på läktaren. Jag vet att det inte är speciellt smart, speciellt när man jublar när Malmö FF tvålar till AIK eller Djurgården på Råsunda fotbollsstadion. Turligt nog vinner inte Malmö FF så ofta längre, samtidigt som stockholmarna visar stort överseende mot folk som i sin ensamhet står och skriker på en fullproppad arena...

Tie Break fick mig att skrika. Anledningen är att domaren i detta annars godkända tennisspel är BLIND och uppfattar alla mina bollar som stryker linjerna som ute.

Trots att det är Ocean som släppt spelet är det gjort i Tyskland. Spelarna syns rakt uppifrån, vilket inte ger en särskilt trovärdig bild av spelet, men som ändå gör det effektivt.

Kick Off ligger mig veterligen närmast när det gäller grafik och rörlighet på gubbarna. Spelarna är nämligen lika enkelt, men snyggt, animerade. Dessutom rör de sig väl över banan.

I FÅGELPERSPEKTIV ***kan du följa hur du och dina kamrater spelar singlar eller dubblar. Men se upp för linjedomaren. Han är nämligen helblind.***

Slagen i sig är svåra att behärska, men när man väl får in spelarens rörelser så blir Tie Break ett effektivt och lättspelat lir.

Ytterligare finesser är att man kan spela fyra personer samtidigt med hjälp av en tillsats som finns att köpa från Ocean. På det sättet kan man spela en riktig dubbelmatch.

Och för den som vill turnera finns alla Grand Slam-turneringar, samt Davis Cup och Masters. Dessutom kan man få sin egen lilla spelare på den 16-hövdade ligan. Det är någon som heter Boris Bröckel som ligger tvåa före någon Ivan...

Det märks att spelet är tyskt. Här finns den tyska noggrannheten. Men förutom en svensk på förstaplatsen saknar spelet "Det". Här finns inga fyndiga passerslag, här saknas möjligheterna att göra de verkliga genialiska schackdragen. Dessutom kan, som sagt, linjedomarna inte se. De dömer ju ut mina bollar som slår upp kritan från linjerna.

Därför dömer jag ut spelet. Tyvärr...

TORSKFAKTOR: 0
Inga problem. Kryss i taket!

TIE BREAK

GRAFIK:	7
LJUD:	6
VARAKTIGHET	5

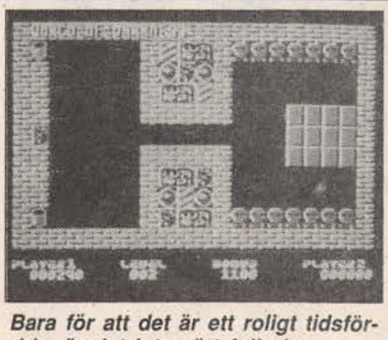
Tillverkare: **Ocean**
Format: **ST/AMIGA/C64**
Pris: **Uppgift saknas**

A M I G A

Totalbetyg: 6

Dyrt med tidsfördriv

PONTUS BERG får sin skjutglädje tillfredsställd med hjälp av bollar i **Gotcha...**

Bara för att det är ett roligt tidsfördriv, är det inte värt fullpris.

För ett drygt år sedan fick jag tag på ett spel som hette "Crillion" som jag fastnade för. Det gick ut på att en liten boll studsar upp och ner i ett rum fullt med saker som man ömsom ska träffa och ömsom undvika träffa. Jag blev förvånad när ett nästan identiskt spel nu dyker upp.

Det nya är att spelet är gjort i multicolour med upplösningsförsämring, och utan några som helst grafikförhöjande effekter. Dock konstaterar jag att lite nya finesser införts — bl.a. en editor där du kan bygga egna banor då de gamla tar slut. Man kan spela ensam, tillsammans eller mot någon annan, och sedan spara sitt spelkarkartotek på disk. Gotcha är ett trevligt spel i budgetformat, något som dock prissättarna inte verkar ha förstått.

TORSKFAKTOR: 1
Inte nog med att originalet var freezat - det var freezat med en Expert Cartridge från 1986 (V2.9). Suck!!!

GOTCHA

GRAFIK:	4
LJUD:	7
SPELVÄRDE	8

Tillverkare: **KingSoft**
Format: **C64**
Pris: **c:a 249/299 kr**

A M I G A

Totalbetyg: 6

Kramdjuren du inte vågar ha i sängen

PIA WESTER får moderskänslor för de gulliga djuren i **Bomber Bob**. Men så hemskt snälla är de förstås inte, för de försöker döda lille hunden Bob.

One, two three, quatro. Den italienska sångaren vrålar och tre små Musse Pigg-liknande figurer dansar fram över skärmen med Janet Jackson-inspirerande rörelser.

Detta förskräckliga scenario inleder det italienska spelet Bomber Bob.

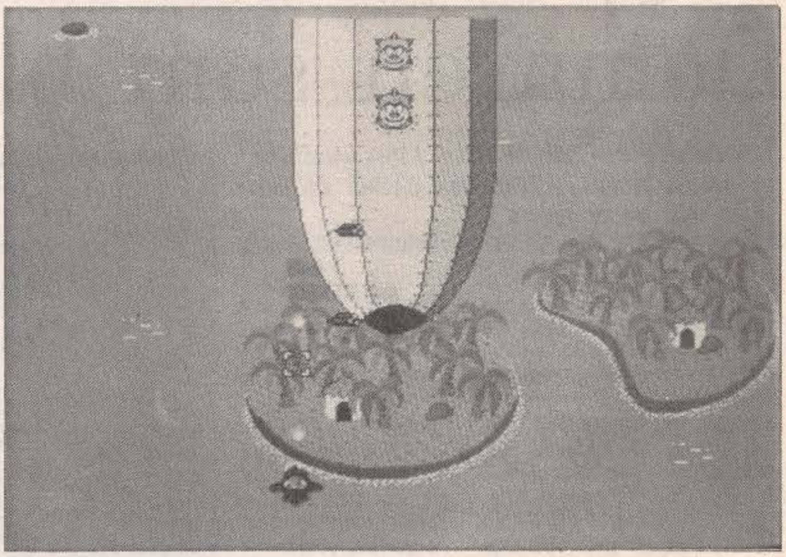
När man äntligen lyckas få tyst på den fruktansvärda musiken och sätter igång att spela, upptäcker man att det inte var så illa som man först trodde.

Eftersom jag inte förstår italienska, kan jag inte läsa instruktionerna på den medföljande planschen, men den lille hunden Bomber Bob, som flyger i sitt lilla plan, ska i alla fall bomba och skjuta sig fram för att överleva, så mycket fattar jag.

Alla figurer som deltar i den här luftstriden ser ut som små mordiska Disneyfigurer, de är jättesöta! Det kryllar av elaka grisar och blodtörstiga katter. En del flyger omkring i små flygplan precis som Bob, andra sitter i stora luftskepp, zeppelinare.

Lille Bob måste vara snabb som attan för att hinna både skjuta på de andra små flygplanen och bomba båtar och annat som skjuter på honom från marken. Men trots att allting är så brutalt gulligt, är det ändå ett spel som det finns roligare och bättre varianter på.

Men har man precis skaffat en dator, eller är utsvulten på spel i den här genren, fungerar det alldeles utmärkt.

***GULLIGA GRISAR** i zeppelinare försöker hela tiden skjuta vår hjälte, den flygande vovven Bob.*

TORSKFAKTOR: 0
En diskett och inga problem.

BOMBER BOB

GRAFIK:	6
LJUD:	5
VARAKTIGHET	6

Tillverkare: **IDEA**
Format: **ST/AMIGA/C64**
Pris: **Importör saknas**

A M I G A

Totalbetyg: 6

Ännu ett spel för skjutgalna

PONTUS BERG känner dödens vingslag när han slåss mot monster i **Wings of Death**.

Först förvandlas du till en liten fladdermus, sedan blir du överfallen av allt oknytt som den undre världen skapat och sedan måste du ta dig till den ondas högkvarter och medelst fysiskt våld tilltvinga dig formeln för att bli människa igen!

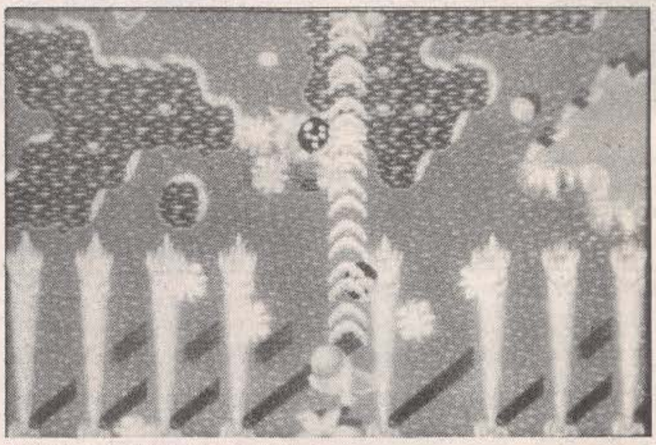
Så enkelt kan man förklara Thalions nya spel **Wings of Death**. Det är ett utpräglat shoot'em up-spel som i huvudsak bygger på stilig grafik och snabb gameplay.

Spelet är ursprungligen utvecklat på Atari ST och det finns betydligt fler inställningsmöjligheter på denna maskin. Hela spelet har sedan portats och anpassats till att fungera även på Amigan. Jag gillar inte att Amigan bara blir en andrahandsprodukt till ST:n.

Detta är ett spel som lever fullständigt på sin grafik och sitt ljud. Spelidén är allt annat än ny. Även om allt här är snyggare, mostren är större och spelet går fortare, så förändrar det inte en grundläggande faktor: det blir inte nödvändigtvis roligare för den skull, och speciellt inte bara för att man gör det löjligt svårt!

Ett litet plus, dock, för att man i manualen inte sticker under stol med handlingen: Skjut på allt som rör sig och överlev genom alla nivåerna!

Gillar du "skjutaspel" kan du ta en titt på detta, men förvänta inte att man på något sätt skulle utvecklat spelidéerna som vi redan sett i 1000 andra spel!

***INGET HYMLANDE** i Wings of Death: meningen med spelet är att skjuta allt som rör sig!*

TORSKFAKTOR: 0
Spelet ligger på två diskar, men allt är klanderfritt utfört så jag har inget att anmärka!

WINGS OF DEATH

GRAFIK:	9
LJUD:	9
SPELVÄRDE	5

Tillverkare: **Thalion**
Format: **ST/AMIGA**
Pris: **349 kr**

A M I G A

Totalbetyg: 7

TÄNK SÅ FEL DET GÅR! *Här har Guran, den övervinnelige, provkört och hamnat på fel vägbana. Indy 500 är däremot ett riktigt bra bilspel med massor av finesser. Ovan syns Gurans blåa bil bakifrån i en repris.*

Hallå, du gamle Indy-an

LARS JANSSON har upptäckt ett bilspel som faktiskt fungerar! **Indy 500** heter det.

Indianapolis är en motorbana med USA:s förnämsta årliga biltävling.
Banan, som från början var en grusbana, byggdes år 1909. Efter de första tävlingarna märkte man dock att ett annat underlag än grus var att föredra. Därför täcktes hela banan med tegelstenar. I slutet av 30-talet asfalterades hela rasket första gången. En yard, cirka en meter, tegelstenar finns dock kvar vid start- och mållinjen som påminnelse om banans ursprungliga underlag, som också gett den dess smeknamn - *The Brickyard.*

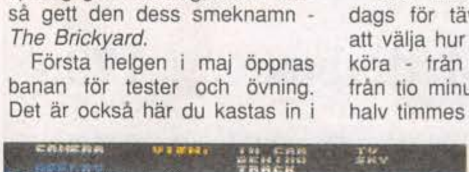
Första helgen i maj öppnas banan för tester och övning. Det är också här du kastas in i spelet. Det gäller att hitta rätt "stuk" på spoilers, rätt hårdhet på däcken, rätt mängd bränsle, m m, m m.

Själv tycker jag att det finns lite för många valmöjligheter och jag misstänker att man måste vara lite av en expert för att uttnyttja allt maximalt.

Du kan välja mellan tre olika stall. Bilen som är lättast att köra går långsammast och vice versa.

När du har övningskört ett tag och känner dig lite säkrare under armarna är det bara att kasta sig in i kvalificeringen. Två heat körs och det gäller att pressa dig själv och bilen till det yttersta.

Efter kvalificeringen är det dags för tävling. Här går det att välja hur många varv du vill köra - från tio upp till 200 - från tio minuters till två och en halv timmes körning!

VANSINNIGT KUL. *Det anser det norrländska hoppet, Lars Jansson, om Indy 500.*

Jag undrar hur många som orkar sitta och köra längre än möjligtvis 20 varv?! Själv tycker jag att tio är lagom, men då ramlar vissa detaljer som t ex gul flagg och punktering bort.

Det bästa med det här spelet är en rolig, vansinnigt rolig faktiskt, reprisfunktion, eller "instant replay" di kallart. Om du kraschar kan du alltså se ditt misstag i som mest sex olika vinklar, bland andra från luften och som det skulle ha sett ut på TV. Nu behöver det nödvändigtvis inte vara en krasch för att kunna repriseras - det går lika bra att studera sin kurvtagning i slow motion. Reprisfunktionen finns dock bara till Amigor med minst 1 Mb. Spring och köp, ni oexpanderade!

Indianapolis är ett av de få spel jag föredrar att spela med mus **(ett annat är Marble Madness, om nu någon minns det. Stenåld. anm.).** Joysticken är för okänslig för att kunna ge rätt "feeling". Jag drömmer fortfarande om en analog ratt, typ flygstickorna som tagits fram. Hoppas någon smart fabrikant läser detta...

När det gäller grafiken går det att välja mellan om man vill ha mycket eller lite detaljer. Jag föredrar mindre detaljer eftersom grafiken blir snabbare, mjukare och skönare att titta på. Det är fylld vektorgrafik som gäller och jag måste medge att det fungerar riktigt bra.

Tyvärr har jag inte haft möjlighet att plugga in Amigan i min stereoanläggnig (Vits: Vilken enorm radio du har. Ja, det är en storeo. Fniss. anm) **(Käka inte dom där anabola stereo-iderna. Dr. Cagney anm),** men även ur min monitors lilla högtalare vrålar motorerna ilsket och jag vågar påstå att Electronic Arts lyckats med det många andra inte gjort - att skapa ett bilspel med bra motorljud.

"Indy" är ett lockande och underhållande bilspel - ett av de bättre faktiskt. Möjligen är race-stadiet väl svårt, men jag tror och hoppas att det bara är en träningssak. Jag kommer att rulla många varv med min Amiga och Indianapolis 500.

DATORMAGAZIN AMIGA SCREEN STAR

TORSKFAKTOR: 0
Min annars så skärrande drive nästan sjunger när spelet laddas.

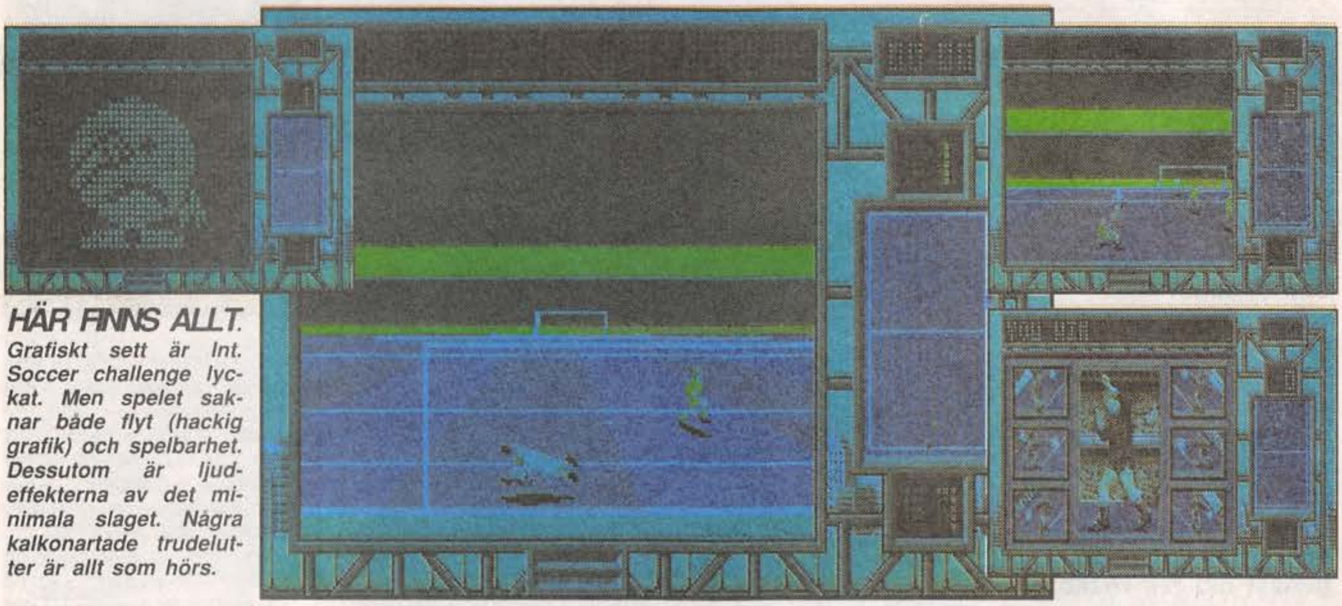
INDY 500

GRAFIK:	9
LJUD:	8
VARAKTIGHET:	9

Tillverkare:
Electronic Arts
Format:
PC/AMIGA
Pris: **349 kr**

AMIGA

Totalbetyg: 9

HÄR FINNS ALLT. *Grafiskt sett är Int. Soccer challenge lyckat. Men spelet saknar både flyt (hackig grafik) och spelbarhet. Dessutom är ljudeffekterna av det minimala slaget. Några kalkonartade trudelutter är allt som hörs.*

All träning ger inte färdighet

LENNART NILSSON, den gnällspiken, blir aldrig nöjd. Nu är det **International Soccer Challenge** som drabbats av hans Remington (skrivmaskinen)

Nu liknar fotbollsspelen allt mer flygsimulatorer. Bästa exemplet är Microprose International Soccer Challenge som är en uppföljare till det klassiska *Microprose Soccer*.

Den ivrige entusiasten kan antingen spela i VM-slutspel i det lands färger han eller hon önskar, eller vara med i en påhittad superliga med Arsenal, Milan, Brøndby och alla andra superklubbar i världen.

Han kan antingen spela med bara en man, eller hela laget, vilket betyder att man styr den gubbe som är närmast bollen.

Vad som är nytt - och påminner om flygsimulatorerna - är alla grader av träning som ens lille gubbe på planen kan utsätta sig för.

Ja, han kan passa, slå hörnor från både den ena och andra sidan, skjuta straffar och rädda dem. Detta bara för att få kläm på hur spelet fungerar.

Spelet är uppbyggt på fylld vektorgrafik, vilket automatiskt gör spelet långsamt, speciellt om man som 99 av 100 Amigaägare inte har något dyrt turbokort som snabbar upp processen. Å andra sidan göre sig inte den hundrade något besvär eftersom datorn dyker om det finns en snabbare processor i datorn.

Hursomhelst.

International Soccer Challenge hade varit ett roligt och acceptabelt fotbollsspel om inte grafiken varit så ryckig som den är nu på grund av all fin grafik som måste visas. Att styra sin ensamme fotbollsgubbe är ingen lätt uppgift om man har anlag för svindel eller illamående. Grafiken är våldsamt ryckig och spelaren står ständigt på fel plats.

SVERIGE VANN VM! *Så här ser det ut om man besegrar allt motstånd i fotbolls-VM. Detta klarades på första försöket.*

När gubben sedan ska ta emot en passning står han bara och tittar lite förstrött. Som spelare har man svårt att veta om han verkligen har kontroll över den. För ibland får han bara för sig att springa bort från den i stället för att ta den med sig.

Det är lätt att bli besviken på International Soccer Challenge. Spelet utlovar sig vara det bästa hittills, ett mål ett spelföretag naturligtvis ska ha, men att utbrista i superlativ bara för att en programmerare lyckas få en boll att studsa på en grön plan är att nog att ta i en smula.

Vad som irriterade mig var att jag lyckades vinna VM för Sverige genom att bara skjuta två skott och inte slå en lyckad passning. (2-0 i finalen mot Sydkorea) Receptet är nämligen att ta sin center och placera sig vid straffområdet. Sedan duttar man lite med mellanslagstangenten och vips slår medspelaren en passning till centern. Därefter finner jag det enklast att driva runt lite i straffområdet. Chansen är stor att spelaren blir fälld och det blir straff, eller att målvakten tar fikapaus och man springer in med bollen i tomt mål.

När man sedan leder med 1-0 kan man inte utan svårigheter försinka spelet, som är på tid. Slå aldrig en frispark, kasta aldrig ett inkast. Och när spelet kommer igång igen har 15 sekunder gått. Spring därefter med bollen fram och tillbaka. Slå aldrig en passning, bara driv. Detta kan man göra utan större ansträngning åtminstone 5-10 minuter.

International Soccer Challenge har för många nackdelar för att vara ett riktigt bra alternativ till Kick Off 2. Bara det att man inte kan spela två personer gör spelet tämligen ointressant.

Vad däremot är bra är den tjocka bruksansvisningen med tips för fotbollsnovisen, samt det faktum att man trots allt lagt ner mycket tid på att programmera spelet.

Men det hjälper ju faktiskt inte.

TORSKFAKTOR: 2
En disk, men spelet går inte att köra från hårddisk. Trevligt användarinterface. Spel går att spara.

INT. SOCCER CHALLENGE

GRAFIK:	8
LJUD:	5
VARAKTIGHET:	6

Tillverkare: **Microprose**
Format: **PC/ST/AMIGA**
Pris: **349 kr**

A M I G A

Totalbetyg: 6

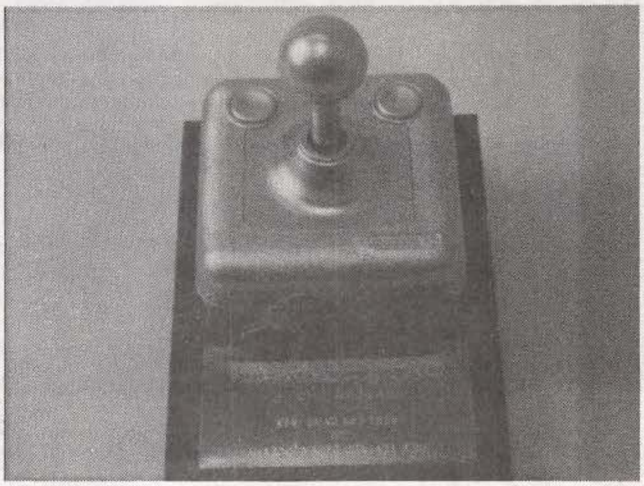
T Ä V L I N G

Rösta fram årets bästa program och prylar!

Vilket är 1990 års bästa spel, nyttoprogram och tillbehör?

Det blir du som avgör - genom att delta i Datormagazins "Läsarnas Val" - en omröstning om årets bästa produkter för Amigan och C64.

Men skynda på. Vi vill ha din röstsedel senast om två veckor!

Datormagazins Gyllene Joystick blir belöningen för de föreag vars produkter läsarnas tyckere är bäst under 1990.

1990 var ett år fyllt av nyheter på spel och programfronten. Datormagazin har försökt att testa de flesta nyheter, även om vi inte hunnit med riktigt alla.

En del produkter fick lysande kritik. Andra sablades ned fullständigt av våra testare.

Men en recension i Datormagazin speglar trots allt bara en åsikt om ett spel eller en produkt. Du tycker kanske annorlunda än Datormagazins testare. Och nu får du alltså din chans.

Observera att du endast kan rösta på produkter som kommit ut under 1990. Alltså inte äldre tillbehör, spel och program.

Fyll i din röstsedel nedan och skicka in den till **Datormagazin, Karlbergsvägen 77-81, 113 35 Stockholm. Märk kuvertet "Mitt val".**

Senast den 20 december 1990 vill vi ha ditt svar. Resultatet av omröstningen publicerar vi i nr 1/91 av Datormagazin.

Som tack för din hjälp lottar vi ut fem valfria spel, du anger på kupongen nedan vilket spel du vill ha om du vinner.

Christer Rindeblad

MINA FAVORITER

Jag tycker att följande ❒ C64- ❒ Amigaprogram och tillbehören var bäst under 1990:

STRATEGISPEL .... ÄVENTYRSPEL ....

SHOOT' EM-UP .... SIMULATORSPEL ....

BÄSTA MUSIKPROGRAM ....

BÄSTA GRAFIKPROGRAM ....

BÄSTA NYTTOPROGRAM ....

BÄSTA TILLBEHÖR ....

Namn .... Ålder ......

Adress ....

Postadress .... Postnr ....

Om jag vinner så skicka mig: ....

LONDON CALLING!

Jag har varit en snäll pojke hela året, för att tomten skulle ge mig Commodores nya CDTV i julklapp. Men den idén har jag fått ge upp eftersom Commodore beslutat skjuta upp den planerade lanseringen i september till februari nästa år!

Det betyder att CDTV inte kommer att dyka upp i butikerna före april.

Men jag har blivit lovad att få se CDTV i action under **Computer Shopper Show** den 6-9 december i London. Jeremy Rihll från Digita International har producerat ett CDTV-hälsoprogram kallad Dr. Feelgood, som ska visas under showen.

Engelska Commodore presenterade en annan märklig nyhet på datormässan **Business Solutions 90**. Nyheten är A1500 Personal Home Computer, i själva verket en vanlig Amiga 2000.

Det handlar helt enkelt om ett s.k. datorpaket där man får en A2000 med dubbla diskdrives, 1 Mb RAM och Commodores färgskärm A10-84 plus ett programpaket bestående av Deluxe Paint 3, ett integrerat paket kallad The Works. Plus tre toppspel; Their Fines Hours, Populous och Sim City plus boken "Get The Most out Of Your Amiga". Allt för 999 pund (ca 10.640 kr).

A1500 kommer dock endast att säljas i England.

Till sist ett nyhetstips: Nu kan Amigaägare även utforska stordatorvärlden med hjälp av en ny version av APL-språket från engelska MicroAPL (tel: 00944 71 922 8866) APL68000 Level II.

Programspråket har utformats för maximal kompabilitet med IBM APL2-produkter och inkluderar dessutom fönster-hantering. Pris: 299 pund (3.185 kr).

Mer nytt från London kommer om 14 dagar.

DON LEWIS

MITT-I-SMETEN

AMIGA Wizard

Datormagazins läsar-trollkarl svarar på frågor om din Amiga. Undrar du över något som gäller hårdvara, mjukvara, programmering eller tester, så skriv till: "Amiga-Wizard", Datormagazin, Karlbergsvägen 77-81, 113 35 STOCKHOLM

Digitalisera i färg

1. Hur listskyddar man ett program i AmigaBasic?
2. Går det att spara en input på disketten? I så fall: Hur???
3. Hur får man in Deluxe Paint bilder i Basic?
4. Måste man ha en svartvit kamera för att digitalisera bilder?
5. Vad kostar ett sådant interface, och i vilken port skall det inkopplas?
6. Går det att använda ett genlock som interface?
7. Finns det något sätt att gå in i Amigaspelens program?
8. Vad används "Shell" till på Workbench 1.3?
9. Går det att ta bort en ikon från en fil, men ändå ha filen kvar sedan?
10. Är det sant att det kommer en PC-kontroller till Amiga 500?

Jan Simons, Nykarleby, Finland

1. Ja, när du sparar filen så skriver du ",P" efter namnet. T.ex "foobar" blir "foobar,P". Nästa gång du laddar in filen så är den skyddad.

2. Eh? Menar du spara programmen? Det finns ett menyalternativ för det.

3. Det finns ett program för detta på Extras 1.3 disken. Det heter "LoadILBM-SaveACBM". Bilderna kan du sdan ladda in med "LoadACBM".

4. Nej, men de flesta digitizers får ett bättre resultat med en sådan.

5. Ett par tusen. Det vanligaste är DigiView, och detta sätts in på parallell-porten.

6. Nej, det är två skilda saker.

7. Ja, men det kräver en hel del jobb, och att du kan assembler. Assembler (eller snarare maskinkod) är det som alla program på ett eller annat sätt måste omvandlas till för att Amigan skall kunna köra det.

8. Det är en förbättrad "CLI". Shellen används för att jobba med Amigan på ett mer precist sätt än med Workbench. Du har större kontroll över systemet, men det är å andra sidan jobbigare eftersom du måste göra mycket mer själv.

9. Javisst. Men efter att ikonen är borta så måste du gå in i CLI eller Shell för att kunna hitta filerna.

10. Ja. Jag vet inte när den kommer börja säljas, men jag har sett den och testat den lite.

BK

Hur skriver man å, ä, ö?

HJÄLP!
1. Jag har ibland stött på program som säger "you need the arp.library". Jag har även ett program som heter "InstallARP", men när jag kör det så blir disketten full. Vad göra?
2. Jag har fått tag på ett telefonboks-program från en utländsk tidning, men jag kan inte få det att skriva och printa å, ä och ö.

Erik Nordgren

1. För att det skall få plats måste du ta bort något på din Workbench-disk. Förslagsvis gör du en kopia av den disk du normalt använder och tar bort några program som du inte har så stor användning för. Sedan väljer du att bara installera arp.library. Då skall det nog gå.

2. Detta är ett problem med klumpigt skrivna utländska program. Om det är skrivet i BASIC kan du kanske göra något åt det själv, men annars är det nog ganska hopplöst. Tyvärr.

BK

Anpassa till ny printer

Jag är en nybliven Amiga-500ägare som har lite frågor.
1. Jag har tittat en del på CLI och har även köpt en del böcker. Men när jag försöker köra vanliga program med "run"-kommandot får jag bara en massa felmeddelanden. Men programmen finns ju på skivan, det ser jag ju när jag använder "dir"-kommandot. Jag har även detta problem med en massa PD-skivor jag köpt.
2. Jag har också funderat på att köpa en STAR LC-10 skrivare. Hur gör jag för att anpassa datorn till den?

MK

1. De filer du försöker starta är inte program. Du måste gå till rätt bibliotek på disken (med "CD"-kommandot) och sedan hitta den fil som är programmet. Att allt fungerar bra bevisas av att du kan använda "dir" och "run" kommandona, som också bara är filer på disken. (Testa "dir C:" får du se.)

2. Om jag inte missminner mig helt så är det printerdrivern för epson-skrivare du skall använda. Ställ in denna i Preferences. Om du inte har nån epson-driver där måste du kopiera in den från Extras-disken.

BK

Virusproblem i Amiga

Hej, jag har en Amiga med virus. Detta virus får jag ej bort. När jag stoppar in en av mina disketter så kommer det upp en ruta där det står "Error validating disk/Disk is unreadable". Jag har försökt med några virus killers, men de går ej att få in. Jag har också fått upp en text där det står "Something wonderful has happened..."
Om VirusX tar bort det, var får jag tag på det?

The Hero

Det som får de där rutorna att dyka upp är med största sannolikhet INTE ett virus, utan beror på att diskarna helt enkelt är trasiga. Det är bara att formattera om och se om de fungerar. Du har även fått in "SCA-Viruset" i din maskin. Bästa sättet att få bort detta är med ett program som VirusX. VirusX kan du få tag på genom att beställa Fish 287 med kupongen som finns i anslutning till PD-spalten. Det går också att utrota viruset på annat sätt, t.ex genom CLI-kommandot "Install", men då måste du komma ihåg att installera alla smittade disketter och sedan STÄNGA AV din Amiga en stund.

BK

Läsa skolans databas

1. Kan jag koppla upp min AMIGA mot skolans databas som körs på en IBM PS/2, och läsa filer som finns där?
2. Kan jag också ta ner de filerna till min dator?
3. Vad menas med automatisk uppringning?

Henrik

1. Javisst, det borde inte vara några problem alls.

2. Ja, men du kan bara utnyttja textfiler (Om du inte har PC-kort till Amigan).

3. Att modemet själv ringer upp och inväntar svar.

SJ

Mer om PC-kort i 13/90

Vet ni om det finns någon norsk importör? Är kortet kompatibelt med program till en PC med 80286?

Ole

Nej, vi känner inte till någon, men du kan ju kontakta Delikatess Data på telefon: Int +46 31 30 05 80.

Kortet bör vara kompatibelt. Det blir ju i och för sig betydligt långsammare än vad en 286'a är. Eftersom kortet emulerar PC, 8086/8MHz.

SJ

Hur används BBSer?

1. Jag undrar hur man använder BBS:er. Jag har terminalprogrammet Access + ett 1200 bps modem.
2. T.ex i er BBS kommer frågan om namn upp där jag ska skriva "Ny" men det kommer bara en massa konstiga tecken upp istället.

Maniac-Modem-Man

1. Det normala är att man först ringer upp och registrerar sig och när man sedan ringer att par dagar senare har man ett konto. När man kör brukar det också finnas hjälpfunktioner, så testa att skriva "?", "help" och "hjälp" och läs texterna.

2. Det du råkat ut för är störningar på linjen. Störningar kan du också få om linjen är "brusig". Ibland hamnar bruset på samma frekvenser som modemet använder för att överföra data, och då syns detta på skärmen som skräptecken.

BK

Bättre inmatningsrutiner

■■■ Programmerar ni i basic och har upptäckt att INPUT inte riktigt uppfyller era krav?

Lägg sub-programmet i slutet av programmet. *MERGEa* ihop det lämpligtvis, men kom då ihåg att spara det som en ASCII-fil. Save "Namn", a. För att aktivera rutinen, skriver du: CALL Mata.in (Text$, Antal%, Max%, Mask%).

Text$ är strängen som matas in. Antal% innehåller längden på editeringsfältet. Max% anger hur många tecken strängen maximalt ska kunna innehålla. Mask% anger vilken sorts inmatning som ska tillåtas. Addera siffrorna för att kombinera alternativ.

1 = bokstäver (A - Ö, a - ö)
2 = siffror (0 - 9)
4 = kontrolltecken (!#$%&''()*,.;:-<=>?[]/_{}|)
8 = texten kan rullas undan
16 = mellanslag (chr$(32))

Magnus Holmgren,
Stenungsund

```
sub mata.in ( text$, antal%, max%, mask% ) static

'/* Initiera vissa variabler */

if max% = 0 or max% > 32766 then max% = 32766
kor% = -1
start% = 1
gammal.start% = 1
xpos% = pos( 0 )
markor% = 1
gammal.markor% = 1
print left$( text$, antal% );
temp$ = text$

while kor%
langd% = len( text$ ) - start% + 1
if markor% > langd% + 1 then markor% = langd% + 1

if markor% > antal% then
    markor% = antal%
    if langd% + 2 > antal% and ( ( mask% and 8 ) ) then start% =
start% + 1
end if

if markor% < 1 then
    markor% = 1
    if start% > 1 then start% = start% - 1
end if

if gammal.start% <> start% then
    locate , xpos%
    print mid$( text$, start%, antal% ) + " ";
end if

locate , xpos% + gammal.markor% - 1
print mid$( text$ + " ", start% + gammal.markor% - 1, 1 );
if window( 6 ) > 2 then color 2, 3 else color 0, 1

'/* För att gardera sig mot en skärm med ett bitplan. */
locate , xpos% + markor% - 1
print mid$( text$ + " ", start% + markor% - 1, 1 );
color 1, 0
k$ = ""
gammal.markor% = markor%
gammal.start% = start%

'/* Vänta på att någon tangent trycks, och maska ev. bort vissa
nedtryck */

while k$ = ""
    k$ = inkey$
    l% = 0
    if k$ = "" then sleep   '/* För att undvika en sk. busy-wait. */
    k% = asc( k$ + chr$( 0 ) )
    if ( k% = 31 or k% = 8 ) and ( markor% = 1 and start% = 1 ) then
k$ = ""

    if k$ <> "" and k% > 31 and k% <> 127 then
    l% = instr( "åäöÅÄÖ", k$ )
    if k% = 34 or ( k% > 126 and l% = 0 ) then k$ = ""
    if ( mask% and 1 ) = 0 and ( ( k% > 64 and  k% < 91 ) or ( k% >
```

i dina AmigaBasic-program

```
96 and k% < 123 ) or ( l% ) ) then k$ = ""
      if ( mask% and 2 ) = 0 and ( k% > 47 and k% < 58 ) then k$ = ""
      if ( mask% and 4 ) = 0 and ( instr ( "!#$%&''()*,.;:-<=>?[]/_{}|", k$ )
) then k$ = ""
      if ( mask% and 8 ) = 0 and langd% + 1 > antal% then k$ = ""
      if ( mask% and 16 ) = 0 and k% = 32 then k$ = ""
      if langd% + start% >= max% then k$ = ""
      end if
  wend

  if ( k% > 31 and k% < 127 ) or ( l% ) then
       text$ = left$( text$, start% + markor% - 2 ) + k$ + mid$( text$,
start% + markor% - 1 )
      locate , xpos% + markor% - 1
      print mid$( text$, start% + markor% - 1, antal% - markor% );
      markor% = markor% + 1
  elseif k% = 30 then
      markor% = markor% + 1
  elseif k% = 8 or k% = 31 or k% = 127 then
      if k% <> 127 then markor% = markor% - 1

      if k% <> 31 then
      text$ = left$( text$, start% + markor% - 2 ) + mid$( text$, start% +
markor% )

      if k% = 8 and start% > 1 then
          start% = start% - 1
          markor% = markor% + 1
      else
          locate , xpos% + markor%
          print mid$( text$, start% + markor%, antal% - markor% ) + " ";
      end if
      end if
  elseif k% = 13 then
      kor% = 0
  elseif k% = 27 then
      text$ = temp$
      kor% = 0
  end if
  wend

  locate , xpos%
  print space$( antal% );
  locate , xpos%
  print mid$( text$, start%, antal% )

  end sub
```

450:-

Himla bra Amiga-program
Datormagazin
Karlbergsvägen 77-81
113 35 Stockholm

Skicka hit dina bästa

REGLER:

■ Bidrag skickas till Datormagazin, Karlbergsvägen 77-81, 113 35 Stockholm. Märk kuvertet: PRG-tips.

■ Programmen bör inte överstiga 100 rader och ska skickas in på kassett eller diskett.

■ Bifoga alltid en förklaring till ditt program och vilken dator det är till (vi publicerar bara program till C64, C128, Plus 4 och Amiga). Skriv även ut ditt namn, din adress, telefonnummer och personnummer.

■ Programmet får inte ha publicerats i andra tidningar — svenska eller utländska. I ditt brev måste du också försäkraatt du har upphovsrätt till programmet.

Publicerade bidrag belönas med presentkort på mellan 50 kronor och 1000 kronor.

Pengar betalas inte ut om vi upptäcker i efterhand att ett bidrag har "stulits". Syndaren stängs sedan ute från Datormagazin för all framtid.

■ Bifoga adresserat och fullt frankerat kuvert om du vill ha bidraget i retur.

Det tar ungefär en månad innan vi kan lämna besked om ditt program platsar. Vi lagrar också för framtida behov, så ditt program kanske inte publiceras direkt.

Så om du gör ett himla bra fotbollsspel kanske vi väntar med det till säsongen börjar.

C64/128 Wizard

Datormagazins läsar-trollkarl svarar på frågor om din C64/C128. Undrar du över något som gäller hårdvara, mjukvara, programmering eller tester, så skriv till: "C64/128-Wizard", Datormagazin, Karlbergsvägen 77-81, 113 35 STOCKHOLM

Okimate till GEOS?

Jeg er en 11-årig gutt som har en masse spörmål.
1. Hvar kan jeg få tak i GEOS desktop 2.0 eller 2.5?
2. Hva er forskellen mellom GEOS desktop 2.0 og 2.5?
3. Kan Okimate 20 bruges till C64?
4. Kan Okimate 20 bruges till GEOS, viss den kan det hvilken version må jeg ha?
5. Hvilken fargeprinter er best till GEOS?
6. Hvar kan jeg få tak i en GEORAM?
7. Hur mange diskdrivers kan man ha till C64?
8. Hvem er best av The Ekspert, TFC III og Action Replay V?

Vennlig Hilsen
Pål Gunnar Sletöje
Norge

1. Kan du få tag i GEOS 2.5 så är det minst sagt ett under, för den finns inte. Men version 2.0 finns i alla fall att köpa i Sverige, svensk generalagent är HK Electronics, tel. 08-733 92 90. Om det finns någon importör i Norge vet jag faktiskt inte.

2. Se svaret på fråga 1.

3. Javisst, med rätt interface.

4. Ja, det finns en printer driver till Okimate 20 på systemdisken. Vilken version av GEOS du har spelar ingen roll.

5. Frågan är lite felställd, det har inte med GEOS i sig att göra. Om du tycker att skrivaren du tänker köpa återger färgerna bra, så gör den det också med GEOS.

6. I Sverige importeras den av HK Electronics, se svaret på fråga 1.

Men ett ännu bättre köp är faktiskt Commodore 1764, i DMz nr 17 fanns en annons från en firma som sålde den för 495 kr, som är ett mycket bra pris.

7. Enkelt kan man ha upp till fyra diskdrives, enhetsnummer 8 till 11. Teoretiskt är även enhetsnummer 12 till 29 lediga, men Commodores diskettenheter går inte att ställa in på dessa nummer. Till GEOS kan man ha tre diskdrives.

8. Den frågan har besvarats av Pontus ganska många gånger och jag vet att han rekommenderar Action Replay.

Själv har jag ingen erfarenhet av vare sig den eller Experten, men TFC III tycker jag inte om. Jag anser dock att min egen cartridge, Super Snapshot, är bäst.

AR

Tillåtet att ta backuper

1. Jag vet hur man gör egna fonter, men jag vet inte hur jag skall flytta fonten från adress $2000 till $8000 och fortfarande få den att "komma fram"? Nu skriver jag POKE 53272,24 och så får jag fram den.
2. I de flesta spel och program man köper så är det flerfärgsbokstäver. Hur gör man nu så att en bokstav kan vara i två eller flera färger?
3. Hur får man program att självstarta?
4. Nu vet jag varken ut eller in... Visst får man ta en backup "ifall att", och sedan hacka sönder programmet, bara man inte sprider det?

Johan Karlsson

1. Det första du måste göra är att byta grafikbank. $8000 ligger i bank 2, som väljs med POKE 56576, (PEEK (56576) AND 252) OR 1. Värdet på adress 53272 talar om för videochipet var fonten finns i den valda grafikbanken, men också var bildminnet (textskärmen) finns. Eftersom du måste byta grafikbank är du också tvungen att byta bildminne. Låt oss anta att du vill ha bildminnet på adress $9000. Då gör du POKE 53272,64. Slutligen måste du tala om för skärmeditorn var den nya skärmen finns. Det gör du med POKE 648,36.

2. POKE 53270, PEEK (53270) OR 16 väljer flerfärgsmode. Tecknen kan nu ha tre färger plus "genomskinlig" (bakgrundsfärg) samtidigt. De två extra färgerna som fås bestäms på adresserna 53282 och 53283.

3. Självstartande program sparas på ett speciellt sätt. Deras startadresser ligger oftast på låga adresser i minnet, där datorn har "livsviktig" information, t ex varmstartvektor och stackminne. Genom att skriva in egen information där kan datorn luras att starta programmet istället för att hoppa tillbaka till "READY" när programmet laddats klart. Detta är krångligt att förklara i detalj, och kräver detaljkunskaper om datorns inre liv.

4. Javisst. Vi lever väl i ett fritt land. Du får gör hur många kopior du vill, så länge de inte sprids. Vad du sedan gör med kopiorna angår ingen annan än dig själv.

AJ

Beställa ur tidningen

1. Vad kostar det att beställa vissa delar ur tidningen?
2. Finns det någon bra bok som nämner vad varje adress (maskinkod) gör?
3. Vad kostar er assemblerbok?

Volvo

1. Fotokopior kostar 15 kronor per artikel. Du sätter i pengarna på postgiro 11 75 47-0, Bröderna Lindströms förlag. På inbetalningskortet anger du artikel, vilket nummer den var publicerad i och naturligtvis ditt namn och adress, så skickar vi artikeln så fort som möjligt.

2. "The Anatomy of The Commodore 64" innehåller kompletta ROM-listningar. "Programmer's Reference Guide" (Bibeln!) innehåller detaljerad information om sådant som programmeraren bör veta, men inte så mycket om just maskinkoden.

"Mapping The Commodore 64" är också en bra bok.

3. Den finns inte ännu, och har därför heller inget pris ännu.

AJ

Svårt välja diskdrive

Finns det både 3,5- och 5.25-tums diskdrivar till 128-an, och i så fall, vilken skall man köpa? Jag vill kunna använda den i C64- och C128-läget och spela och spara mina program på. Jag vill ha råd om vilken diskdrive jag bör köpa.

Magnus

Ja, båda sorterna finns. 3,5-tumsmodellen heter 1581, men den kan du glömma om du tänkt spela köpta spel. För egen programmering är den dock ett bra val. 5,25-tumsmodeller finns det gott om. 1541, 1541-II, 1570, 1571 och "piratdrivar". 1541 är den äldsta, och på den brukar de flesta kopieringsskydden fungera.

1570/71 är speciellt anpassade till C128, men fungerar även till C64. Mitt råd blir nog att välja 1571.

AJ

Fyrspelsadapter funkade bara för tre

OOPS! Fel igen! Det blev ett fel i ritningen på fyrspelsadaptern.

Tyvärr smög sig ett fel in i kopplingsschemat. Där är angivet att joystick 3's ben 6 skall kopplas till paralellkontaktens ben 1. RÄTT svar skall vara: Joystick 3's ben 6 skall anslutas till ben 13.

Detta fel gjorde att joystick 3 inte fungerade att skjuta med.

Jag har fått några samtal från folk som undrar varför det inte fungerar på deras piratkopierde spel, och svaret är enkelt: klantiga knäckningar. Beklagar besväret.

Christer Bau

DISKETT PostOrder

Telefon
040-97 16 63
Dygnet Runt
Telefon Passning 10^{00} - 18^{00}
FAX: 040- 12 42 74

SUPRA DRIVE
XP 20Mb, 512kb RAM
5695:-
XP 20Mb, 2Mb RAM
7995:-

NAKSHA MOUSE
FÖR AMIGA & ATARI ST
400:-

SUPRADRIVE 3,5" EXTERN
FÖR AMIGA 500/2000
745:-

SUPRA DRIVE
XP 40Mb, 512kb RAM
7995:-
XP 40Mb, 2Mb RAM
9795:-

SPELPROGRAM TILL 64:an

	Kass	Disk		Kass	Disk
A.M.C	119:-	169:-	Knights of Legend		215:-
AAargh!	119:-	169:-	Laser Squad	119:-	169:-
Action Fighter	119:-	169:-	Legende of Blacksilver		169:-
Airborne Ranger	119:-	169:-	Live & Let Die	119:-	169:-
Airwolf II	59:-		Maze Mania	119:-	169:-
Atomix	119:-	169:-	Night Dawn	119:-	169:-
Avenger	119:-	169:-	Paperboy	59:-	
Baal	119:-	169:-	Parallax	59:-	
Bard's Tale II		215:-	Pirats	169:-	169:-
Bard's Tale III		169:-	Pit Stop 2	59:-	
Battleship	59:-		Point X		99:-
Beam	119:-	169:-	Pool of Radiance		259:-
Blasteroids	119:-	169:-	PowerBoat	119:-	169:-
Blood Money	119:-	169:-	PowerDrift	119:-	169:-
Bloodwych	119:-	169:-	Project Stealth Fighter	169:-	169:-
Blue Angel 69	119:-	169:-	Rambo	59:-	
BombJack 2	59:-		Red Storm Rising	169:-	169:-
Citadel	119:-	169:-	Rick Dangerous	169:-	169:-
Carrier Command	119:-	169:-	Road Runner	59:-	
Champions of Krynn		259:-	Rock'N'Roll	119:-	169:-
Corporation	119:-	169:-	Running Man	119:-	169:-
Crackdown	119:-	169:-	Saboteur 2	39:-	
Curse of Azure Bonds		259:-	Salamander	59:-	
Cybernoid	119:-	169:-	Shaolins Road	59:-	
Dark Fusion	119:-	169:-	Silent Service	119:-	169:-
Demons Winter		215:-	Skate Crazy	119:-	169:-
Dominator	119:-	169:-	SlapFight	119:-	169:-
DNA Warrior	119:-	169:-	Spherical	119:-	169:-
Dragon Spirite	119:-	169:-	Summer Games	59:-	
Dynamite 100%	149:-	169:-	Super Hang-On	59:-	
Dynasti Wars		169:-	SuperSports	59:-	
Exploding Fist	59:-		Super Wonderboy	119:-	169:-
F-15 Strike Eagle	119:-	169:-	Terry's Big Adventure	119:-	169:-
First Strike	119:-	169:-	Test Drive II	119:-	169:-
Flimbo's Quest	119:-	169:-	They Sold a Million	149:-	169:-
Gothik	119:-	169:-	Time Machine	119:-	169:-
Green Beret	59:-		Titan	119:-	169:-
Gunship	169:-	215:-	TNT	169:-	259:-
Hammerfist	119:-	169:-	Volleyball Simulator	119:-	169:-
Heavy Metal	119:-	169:-	W.C Leaderboard	59:-	
Hillsfar		259:-	Wanderer 3D	119:-	169:-
IK+	59:-		Warlock's Quest	119:-	169:-
Impossible Mission 2	59:-		Wasteland		169:-
Italy '90	129:-	169:-	Winter Games	59:-	
Karanov	119:-	169:-	World Games	59:-	
Kick Off 2	119:-	169:-	Yie Ar Kung-Fu	59:-	

SPELPROGRAM TILL AMIGA

	Disk		Disk
688 Attack Sub	259:-	Loom	329:-
Alien Legion	249:-	Magic Fly	289:-
Artura	259:-	Navy Moves	279:-
Astraroth	259:-	Operation Sthealth	289:-
BattleHawk 1942	259:-	Oriental Games	289:-
Battle Master	289:-	P.O.W	259:-
Beach Volley	259:-	Pacland	259:-
Beam	259:-	Paladin	199:-
Bio Challenge	259:-	Phobia	199:-
Blitzkrieg May 1940	289:-	Pirates	299:-
Bloodwych	259:-	Premier Collection	259:-
Blue Angel 69	229:-	Pool of Radiance	289:-
BSS Jane Seymore	259:-	Power Drift	199:-
Champions of Krynn	329:-	Powerdrome	229:-
Chariots of Wrath	259:-	Rainbow Island	259:-
Colonel's Bequest	429:-	Rampage	259:-
Conquest of Camelot	429:-	Red Storm Rising	299:-
Cosmic Pilot	259:-	Rick Dangerous	259:-
Custodian	199:-	Roller Coaster	199:-
Days of Thunder	259:-	Rollout	199:-
Debut	329:-	S.D.I Sega	249:-
Dominator	259:-	Savage	249:-
Dungeon Master	329:-	Scorpio	249:-
Dynamite Dux	259:-	Second Front	329:-
Elite	259:-	Shogun	259:-
Eskimos Games	229:-	Spherical	199:-
F-19 Stealth Fighter	349:-	S.T.A.G.	249:-
Fast Break	289:-	Super Wonderboy	259:-
Fire & Brimstone	259:-	Zynaps	199:-
Flying Shark	289:-	Obliterator	199:-
Gemini Wings	199:-	Terry's Big Adventure	259:-
Grand Monster Slam	199:-	Thunderbirds	259:-
Gremlins 2	289:-	Time Machine	249:-
Gunship	289:-	Titan	239:-
Hyperdome	199:-	Tusker	249:-
I Ludicrus	199:-	TV Sports Football	259:-
Immortal, The	299:-	Unreal	329:-
Interceptor	249:-	Viking Child, The	299:-
Joan of Arc	239:-	Viktory Road	229:-
Killing Game Show	259:-	Voyager	249:-
Kristal, The	339:-	W.C. Leaderboard	199:-
Leaderboard Birdie	259:-	Wanderer 3D	199:-
Legend	199:-	War in the Middle Earth	229:-
Legend of the Lost	289:-	Wayne Gretzky	269:-
Leonardo	199:-	Wings	259:-
Light Force	269:-	Xenon 2	249:-

Resevation för slutförsäljning. Reservation för momsändring. Alla priser inklusive moms.

Södra Förstadsgatan 70B 214 20 MALMÖ

Bygg en trasslig väg

■ ■ ■ Twixt är datorversionen av Algas spel med samma namn till C128.

Det är ett spel för två spelare som går ut på att bygga en väg från ena sidan till den motstående, samtidigt som motståndaren ska hindras.

Blå spelare går från vänster till höger, röd uppifrån och ner.

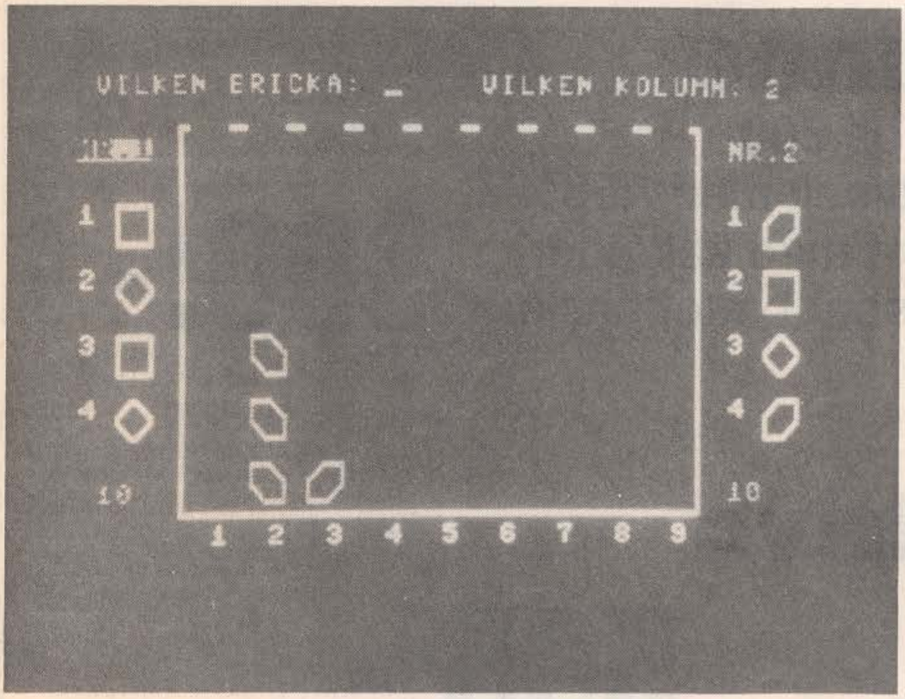
Man placerar ut stationer (punkter) på en spelplan. För att bygga en vägsträcka ska man placera en station två hopp rakt fram och ett åt sidan, precis som en häst i schack. Har man byggt en vägsträcka kan inte motståndaren korsa linjen.

Joysticken ska vara i port 2. Och gör man ett vinnande drag tycker man först på mellanslagstangenten.

Per Andersson,
Helsingborg.

400:-

```
10 PRINT "<CLR,CTRL-G>":0,1:1,4:
   2,7:3,3:4,1:3,1
11 FOR Y=6 TO 199 STEP 9:FOR X=7
   TO 155 STEP 7:IF (Y=6 OR
   Y=195) AND (X=7 OR X=154) THEN
   NEXT X,Y:1,X,Y:NEXT X,Y
13 2,10,15,10,186,,1:
   2,150,15,150,186,,1:
   3,14,10,147,11,,1:
   3,14,190,147,191,,1
16 DIM A(63),G(24,24),G$(24,24):
   A(29)=40:A(32)=130:A(35)=40:
   V=11:W=V:X=167:Y=136:C=2:K2=0
19 FOR N=1 TO 63:POKE N+3583,A(N):
   IF N<9 THEN READ X(N),Y(N):
   NEXT N:NEXT N
22 DATA -2,-1,-1,-2,-2,1,1,-2,2,
   -1,-1,2,2,1,1,2
25 IF (2)=1 AND Y>50 THEN IF NOT
   (V=1 AND W=2) AND NOT (V=22
   AND W=2) THEN Y=Y-9:W=W-1
30 IF (2)=3 AND X<310 THEN IF NOT
   (V=21 AND W=1) AND NOT (V=21
   AND W=22) THEN X=X+14:V=V+1
35 IF (2)=5 AND Y<230 THEN IF NOT
   (V=1 AND W=21) AND NOT (V=22
   AND W=21) THEN Y=Y+9:W=W+1
40 IF (2)=7 AND X>30 THEN IF NOT
   (V=2 AND W=1) AND NOT (V=2 AND
   W=22) THEN X=X-14:V=V-1
45 IF (2)=128 AND G(V,W)=0 THEN
   C,V*7-1,W*9-4,V*7+1,W*9-2,,1:
   G(V,W)=C:1,0,,,,,1:DR=DR+1:
   GOTO 100
50 1,X,Y:1,1,4,,,,1:GOTO 25
100 F=0:FOR A=-2 TO 2 STEP 4:FOR
   B=-1 TO 1 STEP 2
101 F=F+1:M=1:IF
   (G$(V,W),RIGHT$(STR$(F),1))
   THEN 105
103 IF V+A>0 AND W+B>0 THEN IF
   G(V,W)=G(V+A,W+B) THEN
   C,V*7,W*9-3 TO
   (V+A)*7,(W+B)*9-3:ON FGOSUB
   120,,140,,160,,180
105 F=F+1:M=1:IF
   (G$(V,W),RIGHT$(STR$(F),1))
   THEN 111
107 IF V+B>0 AND W+A>0 THEN IF
   G(V,W)=G(V+B,W+A) THEN
   C,V*7,W*9-3 TO
   (V+B)*7,(W+A)*9-3:ON F/2GOSUB
   130,150,170,190
111 NEXT B,A:GOSUB 300:IF DR<480
   THEN C=2-(C=2):GOTO 25:
   A$="INGEN":K2=1:GOTO 400
120 FOR I=V-3*M TO V-1*M STEP M:
   Q=I:Z=W:T=5:GOSUB 200:Q=I+2*M:
   Z=W-1:T=3:GOSUB 200
122 IF I<>V-3*M THEN Q=I:Z=W:T=4:
   GOSUB 202:Q=I+1*M:Z=W-2:T=6:
   GOSUB 202:Q=I:Z=W+1:T=4:GOSUB
   202:Q=I+1*M:Z=W-1:T=6:GOSUB
   202:IF I=V-2*M THEN T=8:GOSUB
   202
125 IF I=V-1*M THEN Q=I:Z=W:T=2:
   GOSUB 202:Q=I-1*M:Z=W-2:T=8:
   GOSUB 202:Q=I+1*M:Z=W+1:T=2:
   GOSUB 202
127 NEXT I:RETURN
130 M=-1:GOSUB 150:RETURN
140 M=-1:V=V-2:W=W+1:GOSUB 120:
   V=V+2:W=W-1:RETURN
150 FOR I=W-3 TO W-1:Q=V:Z=I:T=8:
   GOSUB 202:Q=V+1*M:Z=I+2:T=2:
   GOSUB 202
152 IF I<>W-3 THEN Q=V:Z=I:T=7:
   GOSUB 200:Q=V+2*M:Z=I+1:T=1:
   GOSUB 200:Q=V-1*M:Z=I:T=7:
   GOSUB 200:Q=V+1*M:Z=I+1:T=1:
   GOSUB 200:IF I=W-2 THEN T=3:
   GOSUB 200
155 IF I=W-1 THEN Q=V:Z=I:T=5:
   GOSUB 200:Q=V+2*M:Z=I-1:T=3:
   GOSUB 200:Q=V-1*M:Z=I+1:T=5:
   GOSUB 200
157 NEXT I:RETURN
160 M=-1:GOSUB 120:RETURN
170 V=V-1:W=W+2:GOSUB 150:V=V+1:
   W=W-2:RETURN
180 V=V+2:W=W+1:GOSUB 120:V=V-2:
   W=W-1:RETURN
190 M=-1:V=V+1:W=W+2:GOSUB 150:
   V=V-1:W=W-2:RETURN
200 IF M=-1 THEN
   T=T+4*(T>4)-4*(T<4)
201 G$(Q,Z)=G$(Q,
   Z)+RIGHT$(STR$(T),1):RETURN
202 IF M=-1 THEN T=T+2*(T=4 OR
   T=8)-2*(T=2 OR T=6)
203 GOTO 201
300 N=0:Q=V:Z=W:Q2=N:Z2=N:A(N)=N:
   GET A$
302 (Q=V AND Z=W AND T=9) OR
   ASC(A$)=0
303 T=0:IF A(N)>0 THEN
   T=INT(A(N)/1E+5):
   Q=INT((A(N)-T*1E+5)/1000):
   Z=A(N)-T*1E+5-Q*1000
305 T=T+1:IF (G$(Q,Z),
   RIGHT$(STR$(T),1),1) THEN 305:
   IF T=9 THEN A(N)=0:N=N-1:GOTO
   320
307 IF Q+X(T)<0 OR Z+Y(T)<0 THEN
   305:IF G(Q,Z)<>G(Q+X(T),
   Z+Y(T)) THEN 305
309 T$="0"+RIGHT$(STR$((Q+X(T))*1
   000+Z+Y(T)),4-(Q+X(T)>9))
310 FOR K=0 TO N-1:IF
   RIGHT$(STR$(A(K)),
   5)=RIGHT$(T$,5) AND K<>N THEN
   K=99:NEXT K:GOTO 305:NEXT K
315 A(N)=T*1E+5+Q*1000+Z:N=N+1:
   Q=Q+X(T):Z=Z+Y(T):
   A(N)=Q*1000+Z
320 IF (Q=1 AND C=2 AND Q2<>1) OR
   (Q=22 AND C=2 AND Q2<2) THEN
   Q2=Q2+Q:IF Q2=23 THEN
   A$="BL]":GOTO 400
325 IF (Z=1 AND C=3 AND Z2<>1) OR
   (Z=22 AND C=3 AND Z2<2) THEN
   Z2=Z2+Z:IF Z2=23 THEN
   A$="R\D":GOTO 400
333 :RETURN
400 FOR K=1 TO 16+K2*2:
   1,0,K+4-K2,MID$(A$+" SPELARE
   VANN",K,1):1,39,K+4,
   MID$("SPELA MER J EL N",K,1):
   NEXT K
405 GET A$:IF A$="J" THEN RUN:IF
   A$<>"N" THEN 405:0:END
```


ETT KORT OCH EFFEKTIVT 64-PROGRAM.

Det här trevliga spelet åstadkommer datorn om programmet nedan knappas in.

```
1 PRINT ''<CLR>'':POKE 53280,0:POKE
  53281,0:DEF FN
  E(Z)=G(B+(Z=1)-(Z=2),
  N(B)+(Z=3))
2 DEF FN Q(Z)=INT(RND(1)*-6)+9+10
  *INT(RND(2)*4+1):DEF FN
  W(Z)=Z-10*INT(Z/10)
3 M$(1)=''<SHIFT-N,SHIFT-M,DOWN,
  2 LEFT,SHIFT-M,SHIFT-N>'':
  M$(2)=''<SHIFT-O,SHIFT-P,DOWN,
  2 LEFT,SHIFT-L>º'':
  M$(3)=''<SHIFT-N,SHIFT-P,DOWN,
  2 LEFT,SHIFT-L,SHIFT-N>'':
  M$(4)=''<SHIFT-O,SHIFT-M,DOWN,
  2 LEFT,SHIFT-M>º'':S$=''<6 RIGHT>
  ''
4 FOR X=1 TO 5:F$=F$+S$:NEXT:FOR
  X=1 TO 20:F$=F$+''<DOWN>'':NEXT
5 PRINT ''<LT. RED,2 SPACES>
  VILKEN BRICKA:''S$''VILKEN KOLUMN
  :<DOWN,GRAY 3>''
6 PRINT S$''<CBM-A,2 SPACES,
  SHIFT-C,2 SPACES,SHIFT-C,
  2 SPACES,SHIFT-C,2 SPACES,
  SHIFT-C,2 SPACES,SHIFT-C,
  2 SPACES,SHIFT-C,2 SPACES,
  SHIFT-C,2 SPACES,SHIFT-C,
  2 SPACES,CBM-S>'':FOR X=1 TO 17:
  PRINT S$''<SHIFT-B>
  ''SPC(26)''<SHIFT-B>'':NEXT
7 PRINT S$''<CBM-Z,26 SHIFT-C,
  CBM-X> ''S$S$;:FOR X=1 TO 9:
  PRINT X;:NEXT
8 FOR X=1 TO 4:FOR Y=1 TO 2:
  S(Y,X)=FN Q(Z):NEXT Y,X:FOR R=1
  TO 27:FOR P=1 TO 2
9 PRINT ''<HOME,RIGHT,4 DOWN,
  LT. BLU>''CHR$(18+RV)''NR.1''SPC(3
  0)CHR$(146-RV)''NR.2'':GOSUB 19
10 U=17:GOSUB 25:A=VAL(A$):U=37:
   GOSUB 25:B=VAL(A$):IF N(B)=6
   THEN 27
11 N(B)=N(B)+1:C=S(P,A):
   G(B,N(B))=C:S(P,A)=10:GOSUB 19:
   POKE 54296,15:POKE 54296,0
12 POKE 646,FN W(C):PRINT
   ''<HOME,RIGHT>''MID$(F$,28-3*B,
   25-3*N(B)+3*B)M$(C/10);
13 IF N(B)=6 THEN PRINT
   ''<2 UP,2 LEFT,GRAY 3,2 SHIFT-C>
   ''
14 FOR X=1 TO 3:U=0
15 IF C=FN E(X) THEN U=20:GOTO 18
16 IF INT(C/10)=INT(FN E(X)/10)
   THEN U=10:GOTO 18
17 IF FN W(C)=FN W(FN E(X)) THEN
   U=5
18 SC(P)=SC(P)+U:NEXT X:
   RV=128*-(RV=0):S(P,A)=FN Q(Z):
   NEXT P,R
19 PRINT ''<HOME,6 DOWN>'':FOR X=1
   TO 4:FOR Y=1 TO 2:PRINT
   ''<GRAY 3>''X;
20 POKE 646,FN W(S(Y,X)):PRINT
   M$(S(Y,X)/10)SPC(29)''<UP>'';:
   NEXT Y:PRINT ''<DOWN>'':NEXT X
21 PRINT ''<DOWN,LT. BLU>
   ''SC(1)SPC(30+(SC(1)>9)+(SC(1)
   >99))SC(2):IF R<28 THEN RETURN
22 PRINT ''<3 DOWN,LT. RED,
   2 SPACES>PARTIET [R SLUT VILL
   NI SPELA IGEN ?<4 UP>'':GET A$:
   IF A$='''' THEN 22
23 IF A$=''J'' THEN RUN
24 PRINT ''<CLR>''MID$(F$,18,
   25)''<GRAY 3>REDAN TR\TTNAT<BLA
   CK>'':END
   IF A$<''1'' OR A$>RIGHT$(STR$(IN
   T(U*.25)),1) THEN 25
25 PRINT ''<HOME,DOWN,LT. RED>
   ''SPC(U)''<CBM-P,LEFT>'';:GET A$:
   IF A$<''1'' OR A$>RIGHT$(STR$(IN
   T(U*.25)),1) THEN 25
26 PRINT A$:RETURN
27 PRINT ''<HOME,2 DOWN,LT. GRN>
   ''S$''<4 SPACES>
   DEN KOLUMNEN [R FULL'':FOR X=1
   TO 555:NEXT X
28 PRINT ''<HOME,2 DOWN,LT. RED>
   ''S$''<24 SPACES>'':GOTO 10
```

Brickor med poäng

■■■ Match it är ett spel för två spelare till C64. Det går ut på att placera ut brickor i kolumner. Man får poäng efter hur brickan ser ut och hur den placeras.

Placerar man en bricka med samma färg som en annan bredvid eller på denna får man fem poäng. En bricka med samma form ger 10 poäng, exakt lika ger 20 poäng om den placeras bredvid eller ovanpå. Insändaren har lyckats få 1005p.

Per Andersson
Helsingborg

300:-

Himla bra 64-program
Datormagazin
Karlbergsvägen 77-81
113 35 Stockholm

Skicka hit dina bästa

REGLER:

■ Bidrag skickas till Datormagazin, Karlbergsvägen 77-81, 113 35 Stockholm. Märk kuvertet: PRG-tips.

■ Programmen bör inte överstiga 100 rader och ska skickas in på kassett eller diskett.

■ Bifoga alltid en förklaring till ditt program och vilken dator det är till (vi publicerar bara program till C64, C128, Plus 4 och Amiga). Skriv även ut ditt namn, din adress, telefonnummer och personnummer.

■ Programmet får inte ha publicerats i andra tidningar — svenska eller utländska. I ditt brev måste du också försäkraatt du har upphovsrätt till programmet.

Publicerade bidrag belönas med presentkort på mellan 50 kronor och 1000 kronor.

Pengar betalas inte ut om vi upptäcker i efterhand att ett bidrag har "stulits". Syndaren stängs sedan ute från Datormagazin för all framtid.

■ Bifoga adresserat och fullt frankerat kuvert om du vill ha bidraget i retur.

Det tar ungefär en månad innan vi kan lämna besked om ditt program platsar. Vi lagrar också för framtida behov, så ditt program kanske inte publiceras direkt.

Så om du gör ett himla bra fotbollsspel kanske vi väntar med det till säsongen börjar.

Strunta i krångliga POKES

–Expanderad BASIC för nybörjare

I dagsläget är C64-hackers inte speciellt bortskämda med Basicexpansioner. Men det finns!

Datormagazins Anders Jansson har testat svenska *Exquisite C64 BASIC v4.0.*

Ett program som gör det enklare att programmera 64:an. Du kan glömma alla krångliga POKES!

Skaparen av Exquisite C64 Nasic 4.0, Mac Larsson från Malmö, vid sin datoranläggning. Mac Larsson vann Datormagazins programmeringstävling 1987 med SYS-BASIC, föregångare till Exquisite C64 Basic.

I tidernas begynnelse, dvs runt 1983 när C64:an föddes, då var det inte lätt! Att hacka Basic, menar jag. Den i C64:an inbyggda Basic 2.0 var/är inte mycket att jubla åt.

Så tyckte också en massa andra programmerare, och snart fanns mängder av underlättande Basicexpansioner att köpa. Så en vacker dag försvann de bara. De som i dagsläget satsar på C64 och Basic får det tufft.

En sorglig sannsaga, men tar den slut här? Nej! En "ny" expansion har nyligen dykt upp. Nu heter den "Exquisite C64 Basic v4.0" (hädanefter förkortat till "Exq"), men har tidigare även hetat SYS-BASIC.

Mannen bakom programmet heter *Mac Larsson*, och brukar stundom figurera i en känd datortidnings spalter!

■ 114 nya kommandon

Många av kommandona i Exq gör samma sak som ett enkelt POKE skulle göra. Men man har då (i bästa fall) ett beskrivande namn på kommandot istället för en intetsägande minnesadress. Bland de 114 nya kommandona och funktionerna hittar vi t ex spritekommandon, spriteeditor, teckeneditor, dubbla textskärmar och avbrottsstyrd musik.

Musiken kan spela vidare även om programmet skulle stoppas.

En annan tjusig finess i Exq är att man kan ha två olika Basicprogram i minnet samtidigt.

Man kan t ex arbeta med ett program i det större minnesutrymmet och samtidigt ha testsnuttar och liknande i det andra. Programmen kan inte köra samtidigt, eller kommunicera med varandra.

Exq innehåller även en del kommandon för hjälp vid felsökning och programutveckling, t.ex. **TRON** (TRace ON), **AUTO** och **APPEND.**

Med APPEND kan man "haka på" programrutiner från disk till programmet i minnet. Här hade det suttit fint med ett RENUMBER-kommando också, men det finns tyvärr INTE.

■ Laddar utan SPRITES

Vid uppstarten får man välja om man vill installera en band- eller diskturbo. Diskturbon klarar inte av att ladda program om det samtidigt finns sprites på skärmen. Baah!

I manualen påpekas visserligen detta, men varför inte åtgärda problemet istället? Det skulle kräva tio ynka bytes för att fixa till det.

Högupplösningsgrafik har aldrig varit enkelt, och blir inte speciellt mycket enklare med Exq heller. Exq har kommandon för högupplösningsgrafik, men de enda kommandon som existerar för att verkligen rita är **POINT** och **BOX**. Visserligen kan man klara sig rätt långt med dem, men för att rita linjer och cirklar måste man skriva en Basicrutin som räknar ut och plottar varje enskild punkt.

På disketten finns demonstrationsprogram som visar hur man gör, men det går lååångsamt! Även för enkla bilder är det lönsamt att rita dem en gång, spara dem på disk, och sedan ladda in dem när de skall visas.

När jag ändå gnäller på Exqs grafik skall jag passa på att gnälla över spritekommandonas s k binära mallar. Mallarna består av åtta tecken (ettor och nollor).

För att t ex visa sprite 0 (noll) gör man bland annat:

```
SPRON 00000001.
```

Detta är måhända lätt att förstå, men det är inte alltid man i förväg vet vilka spritar som skall vara på. Det blir omöjligt att låta ett program räkna ut vilka spritar som skall visas i ett visst ögonblick. "Binär mal"-dumheter!

Här skall det vara ett vanligt numeriskt värde eller ett variabelnamn, för något annat blir i praktiken värdelöst!

Om Mac Larsson hade gjort så att datorn kunnat räkna med binära och hexadecimala tal hade detta underlättat ofantligt mycket.

Så vad skall man ge Exq i slutbetyg?

Tja, man kan inte få allt i en enda Basicexpansion.

■ Mest för nybörjare

Exq verkar försöka täcka så många områden som möjligt, men blir på samma gång bara halvbra på det mesta.

Erfarna Basicprogrammerare kommer snart att märka att Exq inte är riktigt genomtänkt på alla punkter.

Exquisite Basic ger nog mest utbyte för nybörjaren, som vill lära sig lite om datorn och dess egenskaper. Och Exquisite Basic är absolut inget för den som tänker programmera grafik i massor.

En liten "köpguide" från mig allra sist:

- ■ Nybörjare - Köp den!
- ■ Medelhackers - Tja...
- ■ Proffs - Skriv något bättre själv istället

Anders Janson

Exquisite C64 Basic v4.0.

C 6 4 / 1 2 8

Pris: 135 kronor.
Leverantör: Mac Larsson, postgiro 4875151-5.
Systemkrav: C64 med diskdrive.

"Zip" med gasen i botten!

- Klubben byggde egen bilsimulator

ENKÖPING (Datormagazin) **Datorklubben Zips idéer tog inte slut för att konstutställningen var över.**

När tavlorna åkt ut fick Amigan ta plats i ett gammal bilvrak.

Klubben byggde en egen bilsimulator och utmanar nu andra klubbar på simulator race!

–Ja, det är väl häftigt! säger Allan Stenlund, 23, ordförande och grundare av datorklubben Zip i Enköping. Det var Zip som arrangerade utstälningen av Amigakonst, som beskrevs i ett reportage i förra numret av Datormagazin.

–Det började med att vi hade ett möte för några månader sedan. Stellan Djurekloo *(videokonsult och Amiga-specialist)* berättade om hur han hade varit med och monterat in en videoprojektor i en sportbil.

Klubben hade först i åtanke att göra en flygsimulator i sin gamla lokal. När förslaget om en bilsimulator föddes så var det många som var emot det till en början.

— De tyckte att det lät för svårt, säger Allan. Men ungdomen i dag har inga visioner, de sitter bara och säger "det går inte".

— Jag blev så arg att jag på studs bestämde mig för att det visst gick, fortsätter han. Och det visade sig att det inte var så svårt, så nu brukar jag pika grabbarna när de blir för sturska över bilprojektet.

Först var man förstås tvungen att hitta en skrotbil att bygga in hela simulatorn i. En god vän till Allan hade en fastvuxen bil som de började bända loss för att sedan riva ut hela innanmätet i.

— Grovjobbet gjorde vi utomhus hus, men sedan rullade vi in den i ett garage och gjorde resten.

Med ratten, gaspedalen och bromsen styr man. Chocken fungerar som fireknapp. Det är bara att tuta och köra!

■ Tog vad de kom över

Klubben tog vad de kom över för att kunna bygga sin simulator. I motorhuven är det nu en salig härva av koppartrådar, gamla lampsladdar och annat. Men det fungerar!

— Det fungerade hela tiden bättre och bättre, men nu är vi nöjda,bekräftar Allan. Bilen var inte svår att göra, bara man är lite full i fan.

— Datorn, en Amiga, och förstärkaren står i bakluckan, förklarar Allan. Elsladden går in genom tanklocket. Ratten, gaspedalen och bromsen är kopplade till joystickporten. Fireknappen kan till exempel vara chokeknappen eller ljusknappen.

För att inte ljusinsläppet ska bli för stort har Zip målat alla rutor svarta, vilket kan vara en god idé enligt Allan. Sedan ställde klubben en TV på huven och en presenning på den.

— Nu har vi skaffat oss en egen TV så nu ska vi bygga in den i en låda eller något liknande.

När TV:n är på plats sätter man in högtalare i bilen och det är bara att köra.

— Nästa projekt för klubben är att bygga en flygsimulator, berättar Allan stolt. Vi har fått tag på en gammal flygspak och eventuellt en helikopterspak så vi kommer väl att bygga in de i någon sorts bur eller något.

■ Kö vid visningen

Söndagen den 18 november visade klubben upp sin bil på marknaden i Skolstad. Intresset var stort framförallt bland de mindre barnen.

— I två timmar hade vi kö, säger Allan. Många av de mindre barnen "körde" tillsammans med sina föräldrar. Pappan skötte pedalerna och sonen eller dottern satt i knät och styrde.

— Det var en liten kille på omkring fyra år som körde själv, fortsätter han. Killen nådde knappt ner till pedalerna och han kraschade hela tiden, men han körde ändå hela tiden med ett saligt flin i ansiktet.

Klubben Zip har en hel del ideér i luften, men närmast och mest jordnära ligger ändå hoppet om en lokal.

— Vi kanske får en snart, säger Allan hoppfullt. Det vore skönt.

Annars är hela klubben, med Allan Stenlund i spetsen, i kämpartagen och utmanar glatt alla andra klubbar till race nästa sommar.

— Bygg bilar ni också! uppmanar han. Så korar vi svenska mästaren nästa sommar.

Ingela Palmér

"Zip" stoltserar framför sin nybyggda bilsimulator.

Allt som behövs är en gammal skrotbil och en datorutrustning. Ta det du kommer över i sladdväg och sedan är det bara att sätta igång att bygga din bilsimulator!

FAKTA:

Zip är en klubb för Amigaägare.
Vill man bygga bilsimulatorn eller ha information klubben ombeds man kontakta:

Zip c/o Allan Stenlund
Torggatan 29A
100 31 Enköping

Wiklund startar egen klubb

– Nu är NPD mer än bara PD-bibliotek

Från början var det "bara" ett vanligt PD-bibliotek. Men nu har NPD med Lasse Wiklund och Clas Tegenfeldt i spetsen brutit sig loss och bildat en av Sveriges största Amigaklubbar.

Nu rör det på sig i Linköping. Hemort för Nordiska PD-biblioteket (NPD), som alltså brutit sig loss från användarföreningen AUGS.

Datormagazin har talat med en glad Lasse Wiklund om den nya klubben.

– Vi har ca 3.170 registrerade medlemmar nu, säger en stolt Lasse.

Det var Lasse och Clas Tegenfeldt som i slutet av sommaren tog steget fullt ut och omvandlade PD-biblioteket till en alldeles egen klubb. Nu är det bara medlemspriset på PD-disketterna som man har gemensamt med AUGS.

– Clas och jag tyckte att AUGS blev en alltför stor och byråkratisk organisation, förklarar han. Själva huvudsyftet med en Amigaklubb, glädjen över att ha en dator, försvann hos AUGS.

– Trots att vi också är stora är vi färre som fattar besluten, fortsätter han. Det blir inte så många motstridiga viljor på det sättet.

FAKTA:

Nordiska PD-biblioteket
Box 2011
580 20 Linköping
Telefon: 013-72026
013-112577
013-159994
Postgiro 596437-4
BBS:
013-112196 *300-2400 bps*
013-102710 *300-2400 bps*
013-102711 *300-2400 bps*
013-102712 *14400 bps*
Medlemsavg: 150 kr.

■ Svensk AmigaDOS

Medlemmarna märker det bland annat på fler rabatterbjudanden och på den svenska AmigaDOS manual som alla nya medlemmar får.

Medlemmarna i NPD, som klubben förkortas, får fyra medlemsdisketter varje år, rabatterbjudanden och billiga PDdisketter som numera är över 4.000 till antalet.

– Ja, sedan har vi öppnat en BBS med fyra ingångar där alla Fish-diskarna ligger. Medlemmar har fri tillgång till basen, säger Lasse.

Clas Tegenfeldt (t. v.) och Lasse Wiklund (t. h) var också grundarna till klubben Nordiska PD-biblioteket.

– Jag tror det är Sveriges största Amiga BBS, tillägger han blygsamt.

Basen är något av klubbens stolthet och när man väl får Lasse att börja prata om den väller det ut intressanta fakta.

■ Supportmöte

– Hk-Electronics har öppnat ett supportmöte och så snart vi får NT att fungera som det ska kommer vi att vara kopplade till UseNET.

– Sedan har jag en jätteidé som kanske blir verklighet, säger han hoppfullt. Det finns ett program som tar ner satellitbilder så att man får färdiga väderkartor. Eventuellt kommer det alltså att ligga väderkartor i basen framöver.

■ Principfast

Projekt och idéer är något som Lasse Wiklund aldrig har saknat, så går inte det inte med väderkartan kanske det blir något annat istället

Dock, en sak har han alltid varit benhård på och det är moralen. Lasse har aldrig varit någon av piratkopiering, vilket även gäller i den nya basen.

– Vi har en "filpolis" vid namn Björn Svensson, säger han. Björn rensar ut en hel del....

Ingela Palmér

KlubbNytt

■ **AGAR C-64 + Amiga Grupp** söker flera medlemmar. En klubb med många medlemsförmåner. Tex billiga diskar mm. Om ni vill ha information om klubben skriv ett brev. Glöm inte svarsporto!

Skicka brevet till Jonas Björk, Kurirg. 14B, 254 53 Helsingborg.För C-64 till Hans Wikander, Trekantsg. 10, 254 54 Helsingborg.

■ **FREDRIK JAGERHEIM** informerar oss om att klubben **SAUG** i Glimåkra är nerlagd. Att hålla på med en klubb var mer tidskrävande än han trodde.

Han meddelar sitt djupa deltagande med alla som "har blivit lurade".

✯ **64-AKADEMIN** har kommit ut med sin tidning där de bland annat introducerar en nyhet, **English Library.**

Ett nytt PD-bibliotek med specialimporterade disketter för 64:an. För övrigt meddelar de att de har *medlemstopp* för tillfället.

Ulf Eriksson som har varit en av drivkrafterna bakom 64-Akademin skriver också att Scandinavien PD är helt skilt från 64-Akademin eftersom han har startat det ensam.

■ **VIC-BOYS** har även de kommit ut med sin tidning, där de påminner sina medlemmar om julträffen som är den 21 December.

■ **EMPIRES COMPUTER ORG.** som kanske inte är en så stor förening har ändå fullt upp. De har skickat ut ett infoblad om nya produkter som de lyckas spåra upp till sina C64:or och 128:or.

■ **DIGITAL** har också kommit ut med sin tidning. Det här numret är en jubileums utgåva eftersom det är det tionde numret. Digital har adressen: Digital c/o Geir Haugen, Gulla, N-6655 Vindöla, Norge.

OBS!

■ Eftersom nästa nummer är det sista i år har vi tänkt ha en Föreningslista en sista gång. Skriv eller ring om allt nytt ni har på gång!

BasBabbel

■ **SOFWARE CENTER** är för närvarande stängd p.g.a ombyggnad. Basen bli i samband med ombyggnaden support-BBS för SBBS i hela landet. Basen beräknas vara igång igen runt jul igen.

■ **MARTIN SANDBERGS** bas heter *TLB PC*, så glöm det som stod i förra numret!

■ **PHENOMENA BBS** är en helt ny bas som kör med NT. Endast Amigafiler. Öppen dygnet runt. Hastigheterna är 300-2400 bps. Sysop är Niklas Noring.

Tel:033-11 56 59

Beställ för mer än 500 kr och du får ett spel – värde 129 kr

SPEL TILL COMMODORE 64/128

	KASS	DISK
4 X 4 OFF ROAD RACING	59	
ABC MONDAY NIGHT FOOTB.		369
ACE I & ACE II	59	
AFTERBURNER	59	
AIRBORNE RANGER	179	
AIRWOLF I	59	
AMAZING OLLIE	129	
ANTIRIAD	59	
ARKANOID I	59	
ATOMIC ROBOKID	149	199
ATOMIX	149	199
BACK TO THE FUTURE II	159	199
BADLANDS (cart)	249	249
BARBARIAN II	79	
BARDS TALE II		129
BARDS TALE III		219
BATTLES OF NAPOLEON (SSI)		349
BEYOND THE ICE PALACE	59	
BIG FOOT	59	
BIONIC COMMANDO	59	
BLADES OF STEEL		249
BLOOD MONEY	149	199
BUCK ROGERS		299
BUGGY BOY	59	
CALIFORNIA GAMES	79	
CAPTAIN BLOOD	59	
CASTLE MASTER	149	199
CAULDRON I & II	59	
CAVEMAN UGH-LYMPICS		129
CHAMPIONS OF KRYNN (SSI)		299
CHAMPIONSHIP BASKET	59	
CHAMPIONSHIP GOLF	69	
CHUCK YEAGERS AFT	69	129
CIRCUS GAMES	59	
COBRA	59	
COMBAT SCHOOL	59	
CURSE OF THE AZURE BONDS		349
CYBERBALL (cart)	249	249
DEJA VU		199
DELIVERANCE	159	199
DOUBLE DRAGON I	59	
DRAGON BREED	149	199
DRAGON WARS		249
DRAGONS LAIR I	59	
DRAGONS LAIR II	59	
DRAGONS OF FLAME	159	199
DT'S OLYMPIC CHALLENGE	59	
E-MOTION	159	199
ELIMINATOR	59	
EMLYN HUGHES INT SOCCER	149	199
EMPIRE STRIKES BACK	59	
ESCAPE ROBOTMONSTERS	149	199
F16 COMBAT PILOT*	199	249
FALL GELB		499
FERRARI FORMULA ONE	69	129
FIFTH ESKADRA		499
FIRE & FORGET II	159	199
FIRST STRIKE	59	
FLIGHT SIMULATOR II		499
FLIMBOS QUEST	149	
FOOTBALL DIRECTOR	149	
FOOTBALL MANAGER I	59	89
FOUR SOCCER SIMULATOR	59	
FRANK BRUNOS BOXING	59	
GHOSTS & GOBLINS	59	
GOLAN FRONT		499
GOLDEN AXE	159	199
GREY SEAS, GREY SKIES		499
GUARDIAN ANGEL	59	
GUNSHIP	179	249
HEAT SEEKER	149	199
HEAVY METAL	149	
HILLS FAR (SSI)		269
HONG KONG PHOOEY	59	
HOT ROD	149	199
HUNT FOR RED OCTOBER	199	249
ICE HOCKEY	59	
IK+ (karate)	59	89
IKARI WARRIORS	59	
IMPOSSIBLE MISSION II	59	
IN HARMS WAY		499
INDIANA JONES & T.D.	59	
INT 3D TENNIS	149	199
INT SOCCER (=CUP FINAL)		99
IRON LORD		199
ITALY 1990	149	199
JACK NICKLAUS GOLF		229
JAWS	59	
KAMIKAZE	59	
KENTUCKY RACING	59	
KICK OFF II	149	199
KINGS BOUNTY		249
KLAX	149	199
KWIKSNAX	59	
LA CRACKDOWN		199
LIVE AND LET DIE	59	
LONG LANCE		499
LORDS OF CHAOS	149	199
MANCHESTER UTD	149	199
MANIAC MANSION		199
MAYDAY SQUAD	59	
MEAN STREETS		229
MICROLEAGUE WRESTLING		299
MIDNIGHT RESISTANCE	149	199
MIG 29 SOVJET FIGHTER	59	
MIGHT & MAGIC II		249
MONTY PYTHON	149	199
MYTH		199
NEMESIS	59	
NEUROMANCER		249
NIGHTBREED	159	219
NIGHTMISSION PINBALL		199
NINJA REMIX***	149	199
OMNIPLAY HORSERACING		199
OPERATION THUNDERBOLT	149	
OUT RUN	79	
OVERLANDER	59	
OVERRUN		349
PAPERBOY	59	
PASSING SHOT (tennis)	149	
PIPEMANIA	149	199
PIRATES	179	249
PLATOON	59	
POOL OF RADIANCE (SSI)		349
POWERPLAY HOCKEY		199
PRO BOXING	59	
PROJECT FIRESTART		199
PROJECT STEALTH FIGHTER	179	249
PUZZNIC	159	219
RAINBOW ISLANDS	149	199
RASTAN	59	
RED STORM RISING	179	
RICK DANGEROUS II	149	199
ROCKSTAR ATE MY HAMSTER	59	
RUN THE GAUNTLET	59	
SALAMANDER	59	99
SAMANTHA FOX STRIP POKER	59	
SATAN	149	199
SECRET OF SILVER BLADES		299
SENTINEL WORLDS		199
SERVE & VOLLEY	69	129
SHADOW WARRIORS	149	199
SIDE WINDER II	59	
SILENT SERVICE	149	199
SILK WORM	59	
SIM CITY		249
SKATE CRAZY	59	
SKATE OR DIE	69	129
SKATE WARS	149	199
SKATIN USA	59	
SLAP FIGHT	59	
SNOW STRIKE		199
SOCCER BOSS	59	
SPACE ROGUE		249
SPY WHO LOVED ME	149	199
STAR FLIGHT		199
STAR WARS	59	99
STEALTH MISSION		299
STORM ACROSS EUROPE		349
STRIKE FLEET		129
STRIP POKER I	59	
STRIP POKER II	59	
SUBBUTEO	149	199
SUMMER OLYMPIAD	59	
SUPER OFF ROAD	159	199
SUPER SKI CHALL	59	
SUPER TRUX	59	
T-BIRD	59	
TARGET RENEGADE	59	
TERRYS BIG ADVENTURE	149	199
TEST DRIVE II	149	229
TEST DRIVE II CALIFORNIA**		149
TEST DRIVE II EUROPEAN**		149
TEST DRIVE II MUSCLE CARS**		149
TEST DRIVE II SUPER CARS**		149
THE WOMBLES	59	
THUNDER CHOPPER		299
TIE BREAK	149	199
TIGER ROAD	79	
TIME MACHINE	149	199
TOP GUN	59	
TRACKSUIT MANAGER	59	
TURRICAN	149	199
TUSKER	149	199
TV SPORTS FOOTBALL		249
ULTIMATE GOLF	199	249
UP PERISCOPE		299
VENDETTA	149	
VINDICATOR	59	
WAR OF THE LANCE (SSI)		299
WARGAME CONSTR. SET		269
WASTELAND		219
WIZARD WILLY	59	
WONDERBOY	59	
WORLD CLASS LEADERB.	59	
WORLD GAMES	59	
YES PRIME MINISTER	59	
YOGI & GREED MONSTER	59	
YOGIS GREAT ESCAPE	59	
ZAK MC KRACKEN		199
ZOMBI	149	199

* = fungerar ej på 1571/Oceanic
** = kräver TEST DRIVE II
*** = uppdaterad version av Last Ninja II

SPELPAKET TILL COMMODORE 64/128

100% DYNAMITE Last Ninja II, Wec Le Mans, Afterburner och Double Dragon I. Pris kassett 199, diskett 229.

BIG BOX Ghostbusters I, Enduro Racer, Hacker I, Spindizzy, Rampage, Big Trouble Little China, Corporation, Explorer, ACE 2088, Champ Baseball, Champ Basketball, Dandy, Mermaid Madness, Park Patrol, Star Raiders II, Prodigy, ISS, High Frontier, Firetrap, Karnov, Super Hang-On, Gee Bee Air Rally, Real Ghostbusters, Galactic Games, Super Sprint, Knightmare, Wonderboy, Champ Football, Guadal Canal och Aliens. Pris kassett 229, diskett 249.

CHARTBUSTERS Agent X2, Ghostbusters, FA Cup Football, Kane, LA Swat, Ninja Master, Rasputin, Ollie & Lissa, Zolyx, Ricochet, Exploding Fist, Dan Dare I, Formula 1 Simulator, Brian Jacks Superstar Challenge, Tau Ceti, 1-Ball, Park Patrol, Thrust I, Harvey Headbanger och War Cars, Pris kassett 149.

HEROES Licence to Kill, Barbarian II, Running Man och Star Wars. Pris kassett 199, diskett 249

HOLLYWOOD COLLECTION Robocop I, Ghostbusters II, Indiana Jones L.C. och Batman the Movie. Pris kassett 199, diskett 249.

PLATINUM Black Tiger, Forgotten Worlds, Strider och Ghouls & Ghosts. Pris kassett 229, diskett 249.

POWER PLAY Stunt Car Racer, Rick Dangerous I och Microprose Soccer. Pris cartridge 349.

SEGA MASTER MIX Super Wonderboy, Crackdown, Thunderblade, Turbo Out Run och Spy Hunter. Pris kassett 229, diskett 249.

SOCCER MANIA Football Manager II, Football Manager World Cup, Gazzas Super Soccer och Microprose Soccer. Pris kassett 199, diskett 229.

SOCCER SPECTACULAR World Champions, Peter Shiltons Handball Maradona, Football Manager I, Peter Beardsleys International Football och Soccer Supremo. Pris kassett 179, diskett 229.

TNT Xybots, Toobin, APB, Dragon Spirit och Hard Drivin. Pris kassett 199, diskett 299.

TOLKIEN TRILOGY Hobbit, Lord of the Rings och Shadows of Mordor. Pris kassett 179.

WHEELS OF FIRE Turbo Out Run, Chase HQ, Hard Drivin och Power Drift. Pris kassett 199, diskett 299.

NYTTOPROGRAMTILL COMMODORE 64/128

	KASS	DISK
BUDGET	179	199
DRUM STUDIO	69	
FIRMABOKFÖRING		795
GRAPHIC ADV. CREATOR		299
HEMBOKFÖRING I	279	299
HEMBOKFÖRING II		399
PLANERINGSKALENDER	179	199
PROGRAMMERS TOOLBOX		229
SWIFT SPREADSHEET		229
TEXTREGISTER 64	279	299
TEXTREGISTER 128*		349

* = kräver monitor

BÖCKER TILL COMMODORE 64/128 & AMIGA

	PRIS
688 ATTACK SUB CLUE BOOK	149
ADVANCED AMIGA BASIC	249
AMIGA BASIC INSIDE & OUT	299
AMIGA C FOR BEGINNERS	249
AMIGA C FOR ADV PROG	349
AMIGA DESKTOP VIDEO GUIDE	249
AMIGA DISKDRIVES I & O	349
AMIGA DOS INSIDE & OUT	249
AMIGA GRAPHICS I & O	399
AMIGA LIB & DEVS	429
AMIGA MORE TRICKS & TIPS	249
AMIGA PRINTERS INSIDE & OUT	369
AMIGA PROGRAMMERS GUIDE	249
AMIGA SYSTEM PRG GD	399
BARDS TALE I CLUE BOOK	139
BARDS TALE II CLUE BOOK	139
BARDS TALE III CLUE BOOK	139
BECOMING AN AMIGA ARTIST	249
C64 PROGRAMMERS REF GUIDE	229
CHAMPIONS OF KRYNN CLUE BOOK	139
CODENAME ICEMAN HINTBOOK	99
COMPUTER VIRUSES (AMIGA)	249
COLONELS BEQUEST HINT	99
CONQUEST OF CAMELOT HINT	99
CURSE OF AZURE BONDS CLUE BOOK	139
DESKTOP VIDEO PRODUCTIONS	249
DRAGON WARS CLUE BOOK	139
DRAKKHEN HINT BOOK	139
DUNGEON MASTER HINT BOOK	139
ELEMENTARY AMIGA BASIC	199
ELITE HELP BOOK	99
F19 STEALTH FIGHTER HAND BOOK	199
GOLD RUSH HINT BOOK	99
GUNSHIP ACADEMY	199
GURUS GUIDE TO THE AMIGA	199
HARDWARE REF MANUAL	299
HEROS QUEST HINT BOOK	99
HILLS FAR CLUE BOOK	99
INDIANA JONES AVD HINT	139
INSIDE AMIGA GRAPHICS	249
KEEF THE THIEF CLUE BOOK	139
KINGS QUEST I HINT BOOK	99
KINGS QUEST II HINT BOOK	99
KINGS QUEST III HINT BOOK	99
KINGS QUEST IV HINT BOOK	99
LEISURE SUIT LARRY I HINT BOOK	99
LEISURE SUIT LARRY II HINT BOOK	99
LEISURE SUIT LARRY III HINT BOOK	99
MANHUNTER S.F. HINT BOOK	99
MANIAC MANSION HINT BOOK	139
MAPPING THE AMIGA	269
NEUROMANCER CLUE BOOK	139
POLICE QUEST I HINT BOOK	99
POLICE QUEST II HINT BOOK	99
POOL OF RADIANCE CLUE BOOK	139
QUEST FOR CLUES I	269
QUEST FOR CLUES II	269
SECRET SILVERBLADES CLUE	139
SENTINEL WORLDS CLUE BOOK	149
SPACE QUEST I HINT BOOK	99
SPACE QUEST II HINT BOOK	99
SPACE QUEST III HINT BOOK	99
SWORDS OF TWILIGHT CLUE BOOK	139
THE LARRY STORY	179
ULTIMA V HINT BOOK	139
WASTELAND CLUE BOOK	139
ZAK MC KRACKEN HINT BOOK	139

JOYSTICKS

	PRIS
BOSS	179
QUICKSHOT III TURBO	179
TAC-2	179

SPELPROGRAM TILL AMIGA

	PRIS
3D POOL	249
688 ATTACK SUB	299
AIRBORNE RANGER	299
AMOS – THE CREATOR	599
ANT HEADS DATA DISK*******	199
APPRENTICE	249
ATF II	299
ATOMIC ROBOKID	299
AWESOME	399
BACK TO THE FUTURE II	299
BADLANDS	299
BAR GAMES	299
BATTLE HAWKS 1942	299
BATTLE MASTERS	369
BATTLE TANK Barbarossa to Stalingrad	499
BLADES OF STEEL	399
BLITZKRIEG AT THE ARDENNES	499
BLITZKRIEG ARDEN. (1 MB)	499
BLITZKRIEG MAY 1940	299
BRIDGE 6.0	369
BSS JANE SEYMOUR	299
BUDOKAN	299
CADAVER	299
CAPTIVE	299
CARRIER COMMAND	299
CASTLE MASTER	299
CHAMPIONS KRYNN (1 MB)	369
CHAMPIONSHIP RUN	299
CHESS CHAMPIONS 2175	369
CHESS SIMULATOR	299
CODENAME ICEMAN (1 MB)	399
COLONELS BEQUEST (1 MB)	399
COLORADO	299
COMBO RACER	299
CONQUEST CAMELOT (1 MB)	399
CORPORATION	299
CURSE OF AZURE BONDS	369
CURSE OF RA	299
DAMOCLES	299

DAYS OF THUNDER 299
DEATH TRAP 299
DEBUT 299
DEFENDER OF THE CROWN 399
DELUXE STRIP POKER 249
DOUBLE DRIBBLE 369
DRAGON FLIGHT 349
DRAGON FORCE (1 MB) 399
DRAGON STRIKE 369
DRAGONS BREATH 369
DRAGONS LAIR II:SINGES CASTLE 499
DUNGEON MASTER (1 MB) 349
DUNGEON MAST. EDITOR*** 149
EAGLE RIDERS 299
ELITE 299
EMLYN HUGHES SOCCER 299
F16 COMBAT PILOT 299
F16 FALCON 349
F16 FALCON MISSION D. II* 249
F19 STEALTH FIGHTER 369
F29 RETALIATOR 299
FIGHTER B. MISSION****** 199
FINAL BATTLE 299
FINAL CONFLICT 299
FIRE & BRIMSTONE 299
FIRE & FORGET II 299
FLEET MED 499
FLIGHT SIMULATOR II 499
FLIMBOS QUEST 299
FLIP-IT MAGNOSE 299
FLOOD 299
FOOTBALL DIRECTOR II 269
FOOTBALL SIMULATIONS 299
FRONTLINE 349
FUTURE BASKETBALL 299
FUTURE WARS 299
GIN & CRIBBAGE 399
GOLD OF THE AMERICAS 299
GOLD OF THE AZTECS 299
GOLD RUSH 349
GOLDEN AXE 299
GRAVITY 299
GREG NORMANS ULT GOLF 299
GREMLINS II 299
GUNSHIP 349
HARD BALL II 299
HARLEY DAVIDSON 369
HEART OF THE DRAGON 399
HELTER SKELTER 249
HEROS QUEST (1 MB) 399
HILLS FAR 299
HOCKEY LEAGUE SIMULATOR 299
HUNT FOR RED OCTOBER 299
IMMORTAL (1 MB) 299
IMPERIUM 299
INDIANAPOLIS 500 299
INFESTATION 299
INT 3D TENNIS 299
INT SOCCER CHALLENGE 299
IT CAME FR. DESERT (1 MB) 349
ITALY 1990 249
JACK NICKLAUS UNLIMITED GOLF 369
JAMES POND 299
KENNEDY APPROACH 299
KICK OFF II 249
KICK OFF II 1 MEG VER. 299
KICK OFF II WORLD CUP 299
KILLING GAME SHOW 299
KING OF CHICAGO 369
KINGS QUEST IV (1 MB) 399
KLAX 249
KNIGHTS OF CRYSTALLION 349
LARRY I 299
LARRY II (1 MB) 399
LARRY III (1 MB) 399

LEGEND OF FAERGHAIL 349
LIGHT CORRIDOR 299
LOOM 349
LOST PATROL 299
LOTUS ESPRIT TURBO 299
M1 TANK PLATOON 369
MAD PROFESSOR MARIARTI 249
MAGIC FLY 299
MAIN BATTLE TANK CENTRAL GERMANY 499
MAIN BATTLE TANK NORTH GERMANY 499
MANCHESTER UNITED 299
MANHUNTER S.F. (1 MB) 369
MANIAC MANSION 299
MANIX 299
MEAN STREETS 299
MICROLEAGUE WRESTLING 369
MIDNIGHT RESISTANCE 299
MIDWINTER 369
MIGHT & MAGIC II 399
MONTY PYTHON 249
MOSCOW CAMPAIGN 499
MR DO RUN RUN 199
MURDER 299
MURDER IN SPACE 299
NEUROMANCER (1 MB) 299
NEW YORK WARRIORS 249
NIGHT BREED (ACTION) 299
NIGHT BREED (int.active) 299
NIGHT HUNTER 299
NITRO 299
NUCLEAR WAR 299
OIL IMPERIUM 299
OMEGA 369
OOOPS UP 299
OPERATION HARRIER 299
OPERATION SPRUANCE 299
OPERATION STEALTH 299
OPERATION THUNDERBOLT 299
ORIENTAL GAMES 299
OVER THE NET 299
OVERRUN (1 MB) 369
PARADROID 90 299
PERSIAN GULF INFERNO 249
PIPEMANIA 299
PIRATES 299
PLAYER MANAGER 249
PLOTTING 299
POLICE QUEST II (1 MB) 399
POOL OF RADIANCE (1 MB) 369
POPULOUS 299
POPULOUS PR. LANDS**** 149
PORTS OF CALL 299
POWER MONGER 349
PRO FOOTBALL SIM 349
PROJECTYLE 299
PUZZNIC 299
RED LIGHTNING 369
RED STORM RISING 299
REEL FISHIN 399
RESOLUTION 101 299
RICK DANGEROUS II 299
ROGUE TROOPER 299
ROMANCE 3 KINGDOMS (1 MB) 599
ROMMEL AT EL ALAMEIN 499
ROMMEL AT GAZALA 499
SAINT DRAGON 299
SATAN 249
SECOND FRONT (1 MB) 369
SECRET AGENT SLY SPY 299
SHADOW OF THE BEAST II 399
SHADOW WARRIORS 299
SHERMAN M4 299
SHOCKWAVE 299
SHOOT EM UP CONSTR KIT 349
SILENT SERVICE 299

SIM CITY 512K 369
SIM CITY I MEG VERSION 399
SIM CITY TERRAIN ED. ***** 199
SIMULCRA 299
SINBAD THRONE OF FALCON 369
SNOW STRIKE 299
SPACE ACE 499
SPACE QUEST I 349
SPACE QUEST II (1 MB) 349
SPACE QUEST III (1 MB) 399
SPACE ROGUE 369
SPELLBOUND 249
SPINDIZZY WORLDS 299
SPY WHO LOVED ME 249
STAR COMMAND 369
STAR FLIGHT 299
STARBLADE 299
STELLAR CRUSADE 399
STORM ACROSS EUROPE 369
STREET HOCKEY 299
STUNT CAR RACER 299
SUBBUTEO 249
SUPER OFF ROAD 299
SUPREMACY 369
SWORD OF ARAGON 369
TEAM YANKEE 369
TEENAGE MUTANT NINJA TURTLES 369
TENNIS CUP 299
TEST DRIVE II 349
TEST DRIVE II CALIFORNIA** 179
TEST DR II EUROPE (1 MB)** 179
TEST DR II MUSCLE CARS** 179
TEST DRIVE II SUPERCARS** 179
THE CYCLES 299
THE PLAGUE 299
THE PUNISHER 299
THE THIRD COURIER 299
THEIR FINEST HOUR 349
THREE STOOGES 369
TIE BREAK 299
TIME MACHINE 299
TORVAK THE WARRIOR 299
TREBLE CHAMPIONS 249
TUSKER 299
TV SP. FOOTBALL DATA******** 149
TV SPORTS BASKETBALL 349
UMS I 299
UNREAL 369
UN SQUADRON 299
VAXINE 299
VENOM WING 249
VENUS THE FLY TRAP 249
VOODOO NIGHTMARE 299
WAYNE GRETZKY HOCKEY 369
WELLTRIS 299
WHITE DEATH (1 MB) 499
WIND WALKER 369
WINGS (512K) 349
WINGS (1 MB) 349
WINGS OF DEATH 299
WINGS OF FURY 299
XENOMORPH 299
XIPHOS 299
YOLANDA 249
ZAK MC KRACKEN 299

* = kräver F16 FALCON
** = kräver TEST DRIVE II
*** = kräver Dungeon Master
****= kräver Populous
***** = kräver Sim City
****** = kräver FIGHTER BOMBER och 1 MB
******* = kräver It Came from Desert
******** = kräver TV SPORTS FOOTBALL

AMIGA SPEL 149:–ST.

BARDS TALE II, BATMAN THE CAPED CRUSADER, CHAMP BASEBALL, CHAMP FOOTBALL, CHAMP GOLF, COUNT DUCKULA, FERRARI FORMULA ONE, GAUNTLET II, HITCHHIKERS GUIDE, HONG KONG PHOOEY, HOUND OF SHADOW, IMPOSSIBLE MISSION II, INTERCEPTOR, KEEF THE THIEF, LAST NINJA II, LEATHER GODDESSES, MAYDAY SQUAD, MIG 29 SOVJET FIGHTER, OUT RUN, PLANETFALL, POWERDROME, ROAD BLASTERS, SUPER HANG-ON, SWORDS OF TWILIGHT, TRACKSUIT MANAGER, WISHBRINGER, WORLD CLASS LEADERBOARD, WORLD SOCCER, YOGIS GREAT ESCAPE, ZANY GOLF.

AMIGA SPEL 79:–/ST.

ARCHIPELAGOS, BACKLASH, BAD COMPANY, BMX SIM, CAPTAIN BLOOD, CONFLICT, CRASH GARRETT, CUSTODIAN, DRAGON SPIRIT, EAGLES NEST, ELIMINATOR, EYE OF HORUS, FAST LANE, FIFTH GEAR, FOOTBALL MANAGER I, GRIM BLOOD, HUNTER KILLER, ICE HOCKEY (=FACE OFF), IMPACT, ITALIA 1990, IRON TRACKER, JOE BLADE II, MENACE, NITRO BOOST CHALL, ON SAFARI, OPERATION NEPTUNE, OUT LAW, PRO POWERBOAT SIM, PRO TENNIS SIM, PROSPECTOR, QUADRALIEN, ROCKSTAR ATE MY HAMSTER, SAS COMBAT SIM, SKRULL, SPEEDBOAT ASSASSINS, SPIDERTRONIC, STAR RAY, SUMMER OLYMPIAD, SUPER SKI CHALL, T-BIRDS, TARGHAN, TIME BANDITS, TREASURE ISLAND DIZZY, TURBO CUP CHALLENGE, WARLOCKS QUEST.

SPELPAKET TILL AMIGA

ACCOLADE IN ACTION 4th & Inches, Fast Break, Blue Angels och Grand Prix Circuit. Pris 369.

HEROES Licence to Kill, Barbarian II, Running Man och Star Wars. Pris 369.

HOLLYWOOD COLLECTION Robocop I, Ghostbusters II, Batman the Movie och Indiana Jones L.C. (Action). pris 369.

MIND GAMES Waterloo, Conflict Europe och Austerlitz. Pris 299.

PLATINUM Black Tiger, Forgotten Worlds, Strider och Ghouls & Ghosts. Pris 299.

POWER PACK Blood Wych, Lombard RAC Rally, TV Sports Football och Xenon II. Pris 299.

SEGA MASTERMIX Super Wonderboy, Crackdown, Thunderblade, Turbo Out Run och Dynamite Dux. Pris 299.

SOCCER MANIA Football Manager II, Football Manager World Cup, Gazzas Super Soccer och Microprose Soccer. Pris 299.

SPORTING GOLD Games Summer Edition, Games Winter Edition och California Games. Pris 369.

TNT Xybots, Toobin, APB, Dragon Spirit och Hard Drivin. Pris 369.

TRIAD VOL III Speedball, Blood Money och Rocket Ranger. Pris 369.

WHEELS OF FIRE Turbo Out Run, Chase HQ, Hard Drivin och Power Drift. Pris 369.

C.B.I. Computer Boss International

Box 503 631 06 Eskilstuna

BESTÄLL PÅ TELEFON: 016-13 10 20

Personlig ordermottagning: Måndag–Torsdag 9–21, Fredagar 9–17, Lördag & Söndag 14–17

NAMN: ______________________ **POSTADRESS:** ______________________

ADRESS: ______________________ **TELEFONNR:** ______________________

☐ **Jag beställer för mer än 500 kr och jag får då ett extra spel utan extra kostnad. Värde 129 kr.**

Jag väljer:

☐ **MINI GOLF (C64 kass)**
☐ **ROCK N ROLL (C64 kass)**
☐ **LA CRACKDOWN (C64 disk)**
☐ **BLOOD WYCH (Amiga)**
☐ **THE CYCLES (Amiga)**
☐ **TUSKER (Amiga)**

ARTIKELNAMN	DATOR	KASS/DISK	PRIS

MINSTA BESTÄLLNING = 150 KR

Priserna är inkl moms, frakt, PF-avgift och emballage.

Endast 40 kr expeditionsavgift tillkommer. Inga andra avgifter tillkommer.

Till Norge, Danmark och Finland tillkommer dessutom en extra avgift på 20 kr.

Köpes

Hårddisk köpes. Ej över 1500 kr. Handböcker måste medfölja. Skriv till: Mattias Lundgren, Näbbelövsv. 104, 291 91 Kristianstad.

Diskdrive 1541/71 med disk och tillbehör högst 1000 kr.
Tel:0240/533 48

Din rena A500 och monitor köper jag bums och kontant om priset är.
Tel:0498/700 16

Supra Modem 2400 bytes mot extern 5.25" extra drive till Amiga.
Tel:026/13 33 96

A500 köpes gärna med disketter och RF-mod.
Tel:0481/111 06

Diskdrive C1541 köpes. Ring efter kl.1700.
Tel:031/82 60 14

Säljes

Amiga org. (endast testade) Flight Simulator II 300 kr, Kindwords 2.0 200 kr, Battlehawks, Firezone 100 kr/st. Ring Henrik.
Tel:042/721 61

Färgband till printer. Maxiprint Re-Inker färger stoff och nylonband upptill 50 ggr. Spara 95 procent av priset på nya färgband. Pris 345 kr.
Tel: (Norge) 062/617 97

Amiga 2000A , 2 diskdrives, hårddisk Quantum 105 Mb. Allt obet. anv.
Tel:090/12 14 94

Amiga 1000, 1 Mb, manual, disketter. Pris 3000 kr.
Tel:0151/302 03

Skrivare till A500, TECO VP1814 nio nålars matrisskrivare. Pris 1000 kr. Pär.
Tel:019/24 61 04

C64, diskdrive, bandstation, 2 st joysticks, printer, TFC III, org. spel. Pris 4500 kr. Ring Patrik efter kl. 18.00.
Tel:0584/200 94

Amiga 500 med 1 Mb Chipmem, Kickstart 1.3, nya Fat Agnus, garanti kvar, 2 Mb extra fastmem (utbyggbart till 8 Mb) 119 Mb hårddisk som autobootar. Monitor 1084S. Kjell.
Tel:031/30 63 34

A500, extra diskdrive, RF-mod, joystick, spel, program, böcker, databänk. Philips 8833 monitor 2500 kr allt 10 månader.
Tel:031/29 28 84

Amiga original. Falcon F16, Sim City, Teenage Mutant Ninja Turtels, Budokan 150 kr/st. Handdrivin, Mastertype 50 kr/st. Ring Anders.
Tel:036/37 88 46 el. 37 14 74

B2000 med 1 Mb Chipmem, 2 interndrive, 24-nålars skrivare, monitor, joyst., disk m.m 12000 kr.
Tel:0520/174 98

C128, diskdrive, load-it, mus, 2 joysticks, org. spel, disketter, diskbox. Pris 3000 kr. ring efter kl. 18.00.
Tel:054/51 32 63

C64 + 1541-drive, bandst, disketter, box. Pris 2300 kr.
Tel:0156/129 07

Datalinkkabel 2 m. 100 kr och stereokabel 50 kr, till Amigan.
Tel:0225/129 71

Star LC-10 säljes för 1600 kr. Ring Mats.
Tel:0220/435 15

Amiga Action Replay säljes för 450 kr. Aldrig använt!. Ring Mats.
Tel:0220/435 15

C64 med diskdrive, spel, 2 joysticks, cartridge, Action Replay. Högstbjudande. Skriv till: Nicklas Karlsson, Bollgatan 10, 570 12 Landsbro

1541-II ett år gammal 1000 kr. Disk-diskbox 500 kr.
0565/420 11

Nya disketter säljes för 260 kr. 80 st.
Tel:023/250 27

C64-spel säljes. Pool of Radiance och Flight Simualtor 2. Pris 175 kr/st.
Tel:023/250 27

Data hurtsch vit IKEA h. 97 b. 60 dj. 50. Gott skick. Nypris 500 kr, Nu 250 kr.
Tel:08/774 49 95

TFC III pris 150 kr, ritbräda och program till C64. Pris 400 kr.
Tel:0455/508 46

MPS 1500 C till Amiga helt oanvänd. Pris 1200 kr.
Tel:0455/508 46

C64:an med disk, disketter och joystick som ny. Pris 2995 kr.
Tel:0372/800 60

AMiga 2000B med monitor 1084S med tillbehör. Inköpt 900910. Pris 135000 kr. Ring kvällar.
Tel:033/564 07

Amiga extradrive, senator, säljes. Helt ny, ett års garanti kvar. Avstängningsknapp, vidare koppling. Nypris 1600 kr, pris 700 kr.
Tel:0764/627 91

C64, bandspelare, 1541-II, diskbox, databord, 2 joystcisk, TFC III. Nypris 6400 kr, nu 3395 kr.
Tel:042/16 17 76

C64 disk, Kick Off 2, Red. st. Rising och Micro Soccer. Pris 100 kr.
Tel:0176/740 11

Diskdrive 1571C, monitor 1802C säljes för 1400 kr/st. Ring efter kl 1630
Tel:0227/125 41

Videoscape 3D, De Luxe Music, Photon Paint 2.0 allt nytt med emballage och manualer. Billigt vid snabb affär. Ring på kvällen.
Tel:0500/383 58

Org. Amiga spel. Red Storm Rising 200 kr, Lost Patrol 150 kr och Elit 100 kr. Ring Eftr kl. 18.
Tel:063/440 83

AmigaOdds v 1.2 kalkylprogrammet för dig som spelar på Lången och vill ha bättre grepp om vad du satsar på. Pris 150 kr.
Tel:040/21 82 90

Printer Panasonic KX-PH80 nästan ny. Pris 1850 kr. Ny ordbehandlare Pen Pal säljes för 900 kr.
Tel:031/95 69 94

Hårddisk GVP A2000 HC+2/40Q. Supraram 2000 2 Mb.
Tel:0611/219 65 el. 147 78

Amiga 1000. Kickstart 1.1, 1.2, 1.3. WB 1.1., 1.2, 1.3. Pris 2700 kr. Ring Stefan.
Tel:08/19 16 42

C64-II, 1541-II, Action Replay 5, diskbox, disketter, spel m.m. 2800 kr.
Tel:026/19 14 63

C64 med ååö (nya modellen), spel, 2 joysticks, 3 böcker och massor av Datormagazin. Pris 1500 kr. Ring efter kl. 16.
Tel:754 35 83

Modem. Farbriksnya kvalitetsmodem. Närmare Avatex, Hayes komp. Passar Amiga, Atari ST, PC m. fl. Säljes utan trafo. Pris 1200 baud 450 kr, 2400 baud 900 kr, trafo 150 kr. Ring Urban.
Tel:0431/807 20

Extraminne A2000 2000 kb = 1675 sek (Ett tusen sexhundra).
Tel:08/730 29 91

Ordbehandling - Wordperfect 4.1 till Amiga för 4500 kr. DTP Prof. Page 2500 kr. Prof. Draw 2.0 2000 kr. DeLuxe Paint 3 800 kr, Moviesetter Desktop Budget 600 kr. Amiga 500 med RF-mod, med expansion memory, Worbech 1.3 + böcker för 5000 kr, oller allt Amiga + , Ppage allt för 14 000 kr. Ring mellan 8-14.
Tel:040/94 87 19

Amiga org. Amiga Gold hits (4 spel), Legend of Djel. 200 kr/st, 350 kr för båda.
Tel:0952/104 04

C128D inbyggd 1571 drive, bandstation, program och spel, disketter och litteratur. Endast 2400 kr. Ring Pontus.
Tel:08/25 13 85

Amiga 2000 WB 1.?, monitor 1084, 40 Mb hårddisk, 5 Mb minne, 2 diskdrives. joystick. 1 Macintosh diskdrive, Mac-2-dos, Digiview, Gold 3.0, Amos, Professionel Dataretriv, Deluxe Productions, 3 org. spel, disketter, 3 diskboxar, 2 böcker, 5 kg manualer, 26 Amiga World, 17 Amiga Computing, 18 Amiga User Int, diverse utländska, 51 Datormagazin, 22 Oberoende Computer, 14 Hemdator Nytt. Toppenskick. Nypris 47 000 kr. Säljes för 30 000 kr. Ring Peter kväll.
Tel:0451/157 03

Äntligen finns ett register över vad som skrivits i Datormagazin under åren. Vill du veta allt om ett spel, om joysticks, hårdvara eller nyttoprogram. Registret är på över 80 sidor sorterat eftre kategori och bokstavsordning, och innehåller allt t.o.m. det nummer du håller i handen just nu. Sätt in 125 kr på pg 590320-8675 och ange ditt namn och adress så sänds det till dig per post.

Printer Epson MX-80 + kabel 900 kr. Ring Albin.
Tel:021/35 29 87

Amiga 500:or säljes.
Tel:023/342 15

Sega TV-spel. Kompl m låda, ljuspistol, 2 kontroller och 11 spel. Allt i nyskick. Pris: 1500 kr
Tel:0522/442 24

Musknappar. Svårklickad mus? Byt knapp! 25 kr/st.
Tel:0612/226 01

A500, Rf mod, spel, nytto tidningar. Pris: 4300 kr. Ring eft 18.
Tel:0586/548 30

Amiga 500 med extraminne plus sampler, joystick och div. spel säljes. Pris 4900 kronor. Pontus Berg.
Tel:046/12 15 88

Fakturerings program till Amiga säljes 250:-.
Tel:0480/303 55

C128, 1571, bandsp, TFC III, joystick, prog, mkt litt, org. spel, 200 disk, 3 boxar. Modem, ext. minne 1700 ram. 3200 kr el. högstbjud. Eft. 1800
Tel:0320-813 81

C64 disk, bandsp, 2 joysticks, spel, bok. Pris 2500 kr. Mikael.
Tel:0520/727 25

C128, disk, bandstation, 2 joysticks, massor av spel. Pris 3000 kr. Ring Mikael efter 16.
Tel:0474/20687

Registerprogram, helsvenskt, bra & lättanvänt registerprogram för namn & adresser. Ord 295:- Nu 119:-! Peter
Tel:031/22 38 60

Brevkompisar

Adder of 69:ers söker kontakter. Bara demos. Skriv till: Adder of 69:ers, Midsommarv. 35, 951 49 LULEÅ

17-årig Amigafreak söker coola, snabba kontakter. Skriv till: Ulf Härstedt, Wranersgatan 3, 272 34 SIMRISHAMN

Amigakontakter sökes. Skriv till: Morten Siegwarth, Björnestien 17, 3190 HORTEN, Norge

Amigakontakter sökes för byte av prg. Skriv till: Gunnar Larsson, Kummingången 9, 502 49 BORÅS

Amigakontakter sökes för byte av prg, sourcekoder, tips mm. Alla får svar. Kenneth Gustavsson, Solbergav. 19, 184 91 ÅKERSBERGA

Amigaägare söker kontakter för byten av prg, demos mm. Skriv till: Amejac, Noreens väg 30, 752 63 UPPSALA

Brevkompisar sökes för byte av prg. Tobias Rikala, Vibäcksv. 14, 310 40 HARPLINGE

Coola Amigafreaks sökes för byte av prg och demos. Skriv till: Gunnar Axelsson, Österv. 11, 331 94 VÄRNAMO

Jag söker C-64 kontakter med diskdrive. Skicka en disk till: Trident, Midsommarv. 16, 951 49 LULEÅ

Snabba Amigakontakter sökes för byte av demos, prg och tips. Skriv till: Anders Persson, Kastanjegatan 19, 671 50 ARVIKA

Amigaägare sökes för byte av prg och tips mm. Skriv till: Mattias Skoog, Pluringv. 21 A, 311 38 FALKENBERG

Amigakontakter sökes: Dag Ö. Madsen, Lofthusveien 1, N-0587 OSLO-5, Norge

Amigakontakter sökes för byte av prg och demos. Skriv till: Geir Ericson, Sagstuveien 2 D, 1405 LANGHUS, Norge

Se hit alla Amigafreaks! Fatta pennan och skriv till mig för byte av prg och demos. Mikael Svensson, Susegårdsv. 11, 564 00 BANKERYD

Speltokiga Amigafreaks sökes. Skriv till : Daniel Rosenholm, Bomv. 18, 860 00 MATFORS

Amigaägare önskas för byte av tips, prg mm. Skriv idag! Fredrik Hansson, Liljedalsv. 4, 310 40 HARPLINGE

Amigaägare söker brevvänner för byte av prg och demos. Fredrik Ivansson, Ullas Lyckas väg 170, 430 50 KÅLLERE

Amigakontakter sökes för byte av prg och demos mm. Skriv till: Johan Ringner, Singelv. 10, 865 00 ALNÖ

C-64 kontakter sökes för byte av prg. Alla får svar! Skriv till: Ole-Martin, Baekkeli, N-2750 GRAN, Norge

Amigakontakter sökes för byte av prg, demos, utilities. Gärna disk. 100% svar. Frode Johannessen, Brakedalsv. 5, 5302 STRUSSHAMN, Norge

Amigakontakter önskas för byte av nya demos mm. Skriv till: Sigurd N. Kristiansen, Box 346, 9520 KAUTOKEINO, Norge

Amigakontakter sökes för byte av prg, demos mm. Alla får svar. Skriv till: Einar Flesaken, Gorud, N-3300 HOKKSUND, Norge

Byte av Amiga prg. Ej demos. Ej under 17 år. Skriv till: Hasse Bockh, Strandgatan 12 C, 688 00 STORFORS

Se hit! Amigaägare söker kontakter för byte av allt! (Ej knark...) Brev=svar. Fredrik Andersson, Lagmansv. 28, 240 10 DALBY

Amigakontakter sökes för byte av prg, tips. Alla får svar. Skriv till: Fredrik Johansson, Vallstigen 7, 905 90 UMEÅ

Arbeten utförs. Corona söker kontakter i hela Norden. För info, ring: +46-031-23 46 99, eller skriv till: Ove Oskvold, Marstrandsgatan 23, 417 24 GÖTEBORG

Amigakontakter sökes för byte av demos och prg. Thomas Knutsen, Hagaveien 12 F, 0980 OSLO 9, Norge

Amigakontakter sökes för byte av prg och demos. Kaj Börreson, Takerudberget 3, 0986 OSLO 9, Norge

Amigakontakter sökes. Alla får svar. Skriv till: Peter Carlsson, Kyrkv. 10, 454 00 BRASTAD

Amiga 500 owners. To exchange demos, publicdomain and stuff, write to: Xerxes, 31999 Fairmont Boulevard, Pepper Pike, OHIO 44124, USA

Amigakontakter sökes för byte av prg. alla får svar. skriv till: Marcus Ohlsson, Ekdalen PL 207, 190 63 ÖRSUNDSBRO

Amigakontakter sökes för byte av prg. Skriv till: Ingemar Andersson, Torvav. 16C, 439 00 ONSALA

Amigakontakter sokes for bytte av Demos, PD og annet prg. Skriv till: Ivar Svensen, Grimsrodvn. 30, N-1750 Halden, NORGE.

C-64. For bytte av prg. og demos på disk. Skrv till: Kjertil Gundersen, Haugsjåsund, N-4860 Treungen, NORGE

Amiga kontakt sokes for bytte av demos og prg. Skriv til: Tor Ivan Rudi, Nordlia 2, N-4637 Kristiansand, NORGE

Amiga eire sokes for bytte av demos, prgr mm. John Magnus Steffensen, Flaktveitbotn 85, N-5091 Flaktveit, NORGE

Amigaägare sökes! Skriv genast till: Henrik Olsson, PL 486, 670 10 TÖCKSFORS

Amigakontakter sökes för byte av prg. Skriv till: Simon Basdajian, Mattias Ols v. 20, 270 11 ABBEKÅS

Amigakontakter sokes for bytte prg. Send disk, ingen lamere. Skriv til: MOHA, PB 50, N-1464 Fagerstrand, NORGE

Hej! Amigaägare sökes för byte av "Prg" etc.
Skriv till: Henry Spuhr, remontg. 48, 212 35 MALMÖ

Spel (tex Starglider), nyttoprg (tex MON 64) och böcker till C64/128 bytes. End orig. Ring helgtid.
Tel:0490/312 06

Amiga kontakter onskes for bytte av prg, demos mm. Skriv till: Terje Wilhelmsen, Ovre flatås v. 15C, N-7079 Flatåsen, NORGE

Amiga ägare sökes för byte av demos, prg mm. Alla får svar! Johan Englund Kastanjev. 16, 244 41 KÄVLINGE

Taurus are looking for more hot and cool contacts. So feel free to contact us at this add: TAURUS HQ, Kedjeg. 2, 361 00 EMMABODA

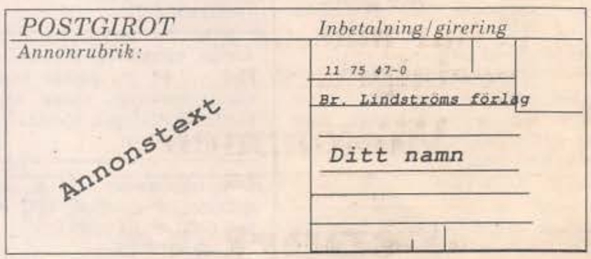
REGLER FÖR DATORBÖRSEN

Datorbörsen är endast öppen för PRIVAT-PERSONER som vill sälja, köpa och/eller byta datorer, tillbehör samt ORIGINAL- PROGRAM. Den är också öppen för dem som söker brevvänner samt för de som söker eller har jobb att erbjuda.
Annonspriset är 20 kr/55 tecken.
Det är förbjudet att annonsera om piratkopierade spel och/eller nyttoprogram samt manualer.
Överträdelse av dessa regler kan medföra rättslig prövning. Det innebär att annonsören riskerar böter eller fängelse upp tilltvå år.
Försäljning/byte av program eller spel maximeras till två per annons. Titlarna måste anges.
På grund av platsbrist i tidningen kan det ta upp till två nummer innan annonsen blir införd.

Ingela Palmér

GÖR SÅ HÄR:

Som tidigare är annonserna ENDAST för privatpersoner. Pengarna skickas till Pg. 11 75 47-0 Br. Lindströms Förlag. Märk inbetalningskortet med Datorbörsen.

USA ✪ DATA

Auktoriserad Commodore återförsäljare

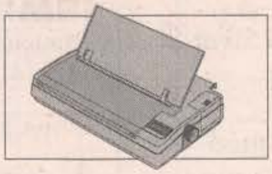
STAR LC-10

- 9-nålars matrisskrivare för de flesta datorer.
- Centronicsinterface, multifont, 144t/s.

1.988:-

OBS! Begränstat lager. Först till kvarn...

COMMODORE MPS-1224C

- 24-nålars färgskrivare för de flesta datorer, med liggande och stående A4.

4.888:-

SUPRADRIVE

- 3,5"Diskettstation.
- Av/på-knapp.

888:-

DISKETTER

No Name 3,5" från endast 4,80:-

20 disketter 6,80:-
50 disketter 5,80:-
100 disketter 4,80:-

Observera att ovanstående priser är per styck, och att disketterna levereras i 10-pack tillsammans med klisteretiketter!

COMMODORE 1084S

- Den perfekta färgskärmen, nu även med Stereoljud!
- Kabel till Amiga ingår.

2.988:-

AMIGA 500

- Amiga 500 Dator.
- Svensk Manual.
- Mus.

4.888:-

SUPRARAM 500

- Kalender / Klocka.
- 512 Kb RAM.

688:-

SUPRADRIVE 500XP

Hårddisk för Amiga 500

- Autobootande, genomgång, av/på.
- Expanderbar upp till 8 Mb RAM.
- Mest anvancerad - mest såld!

20 Mb HD 512 Kb ... **6.488:-**
20 Mb HD 2 Mb **8.988:-**
40 Mb HD 512 Kb ... **8.988:-**
40 Mb HD 2 Mb **10.988:-**

AMIGA LYXPAKET

- Amiga 500 Dator.
- Svensk Manual.
- Mus.
- Appetizer
- RF Modulator (för anslutning till TV)
- 11 bra spel
- 2 joysticks
- 10 Disketter

5.488:-

KÖP-TILL-PAKET-2

Kan även köpas separat!

- Minnesexpansion 512 Kb.
- 3,5" extern diskettstation.
- 10 Disketter (inklusive etiketter).

1.488:-

Commodore-produkter

1541-II diskettstation - C64 .. 1.488
512Kb Ramexpansion - C64 988
A590 20 Mb HD - A500 .... 5.988

Disketter i 10-pack

TDK M2D - 5,25" 360 Kb 98
TDK M2HD - 5,25" 1.2 Mb 148
TDK MF2DD - 3,5" 1 Mb.......... 148
TDK MF2HD - 3,5" 2 Mb 288

Diskettboxar

Posso 3,5" för 150 disketter 188
Posso 5,25" för 150 disketter .. 188

Joysticks

Bathandle - Wico 248
Red Ball - Wico 248
Slik Stick - Suncom 88
Tac 2 - Suncom 128

Kablar

Nollmodemkabel....................... 188
Modemkabel............................. 108
Scartkabel, Amiga 148
Skrivarkabel - Centronics........... 98

Program - Amiga

Photon Paint - Amiga 188
Spritz! - Amiga 148
Final Cartridge 3 - C64 388

Övriga tillbehör

Monitorställ, vrid- och tippbar . 188
Mouse Master - byta mellan mus och joystick med en knapp 298

SUPRAMODEM 2400-X

Modem för Amiga, C64, STE och PC

- Hayes kompatibelt med standard AT kommandon.
- Använder sig av 300, 600, 1200 och 2400 baud.
- Levereras komplett med programvara, modemkabel och telepropp.

1.688:-

USA DATA AB

Box 8189, 163 08 Spånga

08-795 98 15

På tillbehör lämnas 1 års garanti. För Commodore-produkter är garantin rikstäckande, dvs Du lämnar eller skickar in varan till en av Commodore auktoriserad Serviceverkstad. Förteckning medföljer.

Vi lämnar 10 dagars returrätt på samtliga varor (varorna måste returneras i samma skick som vid leverans).

Moms ingår med f n 25%. Endast frakt- och Postförskottsavgift tillkommer. Vi reserverar oss för slutförsäljning och prisändringar.

Bloom County
av Berke Breathead

©Europa-Press

Fox Trot
av Bill Ahmed

©Europa-Press

Duffy
av Bruce Hammond

©Europa-Press

Krax
av Jeff MacNelly

©Europa-Press

Grattis, ni vann!

Fem vinnare har vi dragit ibland våra prenumeranter. Grattis önskar vi er! De fina tröjorna som vi delar ut kommer per post så fort som möjligt!!

Vinnare är: **Eirik Stetsjo**, Kvelde, **Andreas Karvonen**, Borås, **Johan Ohlsson**, Hjärnarp. **Martin Sågernbrant**, Täby och **Jonatan Ramsin** i Uppsala.

I NUMMER 20 DEN 20 DECEMBER

R E P O R T A G E

Amigan som tjuvlarm

Datormagazins Ylva Kristoferson har besökt Radio Nova i Vagnhärad som använder Amigan som tjuvalarm.

Inga levande programledare

Datormagazin har besökt TV-stationen som har Amigan som programledare för en frågesport.

"Piratradiokungen" Clas Nydal har en Amiga för att stoppa tjuvar. BILD: Arne Adler

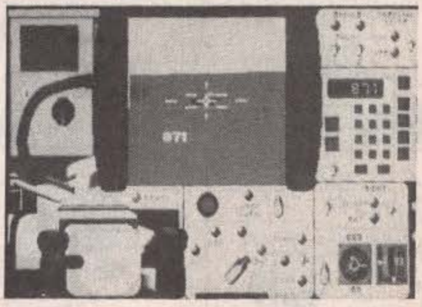
N Ö J E

Massor av roliga spel

■ ■ ■ Christer Rindeblad har krängt på sig den blåa baskern för att ta sig an de båda stridsvagnssimulatorerna **M1 Tank platoon** och **Team Yankee.**

■ ■ ■ Lennart Nilsson drar på sig den vita gabardinkostymen för att ge sig iväg ut mot barerna med **Accolades Bar Games.**

■ ■ ■ Hans Ekholm, Datormagazins egen datorgeneral, har tagit till sig den första Persiska Viken-simulatorer. **Operation Spruance** heter spelet som han anser ingen dator kan vara utan.

M1 Tank Platoon. Något att se fram mot?

N Y T T O

Missat en test?

Nu har du chansen. Vi publicerar en katalog över alla våra tester under 1990. Vad var bäst och vad var sämst? Läs själv.

Se solar och planeter

Distant Sun heter programmet. Erik Lundevall har kollat på alla stjärnbilder, planeter och solar.

AMIGA

AMIGA 500 PAKET
• inkl. 4 spel • ordbehandling • musikprogram • pussel • grafikprogram • WB 1:3 • Basic • sv. lär dig själv disk • 10 disketter • 2 Quickjoy • musmatta • RF modulator • 3 sv. manualer • sv. tangentbord • rikstäckande garanti • mus

5.495:-
KONTO 240:-/MÅN.

AMIGA 500
+ MONITOR 1084

7.250:-
KONTO 290:-/MÅN.

A 590 20 MB
hårddisk med plats för 2 MB RAM

4.495:-
KONTO 190:-/MÅN.

AMIGA 500
inkl. Kindwords 2.0, grafikprogram, Indiana Jones, F-18, Kick Off, 1 joystick, Panasonic 1081, inkl. kabel.
PAKETPRIS

6.890:-
KONTO 290:-/MÅN.

512 KB RAM
intern med on/off och klocka

595:-

ELLJIS
Trading AB

UDDEVALLA: Post-, Butik- och Grossförsäljning. Box 672, 451 24 Uddevalla. Besöksadress: Gerles Väg, Kuröd (f.d.Bilsped.). 0522/353 50. Fax 353 44. VÄXJÖ: Butik. Stor-gatan 36. 0470/151 21. ORREFORS: Post- och Butiksförsäljning. Källvägen 3. 0481/306 20. Fax 300 40.

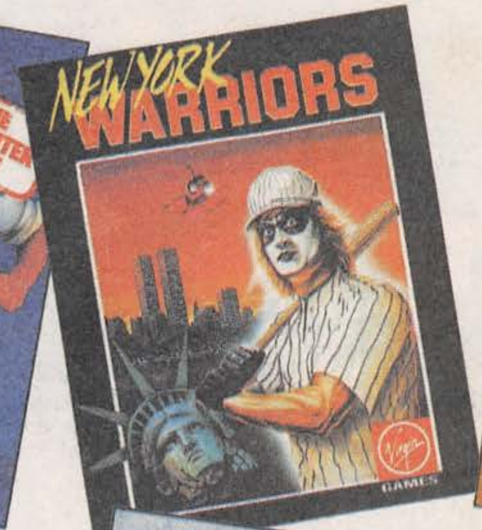
B-Posttidning
Box 211 63
100 31 STOCKHOLM

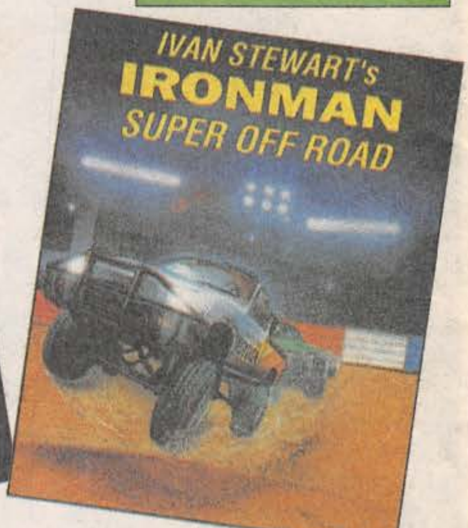
Spel-Nytt

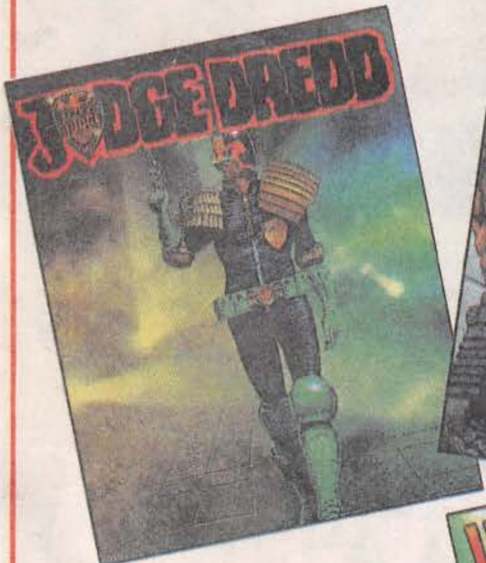
Håll utkik i din butik !!!

OKTOBER & NOVEMBER

Virgin MELBOURNE HOUSE — Magnetic Scrolls

Distribution:
WENDROS AB
Tel. 08-774 04 25

	IBM PC	AMIGA	ATARI ST	CBM 64 DISK	CBM 64 CASS
MONTY PYTHON	•	•	•	•	•
N.Y. WARRIORS		½ MEG •			
JUDGE DREDD		•	•	•	•
SUPREMACY	•	•	•	•	
WONDERLAND	•	•	•		
GOLDEN AXE		•	•	•	•
SUPER OFF ROAD	•	•	•	•	•